

A low-angle photograph of a white SUV's front left wheel and tire on a cobblestone street. The background features a stone bridge with arches and a building with a clock tower. A green vertical bar is on the right side.

nokian[®]
TYRES

Vuosikertomus | 2016

Turvallisinta matkaa!

Ainutlaatuinen erikoisosaamisemme tuntuu ihmisten arjessa turvallisimpina ja laadukkaimpina tuotteina sekä palveluina. Olemme rengasalan edelläkävijä – haluamme olla paras kaikessa mitä teemme!

Vaativien olosuhteiden asiantuntija

Nokian Renkaat on maailman pohjoisin rengasvalmistaja, joka edistää ja helpottaa turvallista liikkumista vaativissa olosuhteissa. Olipa kyse talvimyrskystä tai kesäisestä rankasateesta, renkaamme tarjoavat luotettavuutta, suorituskykyä ja mielenrauhaa. Keskitymme ainoana rengasvalmistajana vaativien olojen tuotteisiin ja asiakastarpeisiin.

Innovatiivisia renkaita henkilö- ja kuorma-autoihin sekä raskaisiin työkoneisiin markkinoidaan pääosin alueilla, joissa on lunta, metsää ja vuodenaikojen vaihtelusta johtuvat haastavat ajo-olosuhteet. Kehitämme tuotteitamme tavoitteenamme kestävä turvallisuus ja ympäristöystävällisyys tuotteen koko elinkaaren ajan.

Nokian Hakkapeliitta on ollut johtava talvi-rengasbrändi jo yli 80 vuoden ajan. Pohjoismaissa ja Venäjällä markkina- ja hintajohdajuuden takana ovat Nokian Renkaiden tärkeimmät kilpailuedut: Innovaatioihin,

huipputeknologiaan ja asiakkaiden käyttökokemuksiin vuosikymmenien ajalta perustuva laatumielikuva, vahva jakeluverkosto ja logistinen osaaminen.

Tärkeitä markkina-alueita ovat myös Keski-Eurooppa ja Pohjois-Amerikka, joista haemme kannattavaa kasvua. Tuotteemme myydään pääasiassa jälkimarkkinoille. Konserniin kuuluu Vianor-rengasketju, joka tekee tukku- ja vähittäiskauppaa Nokian Renkaiden päämarkkinoilla. Nokian Renkailla on tehtaat Suomessa ja Venäjällä. Tehtaisiin on investoitu vuosina 2005–2016 yli miljardi euroa, ja ne edustavat tuottavuudeltaan ja laaduntuottokyvyiltään alan ehdotonta huippua.

Liikevaihtomme oli vuonna 2016 lähes 1,4 miljardia euroa ja henkilöstömäärä vuoden lopussa noin 4 400. Nokian Renkaiden osake on listattu Nasdaq Helsingissä.

Sisällys

Vuoden 2016 avainluvut.....	4	Nokian Raskaat Renkaat.....	32
Vuosi 2016 lyhyesti.....	5	Tuotekehitys ja testaaminen	35
Toimitusjohtajan kirje	6	Uudet tuotteet ja innovaatiot.....	43
Strategia.....	8	Tuotanto.....	53
Liiketoimintaympäristö.....	13	Vastuullisuus.....	54
Markkina-alueet.....	15	Hallitus.....	57
Myynti ja jakelu	18	Johtajat.....	58
Vianor.....	19	Avainluvut.....	59
Asiakkaat.....	21	Konsernin tuloslaskelma.....	60
Markkinointi.....	23	Konsernin tase.....	61
Henkilöstö	25	Konsernin rahavirtalaskelma.....	62
Nokian Henkilöautorenkaat.....	27	Tietoa sijoittajille ja sijoittajasuhteet.....	63
Hakkapeliitta 80 vuotta.....	30		

Avainluvut IFRS

Milj. EUR	2016	2015	muutos%
Liikevaihto	1 391,2	1 360,1	2,3
Liikevoitto	310,5	296,0	4,9
% liikevaihdosta	22,3	21,8	
Voitto ennen veroja	298,7	274,2	8,9
% liikevaihdosta	21,5	20,2	
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	19,9	20,3	
Oman pääoman tuotto (ROE), %	18,7	19,6	
Korollinen nettovelka	-287,4	-209,7	-37,1
% liikevaihdosta	-20,7	-15,4	
Investoinnit	105,6	101,7	3,8
% liikevaihdosta	7,6	7,5	
Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat	364,4	283,4	28,6
Tulos/osake (EPS), EUR	1,87	1,80	3,6
Kassavirta/osake (CFPS), EUR	2,70	2,12	27,4
Oma pääoma/osake, EUR	10,75	9,24	16,4
Omavaraisuusaste, %	73,8	70,8	
Henkilöstö, keskimäärin vuoden aikana	4 433	4 421	

Vuosi 2016 lyhyesti

Metsäkonerenkaiden myynti oli vahvaa.

3 102 myymälää Vianor-, NAD- ja N-Tyre-verkostossa.

SnapScan
uraaurtava renkaiden skannauspalvelu.

Nokian Renkaiden tuotteita myytiin

63
maassa.

Talvirenkaiden osuus myynnistä

67 %

Yhtiömme lahjoitti henkilöstörahastoon kiitoksena henkilöstön joustavuudesta ja työpanoksesta

500 000 €

80 v. Lippulaivamme Hakkapeliitta täytti vuosia.

Talvikauden aikana testataan
yli 20 000 talvirengasta.

Nokian Hakkapeliitta R2 -talvirengas voitti arvostetun **Tire Technology of the Year 2016** -palkinnon.

Uusi maailmanennätys kahdella renkaalla
186,269 km/h

Vahva suoritus haastavassa markkinaympäristössä.

Toimitusjohtaja 31.12.2016 asti.

Lupaus markkinoita vahvemmassa kasvusta toteutui

HYVÄ LUKIJA,

organisaatiomme osoitti jälleen iskukykyensä valitsemamme strategian toteuttamisessa vuonna 2016. Kannattavuutemme kehittyi erinomaisesti. Jouduimme edelleen kirjaamaan Venäjällä muutamaan asiakkaaseen kohdistuvia luottotappiovarauksia, joiden kokonaismäärä ylitti hieman vuoden 2015 epätaavallisen korkeat varaukset. Pystyimme kuitenkin kompensimaan luottotappiovarauksia kilpailukykyisellä tuoteportfoliolla ja myyntiorganisaation laadukkaalla työllä, mikä mahdollisti myös hintaposition noston. Tämän lisäksi tuottavuuden parannus yhdessä kustannustehokkaan tuotannon kanssa nosti kannattavuuttamme niin, että säilytimme selvästi asemamme teollisuuden parhaiten kannattavana yrityksenä. Liikevaihdon kasvu koko vuoden osalta oli 2,3 %, liikevoitto nousi 4,9 % edellisvuoteen verrattuna, ja liikevoittoprosentti oli erinomainen 22,3 %. Samaan aikaan kassavirta oli jopa edellistä vuotta parempi, ja näin ollen jo ennestään hyvässä kunnossa oleva taseemme vahvistui entisestään.

VUOSI 2016

Venäjän markkinoista alkoi kesän aikana tulla heikkoja positiivisia signaaleja, jotka vahvistuivat loppuvuotta kohden. Asiakkaamme saivat sulatettua korkeat talvirengasvarastonsa ennen kaikkea hyvin käynnistyneen talvisesongin ansiosta. Vahvistimme markkinaosuuttamme erityisesti Venäjällä ja Keski-Euroopassa, ja säilytimme markkinaosuutemme Pohjoismaissa. Keski-Euroopassa teimme erittäin määrätietoista työtä tunnet-

tuutemme sekä oman toimintamme laadun parantamiseksi. Pohjois-Amerikan myyntiä varjostivat edellisestä talvisesongista jääneet talvirengasvarastot. Onnistuimme kuitenkin kompensimaan merkittävän osan tästä uusien asiakkaiden avulla.

Vuosi 2016 käynnistyi ristiriitaisissa merkeissä. Tammikuussa saavutimme Nokian-toimipisteellämme harvinaisen merkki-paalun: yhteisen sopimuksen luottamusmiesten ja henkilöstön kanssa joustavuuden parantamiseksi. Helmikuussa kerroimme kuinka korjasimme tapahtuneet virheet lehtitesteihin liittyvissä menettelytavoissamme. Molemmista raportoinkin poikkeuksellisesti jo viime vuoden toimitusjohtajan katsauksessa.

Suorituksemme markkinoilla oli läpi vuoden erittäin hyvä. Asiakastytyväisyytemme nousi vuoden aikana ennätystasolle, kasvatimme globaalia markkinaosuuttamme, ja teimme sen parantaen samaan aikaan hintapositiontamme. Osoitimme kasvavaa kilpailukykyä myös kesä- ja all season -segmenteissä sekä erityisesti Pohjois-Amerikkaan ja Keski-Eurooppaan suunnitelluissa rengasperheissä. Kesärenkaidemme osuus liikevaihdoistamme nousi 24 %:iin. Kaikkea tätä on pidettävä hyvänä suorituksena. Ja kaikki nämä saavutukset ovat osaltaan hyviä esimerkkejä Must-Win-kehitysohjelmamme vuoden 2016 toteutuksesta. Maailman parhaat renkaat ovat selkeästi saaneet tukeen loistavat tiimit kaikilla markkinoillamme. Tämä suoritus palkitsee myös osakkeenomistajat. Kannattavuuden ja hyvän kassavirran mahdollistaman osingon lisäksi myös osakekurssimme on kehittynyt selvästi rengasalan kärjessä.

POSITIIVINEN KEHITYS JATKUI

Jakeluverkostomme jatkoi kasvuaan. Jakeluperheeseemme liittyi vuoden aikana 26 uutta Vianor- ja 260 uutta NAD/N-Tyre-liikettä. Olemme läsnä jo yhteensä 27 maassa. Jakeluverkoston kasvua hidasti jonkin verran verkoston pieneeminen Venäjällä huonon taloustilanteen johdosta. Vianoryksikköemme liikevaihto kasvoi hieman vuonna 2016 edellisvuoteen verrattuna. Vianorin kannattavuutta heikensi kuitenkin hintakilpailu ja vanhojen ICT-investointiprojektien alaskirjaukset. Otimme jo vuonna 2016 Vianorin kannattavuuden kehittämisen erityisseurannan alle, ja olen luottavainen, että onnistumme parantamaan kannattavuutta lähivuosina.

Raskaille Renkaille vuosi oli vaihteleva. Myynnin kasvua söi raaka-ainekustannusten alenemisesta seurannut hintojen alentuminen, sekä useiden meille tärkeiden markkinasegmenttien heikko kysyntätilanne. Metsäsegmentti jatkoi kuitenkin kasvuaan. Paransimme tuottavuutta selvästi, ja erityisesti uusien tuotteiden myynti kehittyi hyvin. Liikevaihto ja liikevoitto olivat käytännössä samalla tasolla edellisvuoteen verrattuna. Panostimme vuonna 2016 tässä yksikössä markkinointiin, tuotekehitykseen, logistiikkaan ja hyvään asiakaspalveluun. Uskon näiden toimenpiteiden mahdollistavan kannattavan kasvun jatkumisen myös tällä liiketoiminta-alueella vuonna 2017.

Joustosopimuksen ja hyvän suoritusemme ansiosta selvisimme vuodesta 2016 ilman uusia leikkauksia ja lomautuksia. Joustosopimus on kuitenkin henkilöstöllemme raskas: vuoro-työn päälle tulee osaan vuotta ylimääräisiä työpäiviä. Nokian-teen kilpailukyky parani kuitenkin tehdyllä ratkaisulla, jota myös joulukuussa 2016 saavutettu paikallinen kilpailukyky-sopimus entisestään tukee. Yhtiö suunnittelee kasvattavansa Nokialla sekä henkilöauto- että raskaiden renkaiden tuotantomääriä vuonna 2017, sekä kasvattavansa henkilöstöä Nokialla esimerkiksi tuotekehityksessä.

Nokian Renkaat on kasvu- ja arvoyhtiö. Investoimme vuonna 2016 selkeästi edellistä vuotta enemmän esimerkiksi markkinointiin, myyntiin, tuotekehitykseen ja asiakaspalveluun sekä yleiseen toiminnan kehittämiseen. Tuloksemme ei tullut leikkaamalla, vaan jatkuvalla panostuksella sekä laadukkaalla työllä kasvun aikaansaamiseksi. Pystyimmekin pitämään marraskuussa 2015 markkinoille annetun lupauksen markkinoita vahvemmassa kasvusta tinkimättä 22 % liikevoittotasosta.

HYVÄÄ JATKOA

Kiitän kaikkia sidosryhmiä hyvästä yhteistyöstä. Jätän seuraajilleni yhtiön, joka suhtautuu intohimoisesti turvallisuuteen ja laatuun kaikessa tekemisessä. Olen ylpeä siitä, mitä yhdessä saavutimme. Nokian Renkaat on hienossa kunnossa, ja menestyksenne jatkuu tulevaisuudessa. Pysyn innokkaana Hakka-peliitta-kuskina ja yhtiön osakkeenomistajana. Kiitokset uskollisille kuluttajille, vahvoille asiakkaille, sekä tietenkin Hakka-peliitan 80-vuotisen taipaalen todellisille sankareille, Nokian Renkaiden henkilöstölle.

Ari Lehtoranta

Andrei Pantioukhov

MBA Andrei Pantioukhov toimii Nokian Renkaiden väliaikaisena toimitusjohtajana 1.1.2017 alkaen, ja hän toimii edelleen myös Venäjän toimintojen johtajana. Andrei Pantioukhov on ollut yhtiön palveluksessa vuodesta 2004, johtoryhmän jäsen vuodesta 2009 ja varatoimitusjohtaja vuoden 2016 alusta.

Hakkapeliitta Way – tie menestykseen

Olemme olemassa, jotta asiakkailamme olisi maailman turvallisimpia, laadukkaimpia ja ympäristöystävällisimpiä renkaita sekä alan parhaita palvelua. Haluamme olla rengasalan edelläkävijä: turvallisten ja vaativiin oloihin räätälöityjen renkaiden asiantuntija, markkinajohtaja meille tärkeillä alueilla, kannattavin rengasalan yritys, sidosryhmiemme ykkösvalinta sekä ainutlaatuisen yrityskulttuurin työyhteisö.

Keskittymisen strategia

Vuonna 2015 päivitetty keskittymisen strategiamme antaa suunnan valinnoille, joita teemme. Arvoista ja strategiasta syntyvät voitettavat haasteet Must-Winit sekä tavoitteet, joita kohden pyrimme, ja jotka pitävät meidät kannattavalla kasvu-uralla. Menestystämme rakennamme yhdessä lujasti töitä tehden sekä toimintojamme ja tuotteitamme kehittäen.

Vaativat olosuhteet

Maailman pohjoisimpana rengasvalmistajana ja haastavien olosuhteiden asiantuntijana edistämme ja helpotamme turvallista liikkumista. Olipa kyse talvimyrskystä tai kesäisestä rankkasateesta, renkaamme tarjoavat luotettavuutta, suorituskykyä ja mielenrauhaa. Keskitymme ainoana rengasvalmistajana vaativien olosuhteiden tuotteisiin ja asiakastarpeisiin.

Tyytyväisimmät asiakkaat

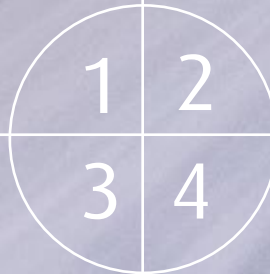
Haluamme tuotteidemme ja palveluidemme käyttäjien sekä jälleenmyyjijemme olevan rengasmarkkinoiden tyytyväisimpiä asiakkaita. Sitoutuneen ja kattavan jakeluverkoston sekä tehokkaan logistiikan avulla varmistamme tuotteidemme hyvän saatavuuden läpi sesongin. Jakelukanaviemme keihäänkärjen, Vianor-ketjun suora kontakti kuluttajaan tarjoaa meille arvokasta tietoa loppukäyttäjien tarpeista ja toiveista.

Innovatiivinen ydinosaaminen

Keskitämme ydinosaamisemme kapeaan tuotevalikoimaan, jälkimarkkinoihin ja kolmeen liiketoiminta-alueeseen: henkilö-, SUV- ja pakettiautonrenkaisiin, raskaisiin erikoisrenkaisiin sekä rengas- ja autonhuoltopalveluiden tarjoamiseen. Kehitämme ja valmistamme premium-renkaita, joiden ainutlaatuiset innovaatiot antavat käyttäjilleen lisäarvoa aina metsän raivauksesta turvalliseen maantieajoon.

Valikoidut markkinat

Keskitymme alueisiin, joissa on vuodenaikojen vaihtelusta johtuvat vaativat ajo-olosuhteet. Ydinmarkkinoitamme ovat Pohjoismaat ja Venäjä, joissa olemme premium-renkaiden markkinajohtaja. Muita avainmarkkinoitamme ovat Keski-Eurooppa ja Pohjois-Amerikka, joista haemme kannattavaa kasvua. Myymme suurimman osan renkaistamme jälkimarkkinoilla.

Strategiset päätavoitteet

Keskittymisen strategiasta syntyy selkeät tavoitteet, joiden saavuttamiseksi teemme määrätietoisesti töitä.

Markkinajohtajuus ja alan parhaat prosessit

- Olemme premium-renkaiden markkinajohtaja Pohjoismaissa ja Venäjällä.
- Meillä on vahva markkina-asema ydintuotteissamme Pohjois-Amerikassa ja Keski-Euroopassa sekä erikoistuotteissamme kansainvälisesti.
- Olemme ehdoton edelläkävijä talvirengasteologiassa sekä maailman parhaiden premium-kesärenkaiden ja erikoisrenkaiden valmistaja.
- Ydinprosessimme ja toimintaverkostomme ovat tehokkaita ja alan parhaita.

Markkinoita nopeampi kannattava kasvu

- Kasvamme vuosittain markkinaa nopeammin.
- Olemme maailman kannattavin rengasalan yritys. Säilytämme alan parhaan liikevoittotason, joka on minimissään 22 %.
- Organisaatiomme on tehokas ja kiinteät kulumme kasvavat hitaammin kuin myyntimme.

Tyytyväiset sidosryhmät

- Tuotteemme ja palvelumme ovat alan parhaita, ja edistämme ihmisten turvallisempaa ja mukavampaa liikkumista.
- Tunnettu asiakkaamme, heidän tarpeensa ja toiveensa.
- Tarjoamme vakaan osinkopolitiikan ja -kehityksen osakkeenomistajille, kuten myös kannattavan kasvun kautta kohonneen osakkeen arvon
- Olemme arvostettu ja haluttu työnantaja.
- Henkilöstömme on ammattitaitoista ja sitoutunutta. Heillä on jatkuva halu kehittää henkilökohtaista osaamistaan ja yhtiötämme.

Must-Wins -kehitysohjelmat

Tavoitteidemme saavuttamista tukevat kehityskohteet, jotka meidän on voitettava edetäksemme kannattavan kasvun tietä.

Esimerkkejä vuoden 2016 Must-Wins-toimenpiteistä

MEIDÄN ON:

1

OLTAVA KULUTTAJIEN YKKÖSVALINTA

Parannamme asiakasuskollisuutta ja -tyytyväisyyttä sekä yhtiömme ja tuotteidemme tunnettuutta etenkin kasvualueilla.

- Säilytetty selvä ykkösasema halutuimpana talvirenkaana kuluttajien keskuudessa Pohjoismaissa ja Venäjällä. Kasvatettu preferenssiä Keski-Euroopassa
- Investoitu näkyvyyteen ja asiakaspalveluun avainmarkkinoilla
- Luotu useita uusia online-sivuja ja sosiaalisen median kanavia, sekä allekirjoitettu uusia sponsorointisopimuksia
- Sosiaalisessa mediassa Nokian Renkaita seuraavien määrä kaksinkertaistui ja sivustokäynteihin tuli liki 20 prosentin kasvu

2

OLTAVA ASIAKKAIDEN ENSISIJAINEN VALINTA KUMPPANIKSI

Panostamme pitkäaikaisiin molempia osapuolia hyödyttäviin kumppanuuksiin ja palvelumme laatuun kaikilla tasoilla.

- Merkittäviä investointeja järjestelmiin ja prosesseihin palveluksemme partnereitamme paremmin ja johdonmukaisemmin eri kanavissa
- Tyytyväisyystutkimukset vahvistavat, että Nokian Renkaiden NPS (Net Promoter Score) -pistemäärä kumppaneiden keskuudessa on hyvin korkea
- Uuden sukupolven B2B-jälleenmyyjien online-palvelukonsepti määritetty ja rakentaminen aloitettu
- Panostettu hinnoitteluun globaalien kasvun tukemiseksi

3

TUOTETTAVA MAAILMAN PARHAAT RENKAAT JA PALVELUT

Luomme jatkuvasti uusia innovaatioita ja maailman turvallisimpia renkaita sekä kasvatamme palveluvalikoimaamme myynnin tueksi.

- Useita strategisesti tärkeitä tuotteita lanseerattu
 - Nokian zLine A/S, UHP All-Season-premiumrenkas Pohjois-Amerikkaan
 - Nokian Rockproof, erikoisrenkas ammattilaiskäyttöön maailmanlaajuisesti
 - Nokian Hakka Blue 2, Pohjoismaihin ja Venäjälle suunniteltu premium-kesärenkas
- Suunnitteilla uusi testikeskus Espanjaan
- SnapScan, urauurtava renkaiden skannauspalvelu, lanseerattu Helsingin parkkihalleissa

4

SAAVUTETTAVA VAHVA KASVU KESKI-EUROOPASSA JA POHJOIS-AMERIKASSA

Parannamme bränditunnettuuttamme ja markkinaosuuttamme sekä kasvatamme hinta-asemaamme Keski-Euroopassa.

- Pohjois-Amerikka
 - Montrealin varastoinvestointi toteutettu
 - Uusia maanlaajuisia asiakkuuksia
- Keski-Eurooppa
 - Menestyksekkäitä tuotelanseerauksia, investointeja myyntiin ja markkinointiin

Arvot ohjaavat ja tukevat strategiaamme

Yrityskulttuurimme, hakkapeliittahengen ydin muodostuu arvoistamme:

YRITTÄJYYS

Olemme nopeita ja rohkeita. Asetamme tavoitteemme korkealle; teemme työtämme pitkäjänteisesti emmekä luovuta helpolla. Toimimme dynaamisesti ja täsmällisesti asiakkaan tyytyväisyys tärkeimpänä päämääränämme.

KEKSELIÄISYYS

Meillä on taito selviytyä ja yltää huippusuorituksiin vaikeissakin tilanteissa. Taitomme perustuu luovuuteen ja uteliaisuuteen sekä rohkeuteen kyseenalaistaa olemassa olevaa. Meillä on into oppia, kehittää ja luoda uutta.

JOUKKUEHENKI

Meillä on aito ja iloinen tekemisen meininki. Toimimme joukkueena toisiimme luottaen ja toisiamme tukien sekä rakentavaa palautetta antaen. Kunnioitamme erilaisuutta ja rohkaisemme joukkueemme jäseniä tekemään ja tavoittelemaan tähtisuorituksia myös yksilötasolla.

Globaalit kysynnän ajurit

Renkaiden myynnin vuotuinen arvo maailmanlaajuisesti on noin 160 miljardia USD. Vahvimmin ovat viime vuosina kasvaneet korkean nopeusluokan kesärenkaiden ja SUV-renkaiden markkinat. Kysynnän kasvu on nopeinta Aasiassa, ja sikäläisten valmistajien osuus globaalista rengasmarkkinasta kasvaa. Henkilöautorenkaiden kuluttajamyynntiin vaikuttavat eniten uusien autojen myyntimäärät, ostovoiman kehitys sekä yleinen kuluttajaluottamus. Talvirenkaiden osalta merkitystä on myös säällä; mitä talvisemmat ja liukkaammat olosuhteet, sitä suurempi on tarve uusille talvirenkaille. Raskaiden ja kuorma-autorenkaiden kysyntä on syklistä seuraten konevalmistuksen suhdanteita ja yritysten yleistä investointihalukkuutta.

Renkaissa on eroja – ja niiden hinnoissa

Markkinoilla olevat henkilöautorenkaat jaotellaan hintansa perusteella alueesta riippuen kahteen tai kolmeen segmenttiin. Premium- eli A-segmentin renkaiden valmistajat korostavat laatutuotteiden paremmuutta liikenneturvallisuuden, kestävyuden, mukavuuden, ympäristöarvojen ja kokonaistaloudellisuuden mittareilla. B- ja C-segmentin renkaita valmistetaan pelkäs-

tään halpaa hankintahintaa etsiville kuluttajille. Jakelijat pyrkivät tarjoamaan asiakkailleen vaihtoehtoja kaikista hintaluokista.

Rengasbrändien alueellinen markkinajohtaja on yleensä myös hintajohtaja. Hinnoitteluvoimaa lisäävät usean vuosikymmenen asiakaskokemuksiin perustuva tuotteiden maine sekä jakelun sujuvuus ja luotettavuus.

Sesongissa punnitaan logistiikan toimivuus

Nokian Renkaiden ydinmarkkinoiden erityispiirteenä on henkilöautorenkaakaupan voimakas sesonkiluonteisuus. Suurin osa kesärenkaista myydään kuluttajille muutamia viikkoja ennen ja jälkeen pääsiäisen. Talvirenkaiden kuluttajakauppa ajoittuu talven tulosta riippuen syysmarraskuulle ja arviolta 30 % talvirenkaista myydään noin 10 päivän aikana ensilumen satamisen jälkeen. Myynnin ja tuotannon

ennakoiminen kuukausia etukäteen vaatii ammattitaitoa, kun rengasvalmistajien valikoimissa on tyypillisesti vähintään tuhat erilaista rengasmallin ja -koon yhdistelmää. Kattava jakeluverkosto sekä tehokkaat logistiikka- ja tietojärjestelmät ovat sesonkien paineessa avainasemassa. Toiminnan sesonkiluonteisuus käytännössä myös pakottaa valmistajat myöntämään jakeluverkostoleen pitkät maksuajat.

Kapasiteetin käyttöaste ja toiminnan kustannusrakenne kannattavuuden pohjana

Logistisista ja kaupallisista syistä rengasvalmistajat usein perustavat paikallisia tehtaita tärkeimmille myyntialueilleen. Palkka- ja energiakustannukset vaihtelevat maittain, mutta raaka-ainehinnat ovat suunnilleen samalla tasolla eri puolilla maailmaa. Raaka-aineista tärkeimpiä ovat luonnonkumi, synteettinen kumi, täyteaineet (kuten noki), koordit ja kaapelit sekä erilaiset kemikaalit.

Koska rengasvalmistajan kiinteät kustannukset ovat korkeat, kannattavuuden kannalta olennaista on pystyä optimaalisesti hyödyntämään koko tuotantokapasiteetti mahdollisimman vähäisin katkoksina. Tuotavuuden jatkuva parantaminen investoimalla ja prosesseja kehittämällä on rengasvalmistajan menestymisen edellytys.

Palvelut ja jakeluporras murroksessa digitalisaation myötä

Hybridi- ja sähköautojen osuuden lisääntyminen luo kysyntää yhä kevyemmille ja polttoainetehokkaammille renkailla. Digitalisaatio lisää autojen älykkyyttä ja integroitumista tietoverkkoihin; renkaiden sekä niihin liittyvien palvelujen on kyettävä hyödyntämään myös näitä uusia mahdollisuuksia.

Kuluttajat tekevät ostopäätöksensä yhä

useammin verkossa. Verkkokaupan osuus myynnistä kasvaa, mutta fyysiset myyntipisteet ovat säilyttäneet valta-asemansa tuotteiden vaatiman asennuspalvelun ansiosta. Hinnoittelusta tulee läpinäkyvää ja jakelijat ylläpitävät entistä pienempiä varastoja. Jakeluportaan rakennemuutos jatkuu siten, että välikäsien määrä vähenee.

Myynnin jakauma kohti alueellista tasapainoa

POHJOISMAAT

Kotimarkkinan ykkönen

Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa myydään vuosittain yhteensä noin 10 miljoonaa henkilö- ja pakettiautonrengasta, joista noin 6 miljoonaa on talvirenkaita. Maissa on myös lainsäädäntö, joka edellyttää talvirenkaiden käyttöä talvikuukausien

aikana. Pohjoismaat muodostivat noin 43 % Nokian Renkaiden myynnistä vuonna 2016. Yhtiö on alueella markkina- ja hintajohtaja. Nokian Renkaat on ainoa paikallinen valmistaja ja sillä on laaja jakeluverkosto, kuten oma 348 liikkeen Vianor-rengasketjunsu.

KESKI-EUROOPPA

Kasvua lisäpanostusten myötä

Euroopan markkinoilla, Pohjoismaat pois lukien, myytiin noin 260 miljoonaa henkilö- ja pakettiauton rengasta vuonna 2016. Keski-Eurooppa on maailman suurin talvirenkaiden markkina-alue, 11-kertainen Pohjoismaihin nähden. Talvirenkaita myytiin noin 71 miljoonaa kappaletta vuonna 2016.

Rengasmarkkinoiden laajentuessa ja talvirengaslainsäädännön yleistyessä Keski-Euroopasta on tullut yksi Nokian Renkaiden tärkeimmistä kasvualueista. Nokian Renkaat räätälöi renkaansa eri markkina-alueiden kuluttajien tarpeisiin. Keski- ja Itä-Euroopan talviolosuhteisiin suunnitellut kitkarenkaat sekä alueella myydyt kesärenkaat poikkeavat

selvästi yhtiön ydinmarkkinoilla myydyistä tuotteista.

Pohjoismaiden, Venäjän ja IVY-maiden lisäksi yhtiö myy renkaita yli 30 Euroopan maahan. Keski-Eurooppa muodosti noin 29 % Nokian Renkaiden myynnistä vuonna 2016.

Yhtiöllä on alueella logistiikka- ja palvelukeskuksia, jotka palvelevat päämarkkinoita ympäri vuorokauden. Jälleenmyyntikanavan kasvua johti Vianor, jonka verkostoon kuului alueella yhteensä 382 liikettä vuoden 2016 lopussa. Nokian Tyres Authorized Dealer (NAD) -verkostossa toimi 1 481 myymälää 19 Euroopan maassa sekä Kiinassa.

VENÄJÄ

Kasvatimme markkinaosuuksiamme merkittävästi Venäjällä vuonna 2016

Venäjällä myytiin arviolta 1,4 miljoonaa uutta autoa ja arviolta 32 miljoonaa henkilö- ja pakettiauton rengasta jälkimarkkinoilla vuonna 2016. Renkaiden kysyntään erityisesti Venäjällä vaikuttavat mm. öljyn hinnasta riippuvainen BKT:n kehitys, ostovoima ja kuluttajaluottamus. Venäjä oli suurin myötävaikuttaja myynnin kasvuun vuoden 2016 loppupuolella. Venäjän talous ja kuluttajamarkkinat jatkoivat hidasta vakiintumistaan.

Talvirengasseason alkoi aikaisin ja jatkui vahvana erityisesti Venäjällä, kuten myös Keski-Euroopassa ja Pohjoismaissa. Kasvatimme markkinaosuuksiamme tavoitealueillamme, erityisesti Venäjällä ja Keski-Euroopassa. Venäjän kuluttajien luottamus ja

ostovoima jatkoivat hidasta parantumistaan, mutta pysyivät edelleen alhaisilla tasoilla. Uusien autojen myynti Venäjällä jatkoi laskuaan 2016: koko vuosi laski 11 % verrattuna edellisvuoteen. Vuonna 2017, uusien autojen myynnin arvioidaan kasvavan 5–10 % vuoteen 2016 verrattuna. Renkaiden jälkimarkkinan sisäänmyynti Venäjällä laski vuonna 2016 noin 5 %.

Nokian Renkaat on A- ja B-segmentin renkaiden markkinajohtaja ja suurin valmistaja Venäjällä. Nokian Renkailla on laaja jakeluverkosto Venäjällä, ja tehtaamme Venäjän tullirajojen sisällä sekä vahvat brändit ja jakeluverkosto antavat yhtiölle merkittävää kilpailuetua.

POHJOIS-AMERIKA

Suuri potentiaali All-Season-renkaissa

Pohjois-Amerikassa Nokian Renkaiden vahvimpia alueita ovat Kanada sekä USA:n lumivyöhyke. Talvirenkaita näillä alueilla myydään vuosittain noin 13 miljoonaa kappaletta. Usassa ja Kanadassa myydään kaikkiaan lähes 260 miljoonaa rengasta vuosittain. Nokian Renkaat on mantereen pohjoisosissa perin-

teisesti vahva talvirengasbrändi. Yhtiö rakentaa jakeluaan strategisesti valittujen partnerien kanssa. Lisäksi Vianor-ketjulla on 81 rengasliikettä New Englandissa. Nokian Renkaiden tavoitteena on laajentaa tuotetarjontaansa ja edelleen kasvattaa myyntiään Pohjois-Amerikassa.

Nokian Renkaiden tuotteita myytiin

63

maassa

Venäjä, Suomi, Saksa, Ruotsi ja Norja muodostivat myynnistä

68 %

Vianorilla

1501

myyntipistettä
27 maassa

Myynti ja jakelu

Kohdemarkkinat

Vuonna 2016 Nokian renkaita myytiin 63 maassa. Venäjä, Suomi, Saksa, Ruotsi ja Norja muodostivat 68 % valmistustoiminnan myynnistä.

Nokian Tyres Authorized Dealers

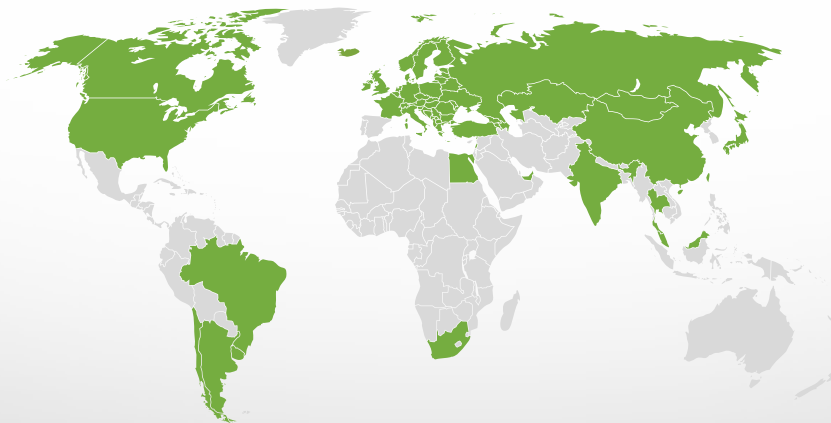
Kumppanuusverkosto Nokian Tyres Authorized Dealer (NAD) kasvoi 242 sopimuksella yhteensä 1 481 myyntipisteeseen 19:ssä Keski-Euroopan maassa ja Kiinassa.

Vianor

Yhteensä 1 501 myyntipistettä 27 maassa (212 omaa ja 1 289 franchising- ja partneripistettä). Pohjoismaat ja Baltia 383, Venäjä ja IVY-maat 655, Keski- ja Itä-Eurooppa 382, USA 81 myyntipistettä.

Venäjä

Hakka Guarantee -jälleenmyyjät ja muut Nokian Renkaiden kanssa Venäjällä läheisessä yhteistyössä toimivat vähittäismyyjäkumppanit muodostavat laajan verkoston rengasliikkeitä, Vianoreita, autoliikkeitä ja verkkokauppoja. N-Tyre-kumppanuusverkostoon kuuluu 120 myymälää Venäjällä ja IVY-maissa.

Vianor

Vaiivatonta ja turvallista autoilua

Vianor on autonhuolto- ja rengaspalveluihin erikoistunut ketju, joka toimii 27 maassa 1 501 toimipisteen verkostolla. Vahvuutemme on pohjoismaisista juurista kasvava haastavien ajo-olosuhteiden asiantuntijuus. Tihein toimipisteverkosto on Pohjoismaissa, Venäjällä ja Itäisessä Manner-Euroopassa. Toimipisteitä on myös keskeisessä Euroopassa ja Yhdysvaltain itärannikolla.

Myyväläketju ja verkkokaupat palvelevat vähittäiskaupan asiakkaita sekä yritysasiakkaita. Lisäksi yritysasiakkaille Vianor on kehittänyt kaluston- ja renkaidenhallintaan sähköisiä palveluja, joilla asiakkaat tehostavat liiketoimintaansa.

Renkaiden tuotevalikoima kattaa kaikenlaiset renkaat henkilö-, paketti- ja kuorma-autoihin sekä raskaisiin erikoiskoneisiin. Nokian

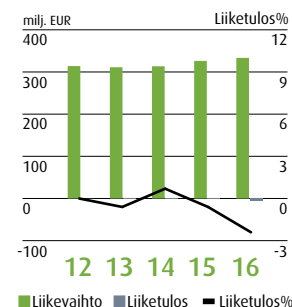
Renkaiden tuotteiden lisäksi Vianor edustaa ja myy myös monia muita rengasmerkkejä. Renkaiden ja rengaspalveluiden lisäksi Vianor tarjoaa kaikille asiakasryhmilleen autonhuoltopalveluja, jotka muodostavat yhä tärkeemmän osan Vianorin palvelusta. Asiakkaille on käytännöllistä, että kaikki autoilun palvelut ovat saatavissa saman katon alta.

Vianor on kasvava palveluyritys, joka erottautuu kilpailijoihinsa laajalla tuote- ja palveluvalikoimalla niin kuluttaja- kuin yritysasiakkaille sekä jatkuvasti kehitettävillä innovatiivisilla digitaalisilla palveluilla ja kattavalla palveluverkostolla. Vianorin tavoitteena on olla kumppani, joka mahdollistaa kaikille asiakkaille vaivattoman ja turvallisen autoilun – ja mukavimmalla palvelulla.

VIANOR

Liikevaihto, liiketulos ja liiketulos%

	2012	2013	2014	2015	2016
Liikevaihto	315,3	312,5	314,8	327,6	334,8
Liiketulos	0,0	-1,8	2,1	-1,9	-8,1*
Liiketulos%	0,0	-0,6	0,7	-0,6	-2,4*

* Poislukien kertaluontoiset erät: liikevoitto -4,5 MEUR, liikevoittoprosentti -1,3 %

Palvelut osana laadukasta asiakaskokemusta

Huipputeknologiaa edustavien laaturenkaiden myyntiä tuetaan kuluttajia hyödyttävillä palveluilla. Nokian Renkaiden palvelukehitys pitää huolen siitä, että arvoa tuottavaa erottautumista ja etumatkaa kilpailijoihin rakennetaan monipuoliselle tarjoomalle. Toimiva palvelu sekä tukee myyntiä että on ennen kaikkea

aidosti kuluttajalle arvoa tuottava hyödyke. Palvelulla voi ylittää odotukset silloinkin, kun autoilijan päivä ei ole mennyt aivan suunnitellusti. Hakka-turva on tarjonnut Nokian Renkaiden ydinmarkkinoilla mielenrauhaa ja rahanarvoisia etuja yllättävien rengasongelmien varalle jo 10 vuotta.

Heidi löysi Nokian Renkailta turvalliset renkaat ja avun hätätilanteisiin

Heidi Saarella ei ollut aiempia kokemuksia Nokian Renkaiden tuotteista ennen vuoden 2016 kevättä. Nokian Hakka -malliston kesärenkaiisiin hän päätyi netissä tehdyn vertailun perusteella. Rengaskaupan yhteydessä Heidiä kehoitettiin aktivoimaan Hakka-turva-palvelu.

Hakka-turva heti käyttöön

– Hakka-turvan käyttöönotto oli helppoa! Rengasliike lähetti minulle aktivointilinkin, aktivoin palvelun ja tallensin numeron puhelimeeni. Hakka-turva tuntui totta kai erittäin hyvältä – sain renkaiden lisäksi henkisen turvan taustalle, Heidi kehuu.

Pian Hakka-turvan aktivoinnin jälkeen Heidi pääsikin kokeilemaan palvelua. Hän oli lähdössä kiireellä töistä kotiin käyttämään koiria lenkillä jatkaakseen lasten vanhempainiltaan, kun rengaspaineen valo syttyi ajossa.

– Soitin Hakka-turvaan, josta katsottiin lähimmän rengasliik-

keen osoite. Hinauskin olisi onnistunut, mutta rengas ei ollut täysin puhki, joten pääsin ajamaan läheiselle Vianorille. Liike oli menossa kiinni, mutta sinne oli Hakka-turvasta ilmoitettu tulostani. Jätin auton heille ja jatkoin taksilla hakemaan vuokra-autoa.

– Palvelu toimi hyvin. Kuluja ei syntynyt, ja taksimatkastakin saan rahat takaisin, kun muistan lähettää kuitin. Myöhästyin omista aikatauluistani vain tunnin. Se on pieni viivästys tällaisessa tilanteessa, Heidi sanoo.

“Pystyn ehdottomasti suosittelemaan!”

Hakka-turva-palvelun myötä Heidillä on turvallinen olo autoillessaan harrastusten parissa ympäri Suomea tai vaikkapa Ruotsissa, jossa Hakka-turva on myös voimassa.

– Kun koen, että saan hyvää palvelua, kerron siitä aina lähipiirille ja tuttaville. Ihan varmasti mainitsisin myös Hakka-turvasta, jos joku ystävästäni olisi renkaita vaihtamassa.

Keski-Euroopan myyntiä siivitetään palveluilla

Valtuutettujen jälleenmyyjien, Nokian Tyres Authorized Dealers -verkoston, kautta renkaansa hankkivat keskieu-rooppalaiset kuluttajat hyötyvät verkoston kautta tarjotuista lisäpalveluista. Aramid Guarantee on sivupinnoistaan vahvistetuille SUV-renkaille myönnetty turva, joka korvaa veloitusetta rikkoutuneen renkaan uudella. Kasvumarkkinoilla, joilla Nokian Renkaiden tunnettuuden ja kysynnän kasvattaminen on jatkuvasti keskiössä, valtuutettujen jälleenmyyjien myyntityötä tuetaan Satisfaction Promise -palvelulla. Tyytyväisyyslupauksen turvin kuluttaja voi turvallisesti kokeilla uutta rengasmerkkiä ja halutessaan palauttaa ja vaihtaa renkaat toisiin ilman asennuskuluja.

Lisää tunnettua, mainetta ja myyntiä

Nokian Renkaiden markkinoinnin tehtävä on edistää yhtiön tuotteiden myyntiä ja kannattavaa kasvua. Premium-brändin markkinoinnin tulee olla yhtä korkeatasoista kuin sen tuotteiden. Lisäksi tavoitteena on vaalia ja levittää mainettamme maailman turvallisimpien renkaiden kehittäjänä, alan edelläkävijänä ja vastuullisimpana toimijana. Haluamme kaikessa toiminnassamme sitouttaa kannattavalle kasvulle tärkeitä sidosryhmiämme asiakkaita, henkilöstöä ja sijoittajia.

Vuoden 2016 aikana markkinoinnissa lähdettiin toteuttamaan edellisvuotena määriteltyjä strategisia uudistuksia. Seuraavan kolmen vuoden aikana markkinoinnin fokuksessa on strategisten päätavoitteiden tukeminen: markkinajohtajuuden vahvistaminen premium-ren-

kaissa Pohjoismaissa ja Venäjällä, vahvan markkina-aseman rakentaminen uusilla kasvualueilla Pohjois-Amerikassa ja Keski-Euroopassa, markkinoita nopeamman kasvun hakeminen ja asiakkaiden tarpeiden ja toiveiden syvällisempi oppiminen.

Kuluttajien ykkösvalinta

Vahvan markkina-aseman saavuttamiseksi Keski-Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa, Nokian Renkaiden on nostettava voimakkaasti yhtiön ja rengasbrändien tunnettuutta paikallisten autoilijoiden keskuudessa. Tunnettuutta parannettiin lisäämällä markkinointia, erityisesti digitaalisissa kanavissa. Sosiaalisen median palveluiden uusien seuraajien määrä kasvoi merkittävästi vuoden aikana.

Vuoden aikana laajentunut tehokas PR-kumppanuuksverkosto mahdollisti tiedotteiden ja artikkelien aiempaa laajemman levikin ja yhä useamman uuden silmäparin tavoittamisen. Muun muassa kahdella pyörällä ajon maailmanennätys tuotti tempauksen uutisoimisena huomattavan määrän ansaittua mediaa eli ilman mainosrahaa saavutettua näkyvyyttä.

Brändin arvostusta ja haluttavuutta lisätään pitkällä tähtäimellä panostamalla kuluttajatutkimukseen ja asiakaskokemuksen parantamiseen kaikissa kohtaamispaikoissa. Tämä tukee myös Nokian Renkaiden tavoitetta edelleen kehittyä yhtiönä, jolla on alan korkein asiakastytyväisyys ja -uskollisuus.

Asiakkaiden ensisijainen valinta kumppaniksi

Jakelija-asiakkaiden liiketoiminnassa Nokian Renkaiden tuotteiden myynnillä tulee olla suuri painoarvo, jotta jälleenmyyjällä on myös valmius ja halu tukea ja rakentaa Nokian Renkaiden brändiä. Jatkuvasti kehittyvät myynnin tukimateriaalit, ainutlaatuiset lanseeraustapahtumat, uudet digitaaliset palvelut sekä tuote- ja myyntikoulutukset varmistavat osaltaan, että Nokian Renkaiden tuotteet ja palvelut ovat houkuttelevia myös jälleenmyyjille. Nokian Renkaat tukee avainasiakkaiden liiketoimintaa myös toteuttamalla heidän kanssaan yhteisiä promootioita ja markkinointikampanjoita.

Nokian Hakkapeliitta 80 -juhlavuosi

Nokian Renkaiden tunnetuin ja arvostetuin tuotebrändi, Nokian Hakkapeliitta -talvirengas, juhli 80-vuotissyntymäpäiväänsä vuonna 2016. Juhlavuoden kunniaksi pohjoismaisten asiakkaiden kesken arvottiin 80 uutta rengassarjaa. Arvonta oli näkyvä osa syksyn mainoskampanjaa, ja runsas joukko autoilijoita tavoitteli palkintoja. Venäjällä Pietarin keskustan korkeimmasta tornitalosta rakennettiin juhlavuodesta kertova spektaakkelimainen valomainos. Rakennuksen liikkuvalla videokuvalla heijastetut seinät ihastuttivat pietarilaisia kolmen viikon ajan. Juhlavuoden kunniaksi hankittiin myös maailman suurin rengas eli taivaalla lentävä muotokuumailmapallo. Kuluttajia ihastuttanut renkaanmuotoinen kuumailmapallo esiteltiin yleisölle ja medialle Nokiassa, Hakkapeliitta-renkaan kotipaikkakunnalla. Kuumailmapallorengas näkyy jättisuurena ulkomainoksena eri puolilla maailmaa vuoden 2017 aikana.

facebook.com/nokianrenkaatsuomi

youtube.com/NokianTyresCom

twitter.com/nokiantyrescom

linkedin.com/company/nokian-tyres-plc

Hyvä henkilöstöjohtaminen luo hyvinvointia ja saa tekemään tulosta

Edistämme määrätietoisella johtamisella motivoituneen ja ammattitaitoisen henkilöstömme osaamisen kehittymistä, työhyvinvointia sekä tasa-arvoista kohtelua. Huipputuloksiin tähtäävä johtaminen perustuu vahvaan Hakkapeliitta-kulttuuriimme, jonka ytimessä ovat henkilöstön yrittäjähenkisyys, yhdessä tekeminen ja kekseliäisyys.

Henkilöstöjohtamisen tavoitteena on luoda tuloksellinen ja hyvinvoiva työyhteisö. Vuonna 2016 kehitimme nykyisiä toimintatapojamme useilla henkilöstöjohtamisen ja turvallisuuden alueilla.

Arkipäivän johtamisprosessien ja -työkalujen kehittämistarve syntyy yhtiössämme aina liiketoiminnallisista lähtökohdista. Laadukkaan lopputuloksen varmistamiseksi emme tee liian paljon muutoksia samaan aikaan. Tämän hetken tärkeimmät painopistealueemme ovat turvallisuuskulttuurin rakentaminen, johtamisen kehittäminen sekä työhyvinvoinnin edistäminen.

Turvallisuus – terveenä kotiin joka päivä

Teemme pitkäjänteistä työtä turvallisuuskulttuurimme kehittämiseksi. Vuonna 2016 saavutimme hyviä tuloksia työturvallisuudessa ja otimme positiivisia harppauksia eteenpäin monella turvallisuuden osa-alueella. Esimerkiksi tapaturmien määrä laski 26 prosenttia sekä läheltä piti -tilanteiden ja turvallisuushavaintojen raportoinnit parantuivat. Myös henkilö-

kohtaisten suojavälineiden käyttöä tehostettiin edelleen, ja tuotantolaitteiden turvallisuuteen kiinnitettiin erityishuomiota. Jatkamme työtämme kokonaisvaltaisen turvallisuuskulttuurin parantamiseksi lisäten koulutusta, viestintää ja työkäytäntöjen kehittämistä. Pitkällä tähtäimellä tavoitteenamme on työtaturmattomuus.

Johtaminen – hyvä esimiestyö avainasemassa

Vuonna 2016 jalkautimme konsernimme kaikkien yksiköiden esimiehille johtamisen periaatteet rakentamamme Hakkapeliitta Leader -pelin avulla. Yhtiön johtamiskulttuurin kehittäminen vahvan Hakkapeliittakulttuurimme pohjalta vaikuttaa niin henkilöstön kehittämiseen ja kouluttamiseen kuin suorituksen

johtamiseen ja rekrytointeihin. Sovelsimme johtamisen periaatteita myös 360-kartoituksessa. Tavoitteena on kansainvälisesti yhtenäinen johtamiskulttuuri, joka tukee kannattavan kasvun tavoitteita ja lisää henkilöstön työhyvinvointia.

Työhyvinvointi – yksilön ja työyhteisön kokemus

Kuuntelemme henkilöstöämme ja tunnistamme niin työhyvinvoinnin kuin muita kehittämiskohteita vuosittain toteutettavalla Drive!-henkilöstötutkimuksella, jonka päätavoitteena on kehittää henkilöstömme sitoutuneisuutta. Tutkimuksen ytimessä on henkilöstön omistautuminen, joka kertoo työntekijän suhtautumisen organisaatioomme ja edustamiimme arvoihin. Siihen on sisällytetty myös johtamisen periaatteet, sillä ihmisten johtamisella ja esimiestyöllä on merkittävä rooli työhyvinvointimme kehittämisessä.

Vuoden 2016 Drive!-henkilöstötutkimuksen lähes 90 kivunnut vastausprosentti antaa kattavan kokonaiskuvan sekä yksiköiden että konsernin positiivisista ja kehitettävistä aiheista. Konsernita-

soisen toimenpidesuunnitelman yhteiseksi nimitäjäksi nousi kansainvälisyys eli aidosti yhtenäisen toiminnan mahdollistaminen eri osa-alueilla. Lisäksi jokainen yksikkö työstää omat toimenpidesuunnitelmansa, jotka tähtäävät kokonaisvaltaisesti toiminnan kehittämiseen.

Haluamme parantaa työhyvinvointia eri yksiköissämme ja tuemme henkilöstön kehittymistä esimerkiksi sisäisellä työnkierrolla, työssäoppimisella ja koulutusratkaisuilla. Henkilöstömme sisäinen yrittäjyys, yhdessä oivaltaminen ja aktiivisuus tukevat osaamista, kannattavaa kasvua sekä strategiamme toteutumista. Yrityksessämme jokaisella on mahdollisuus kasvaa ja kehittyä.

Henkilöstömme sisäinen yrittäjyys, yhdessä oivaltaminen ja aktiivisuus tukevat osaamista, kannattavaa kasvua sekä strategiamme toteutumista. Yrityksessämme jokaisella on mahdollisuus kasvaa ja kehittyä.

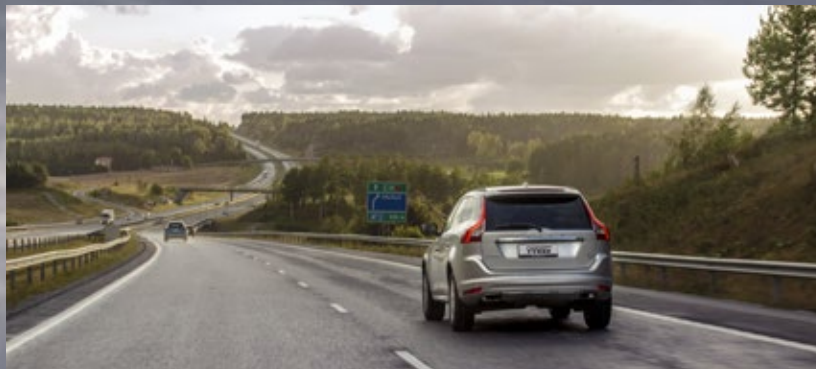
Lue lisää henkilöstön kehittämisestä ja hyvinvoinnista vuoden 2016 vastuullisuusraportistamme: www.nokianrenkaat.fi/yritysvastuuraportti-2016

Nokian Henkilöautonrenkaat

Turvallista ajamista olosuhteista riippumatta

Nokian Henkilöautonrenkaat -yksikkö kehittää, valmistaa ja markkinoi kesä- ja talvirenkaita henkilö- ja jakeluautoihin sekä katumaastureihin. Päätuotteita ovat nastalliset ja nastattomat talvirenkaat sekä SUV-renkaat, jotka ovat rengasalan nopeimmin kasvavia ja hinnaltaan kalleimpia tuotesegmentejä. Yhtiön tärkeimmät brändit ovat Nokian Hakka-peliitta, Nokian Hakka, Nokian Nordman ja Nokian WR.

Renkaiden tuotekehitys tehdään pääosin Suomessa. Kaikki renkaat valmistetaan yhtiön omissa tehtaissa, Suomessa Nokialla ja Venäjällä Vsevolozhskissa, ja ne myydään pääosin jälkimarkkinoilla. Nokian Renkaat on markkina- ja hintajohtaja Pohjoismaissa sekä Venäjällä ja IVY-maissa ja kasvaa Keski-Euroopan ja Pohjois-Amerikan premium-markkinassa.

Hyvä suoritus erityisesti Euroopassa ja Venäjällä

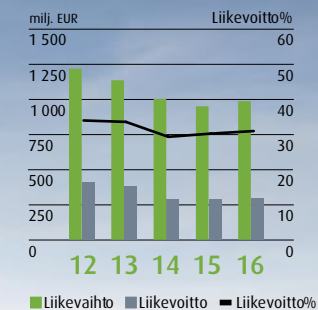
Vuonna 2016 Nokian Henkilöautonrenkaiden liikevaihto ja liikevoitto kasvoivat hieman johtuen pääosin Muun Euroopan kasvaneesta myynnistä. Talviseisonki oli hyvä, erityisesti Muussa Euroopassa, Pohjoismaissa ja Venäjällä. Yhtiön tuotteiden menestys lehtitesteissä oli taas vahvaa. Lisäksi Nokian Hakkapeliitta R2 -talvirengas voitti arvostetun Tire Technology of the Year 2016 -palkinnon. Tuotelanseeraukset ja uudet innovaatiot – turvallisuuden, mukavuuden ja ekologisen ajamisen lisäämiseksi – jatkuivat. Esimer-

kiksi Nokian Hakka Blue 2 -kesärengas, vahva Nokian Rockproof -erikoisrengas ja Nokian zLine A/S All-Season lanseerattiin.

Suomen- ja Venäjän-tehtaiden vuotuinen tuotantokapasiteetti vuorojärjestelyin oli yli 20 miljoonaa rengasta. Vuonna 2016 kapasiteetin käyttöaste nousi edellisvuoteen verrattuna, ja tuotantomäärä nousi 5 %. Tuottavuus (kg/mh) parani 3 % vertailuajanjaksoon nähden. Vuonna 2016 Nokian henkilöautonrenkaista (kpl) 86 % (81 %) valmistettiin Venäjän-tehtaalla.

NOKIAN HENKILÖAUTONRENKAAT

Liikevaihto, liikevoitto ja liikevoitto%

	2012	2013	2014	2015	2016
Liikevaihto	1 220,1	1 137,0	1 003,2	951,5	981,1
Liikevoitto	410,8	378,5	292,2	285,5	305,8
Liikevoitto%	33,7	33,3	29,1	30,0	31,2

HAKKAA PÄÄLLE!

Rengasteknologian ja turvallisuuden edelläkävijä Nokian Hakkapeliitta

Talvirengasteknologiaa jo 80 vuotta edistäneen Nokian Hakkapeliitan taipaleeseen on sisältynyt satoja innovaatiota ja huimia maailmanennätyksiä. Nokian Hakkapeliitta -talvirenkaat vievät autoilijoita turvallisesti eteenpäin kaikkialla, missä on haastavat talviolosuhteet. Luonne on ja pysyy samana myös tulevaisuudessa: enemmän turvallisuutta, enemmän mielenrauhaa.

Nokian Renkaiden historia alkoi yli sata vuotta sitten, kun Suomen Gummitehdas Osakeyhtiö perustettiin Helsingissä vuonna 1898. Maailman ensimmäinen talvirengas eli Kelirengas keksittiin vuonna 1934, kun kuorma-autot saivat alleen pintakuvioltaan uurretun talvirenkaan. Mullistavan keksinnön myötä lumiketjuja ei enää tarvittu tiellä pysymiseen. Talvirengas osoittautui niin toimivaksi, että Suomen Gummitehdas, nykyinen Nokian Renkaat, kehitti vuonna 1936 myös liukasteleville henkilöautokuljettajille ensimmäisen talvirenkaan.

Lumi-Hakkapeliitaksi nimetty oivallus aurasi tietä Nokian Hakkapeliitta -talvirenkaiden tulevaisuudelle. Nimensä se sai legendaristen suomalaisten Hakkapeliitta-sotaratsumiesten mukaan.

Nokian Hakkapeliitta -tuoteperheeseen kuuluvat nastalliset ja nastattomat talvirenkaat niin henkilö-, paketti- kuin SUV-autoihin, joka on rengasalan nopeimmin kasvava tuotesegmentti. Omat erikoistuotteensa on kehitetty myös kuorma-autoihin, pyöräkuormaajiin ja traktoreihin.

Siinä missä toisen maailmansodan jälkeen Nokian Hakkapeliitta -renkaita valmistettiin 20 000 kappaletta vuodessa, tänä päivänä arviolta yli 700 miljoonaa talvirengasta vie autoilijoita turvallisesti perille talvisissa olosuhteissa.

1932 Henkilöautorenkaiden valmistus alkaa.

1934 Maailman ensimmäinen talvirengas "Kelirengas".

ALKUKOTI GUMMITEHTAASSA

1920-luku

HAKKAPELIITTA SYNTYÄ

1930-luku

ARMEIJAN PALVELUKSESSA

1940-luku

Pinnanajaja vuonna 1946.
Koneenkäyttäjänä Pekka Vilma.

Yhtiön uudet Volvot
vauhdissa Nokian
testiradalla 1970-
luvun alussa.

1936 *80* 2016
Hakkapeliitta

1936 Legendaarinen Hakkapeliitta-talvirengas syntyy.

1986 Oma testikeskus Ivalossa, Suomen Lapissa napapiirin pohjoispuolella.

1961 Ensimmäinen nastoitettavaksi suunniteltu talvirengas Kometa-Hakkapeliitta.

1995 Nokian Eco Stud System -nastoitusratkaisu.

2013 Fastest on ice. Jäälläajon maailmanennätys 335,71 km/h ja Nokian Hakkapeliitta 8.

2014 Maailman ensimmäinen talvirengas esiin ponnahtavilla nastoilla. Nokian Hakkapeliitta -konseptirengas.

2016 Nokian Hakkapeliitta R2. Automaailman energiapiihin talvirengas. Tire Technology of the Year 2016 -palkinto. Nokian Hakkapeliitta 80 vuotta. Pohjoisessa syntynyt, kasvanut ja testattu.

2017 Uuden sukupolven nastarenkaat Nokian Hakkapeliitta 9 ja Hakkapeliitta 9 SUV.

HAKA-HAKKAPELIITTA JA AUTON AIKAKAUSI

1950-luku

VYÖRENKAAN VOITTOKULKU

1960- ja
1970-luku

MENESTYSTÄ TESTIKENTILLÄ

1970-luku

ERIKOISTUMISTA JA VIHREITÄ VALINTOJA

1980-luku

YLIVOIMAISTA TURVALLISUUTTA

1990-luku

TURVALLISUUDEN EDELLÄKÄVIJÄ

2000-luku

Nokian Raskaat Renkaat

Maailman ainoa pohjoisten olojen renkasiin erikoistunut valmistaja vastasi vuoden 2016 haasteisiin vahvasti.

Vuoden moottorina metsäteollisuus

Raskaan teollisuuden erikoisrenkaiisiin keskittyvä Nokian Raskaat Renkaat panosti vuonna 2016 erityisesti metsäteollisuuden markkinoihin. Metsäkoneita varten suunniteltu tuoteuutuus Nokian Logger King kasvatti myyntiä tuoteryhmässä muun muassa onnistuneen lanseerauskiertueen ansiosta. Samalla Nokian Raskaat Renkaat vastasi vahvasti markkinahaasteisiin sekä kuorma-auton- että maatalousrenkaiden saralla.

Kuningas saapui markkinoille

Vuoden merkittävin uutuustuote oli Nokian Logger King -metsäkonerengas, joka on suunniteltu erityisesti suurille koneille ja ankariin olosuhteisiin. Renkaan lanseerauskiertue käynnistyi keväällä Australiasta, jatkoi kesän tullessa Eurooppaan ja päättyi syksyllä Pohjois-Amerikkaan. Ainutlaatuinen Nokian Logger King herätti huomiota kestävällä rakenteellaan ja näppärillä ominaisuuksillaan, ja kiertueen myötä sen myynti nousi yli 25 prosenttia.

Vuoden toinen painava tuoteuutuus oli pyöräkuormaajille suunniteltu Nokian Hakkapeliitta Loader -renkas. Kaikkina vuodenaikoina käyttöön soveltuva renkas tarjoaa erinomaista pitoa varsinkin lumella ja jäällä.

Harkittuja vastauksia haasteisiin

Kuorma-autonrenkaiden osalta kulunut vuosi oli haastava, mikä johtui hankalasta markkinatilanteesta. Nokian Raskaat Renkaat reagoi markkinoiden asettamaan haasteeseen markkinoituuudistuksella, jossa koko kuorma-autonrenkaiden tuotelinjaan luotiin sen läpi kulkeva määrätietoinen markkinointikonsepti tuoreella näkökulmalla.

Maatalousrenkaiden kohdalla haasteet olivat vuonna 2016 vielä mittavampia sillä markkinat ovat kärsineet laskevasta kysynnästä ja hinnoitteluympäristö on ollut hyvin haastava.

Nokian Raskaat Renkaat on vastannut tilanteeseen investoimalla tuotekehitykseen. Tammikuussa 2017 tuotiin markkinoille neljä uutta CT-rengasta. Nokian CT -renkaat soveltuvat erityisen hyvin raskaisiin maatalous- ja maansiirtotöihin.

Nokian Raskaiden Renkaiden maatalousrenkaat ovat tuoteryhmänsä laadukkaimpia ja arvostetuimpia renkaita markkinoilla.

Uusia aluevaltauksia

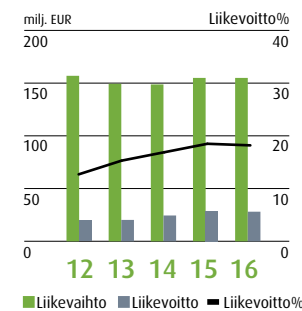
Jakeluverkoston kehittäminen jatkui vuonna 2016, ja sen kärkenä ovat olleet Keski-Euroopan alue, erityisesti Saksa ja Ranska. Eurooppa on merkittävä kasvualue, jolla tapahtuu myös suuria muutoksia. Operationaalisia muutoksia tehtiin myös Iberian niemimaalla ja Balkanin maissa. Yksi vuoden kohokohdista oli Australian uusi jakelija, joka tehosti myyntiä alueella huomattavasti.

Pohjoismaissa myynti on ollut tasaista kuorma-autopuolen haasteita lukuun ottamatta. Pohjois-Amerikassa kehitys on puolestaan ollut erinomaista, ja hyvin sujunut vuosi metsätuotteiden saralla on näkynyt varsinkin kyseisellä markkina-alueella.

NOKIAN RASKAAT RENKAAT

Liikevaihto, liikevoitto ja liikevoitto%

	2012	2013	2014	2015	2016
Liikevaihto	157,3	149,7	149,1	155,3	155,3
Liikevoitto	19,9	20,4	24,6	28,7	28,2
Liikevoitto%	12,7	13,6	16,5	18,5	18,2

Pohjoista tietotaitoa

Tinkimätön tuotekehitys ja monipuolinen testausosaaminen tuottavat turvallisuutta, ajomukavuutta ja ympäristöystävällisyyttä edistäviä patentoituja ratkaisuja.

Edistyksellistä kehitystyötä

Maailman pohjoisimman rengasvalmistajan ainutlaatuinen tuotekehitys perustuu yli 80 vuoden aikana kertyneeseen tietotaitoon ja jatkuvaan parempien ratkaisujen etsimiseen. Tuotteiden laatu, kestävyys ja ympäristöystävällisyys kumpuavat huolellisesta tutkimustyöstä, rakennekehityksestä ja testauksesta. Tehokkaat tuotekehitysprosessit hyödyntävät ketterästi ja luovasti alan uusimpia digitaalisia teknologioita ja innovatiivisia materiaaleja, mikä näkyy ja tuntuu autoilijoiden ja urakoitsijoiden arjessa sekä parantuneena turvallisuutena että tehokkuutena.

Kuluttajakokemus keskiössä

Kehitystyössä huomioidaan tarkasti kuluttajien toiveet ja tarpeet. Maailman turvallisimpien tuotteiden taustalla on usean vuoden kehitys- ja testaustyö aidoissa ja vaihtelevissa käyttöympäristöissä, jotta autoilijat voivat liikkua paikasta toiseen luotettavasti, mukavasti ja polttoainetta säästäen. Täysin uuden henkilöautonrenkaan kehittäminen kestää tyypillisesti 2–4 vuotta, kuten myös raskaiden erikoisrenkaiden.

Pitkäjänteinen työ tuotteiden parantamiseksi jatkuu myös tuotteen jo ollessa markkinoilla. Rengasta kehitetään jatkuvasti niin saadun käyttäjäpalautteen kuin omien testien perusteella tuotteiden koko elinkaaren ajan.

Kestävää turvallisuutta

Tinkimätöntä kehitystyötä ohjaa kestävä turvallisuuden periaate: renkaan turvallisten ominaisuuksien tulee säilyä lähes muuttumattomina tuotteen käyttöiän ajan. Kestävän turvallisuuden periaate merkitsee myös ympäristöystävällisten tuotteiden ja tuotantoteknologioiden kehittämistä.

Alan viimeisintä tekniikkaa edustavat laboratoriovälineet ja koestuskoneet mahdollistavat kumisekoitusten, pintamallien ja rengasrakenteiden ominaisuuksien tehokkaan vertailun. Valmis laaturengas muodostuu useista erilaisista rakenteellisista ratkaisuista, teknisistä oivalluksista ja kumisekoituksista, joilla kaikilla on oma erityistehtävänsä.

Lopputuloksena on esimerkiksi turvallisen käsittelytuntuman talviteillä varmistama Performance Functional Siping -teknologia, jossa renkaan pintamallin jokaisella alueella, kuviopalalla ja lamellilla on oma tietokoneoptimoitu roolinsa.

Katumaasturirenkaiden sivupintasekoituksessa hyödynnetty Aramid-kuitu vahvistaa renkaan sivupinnan

kestämään entistä paremmin iskuja ja viiltoja.

Renkaiden käyttö edustaa jopa yli 80 prosenttia niiden jättämästä hiilijalanjäljestä. Polttoaineen kulu- tusta, melua ja haitallisia päästöjä vähentävät ympäristöystävälliset tuotteet sekä luonnonmukaiset materiaalit ovat tuotekehityksen ytimessä tälläkin hetkellä ja erityisesti tulevaisuudessa. Jos katsotaan autoilua 20 vuoden päähän, nähdään mullistavaa liikenteen älyteknologiaa, automaattiohjautuvia sähköautoja ja biopohjaisista materiaaleista valmistettuja renkaita. Uusiutuvia raaka-aineita, kuten rypsi- ja mäntyöljyä käytetään jo nyt, sillä esimerkiksi rypsiöljy parantaa kumiseoksen kestävyyttä ja lisää jääpitoa.

Haasteena on yhdistää turvallisuus sekä ajomukavuus ja samaan aikaan pienentää kuljettajien polttoainelaskua. Parhaimmillaan premium-renkaat voivat säästää polttoainetta jopa 0,6 l/100 km tai kasvattaa sähköautoilijoiden kaipaamaa toimintasädetä kymmenillä kilometreillä.

Laadukasta räätälintyötä

Nokian Renkaat tarjoaa laajan valikoiman ympäri maailmaa menestyviä turvallisia renkaita ja kuluttajien elämää helpottavia lisäpalveluita. Laatutuotteet kehitetään ja valmistetaan huolellisesti eri markkinoille ja erilaisiin vaativiin käyttökohteisiin.

Tiivis yhteistyö autonvalmistajien kanssa varmistaa sen, että tuotteet hyödyntävät uusinta tekniikkaa optimaalisella tavalla. Yli kaksikymmentä laatubrändiä on valinnut Nokian Renkaiden tuotteet talvirengasohjelmaansa. Erikoisrenkaiden kehitystyössä avainasemassa on testausyhteistyö urakoitsijoiden kanssa. Tuotekehitys seuraa tarkasti kuluttajatarpeiden liikkeitä ja muutoksia ja pyrkii ennakoimaan käyttäjien toiveita. Kattava tuotevalikoima uudistuu nopeasti: uusien tuotteiden osuus on vähintään neljännes vuotuisesta liikevaihdosta. Uusilla tuotteilla yhtiö vahvistaa asemaansa ja säilyttää haluamansa hinta- ja katetason kovassa kilpailussa. Yli puolet tuotekehityspanokista käytetään tuotteiden testaamiseen.

TULEVAISUUDEN RENKAAT

Älyteknologiaa ja biopohjaisia materiaaleja

Tulevaisuudessa autot ovat kytkeytyneet osaksi ympärillä olevaa suurempaa liikennejärjestelmä-kokonaisuutta. Internet of Things -kehitys näkyy autojen ja järjestelmien keskinäisessä vuorovaikutuksessa.

Renkaiden sensoriteknikalla voidaan saada noin 15–20 kilometrin päästä ennakoivaa tietoa tien pinnan ja kelien vaihteluista. Käytännössä autojen tietotekniikka käsittelisi tätä tietoa kuljettajaa monipuolisemmin ja nopeammin.

Vuonna 2036 on kulunut 100 vuotta ensimmäisen henkilöautojen talvirenkaan, Nokian Hakkapeliitan, keksimisestä. Millaisilla renkailla ajetaan sitten tulevaisuudessa?

”Tulevaisuudessa voisi olla mahdollista käyttää täysin biopohjaisista materiaaleista valmistettuja ympäristöystävällisiä renkaita, jotka hyödyntävät sensoreteknologiaa. Niiden kautta saatua tietoa hyödynnetään netin kautta joko robotin ohjaamisessa tai avustamisessa autoissa. Vuoteen 2036 mennessä on saatu aikaan huolellisella kehitystyöllä myös merkittäviä innovaatiota vierintävastustuksen osalta.”

– Juha Pirhonen,
tutkimus- ja kehitysjohtaja

Nokian Hakkapeliitta R2
-talvirenkaalle

Tire Technology
of the Year 2016
-palkinto

Onnistuneesta tuotekehityksestä saatiin tunnustusta, kun Nokian Hakkapeliitta R2 -talvirengas voitti arvostetun Tire Technology of the Year 2016 -palkinnon. Uusi Nokian Hakkapeliitta R2 on BMW:n i3-sähköautoon suunnattu aito talvirengas, joka yhdistää äärimmäisen alhaisen vierintävastuksen, ensiluokkaisen pidon ja poikkeuksellisen ajomukavuuden.

Uutuusmallin rengaskoko on 155/70R19 88Q XL. Tämä Nokian Hakkapeliitta -perheen sähkö- ja hybridautoihin kehitetty tulokas edustaa tulevaisuuden teknologiaa. Se on maailman ensimmäinen talvirengas, jolla on EU-rengasmerkinnän paras A-energialuokitus. Testien mukaan Nokian Hakkapeliitta R2 -talvirenkaiden avulla sähköautoilija voi nauttia jopa 30 prosenttia alhaisemmasta renkaiden vierintävastuksesta.

Aramid Sidewall -teknologia ja uusi maailmanennätys kahdella renkaalla

186,269 km/h

"Sivupinnan alueella oleva kumisekoitukseen lisätty aramid-kuitu vahvistaa renkaan sivupintaa ja antaa sille huomattavasti paremman repimislujuuden. Meidän on kokeiltava uusia asioita ja testattava rajojamme. Vain siten voimme kehittää entistä turvallisempia ja kestävämpiä renkaita myös tulevaisuudessa."

– Matti Morri, Nokian Renkaiden teknisen asiakaspalvelun päällikkö

Uusi huima maailmanennätysnopeus saavutettiin, kun Nokian Renkaiden tuotekehitys, Vianorin ammattitaitoinen varikkotiimi ja stunt-kuljettaja Vesa Kivimäki yhdistivät osaamisensa. Ennätysvauhtiin kiihtänyt auto oli varustettu Aramid Sidewall -teknologialla vahvistetuilla renkailla. Aramid Sidewall -teknologian salaisuus on lentokoneteollisuudessa ja sotilaskäytössäkin hyödynnetty, äärimmäisen vahva aramid-kuitu. Teknologiaa hyödynnetään Nokian Renkaiden kaikissa uusimmissa katumaasturirenkaissa.

Testausta äärioloissa ympäri maailmaa

Kaikki yhtiön laatuotteet testataan laboratorio-olosuhteiden lisäksi autenttisissa olosuhteissa ympäri maailmaa. Testejä tehdään aidossa ympäristössä heti renkaan kehityksen alkuvaiheesta asti, jotta ne toimisivat moitteettomasti vaikeissa, vaativissa ja vaihtelevissa olosuhteissa.

Tuntumakuljettajat ajavat vuosittain satojatuhansia kilometrejä tunnustellen, aistien ja arvioiden. Testaaminen vaatii äärimmäistä ammattitaitoa, tarkkuutta ja tuhansia toistoja.

Kattavien tulosten saamiseksi vertailuja tehdään sekä omista testikeskuksista Ivalossa ja Nokialla että muilla testiradoilla. Ivalon "White Hell" -testikeskuksessa kehitetään talvirenkaat, joiden toimintaan kuluttajat ympäri maailman voivat luottaa. Nokian-testikeskus puolestaan tarjoaa monipuolisten kuiva- ja märkätestausmahdollisuuksien lisäksi joustavat ja ainutlaatuiset olosuhteet muun muassa suurnopeuskuvaustekniikan hyödyntämiselle.

Tulosten perusteella kehitystyötä jatketaan aina siihen saakka, kunnes jäljellä on paras, tiettyihin oloihin räätälöity huippuyksilö. Omien testien lisäksi myös pohjoismaiset sekä keskieurooppalaiset taksiyrittäjät osallistuvat kestotestaukseen ja uusien rengasmallien haastavaan kehittämiseen.

Yhtiön ympärivuotinen tuotekehitystyö tehostuu, kun yhtiö avaa moni-

puolisen kesä- ja talvirenkaiden testikeskuksen Espanjaan. Modernissa teknologiakeskuksessa testataan tulevaisuudessa erityisesti korkean nopeusluokan kesärenkaita, mutta myös talvirenkaiden ominaisuuksia.

Jatkuvaa uudistumista

Jatkuvat investoinnit uusiin tuotteisiin, monipuoliseen testaukseen sekä kehittyneisiin mittalaitteisiin mahdollistavat sen, että yhtiö kykenee kehittämään ainutlaatuisia innovaatioita hyödyntäviä huipputuotteita vuodesta toiseen. Uudet laitehankinnat renkaiden polttoainetehokkuuden ja kestävyuden parantamiseen ovat vauhdittaneet uusien tuotteiden markkinoille tuloa.

Aidoissa käyttöolosuhteissa ja laboratorioissa tapahtuva intensiivinen testaaminen, vuodenaikojen ja tuotteiden kaikkien elementtien ja ominaisuuksien perinpohjainen ymmärtäminen palvelevat kehitystyön tärkeintä päämäärää eli kuljettajien turvallisuutta.

Yksi merkittävä pohjoismaisten kuluttajien turvallista talvirengasvalintaa helpottava ratkaisu on standardoitavana oleva jääpitomerkintä, jonka taustalla olevan jääpitoestimen kehittämistyöhön myös Nokian Renkaat on osallistunut.

Uusi testi- ja teknologiakeskus Espanjassa vahvistaa kesärengasosaamista

Nokian Renkaat suunnittelee avaavansa uuden monipuolisen kesä- ja talvirenkaiden testi- ja teknologiakeskuksen Espanjan Santa Cruz de la Zarzaan. Espanjan-testikeskus mahdollistaa ympärivuotisen tuotekehitystyön ja testauksen vaativilla ja vaihtelevilla radoilla. Madridin eteläpuolelle sijoittuvassa noin 300 hehtaarin kokoisessa modernissa teknologiakeskuksessa testataan tulevaisuudessa erityisesti korkean nopeusluokan kesärenkaita, mutta myös talvirenkaiden ominaisuuksia.

Huipputeknologiaa hyödyntävään testikeskukseen tulee muun muassa ovaalinmuo-

toinen, noin viiden kilometrin pituinen rata, joka kiertää koko aluetta. Mutkistaan kallistuvalla ovaaliradalla voidaan testata korkean nopeusluokan kesä- ja talvirenkaitamme, joilla ajetaan jopa 300 kilometrin tuntinopeutta. Korkean nopeusluokan renkailla on kysyntää etenkin Keski-Euroopassa sekä Pohjois-Amerikassa eli alueilla, joilta yhtiö hakee voimakasta kasvua.

Ovaaliradan keskelle rakennetaan myös muita testiratoja, joilla voidaan tutkia ja koetella renkaiden käyttäytymistä esimerkiksi vesiliirron, märkäjarrutuksen ja käsitte-lytuntuman suhteen.

“White Hell”

– Talviturvallisuuden koti

Nokian Renkaat testaa talvirenkaitaan ympäri maailmaa, mutta talvirenkaiden todellinen koti sijaitsee Suomessa Ivalossa, napapiirin pohjoispuolella. Maailman pohjoisin talvirengasvalmistaja perusti “White Hell” -testikeskuksen Ivaloon jo vuonna 1986. Yli 700 hehtaarin kokoisella testialueella ei turhaan ole kovaa mainetta, sillä maailman suurin ja monipuolisin talvirengasestialue on rakennettu ääriolosuhteisiin. Vuosi vuodelta kasvavassa testikeskuksessa simuloidaan talviautoilun ääritilanteita ja uhmataan pitorajoja marraskuusta toukokuuhun, yöllä ja päivällä.

Erilaisilla jää- ja lumiradoilla renkaita testataan mahdollisimman tasalaatuisissa olosuhteissa. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että lumen paksuus pidetään radalla aina samanlaisena tai jäätä karhennetaan ja harjataan puhtaaksi.

Monipuolisissa testeissä on keskeistä simuloida talviautoilun ääritilanteita. Testikeskuksessa on tällä hetkellä yli kolmekym-

mentä erilaista testirataa. Niillä selvitetään, miten testattava rengas toimii esimerkiksi kiihdytyksissä ja jarrutuksissa tai erilaisissa kaarteissa ja mäissä, ja millainen pito on erilaisilla alustoilla jäällä, lumessa ja sohjossa. Testauksessa käytetään apuna huippuluokan teknologiaa.

Kokeneet testaajat ovat avainasemassa, mutta osa testi-ajoista hoituu tekniikan avulla. Esimerkiksi robottiautot ovat erinomainen apu silloin, kun tarvitaan paljon tarkkoja toistoja. Tuntumakuljettajiin verrattuna ne ovat kuitenkin sivuroolissa.

Tuntumakuljettaja raportoi testiajojen tulokset eteenpäin ja listaa renkaiden hyviä ja kehitettäviä ominaisuuksia. Testauksen lopputulos on yhdistelmä subjektiivisia mielipiteitä ja objektiivisia testituloksia, joiden perusteella kehitystyö jatkuu ja lopputuloksena on paras mahdollinen rengas, autoilijan tärkein turvavaruste.

“WHITE HELL” -TESTIKESKUS

- Maailman suurin talvirenkaiden testikeskus. Sen alueelle mahtuisi 1 129 jalkapallokenttää tai 700 baseballkenttää.
- Suomen Lapin ainutlaatuisissa oloissa renkaista otetaan mittaa vuoden ympäri yli 30 testiradalla.
- Olosuhteet ovat testattaville renkailla kovat, sillä Ivalossa on reilusti yli 200 pakkaspäivää vuodessa.
- Talvikauden aikana testataan jopa yli 20 000 talvirengasta.
- Testattavilla renkailla ajetaan yli 40 000 kilometriä.
- Testikuljettajat testaavat Ivalossa kaikissa keleissä yli 180 päivää vuodessa.
- Lähes 700 metriä pitkä jäähalli mahdollistaa tasaiset testiolosuhteet kaikissa keleissä.

Luotettavaa liikkumista, työskentelyn tehokkuutta

Turvallisuutta lumituiskuun ja rankkasateeseen, polttoainesäästöä perheen kakkosautoon. Autoilijan rengasvalinnan lähtökohtana on soveltuvuus omaan käyttöön; ajo-olosuhteisiin ja ajotapaan. Urakoitsija etsii työskentelynsä räätälöityä sujuvuutta ja tehokkuutta, enemmän käyttötunteja. Nokian Renkaiden globaali tuotepolitiikka tarjoaa monipuolisia ratkaisuja eri markkina-alueille ja vaativiin käyttökohteisiin, jotka tarvitsevat erikoistuotteita, täsmäinnovaatioita ja uusia lisäpalveluita.

Ainutlaatuista nastateknologiaa

Nastalliset lippulaivat tuotteet Nokian Hakkapeliitta 9 ja Nokian Hakkapeliitta 9 SUV

Vaativien talvikelien taitajien uusi sukupolvi on kattavasti kuluttajien saatavilla Pohjoismaissa, Venäjällä ja Pohjois-Amerikassa syksyllä 2017.

Nokian Hakkapeliitta 9 ja Hakkapeliitta 9 SUV sopeutuvat talven kaikkiin olomuotoihin taidokkaasti ja tasapainoisesti. Uutuustuotteiden sydämessä on patentoitu uniikki nastakonsepti. Jarruttaessa, kiihdyttäessä ja kaarreaossa aktivoituvat erilaiset nastat varmistavat helpon ja mukavan perille pääsyn talven pahimpanakin päivänä.

Maailman ensimmäinen funktionaalinen nastoitusratkaisu tuo talven tuiskussa matkaavalle kuljettajalle erinomaisen pitkäikäisyyden lisäksi yliverstaista sivuttaispitoa jäisellä ja lumisella alustalla. Nokian Renkaiden huipputeknologian ansiosta ajotuntuma on vakaa myös paljaalla tiellä. Ääritilanteissa pidon rajalla

hallitusti ja loogisesti käyttäytyvä Hakkapeliitta 9 rullaa aikaisempaa nastallista Hakkapeliitta-sukupolvea kevyemmin polttoainetta säästäen. Talviteiden priimusten vihreää luonnetta täydentää miellyttävän hiljainen ajoääni.

Seuraavan sukupolven Nokian Hakkapeliitta -talvirenkaiden lisäksi talvirengasteknologian edelläkävijä tuo markkinoille uudet nastalliset Nokian Nordman 7- ja Nokian Nordman 7 SUV -talvirenkaat. Nokian Nordman -tuoteperhe edustaa hinta-laatusuhteeltaan vaihtoehtoa premium-tuotteille ja täydentää Nokian Renkaiden eri kuluttajaryhmille suunnattua tuotevalikoimaa.

Urheilullinen Nokian WR A4 -talvirengas Keski-Euroopan vaihteleviin talvikeleihin

Moderni ja laaja premium-talvirengasvalikoima täydentyi Nokian WR A4 -uutuustuotteella. Jo aikaisemmin keskieurooppalaiset autoilijat pääsivät nauttimaan merkäpidoltaan A-luokitellusta Nokian WR D4:stä ja ympärivuotiseen ajoon suunnatusta Nokian Weatherproof All-Weather -renkaasta.

Maailman pohjoisimman rengasvalmistajan urheilullisessa Nokian WR A4 -talvirengaslaajassa yhdistyy optimaalisesti suorituskykyinen käsittelytuntuma ja luotettava pito todellisen talven yllättäessä. Suorituskykyisiin ja urheilullisiin menopeleihin suunnatun premium-talvirengasvalikoimassa on kokoja myös moderneihin sähköautoihin.

Uusi tekninen oivallus Functional Performance Siping hallitsee Keski-Euroopan talven kaikki olomuodot ja nopeat lämpötilamuutokset. Se varmistaa ehdottoman tasapainoisen matkanteon olipa vastassa lumimyrsky, sohjo, piiskaava sade tai auringon kuivattama asfaltti, joka houkuttelee vauhdikkaampaan menoon. Talvipitoa kasvattaa eläinmaailmasta innoituksensa saanut keskikirivan Centipede Siping. Särmikkäät, malliltaan tuhatjalkeista muistuttavat 3D-lamellit tarrautuvat alustaan maksimoiden lumipidon ja vakaan ajotuntuman.

Uusi Nokian zLine A/S – All-Season-huipputuote

Pohjois-Amerikan kasvumarkkinoille

Korkean nopeusluokan henkilöautoihin ja katumaastureihin suunnattu Nokian zLine A/S kasvattaa Nokian Renkaiden yhä monipuolisempaa premium-tuotteiden valikoimaa Pohjois-Amerikassa.

Vauhdikkaaseen ajoon kehitetty suorituskykyinen Nokian zLine A/S etenee turvallisesti ja tarkasti muuttuvissa tie- ja keliolosuhteissa ympäri vuoden. Se tarjoaa edistyksellistä suorituskykyä, kuluttajien arvostamaa polttoainete-hokkuutta ja erinomaisen ajotuloksen. Laadukas uutuustuote edustaa UHP-kategoriaa (Ultra High Performance), henkilöautonrenkaiden kovinta kastia. Kokovalikoimassa on myös katumaastu-rikäyttöön räätälöityjä SUV-kokoja.

Uusi Nokian zLine A/S reagoi viipymättä

ohjausliikkeisiin, mikä on ehdoton edellytys, kun liikutaan turvallisesti äärirajoilla. Jämäkkä ulko-olkapää vakauttaa jäykän pintamallin hyvää hallittavuutta. Muotoillut urakulmat antavat lisätukea kaarreajossa ja kaistanvaihtolanteissa, minkä ansiosta Nokian zLine A/S:n tiekosketus on aina tasapainoinen ja looginen. Dynamic Traction Boost Tread Compound -kulutuspinnoitus räätälöitiin erityisesti kovaan käyttöön, korkeampiin nopeuksiin.

Nokian Hakka Blue 2 laajentaa pohjoisen Hakka-kesärengasperhettä

Nokian Hakka -kesärenkaat on kehitetty suoriutumaan turvallisesti pohjoisen kesän keli- ja tieolosuhteista.

Uusi Nokian Hakka Blue 2 -kesärengas liikkuu hallitusti sateen liukastamalla tiellä. Se pysähtyy napakasti ja torjuu vaivattomasti vesiliirtoa Dry Touch -konseptin ansiosta. Roudan repimillä uraisilla teillä liikkuva kuljettaja osaa arvostaa myös tunnokasta ja konstailematonta ajotun- tumaa, joka tekee ajamisesta helppoa, loogista ja nautittavaa.

Nokian Hakka Blue 2 huokuu turvallista ja kestävää liikkumista kevään ensihetkestä syksyn viileämpiin keleihin, mitä tukee erityisesti pohjoiseen räätälöity kumisekoitus. EU-rengas- merkinnän märkäpitoluokitus on suurimmassa osassa kokoja A eli paras mahdollinen. Laaja kokovalikoima on suunnattu tehokkaisiin keski- koiisiin henkilöautoihin ja urheilullisiin perheau- toihin. Nokian Hakka -renkaiden mukana autoi- lija saa lisäksi Hakka-turvan rengasrikon varalle.

Vahva erikoisrenkas Nokian Rockproof vaativalle ammattilaiselle

Äärimmäistä kestävyyttä ammattiajoon sekä off road -harras- tajille. Globaaleille markkinoille suunnatussa erikoisrenkaassa yhdistyy saumattomasti raskaiden työkonerenkaiden erikois- kestävyys ja henkilöauton renkaiden käyttömukavuus.

Jämäkkä uutuus etenee pelottomasti louhoksissa, metsissä sekä kaivosalu- eilla. Vankkarakenteinen Rockproof on väsymätön työjuhta, jonka viillonkes- tävä Nokian Rockproof Hybrid -kulutuspinnoitus sekä aggressiivinen pinta- kuvio antavat renkaalle äärimmäisen kestävyuden rankassakin maastoajossa.

Erityisesti kevytkuorma-autoihin, katumaastureihin ja off road -ajoon suun- nattu Nokian Rockproof on kehitetty yhteistyössä Nokian Raskaiden Renkaiden kanssa ja testattu ammattilaisvoimin kaivoksissa ja louhoksissa Euroopan ja Pohjois-Amerikan mantereilla.

Ensimmäisenä maailmassa

SnapScan-skannauspalvelu edistää tulevaisuudessa miljoonien ihmisten liikenneturvallisuutta

SnapScan-palvelu kertoo autoilijalle renkaiden urasyvyyden ja milloin on aika vaihtaa renkaat. Huipputason 3D-skannausteknologiaan perustuva SnapScan on nopea ja palvelee ajoneuvon kuljettajaa päivittäisillä reiteillä. Maailman ensimmäinen mittauspiste avattiin Suomessa erässä parkkihallissa joulukuussa 2016. Uraauurtava rengasalan digitaalinen palvelu laajenee globaaliksi lähivuosina.

Nokian Renkaiden tavoitteena on paitsi kehittää turvallisia, mukavia ja ympäristöystävällisiä renkaita, myös luoda uusia renkaihin liittyviä palveluita. SnapScanin osalta visiona on maailmanlaajuisesti edistää miljoonien ihmisten turvallista teillä liikkumista vaivattomasti ja nopeasti.

Premium-renkaat ja erityisesti renkaiden kulutuspinnan urasyvyys vaikuttavat merkittävästi muun muassa jarrutusmatkaan ja kykyyn vastustaa aina vaarallista vesiliirtoa. Ajamalla hyväkuntoisilla renkailla kuljettaja maksimoi oman ja muiden tienkäyttäjien turvallisuuden ja kaikille jää enemmän pelivaraa. Uusi SnapScan-teknologia tekee rengasturvallisuuden seuraamisesta helppoa ja nopeaa, kun tieto tulee ajoneuvon omistajalle sähköisesti. Tällä varmis-

tetaan, että ajoneuvon omistajat tietävät, milloin on syytä reagoida renkaiden kuntoon.

SnapScan on 3D-skannausteknologian mahdollistama uudenlainen tapa mitata renkaiden urasyvyyttä ja turvallisuutta nopeasti ja tehokkaasti. Ajoneuvo ajetaan automatisoidun yliajoskameran yli, joka lukee renkaat samalla kun kamera tunnistaa ajoneuvon rekisterinumeron perusteella. Skannauksen jälkeen ajoneuvon kuljettaja saa halutessaan henkilökohtaisen maksuttoman rengasraportin tekstiviestillä tai sähköpostilla riippumatta siitä, minkä valmistajan renkaat autoon on asennettu. Mitään erillisiä laitteita ei itse ajoneuvoon tarvitse asentaa. Maksuttoman palvelun avulla autonomistajalla on hieman aiempaa vähemmän murehdittavaa.

Tuotteet ääriolojen ammattilaisille

Nokian Raskaat Renkaat ei palvele pelkästään teillä liikkujia vaan myös työkoneiden kuljettajia. Äärimmäinen pito ja kestävyys sekä soveltuvuus käyttöön kaikkina vuodenaikoina ja kaikissa sääoloissa ovat pitkän tuotekehityksen ja asiakkaidemme kuuntelemisen tulosta.

Kunnon rengas talviseen työskentelyyn

Nokian Raskaat Renkaat on laajentanut kattavaa talvirengasvalikoimaansa myös pyöräkuormaajille. Talvisiin olosuhteisiin suunniteltu Nokian Hakkapeliitta Loader -rengas nostaa pidon lumella ja jäällä kokonaan uudelle tasolle. Samalla se on erittäin kestävä ja toimiva rengasratkaisu ympärivuotiseen käyttöön.

Nokian Hakkapeliitta Loader soveltuu muun muassa lentokentille, satamiin ja tehtaille sekä auraustyöhön ja teiden ja katujen talvikunnossapitoon. Sen puhdistuvuus on erinomainen avoimen pintakuvion ansiosta. Viistolamelloitu pintakuvio on myös luonteeltaan aggressiivinen ja epäsymmetrinen parhaan mahdollisen pidon saavuttamiseksi sekä sivuttais- että ajosuuntaan.

Pitkän käyttöiän ja ylivoimaisen kestävyys takana ovat uusi kumiseos sekä kulutuspintaan lisätty paksumpi kumikerros. Myös uusi runkorakenne parantaa vakauden ohessa renkaan käyttöikä. Nokian Hakkapeliitta Loader on saatavilla kolmessa eri koossa.

Työjuhtien uusi kuningas

Nokian Logger King LS-2 on Nokian Raskaiden Renkaiden uutuus metsäkoneille. Renkaassa yhdistyvät äärimmäisen jyrkät rakenne ja älykkäät ominaisuudet. Viidessä koossa saatavilla olevasta renkaasta on myös Extreme-malli äärimmäisiä olosuhteita ja raskaimpia koneita varten.

Kokorunkotöihin tarkoitettua Nokian Logger Kingiä on testattu yli kolmen vuoden ajan maailman vaativimmissa työolosuhteissa aina Uudesta-Seelannista Yhdysvaltoihin asti. Koska koneet työskentelevät usein hankalissa maastoissa ja pitkien etäisyyksien päässä, renkaiden pitää olla luotettavat, kestävät ja vetokyvyltään poikkeuksellisen toimivat.

Renkaan vallankumoukselliset ominaisuudet perustuvat uuteen kumiseokseen sekä avoimeen ja aggres-

siiviseen pintakuviioon. Suuri urasyvyys yhdistettynä olkarivan leveään ja terävään muotoiluun antaa erinomaisen sivuttaispidon sekä suojaa rengasta ketjuja käytettäessä.

Vetokykä ja tasapainoa on parannettu muotoilemalla pintakuviosta suurempi, mikä leventää kosketuspinta-alaa. Lisäksi uudessa renkaassa on suuremmat sivut. Ainutlaatuinen muotoilu renkaan jalka-alueella estää puun tunkeutumista vanteen ja renkaan väliin.

Extreme-versiossa on vieläkin vahvempi runkorakenne, joka parantaa kantavuutta, sekä enemmän teräskerroksia pintakuvion alla varmistamassa pistosuojauksen. Kaikki Nokian Logger King -mallit ovat myös helppoja ja turvallisia asentaa.

Optimaalista turvaa ja ajomukavuutta

Moderni autonrenkas on huipputeknologiaa, joka sisältää yli 100 erilaista komponenttia ja raaka-ainetta. Tekniset oivallukset edistävät turvallisuutta, ajotuntumaa ja kestävyyttä erilaisiin käyttökohteisiin suunnatuissa tuotteissa.

Tehokasta vesiliirrontorjuntaa

Dry touch 2 -lamelli

Lamellit imaisevat veden renkaan ja ajoalustan välistä ohjaten sen rivan keskiosan uraa pitkin leveisiin pääuriin. Lamellimuotoilu takaa suorituskykyiselle renkaalle oivallisen märkäpidon myös kuluneena. Uniikki lamelli on suurempi pohjaosastaan, mikä varmistaa enemmän uratilavuutta kuluneellekin renkaalle.

Nokian Hakka Blue 2 -kesärenkas

Turvallinen ja tarkka ohjaustuntuma

Functional Performance Siping

Keski-Euroopan markkinoille suunnatun Nokian WR A4 -talvirenkaan pintamallin jokaisella kuviopalalla ja lamellilla on oma tarkka muotonsa ja roolinsa, mikä tuntuu erinomaisina pito- ja käsittelyominaisuuksina. Jämäkkä ulko-olkapä, sisäolkapään vyöhykeoptimoitu lamellointi ja keskialueen Centipede Siping eli särmikkäät, malliltaan tuhatjalkaista muistuttavat 3D-lamellit tarttuvat alustaan maksimoiden lumipidon ja vakaan ajotuntuman vaihtelevissa talvikeleissä.

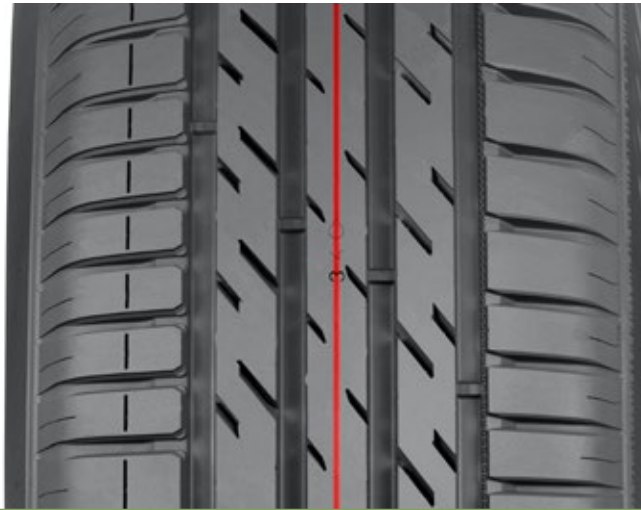
Nokian WR A4 -talvirengas

Enemmän kestävyyttä, oivallinen ajettavuus

Cooling Edge

Olkapääalueen kuviopalojen vinottaislamellit tehostavat ajotuntumaa ja jäähdyttävät renkaan kuuminta osaa. Uudessa Pohjois-Amerikan markkinoille kehitetyssä korkean nopeusluokan Nokian zLine A/S -renkaassa hyödynnetty teknologia parantaa sekä ajotuntumaa vaihtelevissa keleissä että tuo enemmän ajokilometrejä.

Nokian zLine A/S -All-Season-rengas

Äärimmäinen viillonkestävyys lisää työtunteja

Nokian Rockproof Hybrid -kumisekoitus

Uusi Nokian Rockproof Hybrid -sekoitus on räätälöity haastavaa maastoajoa ajatellen. Renkaan erinomainen viillonkesto pääsee oikeuksiinsa ammattiajossa kaivoksissa ja louhoksissa sekä off-road ajossa.

Nokian Rockproof -erikoisrenkas

Turvallisuutta ja käyttömukavuutta

Uuden sukupolven uransyvyysmittari (DSI)

Renkaan keskirivan kulumisvaroitin (DSI – Driving Safety Indicator) ilmaisee uransyvyyden. Kulutuspinnan numerorivistöstä voi tarkistaa jäljellä olevan kulutuspinnan millimetreinä. Numerot ja vesiliirtoriskistä viestivä pizarasymboli häviävät sitä mukaa, kun rengas kuluu. Kun uransyvyys on alle 4 mm, pizarasymboli katoaa ja renkaan kehän ympäri kulkeva punainen viiva tulee esiin. Punainen viiva varoittaa, että on aika hankkia uudet kesärenkaat riittävän turvallisuuden varmistamiseksi.

Nokian eLine 2 | Nokian Hakka Green 2 (AA-luokitellut koot)

Enemmän kestävyyttä

Nokian Tyres Aramid Sidewall -teknologia

Nokian Tyres Aramid Sidewall -teknologiaa hyödynnetään premium-katumaasturirenkaiden sivupintasekoituksessa. Kulutusta ja viiltoja poikkeuksellisen hyvin kestävä sivupintasekoitus sisältää äärimmäisen vahvaa aramid-katkokuitua. Samaa materiaalia hyödynnetään lentokoneiteollisuudessa ja sotilaskäytössä. Aramid-kuitu vahvistaa renkaan sivupinnan kestävämmän entistä paremmin iskuja ja viiltoja, jotka helposti rikkovat renkaan keskeyttäen matkanteon.

Nokian Hakkapeliitta LT2 | Nokian Rockproof | Nokian Rotiiva AT Plus & Nokian Rotiiva AT | Nokian Rotiiva HT + Uusimmat SUV-tuotteet.

Kapasiteettia kasvuun

Nokian Renkaiden tuotantolaitokset sijaitsevat Suomessa ja Venäjällä. Pääkonttorin yhteydessä Nokialla tapahtuvat keskitetyt tuotekehitys sekä prototyyppien ja koe-erien valmistus. Nokian-tehtaassa valmistetaan henkilöautorenkaita, raskaita renkaita sekä kuorma-autorenkaiden pinnoitteita.

Vuonna 2016 kapasiteetin käyttöaste nousi hieman edellisvuoteen verrattuna, ja tuotantomäärä nousi noin 5 %. Nokian Raskaissa Renkaissa tuotantomäärä (tonneja) kasvoi vs. 2015, ja jatkuvat investoinnit tuotantoteknologiaan paransivat tuotavuutta.

Tammikuussa 2016 sovittiin Nokialla henkilöstön työaika-joustoista lähivuosiksi. Sopimuksen avulla on jo parannettu tuotannon joustavuutta ja yhtiön kilpailukykyä. Sopimus tukee Nokian-tehtaan merkittävän roolin säilymistä myös tulevaisuudessa, niin renkaiden tuotannossa kuin uusien tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittämisessä.

Venäjän-tehtaalta renkaita toimitetaan yli 35 maahan, ja Nokian Renkaat onkin Venäjän suurin kulutustavaroiden viejä. Suomen- ja Venäjän-tehtaiden henkilöautojen rengaskapasiteettia voidaan kasvattaa vuorojärjestelyin yli 20:een miljoonaan kappaleeseen. Valmistustoiminta Venäjällä tuo Nokian Renkaille edelleen kilpailuetuja. Renkaiden tuotantokustannukset ovat Venäjällä selvästi alhaisemmat kuin Suomessa ja muissa länsimaissa.

Venäjän tuotannosta noin 70 % menee vientiin, ja euro-määraisten vientitulojen ja ruplissa toteutuvien tuotantokustannusten välinen marginaali on kasvanut ruplan devalvoitumisen myötä. Mikäli kysyntä alkaa kasvaa, yhtiön tuotantokapasiteetti Venäjällä tarjoaa mahdollisuuden lisätä tuotantoa nopeasti kysyntää vastaavaksi ilman suuria investointeja. Venäjällä valmistettiin vuonna 2016 reilut 86 % yhtiön henkilöautorenkaista.

Toimintaa Venäjällä ovat tukeneet myös investointien määrään perustuvat verosopimukset sekä tehtaan sijainti tullimuurien sisäpuolella. Omien tuotantolaitosten lisäksi yhtiöllä on sopimusvalmistusta tehtaissa, joiden laatutaso vastaa Nokian Renkaiden korkeita vaatimuksia. Raskaissa Renkaissa sopimusvalmistuksen osuus yhtiön renkaiden myynnistä vuonna 2016 oli noin 3 %.

Yhteenlaskettu
tuotantokapasiteetti
Nokialla ja Vsevolozhskissa on

YLI 20 MILJ.
rengasta

Vastuullisuus mukana arjen päätöksissä

Tuotteidemme korkea laatu, turvallisuus ja ympäristöystävällisyys sekä yrityksemme vastuullinen kehittäminen kaikilla osa-alueilla ovat toimintamme ydin. Vastuullisuus merkitsee meille turvallisia ja ympäristölle ystävällisiä tuotteita, alan edistyneimpiä prosesseja, yhtiön kannattavaa kasvua, sidosryhmiemme huomioimista sekä henkilöstömme hyvinvointia ja turvallisuutta. Se on luonnollinen osa yhtiömme toimintaa.

Vastuullisuus on tärkeä osa johtamistamme ja toimenpidesuunnitelmiamme. Se näkyy jokapäiväisessä työssämme ja valinnoissamme. Ammattitaitoisen henkilöstömme kanssa kehitämme määrätietoisesti Nokian Renkaita eri osa-alueilla. Teemme lujasti töitä ja aiomme omalla esimerkillämme parantaa toimintatapoja koko rengasalalla. Tavoitteemme on olla jatkuvasti rengosalan vastuullisuuden eturivissä.

Huippulaatua vuoden ympäri

Takaamme tuotteidemme korkean laadun hallituilla, tehokkailla ja tarkkaan valvotuilla kehitys-, hankinta- ja tuotantoprosesseilla. Henkilöstön vaativa laatuasenne on osa yrityskulttuuriamme, ja jokainen varmistaa omalta osaltaan huippulaatuiset tuotteet ja palvelut. Vuonna 2016 jatkoimme panostuksia tuotteidemme ja toimintamme entistä korkeamman laadun kehittämiseksi. Tahdomme, että jokainen asiakas saa kaikilta osa-alueiltaan korkealaatuisen asiakas- ja käyttäjäkokemuksen.

Vastuullisuuden vuosi yhtiössämme

Vuonna 2016 kehitimme toimintojamme monella eri osa-alueella ja jatkoimme edellisenä vuonna alkanutta systemaattista vastuullisuuden kehitystyötä. Työpanosten kohdistamisessa otettiin huomioon sidosryhmien odotuksia selvittänyt olennaisuusanalyysimme sekä YK:n Global Compact -aloitteen vaatimukset. Tavoitteenamme on yhdistää lähitulevaisuudessa yhtiömme keskeisimmät vastuullisuusalueet saumattomasti liiketoiminnan avainmittareiksi ja toimenpiteiksi.

Vuosittaisessa Dow Jones Sustainability Index -arvioinnissa paransimme jälleen kokonaistulostamme saavuttaen 17/18 osa-alueella toimialamme keskiarvoa paremmat tulokset. Saimme valmiiksi 23 tehtävää vuosille 2015–2018 laatimastamme vastuullisuuden kehityssuunnitelmasta, joka sisältää yhteensä yli 50 erillistä työpakettia.

Varmistaaksemme ympäristöystävällisen ja kustannustehokkaan energian saannin lähdimme investoijana ja sijoittajana mukaan biovoimalaitoshankkeeseen Nokialla. Uuden biovoimalaitoksen ansiosta uusiutuvien energialähteiden osuus nousi Nokian-tehtaassa noin 40 prosenttiin ja oletettavasti kohoaa edelleen vuonna 2017. Ympäristöriskien päivityksen ja vesirikien arvioinnin lisäksi saimme aikaan parannuksia myös tuotannossamme, kun tuot-

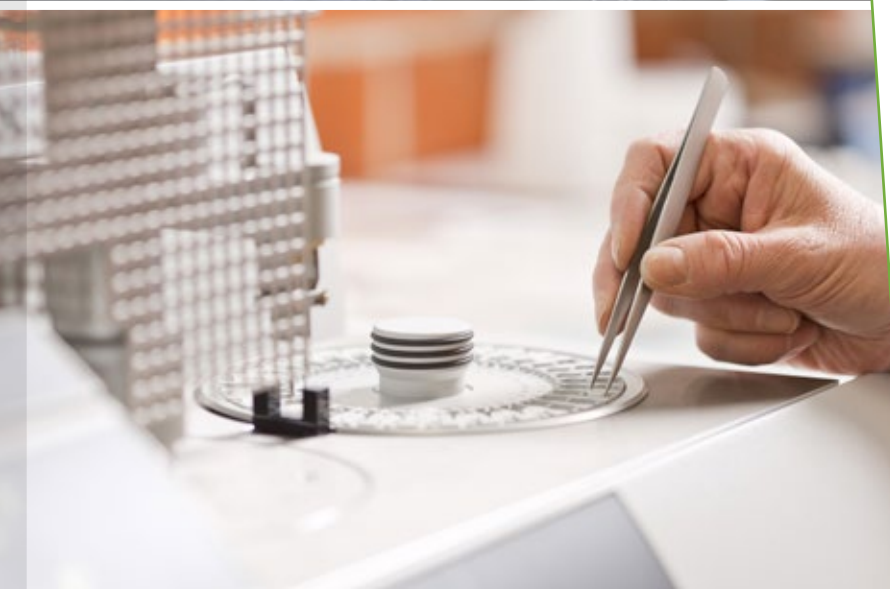
tavuus kasvoi ja hukan määrä pieneni. Nämä kaikki vaikuttavat puolestaan hiilijalanjälkemme pienenemiseen tulevaisuudessa.

Uusien tuotteiden myötä otimme jälleen kerran loikan kohti ympäristöystävällisempää ja turvallisempaa liikkumista. Syksyllä lanseeratun Nokian Hakka Blue 2 -kesärengasperheen erinomaisiin turvallisuusominaisuuksiin yhdistyy edeltäjätuotetta alhaisempi vierintävastus, mikä puolestaan alentaa polttoainekulutusta ja pakokaasupäästöjä. Lähes jokaisessa Hakka Blue 2 -uutuustuotteen 22 rengaskoossa on parempi EU-vierintävastusluokka kuin edeltäjätuotteessa.

Myös työturvallisuudessa saavutettiin hyviä tuloksia: tapaturmien määrä laski konsernissa 26 prosenttia, turvallisuushavaintojen raportointi parantui ja henkilöstön kanssa syntyi uudenlainen turvallisuuskulttuuri. Näistä lähtökohdista on hyvä jatkaa turvallisemman työympäristön rakentamista myös tulevaisuudessa.

Ainutlaatuisen joustosopimuksen ansiosta pystyimme viemään tilikauden läpi ilman lomautuksia ja irtisanomisia Nokian-tehtaassa. Saimme loppuvuodesta Suomen henkilöstömme kanssa aikaan kilpailukyky sopimuksen, ja yhtiö lahjoitti henkilöstörahoon 500 000 euroa kiitoksena henkilöstön joustavuudesta ja työpäinoksesta.

Vastuullisuustavoitteet ohjaavat toimintaamme

Ihmisten turvallinen ja taloudellinen liikkuminen on ollut ja tulee aina olemaan keskeinen tavoitteemme. Lähitulevaisuudessa panostamme myös erityisesti kasvihuonekaasujen alentamiseen parantamalla tuotantomme energiatehokkuutta sekä vähentämällä tuotteidemme vierintävastusta. Vierintävastuksen kehittämisen kautta on edelleen saavutettavissa miljoonien kilojen vuotuinen alennus liikenteen CO₂- ja muissa pakokaasupäästöissä.

Toimintamme resurssitehokkuus on ollut jo vuosia keskeinen tavoite, ja tuotannossa syntyyvää materiaalijätettä on pystytty vähentämään kolmanneksella viimeisen kolmen vuoden aikana. Nokian-yksikkö on jo zero landfill -tehdas eli kaikki tuotantotoiminnassa syntyvä jäte päätyy hyötykäyttöön ja Vsevolozhskin-tehtaalla on sama tavoite.

Hankintaketjun vastuullisuuden kehittäiseksi ja syventääksemme omien toimittaja-arviointimme kattavuutta aloitimme yhteistyön ulkopuolisen auditoijan kanssa. Tavoitteena on toteuttaa aiempaa seikkaperäisempi toimittaja-arviointi erityisesti luonnonkumin hankinta-

ketjussa. Lisäksi kaikkien raaka-ainetoimittajiemme tulee tehdä vastuullisuuden itsearviointi vuoden 2017 aikana. Edellä mainitut esimerkit sekä muut vastuullisuustavoitteemme tähtäävät liiketoimintamme eri osa-alueiden parantamiseen sekä toimintamme läpinäkyvyyden lisäämiseen lähitulevaisuudessa.

Panostamme myös henkilöstömme ja yrityskulttuurimme kehittämiseen korostaen entistä vastuullisempaa ajattelua, sillä jokainen renkaalainen varmistaa laadukkaalla työllään eettisen toiminnan ja korkealaatuiset tulokset. Konkreettinen esimerkki henkilöstön vastuullisuustietoisuuden lisäämisestä on vuoden 2016 lopussa aiheesta usealla kielellä julkaistu verkkokurssi koko henkilöstölle.

Vastuullisuustavoitteet ja -toimenpiteet tähtäävät liiketoimintamme eri osa-alueiden parantamiseen sekä toimintamme läpinäkyvyyden lisäämiseen. Olemme sitoutuneet myös ulkoisiin aloitteisiin, jotka antavat meille mahdollisuuden yhä parempaan ja vastuullisempaan tulevaisuuteen.

Lue lisää aiheesta verkkosivustoltamme sekä vuoden 2016 varmennetusta GRI G4 -yritysvastuuraportistamme: www.nokianrenkaat.fi/yritysvastuuraportti-2016

Hallitus

31.12.2016

Petteri Walldén
Diplomi-insinööri.
Hallituksen jäsen vuodesta 2005,
hallituksen puheenjohtaja.
Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen.
Riippumaton hallituksen jäsen.
Osakkeet: 18 456 kpl.

Heikki Allonen
Diplomi-insinööri.
Hallituksen jäsen vuodesta 2016.
Tarkastusvaliokunnan jäsen.
Riippumaton hallituksen jäsen.
Osakkeet: 663 kpl.

Hille Korhonen
Tekniikan lisensiaatti.
Toimitusjohtaja, Alko Oy.
Hallituksen jäsen vuodesta 2006.
Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen.
Riippumaton hallituksen jäsen.
Osakkeet: 7 927 kpl.

Tapio Kuula
Taloustieteiden maisteri,
Diplomi-insinööri, ekonomi.
Hallituksen jäsen vuodesta 2015.
Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan
puheenjohtaja.
Riippumaton hallituksen jäsen.
Osakkeet: 6 359 kpl.

Raimo Lind
Kauppatieteiden maisteri.
Hallituksen jäsen vuodesta 2014.
Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja.
Riippumaton hallituksen jäsen.
Osakkeet: 2 056 kpl.

Veronica Lindholm
Kauppatieteiden maisteri.
Toimitusjohtaja, Finnkino Oy.
Hallituksen jäsen vuodesta 2016.
Riippumaton hallituksen jäsen.
Osakkeet: 663 kpl.

Inka Mero
Kauppatieteiden maisteri.
Perustajajäsen ja puheenjohtaja, Pivot5 Oy.
Hallituksen jäsen vuodesta 2014.
Tarkastusvaliokunnan jäsen.
Riippumaton hallituksen jäsen.
Osakkeet: 2 056 kpl.

Johdoryhmä

31.12.2016

Ari Lehtoranta

Alexej von Bagh

Esa Eronen

Teppo Huovila

Anna Hyvönen

Tarja Kaipio

Anne Leskelä

Andrei Pantioukhov

Juha Pirhonen

Manu Salmi

Pontus Stenberg

Timo Tervolin

Antti-Jussi Tähtinen

Ari Lehtoranta

s. 1963
Toimitusjohtaja 31.12.2016 asti.
Diplomi-insinööri, sähkötekniikka.
Yhtiön palveluksessa 1.9.2014 alkaen.

Alexej von Bagh

s. 1968
Prosessinkehitysjohtaja.
Diplomi-insinööri.
Yhtiön palveluksessa vuodesta 1995.

Esa Eronen

s. 1957
Johtaja, Hankinta, tuotanto ja toimitusketjun hallinta.
Insinööri.
Yhtiön palveluksessa vuodesta 1988.

Teppo Huovila

s. 1963
Laatu-, vastuullisuus- ja ICT-johtaja.
Diplomi-insinööri, MBA.
Yhtiön palveluksessa vuodesta 1989.

Anna Hyvönen

s. 1968
Johtaja, Vianor ja partner-jakelu.
Tekniikan lisensiaatti.
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2016.

Tarja Kaipio

s. 1962
Henkilöstöjohtaja.
Master of Psychology.
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2016.

Anne Leskelä

s. 1962
Talousjohtaja ja IR.
KTM.
Yhtiön palveluksessa vuodesta 1997.

Andrei Pantioukhov

s. 1972
Väliaikainen toimitusjohtaja 1.1.2017 alkaen,
Nokian Renkaat Oyj ja Johtaja,
Venäjän toiminnot.
MBA.
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2004.

Juha Pirhonen

s. 1963
Johtaja, Tutkimus ja kehitys.
Diplomi-insinööri.
Yhtiön palveluksessa vuodesta 1991.

Manu Salmi

s. 1975
Johtaja, Nokian Raskaat Renkaat.
Upseerin tutkinto, KTM.
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2001.

Pontus Stenberg

s. 1966
Myyntijohtaja.
KTM.
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2010.

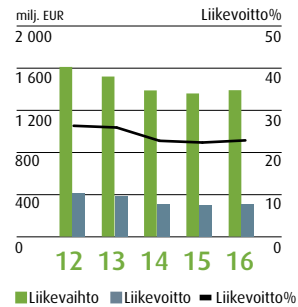
Timo Tervolin

s. 1977
Johtaja, Strategia- ja yrityskehitys.
Ekonomi, Diplomi-insinööri.
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2016.

Antti-Jussi Tähtinen

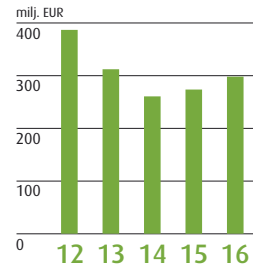
s. 1965
Markkinointi- ja viestintäjohtaja.
Master of Arts.
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2005.

Liikevaihto, liikevoitto ja liikevoitto%

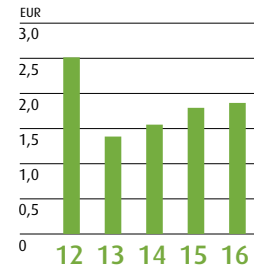
	2012	2013	2014	2015	2016
Liikevaihto	1 612,4	1 521,0	1 389,1	1 360,1	1 391,2
Liikevoitto	415,0	385,5	308,7	296,0	310,5
Liikevoitto%	25,7	25,3	22,2	21,8	22,3

Voitto ennen veroja

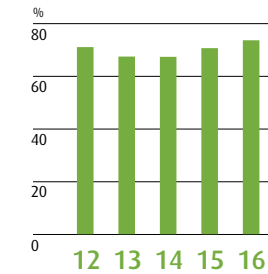
	2012	2013	2014	2015	2016
milj. EUR	387,7	312,8	261,2	274,2	298,7

Tulos/osake

	2012	2013	2014	2015	2016
EUR	2,52	1,39	1,56	1,80	1,87

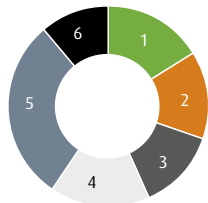
Omavaraisuusaste

	2012	2013	2014	2015	2016
%	71,2	67,6	67,5	70,8	73,8

Liikevaihto markkina-alueittain

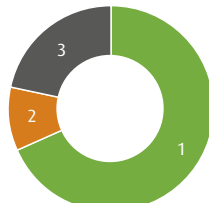
Osuus konsernin myynnistä, %

	2015	2016
1. Suomi	16 %	16 %
2. Ruotsi	15 %	14 %
3. Norja	13 %	13 %
4. Venäjä ja IVY	17 %	16 %
5. Muu Eurooppa	26 %	29 %
6. Pohjois-Amerikka	12 %	11 %

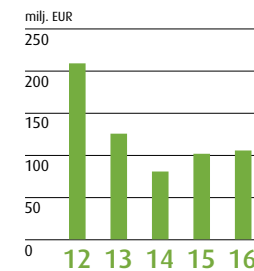
Liikevaihto liiketoimintayksiköittäin

Osuus konsernin myynnistä, %

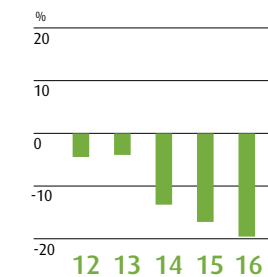
	2015	2016
1. Henkilöautorenkaat	66 %	67 %
2. Raskaat Renkaat	11 %	10 %
3. Vianor	23 %	23 %

Bruttoinvestoinnit

	2012	2013	2014	2015	2016
milj. EUR	209,2	125,6	80,6	101,7	105,6

Gearing

	2012	2013	2014	2015	2016
%	-4,5	-4,1	-13,6	-16,9	-19,7

milj. euroa 1.1.–31.12.	Viite	2016	2015
Liikevaihto	(1)	1 391,2	1 360,1
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	(3)(6)(7)	-724,2	-733,7
Bruttokate		667,0	626,4
Liiketoiminnan muut tuotot	(4)	3,9	3,7
Myynti- ja markkinoinnin kulut	(6)(7)	-267,6	-256,2
Hallinnon kulut	(6)(7)	-49,4	-35,3
Liiketoiminnan muut kulut	(5)(6)(7)	-43,4	-42,6
Liikevoitto		310,5	296,0
Rahoitustuotot	(8)	140,1	200,9
Rahoituskulut ⁽¹⁾	(9)	-151,8	-222,7
Voitto ennen veroja		298,7	274,2
Verokulut ^(2,3)	(10)	-46,9	-33,5
Tilikauden voitto		251,8	240,7
Jakautuminen			
Emoyrityksen omistajille		251,8	240,7
Määräysvallattomille omistajille		-	-
Emoyrityksen omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos (EPS):	(11)		
Laimentamaton (euroa)		1,87	1,80
Laimennettu (euroa)		1,86	1,80

milj. euroa 1.1.–31.12.	Viite	2016	2015
KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA			
Tilikauden tulos		251,8	240,7
Muut laajan tuloksen erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi, verojen jälkeen			
Voitot/Tappiot nettosijoituksen suojauksista	(10)	0,0	0,0
Rahavirran suojaukset	(10)	-0,3	-0,3
Ulkomaisiin yksiköihin liittyvät muuntoerot ⁽⁴⁾		121,8	-55,2
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		121,6	-55,5
Tilikauden laaja tulos yhteensä		373,4	185,2
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		373,4	185,2
Määräysvallattomille omistajille		-	-

¹⁾ Rahoituskuluja on vuonna 2015 oikaistu 20,2 miljoonaa euroa jälkiverojen yhteisökorkeiden palautuksella vuosien 2007–2010 verotusten oikaisupäätösten kumouduttua ja oikaisujen palaututtua Verohallinnon uudelleen toimitettaviksi. Tämän lisäksi rahoituskuluihin on vuonna 2015 kirjattu 19,2 miljoonaa euroa vuosien 2007–2010 joulukuussa 2015 uudelleen toimitettujen verotuspäätösten mukaisia korkoja. Nettovaikutuksena nämä vähentävät rahoituskuluja 1,0 miljoonaa euroa vuonna 2015.

²⁾ Verokuluja on vuonna 2016 oikaistu 4,9 miljoonaa euroa Verotuksen oikaisulautakunnan päätöksen mukaisesti. Aiemmin vuonna 2015 verokuluja on oikaistu 80,1 miljoonaa euroa vuosien 2007–2010 verotusten oikaisupäätösten kumouduttua ja oikaisujen palaututtua Verohallinnon uudelleen toimitettaviksi. Tämän lisäksi on vuonna 2015 verokuluihin kirjattu 74,9 miljoonaa euroa vuosien 2007–2010 uudelleen toimitettujen verotuspäätösten mukaisia lisäveroja ja veronkorotuksia. Nettovaikutuksena nämä vähentävät verokuluja 5,2 miljoonaa euroa vuonna 2015.

³⁾ Muilta osin katsauskauden verojen laskentaperusteena on käytetty katsauskauden tulosta vastaavaa veroa.

⁴⁾ Konsernissa on vuoden 2014 alusta lähtien sisäisiä lainoja, joita käsitellään IAS 21 "Valuuttakurssien muutosten vaikutukset" -standardin mukaisesti nettosijoituksina ulkomaisiin yksiköihin. Vaikutus vuonna 2016 on -1,3 miljoonaa euroa. Vaikutus vuonna 2015 oli -13,7 miljoonaa euroa.

milj. euroa 31.12.	Viite	2016	2015
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	(12)(13)	542,3	485,0
Liikearvo	(2)(14)	86,5	79,2
Muut aineettomat hyödykkeet	(14)	37,1	19,4
Osuudet osakkuusyhtiöissä	(16)	0,1	0,1
Myytavissä olevat rahoitusvarat	(16)	0,7	0,3
Muut saamiset	(15)(17)	10,4	8,8
Laskennalliset verosaamiset	(18)	12,4	7,5
		689,5	600,2
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	(19)	304,3	271,3
Myyntisaamiset ja muut saamiset	(20)(29)	452,6	441,1
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		16,1	13,0
Rahavarat	(21)	513,2	429,3
		1 286,2	1 154,6
Varat yhteensä	(1)	1 975,7	1 754,8

milj. euroa 31.12.	Viite	2016	2015
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma			
	(22)(23)		
Osakepääoma		25,4	25,4
Ylikurssirahasto		181,4	181,4
Omat osakkeet		-6,7	-8,6
Muuntoerot		-264,1	-385,9
Arvonmuutosrahasto		-3,1	-2,9
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		168,9	133,0
Kertyneet voittovarat		1 356,6	1 299,2
		1 458,4	1 241,6
Määräysvallattomien omistajien osuus			
		-	-
Oma pääoma yhteensä		1 458,4	1 241,6
Velat			
Pitkäaikaiset velat			
	(24)		
Laskennalliset verovelat	(18)	50,6	25,7
Varaukset	(25)	0,1	0,5
Korolliset rahoitusvelat	(26)(27)(29)	137,0	199,7
Muut velat		1,0	2,1
		188,8	228,0
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	(28)	219,4	242,4
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		16,8	20,0
Varaukset	(25)	3,5	2,8
Korolliset rahoitusvelat	(26)(27)(29)	88,8	19,9
		328,5	285,1
Velat yhteensä	(1)	517,2	513,2
Oma pääoma ja velat yhteensä		1 975,7	1 754,8

Operatiivisesta liiketoiminnasta aiheutuvaa käyttöomaisuuden vaihtelua katetaan 350 miljoonan euron määrällisellä kotimaisella yritystodistusohjelmalla.

milj. euroa 1.1.–31.12.	2016	2015
Tilikauden voitto	251,8	240,7
Oikaisut		
Poistot ja arvonalentumiset	100,5	100,4
Rahoitustuotot ja -kulut	11,8	21,8
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot, muut oikaisut	-7,9	-10,5
Tuloverot	46,9	33,5
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	403,2	385,8
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	46,3	-27,6
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	-9,8	8,2
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	6,5	4,0
Käyttöpääoman muutos	43,0	-15,4
Rahoituserät ja verot		
Saadut korot ja muut rahoituserät	15,5	2,9
Maksetut korot ja muut rahoituserät	-27,8	-49,8
Saadut osingot	0,0	0,0
Maksetut tuloverot	-69,4	-40,0
Rahoituserät ja verot	-81,7	-87,0
Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat (A)	364,4	283,4
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-101,5	-100,0
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0,6	1,4
Ostetut konserniyhtiöt	-11,7	-6,7
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinta	-	-
Investoinnit muihin sijoituksiin	-0,4	0,0
Investointeihin käytetyt nettorahavarat (B)	-113,0	-105,3

milj. euroa 1.1.–31.12.	2016	2015
Rahoituksen rahavirta		
Osakeannista saadut maksut	35,9	33,3
Omien osakkeiden hankkiminen	-	-
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	28,6	-6,0
Pitkäaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	5,1	0,4
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	48,9	48,5
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	-85,1	-73,4
Saadut osingot	0,5	0,4
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-202,0	-193,5
Rahoitukseen käytetyt nettorahavarat (C)	-168,1	-190,2
Rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-) (A+B+C)	83,2	-12,2
Rahavarat tilikauden alussa	429,3	439,9
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,8	1,6
Rahavarat tilikauden lopussa	513,2	429,3

Rahoituserät ja verot sisältävät vuosien 2007–2010 verotusten kumottujen ja myöhemmin uusittujen oikaisupäätösten lisäveroja ja veron korotuksia, joita maksettiin vuonna 2016 51,0 miljoonaa euroa ja vuonna 2015 6,1 miljoonaa euroa. Lisäksi vuonna 2016 Verohallinto palautti 4,9 miljoonaa euroa veron korotuksia viimeisimmän Verotuksen oikaisulautakunnan päätöksen mukaisesti.

Yhtiökokous 2017

Nokian Renkaat Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään maanantaina 10.4.2017 klo 16.00 Tampere-talossa, Tampereella, osoitteessa Yliopistonkatu 55. Kokoukseen ilmoittautuneiden luetteloiminen, äänestyslippujen jako sekä kahvitarjoilu alkavat kello 14.00.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka viimeistään 29.3.2017 on merkitty osakkeenomistajaksi Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osaksluetteloon.

Vuosikertomus 2016, tilinpäätös, selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkka- ja palkkioselvitys ovat saatavilla yhtiön kotisivuilta sähköisinä versioina. Yhtiön vuosikertomus sisältää tilinpäätöksen ohella toimintakertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen.

Lue lisää:

www.nokianrenkaat.fi/yhtiokokous2017/

www.nokianrenkaat.fi/yritys/sijoittajat/

Osingonmaksu

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2016 jaetaan osinkoa 1,53 euroa osakkeelta. Osingonmaksun täsmäytyspäivä on 12.4.2017 ja osingon maksupäivä 27.4.2017 mikäli hallituksen ehdotus hyväksytään.

Osakerekisteri

Osakkeenomistajaa pyydetään ilmoittamaan yhteystiedoissa tapahtuneet muutokset siihen arvo-osuusrekisteriin, jossa hänellä on arvo-osuustili.

Taloudelliset katsaukset

Nokian Renkaat julkaisee taloudellisia katsauksia suomeksi ja englanniksi seuraavasti:

- Osavuosikatsaus 3 kk: 3.5.2017
- Puolivuosikatsaus 6 kk: 8.8.2017
- Osavuosikatsaus 9 kk: 1.11.2017

Nokian Renkaat julkaisee taloudelliset katsaukset ja vuosikertomuksen internetissä osoitteessa

www.nokianrenkaat.fi/yritys/sijoittajat/

Sijoittajasuhteiden periaatteet

Yhtiön sijoittajasuhteiden tehtävänä on välittää osakemarkkinoille säännöllisesti ja johdonmukaisesti olennaista, oikeaa, riittävää ja ajantasaista tietoa Nokian Renkaiden osakkeen arvonmäärityksen perustaksi. Periaatteina ovat tasapuolisuus, avoimuus, täsmällisyys ja hyvä palvelu.

Yhtiön johto on vahvasti sitoutunut palvelemaan pääomamarkkinoita. Pääsääntöisesti toimitusjohtaja ja talousjohtaja tapaavat analyytikoita ja sijoittajia sekä vastaavat heidän kysymyksiinsä.

Nokian Renkaat noudattaa vähintään kolmen viikon hiljaista jaksoa ennen tulostiedotteidensa julkaisemista ja vähintään kuuden viikon hiljaista jaksoa ennen tilinpäätöstiedotteen julkaisemista.

Analyytikko- ja sijoittajatapaamisia kotimaassa ja ulkomailla järjestetään yleensä tulosjulkistuksen jälkeen. Muina aikoina analyytikoiden ja sijoittajien tiedon tarpeeseen vastataan pääosin puhelimitse ja sähköpostitse.

Sijoittajasuhteet:

Andrei Pantioukhov, väliaikainen toimitusjohtaja
puh. 010 401 7733

sähköposti: ir@nokiantyres.com

Anne Leskelä, talousjohtaja, sijoittajasuhteet

puh. 010 401 7481

sähköposti: ir@nokiantyres.com

Analyytikkojen ja sijoittajien

tapaamis- ja vierailupyynnöt:

Jutta Meriläinen, Manager,

Investor Relations & Business Development

puh. 010 401 7231

sähköposti: ir@nokiantyres.com

Sijoittajaviestintä:

Antti-Jussi Tähtinen, markkinointi- ja viestintäjohtaja

puh. 010 401 7940

sähköposti: info@nokiantyres.com

Anne Aittoniemi, viestintä- ja IPR-spesialisti

puh. 010 401 7641

sähköposti: info@nokiantyres.com

Osoite:

Nokian Renkaat Oyj

Pirkkalaistie 7

PL 20, 37101 Nokia

Osakekurssin kehitys 1.1.2012–31.12.2016

Vuosikertomus ja tilinpäätös 2016

Vuosikertomus 2016, tilinpäätös, selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkka- ja palkkioselvitys ovat saatavilla yhtiön kotisivuilta sähköisinä versioina. Yhtiön vuosikertomus sisältää tilinpäätöksen ohella toimintakertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen.

Lue lisää: www.nokianrenkaat.fi/yritys/sijoittajat/

nokian[®]
TYRES

Taloudellinen katsaus | 2016

Taloudellinen katsaus 2016

Tilinpäätös 2016

Nokian Renkaat 2007–2016	3
Hallituksen toimintakertomus	5
Konsernin tuloslaskelma	16
Konsernin tase	17
Konsernin rahavirtalaskelma	18
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	19
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	20
Emoyrityksen tuloslaskelma ja tase	52
Emoyrityksen rahavirtalaskelma	53
Emoyrityksen tilinpäätöksen liitetiedot	54
Tietoa Nokian Renkaiden osakkeesta	60
Allekirjoitukset	64
Tilintarkastuskertomus	64
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	68
Tietoa sijoittajille ja sijoittajasuhteet	77

Konsernin tunnusluvut

Luvut miljoonia euroja, ellei toisin mainittu	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Liikevaihto	1 391,2	1 360,1	1 389,1	1 521,0	1 612,4	1 456,8	1 058,1	798,5	1 080,9	1 025,0
kasvu, %	2,3%	-2,1%	-8,7%	-5,7%	10,7%	37,7%	32,5%	-26,1%	5,5%	22,6%
Käyttökate (EBITDA)	395,2	378,6	398,5	479,0	496,9	451,7	291,5	164,0	303,1	281,1
Poistot	84,7	82,6	89,8	93,5	81,9	71,6	69,4	61,9	56,2	47,1
Liikevoitto (EBIT)	310,5	296,0	308,7	385,5	415,0	380,1	222,2	102,0	247,0	234,0
% liikevaihdosta	22,3%	21,8%	22,2%	25,3%	25,7%	26,1%	21,0%	12,8%	22,8%	22,8%
Tulos ennen veroja	298,7	274,2	261,2	312,8	387,7	359,2	208,8	73,5	173,8	213,8
% liikevaihdosta	21,5%	20,2%	18,8%	20,6%	24,0%	24,7%	19,7%	9,2%	16,1%	20,9%
Oman pääoma tuotto (ROE), %	18,7%	19,6%	16,0%	13,0%	25,2%	29,1%	20,0%	7,6%	18,8%	26,6%
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	19,9%	20,3%	19,2%	21,8%	24,3%	27,4%	19,9%	9,4%	22,9%	27,8%
Taseen loppusumma	1 975,7	1 754,8	1 797,0	2 062,9	2 019,6	1 875,9	1 371,6	1 221,9	1 420,4	1 155,4
Korollinen nettovelka	-287,4	-209,7	-164,6	-56,4	-65,2	-3,6	0,7	263,7	319,0	102,0
Omavaraisuusaste, %	73,8%	70,8%	67,5%	67,6%	71,2%	63,2%	68,4%	62,0%	54,8%	61,8%
Velkaantumisaste, %	-19,7%	-16,9%	-13,6%	-4,1%	-4,5%	-0,3%	0,1%	34,8%	41,0%	14,3%
Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat	364,4	283,4	323,4	317,6	388,7	232,9	327,2	194,2	18,4	169,9
Bruttoinvestoinnit	105,6	101,7	80,6	125,6	209,2	161,7	50,5	86,5	181,2	117,1
% liikevaihdosta	7,6%	7,5%	5,8%	8,3%	13,0%	11,1%	4,8%	10,8%	16,8%	11,4%
Tutkimus- ja kehittämismenot	20,3	18,7	16,6	16,1	16,9	15,1	12,7	12,0	12,5	11,5
% liikevaihdosta	1,5%	1,4%	1,2%	1,1%	1,0%	1,0%	1,2%	1,5%	1,2%	1,1%
Osingonjako (ehdotus)	208,0	202,0	193,5	193,3	191,9	156,6	83,8	50,7	49,9	62,3
Henkilöstö keskimäärin vuoden aikana	4 433	4 421	4 272	4 194	4 083	3 866	3 338	3 503	3 812	3 462

Osakekohtaiset tunnusluvut

Luvut miljoonia euroja, ellei toisin mainittu	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Tulos/osake (EPS), euro	1,87	1,80	1,56	1,39	2,52	2,39	1,34	0,47	1,12	1,37
kasvu, %	3,6%	15,1%	12,9%	-45,0%	5,4%	78,7%	186,9%	-58,4%	-18,3%	55,7%
Tulos/osake (EPS, laimennettu), euro	1,86	1,80	1,56	1,39	2,46	2,32	1,32	0,49	1,10	1,31
kasvu, %	3,2%	15,0%	12,9%	-43,5%	5,8%	75,8%	168,2%	-55,4%	-15,6%	52,6%
Kassavirta/osake (CFPS), euro	2,70	2,12	2,43	2,39	2,96	1,80	2,58	1,56	0,15	1,38
kasvu, %	27,4%	-12,7%	1,4%	-19,2%	64,2%	-30,1%	66,0%	953,2%	-89,3%	57,7%
Osinko/osake, euro (ehdotus)	1,53	1,50	1,45	1,45	1,45	1,20	0,65	0,40	0,40	0,50
Osinko/tulos, % (ehdotus)	82,6%	83,9%	92,9%	105,2%	58,0%	50,7%	49,4%	87,0%	35,7%	36,9%
Oma pääoma/osake, euro	10,75	9,24	9,07	10,45	10,89	9,15	7,34	6,07	6,20	5,76
P/E-luku	19,0	18,4	13,0	25,2	11,9	10,4	20,5	36,4	7,0	17,5
Osinkotuotto, % (ehdotus)	4,3%	4,5%	7,1%	4,2%	4,8%	4,8%	2,4%	2,4%	5,1%	2,1%
Osakekannan markkina-arvo 31.12.	4 805,7	4 448,3	2 702,0	4 647,7	3 971,9	3 224,7	3 505,4	2 122,5	987,5	2 974,9
Osakeantioikaistu osakemäärä										
keskimäärin, milj. kpl	134,86	133,63	133,16	132,65	131,24	129,12	126,75	124,85	124,61	122,95
laimennettuna, milj. kpl	135,56	133,74	135,10	137,62	137,39	135,70	132,96	129,76	131,47	129,09
Osakeantioikaistu osakemäärä 31.12., milj. kpl	135,68	134,39	133,17	133,29	131,96	129,61	127,70	124,85	124,85	123,70
Osinkoon oikeutettu osakemäärä, milj. kpl	135,93	134,69	133,47	133,34	132,32	130,50	128,85	126,69	124,85	124,63

Konsernin tunnusluvut

Laskentakaavat

Oman pääoman tuotto, % = (ROE)	$\frac{\text{Tilikauden tulos} \times 100}{\text{Oma pääoma (ka)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto, % = (ROI)	$\frac{\text{Tulos ennen veroja} + \text{korko- ja muut rah.kulut} \times 100}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (ka)}}$
Omavaraisuusaste, % =	$\frac{\text{Oma pääoma} \times 100}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Velkaantumisaste, % =	$\frac{\text{Korollinen nettovelka} \times 100}{\text{Oma pääoma}}$
Tulos / osake, euro = (EPS)	$\frac{\text{Emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä}^1 \text{ keskimäärin tilikauden aikana}}$
Tulos / osake (laimennettu ²), euro = (EPS)	$\frac{\text{Emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu ja laimennettu}^2 \text{ lukumäärä}^1 \text{ keskimäärin tilikauden aikana}}$
Kassavirta / osake, euro = (CFPS)	$\frac{\text{Liiketoiminnan kassavirta}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä}^1 \text{ keskimäärin tilikauden aikana}}$
Osinko / osake, euro =	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{Osinkoon oikeuttavien osakkeiden lukumäärä}}$
Osinko / tulos, % =	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko} \times 100}{\text{Tilikauden tulos}}$
Oma pääoma / osake, euro =	$\frac{\text{Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä}^1 \text{ 31.12.}}$
P/E-luku =	$\frac{\text{Pörssikurssi 31.12.}}{\text{Tulos/osake}}$
Osinkotuotto, % =	$\frac{\text{Nimellisosinko} / \text{osake}}{\text{Pörssikurssi 31.12.}}$

¹ ilman omia osakkeita² optioiden laimennusvaikutus otettu huomioon osakkeiden tilikauden keskimääräisen markkinahinnan ylittäessä määritetyn merkintähinnan

Hallituksen toimintakertomus 2016

Nokian Renkaat -konsernin liikevaihto kasvoi 2,3 % ja oli 1 391,2 MEUR (2015: 1 360,1). Valuuttakurssit heikensivät liikevaihtoa 29,9 MEUR vuoden 2015 kurssitasoon verrattuna.

Liikevoitto kasvoi 4,9 % ja oli 310,5 MEUR (296,0). Liikevoitto-prosentti oli 22,3 % (21,8 %).

Tilikauden voitto kasvoi 4,6 % ja oli 251,8 MEUR (240,7). Verohallinnon veropäätösten positiivinen nettovaikutus vuosien 2007–2010 verokiistaan liittyen oli 4,9 MEUR tilikaudella 2016. Vuosien 2007–2010 verokiista on esitelty kattavasti osiossa ”Verokanta”.

Osakekohtainen tulos oli 1,87 euroa (1,80).

Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat olivat 364,4 MEUR (283,4), ja niihin vaikuttivat vuosien 2007–2010 verokiistaan liittyvät maksetut lisäverot ja viivästyskorot 51,0 MEUR. Yhtiö suoritti maksetut tammikuussa 2016.

Hallitus ehdottaa osingoksi 1,53 euroa (1,50) osakkeelta.

Andrei Pantioukhov, väliaikainen toimitusjohtaja:

”Vuonna 2016 Nokian Renkaat teki vahvan suorituksen kaikilla päämarkkina-alueillaan melko haastavasta markkinaympäristöstä huolimatta. Liikevaihto ja kannattavuus paranivat, kuten myös markkinaosuudet.

Neljäs neljännes ylitti odotuksemme. Myynti kaikilla päämarkkinoillamme kasvoi verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon. Venäjä oli suurin myötävaikuttaja myynnin kasvuun neljännellä neljänneksellä – ensimmäistä kertaa muutama vuoteen. Ensimmäiset rohkaisevat signaalit, jotka raportoimme Q3-tuloksen yhteydessä, jatkuivat Venäjällä. Venäjän talous ja kuluttajamarkkinat jatkavat hidasta vakiintumistaan, mutta vuoden 2017 kasvun arvioidaan olevan maltillista.

Talvirengasseisonki alkoi aikaisin ja jatkui vahvana, erityisesti Keski-Euroopassa, Pohjoismaissa ja Venäjällä. Onnistuimme kasvattamaan markkinaosuuksiamme tavoitealueillamme kaikista haasteista huolimatta, erityisesti Venäjällä ja Keski-Euroopassa. Kokonais suorituksemme neljänneksellä oli erinomainen, ja johti vahvaan koko vuoden tulokseen.

Tuotantovolyymimme olivat korkeammat kuin viime vuonna, ja tuottavuus jatkoi paranemistaan. Raaka-ainekustannukset alkoivat nousta ennusteidemme mukaisesti. Arvioimme, että raaka-ainekustannukset kasvavat noin 15–20 % vuonna 2017 vuoteen 2016 verrattuna. Kehitys johtaa hinnankorotuksiin koko teollisuudessa.

Olemme jo aloittaneet välttämättömien hinnankorotusten toteuttamisen säilyttääksemme kannattavuutemme.

Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat olivat 81 MEUR paremmat kuin viime vuonna. Investoinnit vuonna 2016 olivat 105,6 MEUR. Kannattavuutta heikensivät luottotappiovaraukset 18,6 MEUR, joista suurin osa oli Venäjältä (16,9 MEUR), ja asiakkaiden vuoden 2015 konkursseihin liittyviä. Vuonna 2016 syntyneiden erääntyneiden saatavien perintäaste Venäjällä oli kuitenkin 100 %.

Henkilöautonrenkaiden neljännen neljänneksen liikevaihto ja -voitto kasvoivat viime vuodesta. Keskimyyntihinta laski vain hieman tällä neljänneksellä, johtuen pääasiassa valuuttavaikutuksista. Raskaat Renkaat teki edelleen välttämättömiä tulevaisuuden investointeja. Liikevaihto ja liikevoitto olivat käytännössä samalla tasolla edellisvuoteen verrattuna.

Vianorin liikevaihto kasvoi hieman, mutta kannattavuus oli alle tavoitetasomme johtuen operatiivisista haasteista ja kertaluontoisista eristä (ICT-kehitysprojektien alaskirjaukset). Kattava tuloksen parannusohjelma käynnistetään vuonna 2017, jotta Vianor saavuttaisi positiivisen tuloksen. Jakeluverkostomme kasvoi, huolimatta Venäjän vaikean talustilanteen aiheuttamasta laajamittaisesta rengasliikkeiden sulkemisesta. Lisäsimme yhteensä 286 uutta Vianor, NAD ja N-Tyre-myyntialuetta jakeluverkostoomme vuoden 2016 aikana. Tällä hetkellä verkostossa on yhteensä 3 102 myyntialuetta.

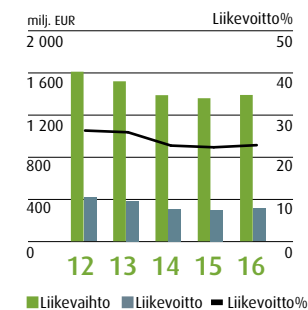
Esittelimme uusia huipputuotteita vuoden 2016 aikana, ja tuotteidemme menestys lehtitesteissä jatkui. Uudet talvirengasvalikoiman lippulaivat tuotteet, Nokian Hakkapeliitta 9, Nokian Hakkapeliitta 9 SUV, sekä uudet vastinetta rahalle -tuotteet Nokian Nordman 7 ja Nokian Nordman 7 SUV, vahvistavat tuotevalikoimaamme entistä enemmänkin.

Nokian Renkaat on erinomaisessa kunnossa, ja väliaikaisena toimitusjohtajana johdan meitä ylpeänä eteenpäin. Korkea asiakastyytyväisyys, sitoutunut organisaatio ja tulossa olevat uudet maailman turvallisimmat renkaat luovat erinomaisen pohjan tulevaisuuden kasvulle. Vuonna 2017, odotamme liikevaihdon ja liikevoiton kasvavan vähintään 5 % vuoteen 2016 verrattuna.”

Markkinatilanne

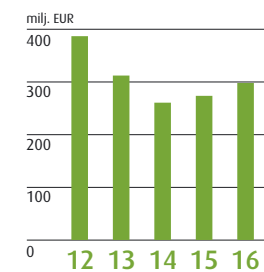
Maailmanlaajuinen elpyminen jatkuu. Vuoden 2017 alussa kaikkien alueiden kehitys on positiivista. Suhteessa viime vuosiin, kasvun arvioidaan hieman kiihtyvän vuosina 2017 ja 2018. Maailman BKT:n ennakoitaan kasvavan 3,3 % vuonna 2017 (3,1 % vuonna 2016). Pohjoismaiden BKT:n kasvuennusteet ovat +1,0 % – +2,3 %, Euroopan

Liikevaihto, liikevoitto ja liikevoitto%

	2012	2013	2014	2015	2016
Liikevaihto	1 612,4	1 521,0	1 389,1	1 360,1	1 391,2
Liikevoitto	415,0	385,5	308,7	296,0	310,5
Liikevoitto%	25,7	25,3	22,2	21,8	22,3

Voitto ennen veroja

	2012	2013	2014	2015	2016
milj. EUR	387,7	312,8	261,2	274,2	298,7

(sis. Pohjoismaat) +1,3 % ja Yhdysvaltain +2,1 %. Venäjän BKT:n arvioidaan kasvavan noin 1 %.

Euroopassa uusien autojen myynti kasvoi 7 % vuonna 2016 edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Henkilöautorenkaiden sisäänmyynti jakelijoiille kasvoi 2 % edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna, talvirenkaiden kysynnän kasvaessa 3 %. Kaikkiaan renkaiden kysynnän arvioidaan kasvavan hieman Keski-Euroopassa vuonna 2017. Nopeasti nousevat raaka-ainekustannukset pakottavat rengasteollisuuden globaalisti nostamaan hintoja vuonna 2017.

Vuonna 2016 uusien autojen myynti kasvoi Pohjoismaissa 7 % edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Henkilöautorenkaiden markkina oli ennallaan edellisvuoteen verrattuna. Vuonna 2017 henkilöautorenkaiden kysynnän odotetaan pysyvän samalla tasolla edellisvuoteen verrattuna.

Yhdysvalloissa uusien autojen myynti kasvoi arviolta 0,6 % vuonna 2016 vs. 2015. Henkilöautorenkaiden markkina kasvoi 1,4 % edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Talvirenkaiden kysyntä kuitenkin laski. Vuonna 2017 henkilöautorenkaiden kysynnän odotetaan kasvavan hieman edellisvuoteen verrattuna.

Venäjän talouden heikentyminen on hidastunut, mutta se ei ole kääntynyt vielä kasvuun. Talous jatkoi vakiintumistaan. Venäjän kuluttajien luottamus ja ostovoima jatkoivat hidasta parantumistaan, mutta pysyivät edelleen alhaisilla tasoilla. Uusien autojen myynti Venäjällä jatkoi laskuaan 2016: koko vuosi laski 11 % ja joulukuu laski 1 % verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon. Uusien autojen markkinan odotetaan palaavan kasvuun vuonna 2017. Vuonna 2017, uusien autojen myynnin arvioidaan kasvavan 5–10 % vuoteen 2016 verrattuna. Renkaiden jälkimarkkinan sisäänmyynti Venäjällä laski vuonna 2016 noin 5 %. Rengasmarkkinan arvioidaan kasvavan 5–10 % vuonna 2017 vs. 2016.

Raskaiden erikoisrenkaiden globaali kysyntä vaihteli vuonna 2016 edelleen voimakkaasti tuoteryhmästä ja markkina-alueesta riippuen. Metsäkoneiden ensiasennuskysyntä jatkui vahvana. Puunkäytön lisääntyminen ja selluyhtiöiden hyvä kannattavuus tukevat metsäkoneiden ja niiden renkaiden kysyntää tulevana kvartaaleina.

Vuonna 2016 kuorma-auton premium-renkaiden sisäänmyynti kasvoi Euroopassa 3 % ja puolestaan laski Pohjoismaissa 3 %. Venäjällä kuorma-autojen premium-renkaiden kysyntä nousi 33 % vuoteen 2015 verrattuna. Vuonna 2017 kuorma-auton renkaiden kysynnän arvioidaan hieman kasvavan tai säilyvän edellisvuoden tasolla

kaikilla Nokian Renkaiden länsimarkkinoilla. Venäjällä kysynnässä näkyi joitakin positiivisia merkkejä.

Vuonna 2016 maailman BKT:n arvioidaan kasvaneen 3,1 %. Pohjoismaiden BKT:n kasvuennusteet olivat 0,8 – 3,2 % ja Euroopan (sis. Pohjoismaat) 1,6 %. Yhdysvalloissa BKT kasvoi 1,6 %. Venäjän BKT laski 0,6 % vuonna 2016.

Raaka-aineet

Nokian Renkaiden raaka-ainekustannukset (euroa/kg) laskivat 5,3 % vuonna 2016 edellisvuoteen verrattuna. Raaka-ainekustannusten arvioidaan koko vuonna 2017 nousevan noin 15–20 %, mikä lisäisi raaka-ainekustannuksia noin 40–55 MEUR vuoteen 2016 verrattuna.

Katsaus tammi-joulukuu 2016

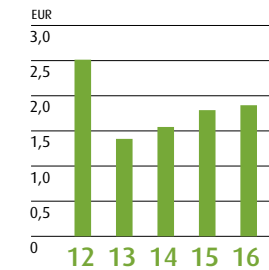
Nokian Renkaat -konsernin liikevaihto oli 1 391,2 MEUR (2015: 1 360,1; 2014: 1 389,1), eli 2,3 % enemmän kuin vuonna 2015. Valuutaturssimuutokset heikensivät liikevaihtoa 29,9 MEUR. Myynti Pohjoismaihin kasvoi 1,8 % muodostaen 43,1 % (43,5 %) koko konsernin myynnistä. Myynti Venäjälle ja IVY-maihin yhteensä laski 3,6 % ja oli 16,0 % (17,1 %) konsernin myynnistä. Myynti Muuhun Eurooppaan kasvoi 13,5 % muodostaen 29,3 % (26,5 %) konsernin myynnistä. Myynti Pohjois-Amerikkaan laski 8,3 % ja oli 10,8 % (12,1 %) konsernin myynnistä.

Henkilöautorenkaat-yksikön myynti kasvoi 3,1 % muodostaen 66,7 % (66,3 %) koko konsernin myynnistä. Raskaiden Renkaiden myynti pysyi ennallaan edellisvuoteen verrattuna ja oli 10,6 % (10,8 %) konsernin myynnistä. Vianorin myynti kasvoi 2,2 % muodostaen 22,8 % (22,8 %) konsernin myynnistä.

Valmistustoiminnan raaka-ainekustannukset (euroa/kg) laskivat 5,3 % edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon nähden. Kiinteät kustannukset olivat 431,0 MEUR (403,8). Kiinteiden kustannusten osuus liikevaihdosta oli 31,0 % (29,7 %). Palkat olivat yhteensä 197,6 MEUR (2015: 197,1; 2014: 195,4).

Nokian Renkaat -konsernin liikevoitto oli 310,5 MEUR (2015: 296,0; 2014: 308,7), eli 4,9 % enemmän kuin vuonna 2015. Liikevoittoa rasittivat IFRS 2:n mukaisesti optio- ja osakepalkkiojärjestelmistä johtuva kulukirjaus 15,0 MEUR (9,1) sekä kulukirjaukset luottotappioista ja -varauksista 18,6 MEUR (17,7), joista suurin osa oli Venäjältä (16,9 MEUR) ja asiakkaiden vuoden 2015 konkurssiin liittyviä. Liikevoittoprosentti oli 22,3 % (2015: 21,8 %; 2014: 22,2 %).

Tulos/osake

	2012	2013	2014	2015	2016
EUR	2,52	1,39	1,56	1,80	1,87

Nettorahoituskulut olivat 11,8 MEUR (21,8). Nettokorkokulut olivat 8,0 MEUR (10,7). Heinä-syyskuussa 2015 rahoituskulut sisälsivät 2,7 MEUR tarjouspreemion liittyen Nokian Renkaiden vuonna 2017 erääntyvän joukkovelkakirjalainan vapaaehtoiseen 62,3 MEUR suuruiseen takaisinostoon. Tammi-maaliskuussa 2015 yhtiö oikaisi rahoituskuluja 20,2 MEUR jälkiverojen yhteisökorjojen palautuksella vuosien 2007–2010 verotuksen oikaisupäätösten kumouduttua ja oikaisujen palaututtua verohallinnon uudelleen toimitettaviksi. Loka-joulukuussa 2015 nettokorkokulut sisälsivät 19,2 MEUR viivästyskorjoja perustuen joulukuussa 2015 ja tammikuussa 2016 vastaanotettuihin Verohallinnon uusiin oikaisupäätöksiin. Edellä esitettyjen veropäätösten positiivinen nettovaikutus tilikaudella 2015 oli 1,0 MEUR. Nettorahoituskulut sisältävät valuuttakurssieroja 3,8 MEUR tappioita (11,1 tappioita).

Voitto ennen veroja oli 298,7 MEUR (274,2). Tilikauden voitto oli 251,8 MEUR (240,7) ja osakekohtainen tulos 1,87 euroa (1,80). Tammi-maaliskuussa 2015 verokuluja oikaistiin 80,1 MEUR vuosien 2007–2010 verotusten oikaisupäätösten kumouduttua ja oikaisujen palaututtua Verohallinnon uudelleen toimitettaviksi. Loka-joulukuussa 2015 verokuluja oikaistiin toistamiseen 74,9 MEUR, perustuen joulukuussa 2015 ja tammikuussa 2016 vastaanotettuihin Verohallinnon uusiin oikaisupäätöksiin. Kokonaisuudessaan tammi-maaliskuussa 2015, yhtiö palautti taloudelliseen tulokseensa lisäverot ja viivästyskorot 100,3 MEUR perustuen Verotuksen oikaisulautakunnan tekemään kumomisäpäätökseen. Loka-joulukuussa 2015, uusiin oikaisupäätöksiin perustuen, yhtiö kirjasi 94,1 MEUR lisäverot ja viivästyskorot kokonaisuudessaan kuluksi vuoden 2015 tilinpäätökseen ja tulokseen. Edellä esitettyjen veropäätösten positiivinen nettovaikutus tilikaudella 2015 oli 6,2 MEUR. Q4/2016 veroja alennettiin 4,9 MEUR marraskuussa 2016 annetun Oikaisulautakunnan päätöksen mukaisesti. Veroprosessit on esitelty kattavasti osiossa "Verokanta". Poislukien veropäätökset, tilikauden voitto kasvoi 5,3 % 2015 verrattuna.

Oman pääoman tuotto oli 18,7 % (2015: 19,6 %; 2014: 16,0 %). Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat olivat 364,4 MEUR (283,4), ja niihin vaikuttivat 51,0 MEUR maksetut lisäverot ja viivästyskorot vuosien 2007–2010 verokiistaan liittyen. Yhtiö suoritti maksut tammikuussa 2016. Joulukuussa 2015 ja tammikuussa 2016 yhtiö vastaanotti uudet oikaisupäätökset, yhteensä 94,1 MEUR. Verohallinto oli jo aiemmin kuitannut määrästä 43,1 MEUR täytäntöönpanon kiellosta huolimatta. Q4/2016 Verohallinto vuorostaan palautti 4,9 MEUR marraskuussa 2016 annetun Oikaisulautakunnan päätöksen mukaisesti.

Vuonna 2016 konsernin henkilöstön määrä oli keskimäärin 4 433 (2015: 4 421; 2014: 4 272) ja katsauskauden lopussa 4 392 (2015: 4 389; 2014: 4 204). Konsernin työllisti Suomessa 1 616 (2015: 1 732; 2014: 1 657) henkilöä katsauskauden lopussa, ja Venäjällä 1 368 (2015: 1 327; 2014: 1 326) henkilöä. Konsernin omistamassa Vianor-rengasketjussa työskenteli katsauskauden lopussa 1 742 (2015: 1 681; 2014: 1 508) henkilöä.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Nokian Renkaiden tavoitteena on, että uusien tuotteiden osuus vuosittain vähintään 25 % liikevaihdosta. Täysin uuden henkilöautonrenkaan kehittäminen kestää 2–4 vuotta. Tuotekehityspanostuksesta noin puolet käytetään tuotteiden testaamiseen. Konsernin tuotekehityskustannukset olivat vuonna 2016 noin 20,3 MEUR (2015: 18,7; 2014: 16,6), mikä vastaa 1,5 % (2015: 1,4 %; 2014: 1,2 %) konsernin liikevaihdosta.

Investoinnit

Katsauskauden investoinnit olivat 105,6 MEUR (101,7). Tämä sisälsi tuotannollisia investointeja Venäjän- ja Suomen-tehtaisiin, uusien tuotteiden muotteja, ICT:n ja prosessien kehitysprojekteja, sekä Vianorin laajentumishankkeita.

Taloudellinen asema 31.12.2016

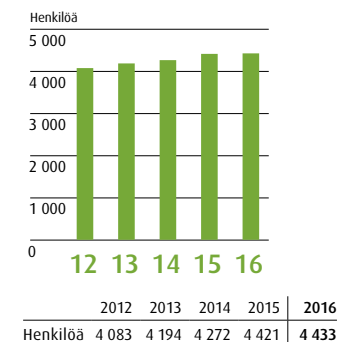
Velkaantumisaste oli -19,7 % (-16,9 %), korollinen nettovelka -287,4 MEUR (-209,7) ja omavaraisuusaste 73,8 % (2015: 70,8 %; 2014: 67,5 %).

Konsernin korolliset velat olivat 225,8 MEUR (219,6), josta lyhytaikaisten korollisten velkojen osuus oli 88,8 MEUR (19,9). Korollisten velkojen keskikorko oli 3,1 % (3,2 %). Rahavarat olivat 513,2 MEUR (429,3).

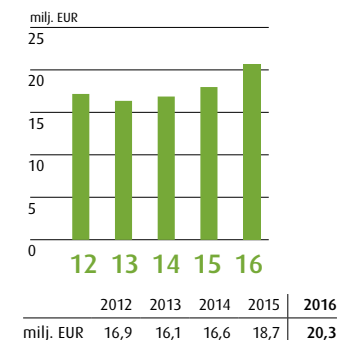
Katsauskauden lopussa yhtiöllä oli käyttämättömiä luottolimiittejä 508,7 MEUR (508,7), josta 155,7 MEUR (155,7) oli kommitoituja. Lyhytaikaisilla luottolimiiteillä ja yritystodistusohjelmalla rahoitetaan varastoja, myyntisaatavia ja jakelukanavina toimivia tytäryrityksiä sekä hallitaan konsernille tyypillinen käyttöpääomakassavirran kausivaihtelu.

Konsernin laajaa tulosta paransi 121,8 MEUR (-55,2) ulkomaisiin yksiköihin liittyvät muuntoerot. Tilikauden laaja tulos oli yhteensä 373,4 MEUR (185,2).

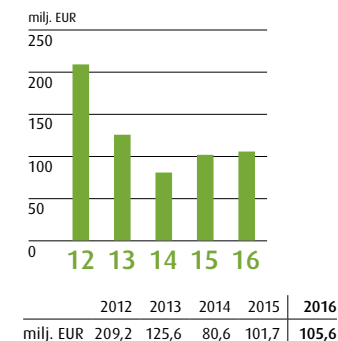
Henkilöstö keskimäärin

T&K-kulut

Bruttoinvestoinnit

Verokanta**Vuosien 2007–2010 veroprosessi**

Verotuksen oikaisulautakunta kumosi huhtikuussa 2015 Verohallinnon yhtiölle verovuosille 2007–2010 määräämät jälkiverot ja palautti asian Verohallinnolle uudelleen toimitettavaksi. Veronkorotuksineen ja korkoineen jälkiverot olivat yhteensä 100,3 miljoonaa euroa. Oikaisulautakunnan mukaan Verohallinto oli laiminlyönyt kuulemisvelvoitteensa. Koska oikaisupäätökset oli tehty virheellisessä menettelyssä, oikaisulautakunta kumosi päätökset tutkimatta asian varsinaista sisältöä.

Yhtiö palautti päätöksen mukaisesti verovuosien 2007–2010 kaikki 100,3 MEUR lisäverot tuloslaskelmaansa vuoden 2015 ensimmäisellä kvartaalilla. Yhtiö oli kirjannut samat summat kokonaisuudessaan kuluksi vuoden 2013 tilinpäätökseen ja tulokseen.

Joulukuussa 2015 ja tammikuussa 2016 yhtiö vastaanotti Verohallinnon uudet oikaisupäätökset, joiden mukaan yhtiö oli velvollinen maksamaan verovuosilta 2007–2010 lisäveroja, veronkorotuksia ja korkoja yhteensä 94,1 MEUR. Yhtiö suoritti maksut tammikuussa 2016. Verottajan vaatima summa oli 94,1 MEUR, josta 62,8 MEUR oli lisäveroja ja 31,3 MEUR veronkorotuksia ja korkoja. Yhtiö pitää päätöstä perusteettomana ja haki muutosta verotuksen oikaisulautakunnalta.

Uuteen oikaisupäätökseen perustuen yhtiö on kirjannut lisäverot 94,1 MEUR kokonaisuudessaan kuluksi vuoden 2015 tilinpäätökseen ja tulokseen.

Marraskuussa 2016 yhtiö tiedotti, että Verotuksen oikaisulautakunta piti ennallaan Verohallinnon oikaisupäätöksen 62,8 miljoonan euron lisäverojen osalta, mutta alensi veronkorotusten ja korkojen osuutta 31,3 miljoonasta eurosta 26,4 miljoonaan euroon verovuosilta 2007–2010. Yhtiö pitää päätöstä perusteettomana ja haki muutosta hallinto-oikeudelta.

Vuotta 2011 koskevaa oikaisupäätöstä ei ole vielä saatu, eikä Verohallinto ole vielä suorittanut verotarkastusta sitä myöhemmiltä vuosilta.

Yhdysvaltalaisen tytäryhtiön vuosien 2008–2012 veroprosessi

Nokian Renkaat Oyj:n 100 %:sti omistama tytäryhtiö, Nokian Tyres U.S. Finance Oy, vastaanotti Suomen Verohallinnolta verotuksen oikaisupäätöksen, jonka mukaan Yhtiö on velvollinen maksamaan verovuosilta 2008–2012 11,0 MEUR lisäveroja sekä veronkorotuksia ja korkoja. Verottajan vaatimasta summasta 7,9 MEUR on lisäveroja ja 3,1 MEUR on veronkorotuksia ja korkoja. Yhtiö on kirjannut ne kokonaisuudessaan vuoden 2014 ensimmäisen neljänneksen tilinpäätökseen ja tulokseen.

Konserniverokeskuksen suorittamassa elinkeinoverolakia koskevassa verotarkastuksessa Verohallinto puuttui Nokian Renkaat-konsernissa toteutettuun myyntiyhtiön ja yrityshankintojen liike-toimintojen rakennejärjestelyihin Pohjois-Amerikassa sivuuttaen täysin yhtiön esittämät liiketoiminnalliset perustelut ja vastaavat ennakkopäätökset.

Nokian Tyres U.S. Finance Oy pitää Verohallinnon päätöstä virheellisenä ja haki muutosta päätökseen jättämällä oikaisuvaatimuksen verotuksen oikaisulautakuntaan ja tarvittaessa jatkaa valitusprosessia hallinto-oikeudessa.

Verokanta – vaikutukset ja arvio

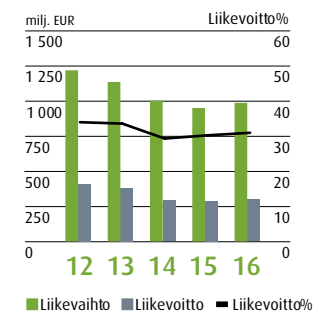
Konsernin verokanta katsauskaudella oli 15,7 % ja 17,4 % poislukien lisäverojen ja veronkorotusten aleneminen vuonna 2016. Vuonna 2015 verokanta oli 12,2 %, ja 14,2 % ilman lisäveroja. Konsernin verokantaan vaikuttavat positiivisesti Venäjältä saadut, nykyisiin investointeihin ja tuleviin lisäinvestointeihin liittyvät verosopimukset. Uusimmat tehdasta koskevat verohuojennukset astuivat voimaan vuoden 2013 alussa, ja myyntiyhtiöön liittyvät huojennukset uusittiin elokuussa 2016. Sopimukset jatkavat verohuojennuksia noin vuoteen 2020. Uusitusta sopimuksesta ja Venäjän lainsäädäntömuutoksista johtuen, konsernin verokannan arvioidaan olevan noin 19 % vuosina 2017–2019.

Yhtiön arvioitu verokanta lähivuosina riippuu verotuksen muutoksenhakuprosessien aikataulusta ja lopputuloksesta Suomessa. Näiden prosessien seurauksena konsernin vuotuinen yhteisöverokanta saattaa nousta.

LIIKETOIMINTAYKSIKKÖJEN KATSAUKSET**Henkilöautorenkaat**

Nokian Henkilöautorenkaiden liikevaihto vuonna 2016 oli 981,1 MEUR (951,5) eli 3,1 % enemmän kuin edellisvuoden vastaavana ajanjaksona. Liikevoitto oli 305,8 MEUR (285,5). Liikevoittoprosentti oli 31,2 % (30,0 %).

Katsauskauden liikevaihto kasvoi hieman johtuen pääosin Muun Euroopan kasvaneesta myynnistä. Vuonna 2016, liikevaihto Venäjällä ja Pohjois-Amerikassa laski, ja pysyi Pohjoismaissa samalla tasolla edellisvuoteen verrattuna. Neljännellä neljänneksellä myynti kasvoi erityisesti Venäjällä. Talvisesonki oli hyvä, erityisesti Muussa Euroopassa, Pohjoismaissa ja Venäjällä. Useimmissa maissa volyymit kasvoivat. Euroopassa myynnin trendinomainen siirtyminen kohti

NOKIAN HENKILÖAUTORENKAAT**Liikevaihto, liikevoitto ja liikevoitto%**

	2012	2013	2014	2015	2016
Liikevaihto	1 220,1	1 137,0	1 003,2	951,5	981,1
Liikevoitto	410,8	378,5	292,2	285,5	305,8
Liikevoitto%	33,7	33,3	29,1	30,0	31,2

kuluttajasesonkia on jatkunut. Yhtiön kesärengasmyynti jatkoi kasvuaan kaikilla päämarkkina-alueilla.

Vuonna 2016 keskimyyntihinta euroissa laski hieman johtuen valuuttavaikutuksista. Talvirenkaiden osuus mixistä oli 67 % (71 %), kesärenkaiden 24 % (21 %) ja All-Season-renkaiden 9 % (8 %). Tiukka kilpailutilanne ja raaka-ainekustannusten laskun siirtyminen osittain renkaiden hintoihin aiheuttivat muutamassa maassa joitakin hinnaalennuksia. Hinnoitteluympäristö vuonna 2016 oli tiukka, mutta muuttui loppuvuotta kohti neutraalimmaksi nousevista raaka-ainehinnoista johtuen.

Raaka-ainekustannusten (€/kg) 5,3 %:n lasku vertailuajanjaksoon nähden sekä tuottavuuden nousu tukivat katetasoa.

Nokian Renkaat on jälleen kerran menestynyt automedioiden talvirengasteesteissä, ja ottanut lukuisia testivoittoa ympäri maailman. Kesärengasvalikoima toi myös useita voittoja autolehtien rengasteesteissä. Lue lisää: www.nokianrenkaat.fi/testimenestys/. Tuotelanseerukset ja uudet innovaatiot – turvallisuuden, mukavuuden ja ekologisen ajamisen lisäämiseksi – jatkuivat katsauskaudella. Esimerkiksi Nokian Hakka Blue 2 -kesärengas Pohjoismaihin ja Venäjälle, vahva Nokian Rockproof -erikoisrengas, Nokian zLine all season Pohjois-Amerikan markkinoille, sekä Nokian iLine ja Nokian eLine Keski-Euroopan markkinoille lanseerattiin katsauskaudella.

Katsauskaudella kapasiteetin käyttöaste nousi edellisvuoteen verrattuna, ja tuotantomäärä (kpl) nousi 5 %. Tuottavuus (kg/mh) parani 3 % vertailuajanjaksoon nähden. Vuonna 2016 Nokian henkilöautorenkaista (kpl) 86 % (81 %) valmistettiin Venäjän-tehtaalla.

Raskaat Renkaat

Nokian Raskaiden Renkaiden liikevaihto vuonna 2016 oli 155,3 MEUR (155,3) eli ennallaan edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Liikevoitto oli 28,2 MEUR (28,7). Liikevoittoprosentti oli 18,2 % (18,5 %).

Kysyntä oli länsimarkkinoilla kohtuullista useimmissa Nokian Raskaiden Renkaiden ydintuoteryhmissä. Metsäkonerenkaiden myynti oli vahvaa. Myynti Pohjoismaissa säilyi hyvällä tasolla ja kasvoi Venäjällä. Muussa Euroopassa myynti laski heikentyneen maatalousmyynnin seurauksena. Pohjois-Amerikassa myynti heikkeni hieman. Erityisesti uusien tuotteiden myynti kehittyi hyvin. Liikevoitto heikkeni hieman edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna johtuen keskimyyntihinnan laskusta ja markkinointitoimenpiteiden korkeammasta tasosta. Alkuvuoden raaka-ainekustannussäätöt tukivat koko vuoden kannattavuutta.

Vuonna 2016 keskimyyntihinta laski edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon nähden johtuen haastavasta hinnoitteluympäristöstä, ensiasennusmyynnin isommasta osuudesta ja tuotemixistä. Oman tuotannon myyntivolyymit kasvoivat katsauskaudella edellisvuoden vastaavaan verrattuna. Tuottavuus parani.

Tuotantomäärä (tonneja) kasvoi vs. 2015, ja jatkuvat investoinnit tuotantoteknologiaan paransivat tuottavuutta.

Vianor

Oma myyntipisteverkosto

Liikevaihto oli 334,8 MEUR (327,6) vuonna 2016 eli 2,2 % enemmän kuin edellisvuoden vastaavana ajanjaksona. Liikevoitto oli -8,1 MEUR (-1,9). Liikevoittoprosentti oli -2,4 % (-0,6 %). Poislukien kertaluontoiset erät: liikevoitto -4,5 MEUR, liikevoittoprosentti -1,3 %. Kertaluontoiset erät 3,6 MEUR sisältävät ICT-projektien alaskirjauksen.

Vuonna 2016 liikevaihto kasvoi Pohjoismaissa edellisvuoteen verrattuna. Palvelumyynti kasvoi 4,1 %. Vähittäiskauppa muodosti 51 % Vianorin kokonaismyynnistä. Vähittäiskaupan toimintaympäristö oli erittäin haastava vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä. Kattava tuloksen parannusohjelma käynnistetään vuonna 2017, jotta Vianor saavuttaisi positiivisen tuloksen. Ohjelma keskittyy palvelumyynnin kehittämiseen, hinnoitteluun, jälleenmyyjäverkoston optimointiin sekä kustannusten alentamiseen.

Vianorin myymälöitä kehitetään yhden pysähdysten pisteiksi, josta asiakas voi saada renkaat, rengaspalvelut sekä autohuollon. Katsauskauden lopussa Vianorilla oli 212 (198) omaa myyntipistettä Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, USA:ssa, Sveitsissä ja Venäjällä.

Jälleenmyyjäverkosto

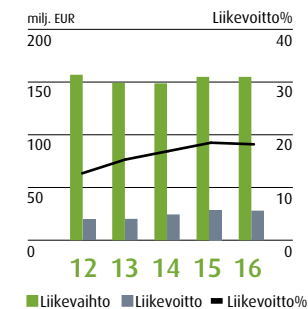
Nokian Renkaiden jälleenmyyjäverkosto sisältää Vianorin oman ketjun, Vianorin partnerketjun, Nokian Tyres Authorized Dealers (NAD) ja N-Tyre-verkoston.

Katsauskauden aikana Vianorin verkosto Nokian Renkaiden ydinmarkkinoilla on kasvanut 26 myyntipisteellä (+14 omaa, +12 partneria). Katsauskauden lopussa Vianor-verkoston kuului yhteensä 1 501 myyntipistettä, joista 1 289 oli partner-pisteitä. Vianor toimii 27 maassa; kattavimmin Pohjoismaissa, Venäjällä ja Ukrainassa. Partner-verkoston laajeneminen jatkuu.

Kevyempi kumppanuusmalli Nokian Tyres Authorized Dealers (NAD) on kasvanut katsauskaudella 242 sopimuksella yhteensä 1 481 myyntipisteeseen 19 Euroopan maassa ja Kiinassa. Nokian Renkai-

NOKIAN RASKAAT RENKAAT

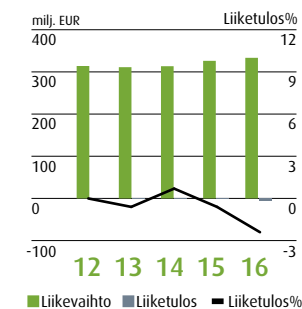
Liikevaihto, liikevoitto ja liikevoitto%

	2012	2013	2014	2015	2016
Liikevaihto	157,3	149,7	149,1	155,3	155,3
Liikevoitto	19,9	20,4	24,6	28,7	28,2
Liikevoitto%	12,7	13,6	16,5	18,5	18,2

VIANOR

Liikevaihto, liikevoitto ja liikevoitto%

	2012	2013	2014	2015	2016
Liikevaihto	315,3	312,5	314,8	327,6	334,8
Liiketulos	0,0	-1,8	2,1	-1,9	-8,1
Liiketulos%	0,0	-0,6	0,7	-0,6	-2,4*

* Poislukien kertaluontoiset erät: liikevoitto -4,5 MEUR, liikevoittoprosentti -1,3 %

den N-Tyre-kumppanuusverkosto on kasvanut katsauskaudella 18 pisteellä, ja siihen kuuluu 120 myymälää Venäjällä ja IVY-maissa.

MUUT ASIAT

1. Optio-oikeudet Nasdaq Helsingin pörssin päällistalla

Optio-oikeuksia 2010C oli yhteensä 1 340 000 kappaletta. Kukin optio-oikeus 2010C oikeutti merkitsemään yhden Nokian Renkaat Oyj:n osakkeen. Osakkeiden merkintäaika optio-oikeuksilla 2010C alkoi 1.5.2014 ja päättyi 31.5.2016.

Optio-oikeuksia 2013A on yhteensä 1 150 000 kappaletta. Kukin optio-oikeus 2013A oikeuttaa merkitsemään yhden Nokian Renkaat Oyj:n osakkeen. Osakkeiden merkintäaika optio-oikeuksilla 2013A alkoi 1.5.2015 ja päättyi 31.5.2017. Tämänhetkinen merkintähinta optio-oikeuksilla 2013A on 27,86 euroa/osake. Merkintähinnasta vähennetään vuosittain maksettavat osingot.

Optio-oikeuksia 2013B on yhteensä 1 150 000 kappaletta. Kukin optio-oikeus 2013B oikeuttaa merkitsemään yhden Nokian Renkaat Oyj:n osakkeen. Osakkeiden merkintäaika optio-oikeuksilla 2013B alkoi 1.5.2016 ja päättyi 31.5.2018. Tämänhetkinen merkintähinta optio-oikeuksilla 2013B on 26,59 euroa/osake. Merkintähinnasta vähennetään vuosittain maksettavat osingot.

2. Optio-oikeuksilla merkityt osakkeet

Nokian Renkaat Oyj:n 22.12.2015 rekisteröityjen uusien osakkeiden jälkeen on vuoden 2010 optio-oikeuksien 2010C-optioilla merkitty 40 osaketta. Optio-oikeuksien perusteella merkityt uudet osakkeet on rekisteröity kaupparekisteriin 16.5.2016. Uudet osakkeet tuottivat omistajilleen osakkeenomistajan oikeudet rekisteröintipäivästä lähtien. Optioilla tehdyillä merkinnöillä ei osakepääomaa koroteta, vaan koko merkintähinta, 1 238,00 euroa, kirjattiin sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Merkintöjen seurauksena Nokian Renkaat Oyj:n osakkeiden määrä nousi 134 691 214 osakkeeseen. Osakkeet olivat kaupankäynnin kohteena Nasdaq Helsinki Oy:ssä yhdessä vanhojen osakkeiden kanssa 17.5.2016.

Nokian Renkaat Oyj:n 16.5.2016 rekisteröityjen uusien osakkeiden jälkeen on vuoden 2010 optio-oikeuksien 2010C-optioilla merkitty 1 219 996 osaketta, vuoden 2013 optio-oikeuksien 2013A-optioilla on merkitty 40 osaketta ja 2013B-optioilla 145 osaketta. Optio-oikeuksien perusteella merkityt uudet osakkeet on rekisteröity kaupparekisteriin 18.8.2016. Uudet osakkeet tuottivat omistajilleen osakkeenomistajan oikeudet rekisteröintipäivästä lähtien. Optioilla

tehdyillä merkinnöillä ei osakepääomaa koroteta, vaan koko merkintähinta, 35 933 852,00 euroa, kirjattiin sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Merkintöjen seurauksena Nokian Renkaat Oyj:n osakkeiden määrä nousi 135 911 395 osakkeeseen. Osakkeet olivat kaupankäynnin kohteena Nasdaq Helsinki Oy:ssä yhdessä vanhojen osakkeiden kanssa 19.8.2016.

Nokian Renkaat Oyj:n 18.8.2016 rekisteröityjen uusien osakkeiden jälkeen on vuoden 2013 optio-oikeuksien 2013A-optioilla merkitty 300 osaketta. Optio-oikeuksien perusteella merkityt uudet osakkeet on rekisteröity kaupparekisteriin 10.11.2016. Uudet osakkeet tuottivat omistajilleen osakkeenomistajan oikeudet rekisteröintipäivästä lähtien. Optioilla tehdyillä merkinnöillä ei osakepääomaa koroteta, vaan koko merkintähinta, 8 358,00 euroa, kirjattiin sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Merkintöjen seurauksena Nokian Renkaat Oyj:n osakkeiden määrä nousi 135 911 695 osakkeeseen. Osakkeet ovat kaupankäynnin kohteena Nasdaq Helsinki Oy:ssä yhdessä vanhojen osakkeiden kanssa 11.11.2016.

3. Valtuutukset

Vuoden 2012 yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 25 000 000 osakkeen antamisesta osakeannilla. Valtuutus on voimassa viisi vuotta yhtiökokouksen tekemästä päätöksestä lukien.

Vuoden 2016 yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 5 000 000 yhtiön osakkeen hankkimisesta. Valtuutus on voimassa enintään 12.10.2017 asti.

4. Omat osakkeet

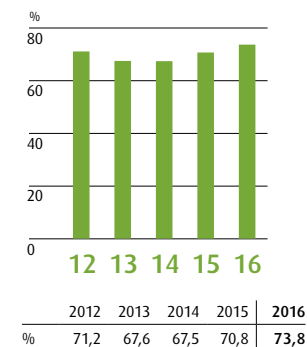
Nokian Renkaat ei ostanut omia osakkeitaan raportointikaudella, eikä omistanut 31.12.2016 yhtään yhtiön osaketta.

Vuonna 2014 yhtiö solmi sopimuksen ulkopuolisen palveluntuottajan kanssa avainhenkilöiden osakepalkkiojärjestelmän hallinnoinnista. Osakkeet ovat ulkopuolisen omaisuutta kunnes osakkeet kannustinjärjestelmän puitteissa luovutetaan sen osallistujille. IFRS:n mukaisesti nämä 300 000 osaketta raportoidaan konsernitaseessa omina osakkeina. Tämä osakemäärä vastaa 0,2 % yhtiön koko osake- ja äänimäärästä.

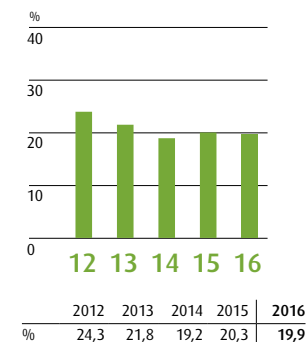
5. Kaupankäynti osakkeella

Nokian Renkaiden osakekurssi oli katsauskauden päättyessä 32,04 euroa (33,10). Katsauskauden volyymipainotettu keskimurssi oli 31,75 euroa (28,06), ylin noteeraus 36,74 euroa (37,57) ja alin 27,48 euroa (19,23). Katsauskaudella vaihdettiin 138 561 065 osaketta

Omaraisuusaste

Sijoitetun pääoman tuotto ROI

(195 229 321) Nasdaq Helsingissä, mikä on 102 % (145 %) yhtiön koko osakekannasta. Nokian Renkaiden osakkeilla käydään kauppaa myös vaihtoehtoisilla kaupankäyntipaikoilla kuten Bats CXEssä, Turquoiseissa ja BATSissa. Osakkeita vaihdettiin näillä vaihtoehtoisilla kaupankäyntipaikoilla yhteensä 127 537 938 kappaletta katsauskaudella. Yhtiön markkina-arvo katsauskauden päättyessä oli 4,814 (4,458) miljardia euroa. Osakkeenomistajien määrä oli 35 483 (38 304). Osakkeenomistajista 23,1 % (27,5 %) oli suomalaisia ja 76,9 % (72,5 %) ulkomaisia ja hallintarekisterissä olevia ulkomaisia osakkeenomistajia sisältäen Bridgestonen noin 14,7 %:n omistusosuuden.

6. Muutoksia osakkeenomistuksessa

Nokian Renkaat on vastaanottanut BlackRock, Inc.:lta 11.1.2016, 15.1.2016, 22.1.2016, 16.2.2016, 4.3.2016, 9.3.2016, 10.3.2016, 14.3.2016, 18.3.2016, 22.4.2016, 2.5.2016, ja 3.5.2016 ilmoitukset, joiden mukaisesti yhtiön hallinnoimien rahastojen omistusosuus, tai yhtiön välillinen osakeomistus Nokian Renkaista, on noussut yli 5 %:n rajan 8.1.2016, 14.1.2016, 21.1.2016, 15.2.2016, 3.3.2016, 8.3.2016, 9.3.2016, 11.3.2016, 17.3.2016, 21.4.2016, 29.4.2016, ja 2.5.2016 tehtyjen osakekauppojen seurauksena.

Nokian Renkaat on vastaanottanut BlackRock, Inc.:lta 14.1.2016, 21.1.2016, 25.1.2016, 18.2.2016, 7.3.2016, 11.3.2016, 16.3.2016, 21.3.2016, 23.3.2016, ja 25.4.2016 ilmoitukset, joiden mukaisesti yhtiön hallinnoimien rahastojen omistusosuus, tai yhtiön välillinen osakeomistus Nokian Renkaista, laski alle 5 %:n rajan 13.1.2016, 20.1.2016, 22.1.2016, 17.2.2016, 4.3.2016, 10.3.2016, 15.3.2016, 18.3.2016, 22.3.2016, ja 22.4.2016 tehtyjen osakekauppojen seurauksena.

Nokian Renkaat on vastaanottanut Sprucegrove Investment Management Ltd.:lta 26.2.2016 ilmoituksen ja 1.3.2016 korjatun ilmoituksen, jonka mukaisesti yhtiön hallinnoimien rahastojen omistusosuus Nokian Renkaista on laskenut alle 5 %:n rajan 25.2.2016 tehtyjen osakekauppojen seurauksena. Nokian Renkaiden käsityksen mukaan raja on alittunut jo aiemmin johtuen Nokian Renkaiden kokonaisosakemäärän kasvusta vuoden 2015 aikana.

Nokian Renkaat on vastaanottanut The Capital Group Companies, Inc.:lta 24.3.2016 ilmoituksen, jonka mukaisesti yhtiön hallinnoimien rahastojen osakeomistus Nokian Renkaista laski alle 5 %:n rajan 23.3.2016 tehtyjen osakekauppojen seurauksena.

Nokian Renkaat on vastaanottanut The Capital Group Companies, Inc.:lta 9.6.2016 ilmoituksen, jonka mukaisesti yhtiön hallinnoimien rahastojen osakeomistus Nokian Renkaista on noussut yli 5 %:n rajan 8.6.2016 tehtyjen osakekauppojen seurauksena.

Nokian Renkaat on vastaanottanut The Income Fund of America:lta (IFA) 15.9.2016 ilmoituksen, jonka mukaisesti yhtiön osakeomistus Nokian Renkaista on noussut yli 5 %:n rajan 14.9.2016 tehtyjen osakekauppojen seurauksena.

Yksityiskohtaisempaa tietoa liputuksista on saatavilla osoitteesta www.nokianrenkaat.fi/yritys/sijoittajat/osake/liputusilmoitukset/.

7. Yhtiökokouspäätökset

Nokian Renkaiden varsinainen yhtiökokous 12.4.2016 vahvisti tilinpäätöksen vuodelta 2015 ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

7.1. Osinko

Yhtiökokous päätti, että 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta maksetaan osinkona 1,50 euroa osakkeelta. Osinko maksettiin osakkaalle, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 14.4.2016 oli merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osingonmaksupäiväksi päätettiin 28.4.2016.

7.2. Hallitus ja tilintarkastaja

Hallituksen jäsenmääräksi päätettiin seitsemän. Hallituksen jäseninä jatkavat Hille Korhonen, Tapio Kuula, Raimo Lind, Inka Mero ja Petteri Walldén. Uusiksi hallituksen jäseniksi valittiin Heikki Allonen ja Veronica Lindholm.

Tilintarkastajana jatkaa KHT-yhteisö KPMG Oy Ab.

7.3. Hallituksen jäsenten palkkiot pysyivät ennallaan

Hallituksen puheenjohtajalle päätettiin maksaa 80 000 euroa vuodessa ja hallituksen jäsenelle 40 000 euroa vuodessa. Lisäksi päätettiin, että jokaisesta mahdollisesta hallituksen tai sen valiokunnan kokouksesta maksetaan 600 euroa kokouspalkkiota jokaiselle läsnä olleelle jäsenelle. Matkakulut korvataan yhtiön matkustuspolitiikan mukaisesti.

Vuosipalkkio päätettiin maksaa 50-prosenttisesti rahana ja 50-prosenttisesti yhtiön osakkeina siten, että 13.4.–30.4.2016 hankitaan Nokian Renkaat Oyj:n osakkeita pörssistä hallituksen puheenjohtajan lukuun 40 000 eurolla ja kunkin hallituksen jäsenen lukuun 20 000 eurolla. Palkkiopäätös tarkoittaa hallituksen jäsenten lopullisen palkkion olevan riippuvainen yhtiön osakkeen kurssikehityksestä.

8. Hallituksen puheenjohtaja ja valiokunnat

Kokouksessaan 12.4.2016 hallitus valitsi puheenjohtajakseen Petteri

Walldénin. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan jäseniksi valittiin Tapio Kuula (pj.), Hille Korhonen ja Petteri Walldén. Tarkastusvaliokunnan jäseniksi valittiin Raimo Lind (pj.), Heikki Allonen ja Inka Mero.

9. Yritysvastuu

Nokian Renkaat julkaisi yritys vastuuraporttinsa huhtikuussa 2016. Vastuullisuusraportti on luettavissa suomeksi ja englanniksi yhtiön verkkosivuilta osoitteesta www.nokianrenkaat.fi/yritys/vastuullisuus. Raportin pohjana on kansainvälinen ja laajasti käytetty GRI G4 -ohjeisto, jossa vastuullisuus jaetaan kolmeen pääryhmään (taloudellinen, ympäristö ja sosiaalinen vastuu) sekä niiden eri alakohtiin. Tuoteturvallisuuden ja -laadun lisäksi kannattava kasvu, hyvä henkilöstöjohtaminen sekä ympäristöasiat ovat kokonaisuus, jotka yhtiö määrittelee vastuullisen liiketoiminnan kehittämisen kannalta tärkeiksi. Raportti on Nokian Renkaiden kolmas GRI-raportti, ja laadunvarmistuksen vahvistamiseksi se on myös ensimmäistä kertaa ulkopuolisen tahon varmentama.

Nokian Renkaat Oyj on mukana OMX GES Sustainability Finland GI -indeksissä. Indeksi tarjoaa sijoittajille läpinäkyvän, objektiivisen ja luotettavan mittariston vastuulliseen sijoittamiseen. Vertailuindeksi käsittää yritys vastuun näkökulmasta 40 johtavaa Nasdaq Helsingissä noteerattua yhtiötä. Yritykset valitaan indeksiin sen perusteella, miten hyvin ne täyttävät vaatimukset, jotka kohdistuvat yrityksen ympäristöasioiden hoitoon, sosiaaliseen vastuuseen sekä hallintotapaan (ESG-asiat). Nasdaq laskee indeksin yhteistyössä GES Investment Services'in kanssa. Nokian Renkaat on mukana myös STOXX Global ESG Leaders- ja FTSE4Good -indekseissä.

Uusi biovoimalaitos aloitti toimintansa Nokialla huhtikuussa 2016. Laitos vähentää fossiilisten polttoaineiden käyttöä ja lisää paikallisten energianlähteiden käyttöä. Nokian Renkaat on yksi kolmesta osakkaasta. Kokonaisinvestointi oli 42 MEUR. Alustavien laskelmien mukaan uusiutuvien energiamuotojen käyttö voisi nousta nykyisestä 40 %:sta noin 70 %:iin, vähentäen merkittävästi Nokian-tehtaan kasvihuonepäästöjä tulevaisuudessa.

Nokian Renkaiden vastuullisuudelle hyvät arvosanat

Nokian Renkaat on saanut maailmanlaajuisessa Dow Jones Sustainability Index -arvioinnissa tasaisen hyviä tuloksia. Arvioinnissa yrityksen toiminnan vastuullisuutta tarkastellaan 18 eri arviointinäkökulman kautta, joihin sisältyvät mm. ympäristöasioiden hoito, ihmisoikeudet, hankintaketjun vastuullisuus ja työturvallisuus. Vuoden 2016 arvioinnissa Nokian Renkaat sai lähes kaikilla 18 osa-alueella

toimialansa keskiarvoa paremmat arvioinnit. Arvioinnin toteuttaa sveitsiläinen RobecoSam -yritys.

10. Nokian Renkaat mukaan YK:n Global Compact -aloitteeseen

11.1.2016 Nokian Renkaat ilmoitti allekirjoittaneensa Yhdistyneiden Kansakuntien Global Compact -aloitteen ja on rekisteröity aloitteen tukijajäseneksi 23.12.2015 alkaen. Aloitteen allekirjoittaminen vahvistaa entisestään konsernin sitoutumista kannattavaan liiketoimintaan vastuullisin keinoin.

11. Muutoksia operatiiviseen rakenteeseen ja johtoryhmään

20.1.2016 Nokian Renkaat ilmoitti muuttavansa operatiivista rakennettaan sekä johtoryhmän jäsenten vastuualueita vahvistaakseen yhtiön laajentumista, parantaakseen jakelua sekä prosessien kehitystä ja yhtenäistämistä.

Nokian Renkaiden johtoryhmä 1. huhtikuuta 2016 alkaen

Ari Lehtoranta, Toimitusjohtaja

Alexej von Bagh, Prosessinkehitys

Esa Eronen, Hankinta, tuotanto ja toimitusketjun hallinta

Teppo Huovila, Laatu, vastuullisuus ja ICT

Anna Hyvönen, Vianor ja partner-jakelu

Anne Leskelä, Talous ja IR

Ville Nurmi, Henkilöstöhallinto

Andrei Pantioukhov, Varatoimitusjohtaja ja Venäjän toiminnot

Juha Pirhonen, Tutkimus ja kehitys

Manu Salmi, Raskaat Renkaat

Pontus Stenberg, Myynti

Antti-Jussi Tähtinen, Markkinointi ja viestintä

12. Nokian Renkailla tehty työaikajoustosopimus tukee Nokian-tehtaan roolin säilymistä

29.1.2016 Nokian Renkaat tiedotti, että Nokian Renkaiden Nokian-tehtaalla on sovittu henkilöstön työaikajoustoista lähivuosisiksi. Sopimuksen avulla parannetaan tuotannon joustavuutta ja yhtiön kilpailukykyä. Sopimus tukee Nokian tehtaan merkittävän roolin säilymistä myös tulevaisuudessa, niin renkaiden tuotannossa kuin uusien tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittämisessä. Allekirjoitetun sopimuksen ajan tehtaalla on voimassa työsuhteturva, jolloin ei tehdä lomautuksia eikä irtisanomisia tuotannollisista tai taloudellisista syistä. Sopimus on voimassa 30.6.2018 saakka.

13. Nokian Hakkapeliitta R2 -talvirenkaalle Tire Technology of the Year 2016 -palkinto

18.2.2016 Nokian Renkaat tiedotti, että se on voittanut erittäin arvostetun Tire technology of the year 2016 -palkinnon Nokian Hakkapeliitta R2 -talvirenkaallaan.

14. Nokian Renkaiden kannustinjärjestelmä uudistuu

24.2.2016 Nokian Renkaat tiedotti, että Nokian Renkaat Oyj:n hallitus on päättänyt konsernin kannustinjärjestelmien uudistamisesta. Uudistuksen tavoitteena on järjestelmien selkiyttäminen ja parantaminen sekä kilpailukykyisen palkkiojärjestelmän tarjoaminen koko henkilöstölle. Yhtiö on päättänyt ottaa käyttöön uuden avainhenkilöitä koskevan osakepalkkiojärjestelmän, sekä uuden koko muuta henkilöstöä koskevan voittopalkkiojärjestelmän. Pitkään kannustinjärjestelminä olleiden optioiden käyttöaika loppuu vuonna 2019.

15. Nokian Renkaiden testirengaspolitiikka ja -prosessi

29.2.2016 Nokian Renkaat julkaisi pörssitiedotteen yhtiön testirengaspolitiikasta ja -prosessista. Yhtiö kertoi 24.2. Kauppalehdessä, että yhtiön toimintatavat rengasteesteissä eivät ole aina aikaisemmin vastanneet Nokian Renkaiden vastuullisia toimintatapoja. Vaikka toimintatavat ovat vuosien varrella selvästi parantuneet, yhtiö päätti syksyllä 2015 tehdä selvityksen asiasta. Nokian Renkaat on selvityksen jälkeen varmistanut, että kaikki mahdolliset testeihin liittyvät virheelliset toimintatavat on korjattu. Samalla yhtiö on läpivienyt toimintatapojen tarkennuksen, jonka tarkoituksena on kaikessa toiminnassa lisätä avoimuutta ja läpinäkyvyyttä. Lisätietoja asiasta www.nokianrenkaat.fi/testirengas-faq/.

16. Nokian Renkaat esitteli uuden talvirenkaan Keski-Eurooppaan

21.3.2016 Nokian Renkaat tiedotti lisäävänsä tuotevalikoimaansa uuden talvirenkaan Keski-Euroopan vaihteleviin talviolosuhteisiin. Uusi, urheilullinen Nokian WR A4 -talvirengas yhdistää optimaalisesti suorituskykyisen käsittelytuntuman ja luotettavan talvipidon. Uusi Nokian WR A4 täydentää Nokian Renkaiden Keski-Euroopan talvirengasvalikoimaa, joka on yksi laajimmista ja moderneimmista.

17. Nokian Renkaat allekirjoitti 100 miljoonan euron valmiusluottosopimuksen

12.5.2016 Nokian Renkaat tiedotti allekirjoittaneensa kansainvälisen pankkisyndikaatin kanssa 100 miljoonan euron määräisen ja 5 vuoden pituisen valmiusluottosopimuksen. Luotto käytetään 31.3.2011

allekirjoitetun 100 miljoonan euron valmiusluottolimiitin uudelleenjärjestelyyn ja mahdollisten tulevien rahoitustarpeiden kattamiseen.

18. Nimitys Nokian Renkaiden johtoryhmässä

18.5.2016 Nokian Renkaat tiedotti, että Timo Tervolin on nimitetty Strategy and Corporate Development -johtajaksi ja Nokian Renkaiden johtoryhmän jäseneksi. Tervolinin vastuualueeseen kuuluvat yhtiön strategiaprosessin ja strategisten ohjelmien johtaminen, yritysostot sekä markkinoiden ja kilpailun seuranta. Timo Tervolin siirtyi Nokian Renkaiden palvelukseen 6. kesäkuuta 2016 ja raportoi tehtävässään toimitusjohtajalle.

19. Nimitys Nokian Renkaiden johtoryhmässä

1.7.2016 Nokian Renkaat tiedotti, että Tarja Kaipio on nimitetty 8. elokuuta 2016 alkaen Nokian Renkaiden henkilöstöjohtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi vastuualueenaan Nokian Renkaat -konsernin henkilöstöasiat. Hän raportoi tehtävässään toimitusjohtajalle.

Yksityiskohtaisempaa tietoa johtoryhmästä on saatavilla osoitteesta www.nokianrenkaat.fi/yritys/sijoittajat/hallinto-ja-ohjaus-jarjestelma/konsernin-johtoryhma/.

20. Nokian Renkaat Oyj:n optio-oikeuksilla merkityt osakkeet

18.8.2016 Nokian Renkaat tiedotti, että 16.5.2016 rekisteröityjen uusien osakkeiden jälkeen on vuoden 2010 optio-oikeuksien 2010C-optioilla merkitty 1 219 996 osaketta, vuoden 2013 optio-oikeuksien 2013A-optioilla on merkitty 40 osaketta ja 2013B-optioilla 145 osaketta. Merkintöjen seurauksena Nokian Renkaat Oyj:n osakkeiden määrä nousi 135 911 395 osakkeeseen.

21. Nokian Renkaat esitteli uusia tuotteita

9.9.2016 Nokian Renkaat esitteli uusia tuotteita: Nokian Hakka Blue 2 -kesärenkaan, ja uuden, vahvan Nokian Rockproof -erikoisrenkaan.

22. Nokian Renkaat rakentaa täysin uuden testikeskuksen Espanjaan

20.9.2016 Nokian Renkaat tiedotti rakentavansa uuden testikeskuksen Espanjaan, Santa Cruz de la Zarzaan. Madridin eteläpuolelle sijoitettava uusia 300 hehtaarin kokoisessa teknologiakeskuksessa testataan tulevaisuudessa erityisesti korkean nopeusluokan kesärenkaita, mutta myös talvirenkaiden ominaisuuksia. Lopullisessa muodossaan uusi testikeskus on valmis vuoden 2019 lopussa, mutta ensimmäinen vaihe valmistuu jo vuonna 2017. Investoinnin arvo on noin 16 miljoonaa euroa. Rakentamistyöt alkavat vuoden 2017 alussa.

23. Nokian Renkaiden toimitusjohtaja vaihtuu

27.9.2016 Nokian Renkaat tiedotti, että toimitusjohtaja Ari Lehtoranta on irtisanoutunut siirtyäkseen toisen työnantajan palvelukseen. Hän jatkaa nykyisessä tehtävässään vuoden 2016 loppuun asti. Yhtiön hallitus käynnistää hakuprosessin uuden toimitusjohtajan valitsemiseksi.

» Lue lisää: www.nokianrenkaat.fi/yritys/uutinen/nokian-renkaiden-toimitusjohtaja-vaihtuu/.

24. Nokian Renkaat Oyj: Johtohenkilöiden liiketoimet

Nokian Renkaat tiedotti 4.11.2016, 10.11.2016, 11.11.2016, 14.11.2016, 15.11.2016, 16.11.2016, 18.11.2016, 22.11.2016, 24.11.2016, 9.12.2016, 12.12.2016 ja 13.12.2016 johtohenkilöiden liiketoimista.

» Lue lisää: www.nokianrenkaat.fi/yritys/julkaisut/tiedotteet/2016/managementTransactions/.

25. Nokian Renkaiden verokiista etenee. Yhtiö pääsee viimein valittamaan asiasta hallinto-oikeuteen.

7.11.2016 Nokian Renkaat tiedotti, että Verotuksen oikaisulautakunta piti ennallaan Verohallinnon oikaisupäätöksen 62,8 miljoonan euron lisäverojen osalta, mutta alensi veronkorotusten ja korkojen osuutta 31,3 miljoonasta eurosta 26,4 miljoonaa euroon verovuosilta 2007–2010. Oikaisulautakunnan päätös ei ollut yksimielinen. Yhtiö on jo kirjannut vuosilta 2007–2010 lisäverot, 94,1 miljoonaa euroa, kokonaisuudessaan vuoden 2015 tilinpäätökseen ja tulokseen Verohallinnon joulukuussa 2015 ja tammikuussa 2016 antamien päätösten perusteella. Yhtiö pitää päätöstä perusteettomana ja hakee muutosta hallinto-oikeudelta. Verotuksen oikaisulautakunnan päätös ei vaikuta yhtiön osinkopolitiikkaan.

26. Nokian Renkaat Oyj:n väliaikaiseksi toimitusjohtajaksi on nimitetty Andrei Pantioukhov

21.12.2016 Nokian Renkaat tiedotti, että Nokian Renkaat Oyj:n hallitus on nimittänyt Yhtiön väliaikaiseksi toimitusjohtajaksi 1.1.2017 alkaen MBA Andrei Pantioukhovin, 44. Pantioukhov toimii tällä hetkellä Nokian Renkaiden Venäjän toimintojen johtajana ja myös jatkaa tässä tehtävässä. Hän on ollut Yhtiön palveluksessa vuodesta 2004, johtoryhmän jäsen vuodesta 2009 ja varatoimitusjohtaja vuoden 2016 alusta.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement)

Hallituksen toimintakertomuksen yhteydessä on annettu erillinen selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Selvitys pitää sisällään palkka- ja palkkioselvityksen, ja on luettavissa tämän raportin sivuilta 68–75 sekä yhtiön verkkosivuilla www.nokianrenkaat.fi/yritys/sijoittajat/hallinto-ja-ohjausjarjestelma/.

Riskienhallinta

Konsernissa on hallituksen hyväksymä riskienhallintapolitiikka, joka tukee strategisten tavoitteiden saavuttamista ja varmistaa liiketoiminnan jatkuvuutta. Konsernin riskienhallintapolitiikka keskittyy sekä liiketoiminnan mahdollisuuksiin liittyvien riskien että konsernin tavoitteiden saavuttamista uhkaavien riskien hallintaan muutuvassa toimintaympäristössä.

Riskit on luokiteltu strategisiin, toiminnallisiin, rahoituksellisiin ja vahinkoriskeihin. Strategiset liiketoimintariskit liittyvät asiakassuhteisiin, kilpailijoiden toimintaan, poliittisiin riskeihin, maariskeihin, brändiin, tuotekehitykseen sekä investointeihin. Toiminnalliset riskit liittyvät joko puutteisiin tai virheisiin yhtiön prosesseissa, henkilöstön toiminnassa tai järjestelmissä, tai ulkoihin tapahtumiin, kuten esimerkiksi lainsäädäntöön, oikeusjärjestelmän tai viranomaisten ennalta arvaamattomiin päätöksiin tai raaka-ainehintojen muutoksiin. Rahoitusriskit (liitetieto 29) liittyvät korko- ja valuuttamarkkinoiden liikkeisiin, jälleenrahoitukseen sekä vastapuoli- ja saatavariskeihin. Vahinkoriskit voivat aiheuttaa tapaturmia, omaisuusvahinkoja, tuotantokatkoksia, ympäristövaikutuksia tai korvausveloitteita.

Nokian Renkaiden toimintaan kohdistuvia merkittävimpiä riskejä ovat Venäjän liiketoimintaympäristöön liittyvät maariskit, maineriskit, veroriskit (erityisesti Suomessa), tuotteisiin ja tuotekehitykseen liittyvät riskit, tuotannon keskeytysriskit, valuutta- ja saatavariskit sekä yhtiön ohjausjärjestelmään, tietoturvaan ja tietohallintoon kohdistuvat riskit. Yrityksen tuotestrategiasta johtuen myös merkittäviä erityisesti sesonkimyyntin osalta. Vuonna 2016 tehdyssä riskianalysissä kiinnitettiin huomiota erityisesti yhteiskuntavastuuriskeihin, joista merkittävimiksi nousivat maineeseen ja tuotteen laatuun liittyvät riskit.

Riskienhallinnan prosessissa riskit pyritään tunnistamaan ja arvioimaan, jonka jälkeen suunnitellaan ja toteutetaan käytännössä

toimenpiteet kunkin riskin osalta. Toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi riskin välttäminen, pienentäminen eri keinoin tai riskin siirtäminen vakuutuksiin tai sopimuksiin. Valvontatoiminnoilla tai -toimenpiteillä tarkoitetaan varmistavia ja varmentavia menettelyjä, joilla pienennetään riskejä ja varmistetaan riskienhallintatoimenpiteiden suorittaminen.

Riskienhallinnassa ei ole omaa erillistä organisaatiota, vaan sen vastuut noudattavat muun liiketoiminnan ja organisaation mukaista vastuujakoa. Yhtiön hallitus käsittelee merkittävimpiä riskejä ja niihin liittyviä toimenpiteitä vuosittain strategiaprosessin yhteydessä.

Lähiajan riskit, epävarmuustekijät ja riita-asiat

Maailmanlaajuinen elpyminen jatkuu. Vuoden 2017 alussa kaikkien alueiden kehitys on positiivista. Suhteessa viime vuosiin, kasvun arvioidaan hieman kiihtyvän vuosina 2017 ja 2018. Maailman BKT:n ennakoitaan kasvavan 3,3 % vuonna 2017 (3,1 % vuonna 2016). Pohjoismaiden BKT:n kasvuennusteet ovat +1,0 % – +2,3 %, Euroopan (sis. Pohjoismaat) +1,3 % ja Yhdysvaltain +2,1 %. Venäjän BKT:n arvioidaan kasvavan noin 1 %. Yhdysvaltain presidentin valintaan liittyvät mahdolliset vaikutukset nähdään tulevina kuukausina. Ukrainan kriisin kärjistyminen voisi aiheuttaa vakavaa häiriötä, uusia talouspakotteita ja talouskehityksen heikkenemistä Venäjällä ja Suomessa. Brexit ei käytännössä vaikuta Nokian Renkaiden liiketoimintaan.

Vuonna 2016, yhtiön saatavat kasvoivat suhteessa edellisvuoteen johtuen kesärenkaiden ennakkomyynneistä Venäjällä. Rengasvarastot ovat suunnitellulla tasolla. Yhtiö kiinnittää erityistä huomiota käyttöpääoman hallintaan. Katsauskauden lopussa Venäjän myyntisaatavat edustivat 37 % (31 %) konsernin kaikista myyntisaatavista. Venäjän myyntisaatavariski on selvästi alhaisempi vuoteen 2015 verrattuna. Vuonna 2016 syntyneiden erääntyneiden saatavien perintäaste Venäjällä oli 100 %.

Vuonna 2017 konsernin liikevaihdosta arviolta 40 % syntyy euromääräisestä myynnistä. Merkittävimmät myyntivaluutat euron ohella ovat Venäjän rupla, Ruotsin ja Norjan kruunut sekä Yhdysvaltain ja Kanadan dollarit.

Nokian Renkaiden muut riskit ja epävarmuustekijät liittyvät renkaiden haastavaan hinnoitteluympäristöön. Raaka-ainehintojen noustessa, yhtiön kannattavuuden säilyminen riippuu siitä, miten yhtiön raaka-ainekustannusten nousu saadaan siirrettyä renkaiden hintoihin.

Yhtiö kertoi helmikuussa 2016, että yhtiön toimintatavat rengastesteissä eivät ole aina aikaisemmin vastanneet Nokian Renkaiden vastuullisia toimintatapoja. Yhtiö korostaa, että sen renkaat

ovat aina olleet turvallisia, siitä ei ole missään tilanteessa tingitty. Asiaan liittyviä oikeusprosesseja ei ole vireillä.

Yksityiskohtaisempaa tietoa yhtiön riskienhallinnasta on saatavilla osoitteesta www.nokianrenkaat.fi/vuosikertomukset, Taloudellinen katsaus 2016, sivut 43–48 ja 72–73.

Veroriidat

Nokian Renkaat -konsernilla on meneillään Suomen Verohallinnon kanssa oikeusprosesseja, jotka on kuvattu tämän raportin kohdassa ”Verokanta”.

Henkilöstö ja turvallisuus

Nokian Renkaat on kansainvälisesti kasvava yritys, jonka toiminnan pohja, tuottavuuden kasvu ja strategian toteuttaminen on rakennettu vahvoille Hakkapeliitta-arvoille: yrittäjähenkisyys, innovointi ja yhdessä tekeminen. Näitä arvoja ja vahvaa Hakkapeliitta-kulttuuria pidetään yllä ja edistetään hyvällä johtamisella sekä tukemalla esimerkiksi kekseliäisyys- ja aloitetoimintaa.

Henkilöstön kehittymistä tuetaan sisäisellä työnkierrolla, työsäöppimisellä ja koulutusratkaisulla. Hakkapeliitta eAcademy-koulutusportaali mahdollistaa joustavan verkko-oppimisympäristön konserninlaajuisesti. Henkilökohtaiset kehityskeskustelut ovat keskeisessä roolissa henkilöstön kehittämisessä. Kehityskeskusteluissa paneudutaan suorituksen johtamiseen, tavoitteisiin sekä henkilökohtaiseen kehittymiseen.

Tiivis yhteistyö ja tehdyt kehittämistoimenpiteet työterveyshuollon kanssa mahdollistavat ennakoivan työkyvyn hallinnan. Työkyvyn hallinta on osa jokapäiväistä esimiestyötä. Vuonna 2016 positiivinen kehitys sairauspoissaloiden laskussa jatkui edelleen. Henkilöstön työhyvinvointia tukevat mm. kattava liikuntatarjonta, monipuolinen kerhotoiminta sekä henkilöstötapahtumat.

Esimiestyön ja johtamisen kehittäminen ovat avainasemassa. Nokian Renkaat käyttää 360°-esimiesarviointia esimiestyön kehittämiseen kuten myös Hakkapeliitta Leader -simulaatiopeliä. Myös uudistettujen esimiestyön periaatteiden jalkauttaminen jatkui vuonna 2016.

Henkilöstön tyytyväisyyskyselyn avulla yhtiö saa aktiivisesti henkilöstöltä palautetta kehittämiskohteista. Vuonna 2016 toteutetussa kyselyssä lähes 90 % henkilöstöstä vastasi kyselyyn. Tunnistetut kehittämistoimenpiteet kohdistuivat erityisesti esimiestyön- ja työturvallisuuden kehittämiseen.

Vuonna 2016 positiivinen kehitys tapaturmien laskussa jatkui edelleen, ja tapaturmien määrä laski lähes 30 % koko konsernissa. Myös läheltä piti -tilanteiden ja turvallisuushavaintojen raportointi parantuivat edelleen. Työturvallisuuskoulutukseen, viestintään, työkäytäntöjen kehittämiseen sekä suojavälineiden käyttöön panostettiin. Kehittämistoimenpiteet turvallisen työympäristön takaamiseksi jatkuvat, esimerkiksi parantamalla entisestään tuotantolaitteiden ja työkalujen turvallisuutta. Yhtiön pitkántähtäimen tavoite on tapaturmattomuus.

Sitoutunut, osaava henkilöstö ja turvallinen työympäristö mahdollistavat liiketoiminnan kasvun myös tulevaisuudessa.

Ympäristö ja vastuullisuus

Ympäristö- ja kemikaaliturvallisuus sekä vastuullisuustyön koordinaointi ovat Nokian Renkaissa osa Laatu-, vastuullisuus- ja ICT-osastoa. Tavoitteina ovat vahinkojen ennaltaehkäisy kaikilla osa-alueilla, tuotannon häiriötön toiminta, yrityksen vastuullinen toiminta sekä hyvä yrityskansalaisuus. Toimintojen kehittämisessä yhtiö soveltaa parhaita käytäntöjä ja edistyneitä ratkaisuja inhimilliset arvot taloudellisten seikkojen ohella huomioiden. Nokian Renkaat edistää turvallisuutta riskienhallinnan, prosessien jatkuvan kehittämisen ja uusien investointien avulla.

Nokian- ja Vsevolozhskin-tehtaat sekä Ruotsin myyntiyhtiö Nokian Däck AB ovat sertifioitu kansainvälisten ISO 14001 -ympäristöjärjestelmästandardin sekä ISO 9001 -laatuja järjestelmästandardin mukaisesti. Vuonna 2013 yhtiön tehtaat saivat autoteollisuuden ISO/TS 16949 -hyväksynnän.

Vastuullisuus- ja ympäristöasioiden pitkäjänteisen kehittämisen ansiosta Nokian Renkaita voidaan pitää rengasalalla edelläkävijänä. Yhtiö on kehittänyt tuotteisiinsa edistyksellisiä ratkaisuja, kun arvioidaan esimerkiksi renkaiden vierintävastusta (polttoaineen kulutus, hiilidioksidipäästöt) tai renkaiden aiheuttamaa maan painumaa maa- ja metsätaloudessa. Yhtiö myös luopui ensimmäisenä rengasvalmistajana maailmassa korkea-aromaattisten (High aromatic, HA) öljyjen käytöstä kumiseoksissa jo vuonna 2005 ja siten nopeutti esimerkiksi puhdistettujen, matala-aromaattisten öljyjen käyttöä renkaiden valmistuksessa Euroopassa. Vuonna 2010 kaikkien HA-öljyjä sisältävien renkaiden myynti ja tuonti kiellettiin EU:n alueella.

Ympäristönsuojelun lähtökohtana on elinkaariajattelu: yhtiö kantaa vastuun toimintansa ja tuotteidensa ympäristövaikutuksista koko niiden elinkaaren ajan. Nokian Renkaat panostaa vahvasti tuot-

teiden ja prosessien ympäristöystävällisyyteen. Yhtiö on myös osakkaana Suomen Rengaskierrätys Oy:ssä, joka hoitaa keskitetysti käytettyjen renkaiden keräyksen ja hyötykäytön Suomessa. Suomessa käytöstä poistettujen renkaiden kierrätysaste on jo noin 97 %. Kierrätysaste vaihtelee maittäin, ja noin puolet Nokian Renkaiden Suomen ulkopuolelle myymistä renkaista päättyy kierrätykseen.

Kokonaisuudessaan tuotannon vaikutukset ympäristöön vähentyivät edellisvuoteen verrattuna. Uusi polttolaitos VOC-päästöjen vähentämiseksi otettiin käyttöön Nokialla helmikuussa 2015. VOC-päästöt alenivat noin 10 % vuonna 2016 edellisvuoteen verrattuna, mutta jäivät edelleen EY-direktiivin vaatimasta tasosta. Vuonna 2016 keskityttiin erityisesti energiatehokkuuden parantamiseen, ympäristöhallintajärjestelmän kehittämiseen, sekä laaja-alaiseen vastuullisuustyöhön. Myös ympäristöriskiarvioinnit päivitettiin vuonna 2016. Tuotantolaitoksissa panostettiin edelleen jätteiden hyötykäyttöön ohjaamiseen ja jätteiden hyötykäyttöaste oli 100 % Nokian-tehtaalla ja 85 % Vsevolozhskin-tehtaalla. Uusi biovoimalaitos aloitti toimintansa Nokialla huhtikuussa 2016. Laitos vähentää fossiilisten polttoaineiden käyttöä ja lisää paikallisten energianlähteiden käyttöä.

Lisätietoja ympäristö- ja vastuullisuusasioiden hoidosta löytyy keväällä 2016 julkaistusta yritysraportista. Raportin löydät osoitteesta: www.nokianrenkaat.fi/yritys/vastuullisuus/.

Vuotta 2016 käsittelevä yritysraportti julkaistaan maaliskuussa 2017.

Näkymät vuodelle 2017

Maailmanlaajuinen elpyminen jatkuu. Vuoden 2017 alussa kaikkien alueiden kehitys on positiivista. Suhteessa viime vuosiin, kasvun arvioidaan hieman kiihtyvän vuosina 2017 ja 2018. Maailman BKT:n ennakoidaan kasvavan 3,3 % vuonna 2017 (3,1 % vuonna 2016). Pohjoismaiden BKT:n kasvuennusteet ovat +1,0 % – +2,3 %, Euroopan (sis. Pohjoismaat) +1,3 % ja Yhdysvaltain +2,1 %. Venäjän BKT:n arvioidaan kasvavan noin 1 %.

Henkilöautorenkaiden jälkimmäisenä odotetaan vuonna 2017 kasvavan Keski-Euroopassa, Pohjois-Amerikassa sekä Pohjoismaissa. Venäjällä markkinan odotetaan palaavan kasvuun, mutta elpymisvauhdin arvioidaan olevan melko maltillinen.

Yhtiön aseman odotetaan paranevan jälkimmäisillä (sisäänmyynnissä) vuonna 2017 kaikilla päämarkkina-alueilla. Venäjällä yhtiö arvioi säilyttävänsä ja edelleen vahvistavansa markkinajoh-tajuuttansa A- ja B -segmenteissä vuonna 2017.

Raaka-ainekustannusten arvioidaan vuonna 2017 nousevan noin 15–20 % verrattuna vuoteen 2016. Nopeasti nousevat raaka-ainekustannukset pakottavat rengasteollisuuden globaalisti nostamaan hintoja vuonna 2017.

Valmistustoiminta Venäjällä tuo Nokian Renkaille edelleen kilpailuetuja. Venäjän tuotannosta noin 70 % meni vientiin vuonna 2016, ja euromääräisten vientitulojen ja ruplissa toteutuvien tuotantokustannusten välinen marginaali on kasvanut ruplan devalvoitumisen myötä. Nokian Renkaat investoi vuonna 2017 Vsevolozhskin- tehtaan kapasiteetin laajentamiseen ja tehtaan automaation lisäparannuksiin. Näiden investointien seurauksena, Vsevolozhskin- tehtaan vuotuinen nimellinen kapasiteetti kasvaa nykyisestä 15,5 miljoonasta renkaasta 17 miljoonaan renkaaseen.

Raskaiden renkaiden kysynnän arvioidaan pysyvän hyvänä Nokian Renkaiden ydintuoteryhmissä. Raaka-ainehintojen nousu aiheuttaa paineita hinnoitteluun. Nokian Raskaiden Renkaiden tuotantokapasiteetti ja toimituskyky ovat parantuneet, joten yksikön myynnin ja liikevoiton odotetaan kasvavan hieman edellisvuoteen verrattuna.

Vianorin (omat pisteet) odotetaan kasvattavan myyntiään, jatkavan palveluliiketoimintansa kehittämistä, ja parantavan liiketuloistaan koko vuonna 2017. Vianorin vähittäismyyntiketju (partnerit) ja Nokian Renkaiden muut kumppaniverkostot, kuten Nokian Tyres Authorized Dealers (NAD) -verkosto ja N-Tyre-ketju, jatkavat laajentumistaan.

Nokian Renkaiden budjetti vuoden 2017 kokonaisinvestoinneille on yhteensä 190 MEUR (105,6), josta summasta 83 MEUR investoidaan Venäjälle. Nokian-tehtaaseen ja maailmanlaajuisiin kehitysprojekteihin on suunniteltu investoitavan 78 MEUR, ja loput investoidaan Raskaisiin Renkaisiin, myyntiyhtiöihin ja Vianor-ketjuun.

Toimiva johto on esittänyt alustavat suunnitelmat kolmannelta tehtaasta yhtiön hallitukselle joulukuussa 2016. Asia on jatkoselvityksessä. Päätös asiassa tehdään keväällä 2017.

Taloudellinen ohjeistus

Vuonna 2017, nykyisillä valuuttakursseilla, liikevaihdon ja liikevoiton odotetaan kasvavan vähintään 5 % vuoteen 2016 verrattuna.

Hallituksen esitys yhtiön voittoa koskeviksi toimenpiteiksi

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 608,6 MEUR.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

Osinkoa jaetaan	1,53 euroa/osake
eli yhteensä.....	207,9 MEUR
jätetään omaan pääomaan	400,7 MEUR
Yhteensä.....	608,6 MEUR

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Nokiolla 2.2.2017

Nokian Renkaat Oyj
Hallitus

milj. euroa 1.1.–31.12.	Viite	2016	2015
Liikevaihto	(1)	1 391,2	1 360,1
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	(3)(6)(7)	-724,2	-733,7
Bruttokate		667,0	626,4
Liiketoiminnan muut tuotot	(4)	3,9	3,7
Myyntin ja markkinoinnin kulut	(6)(7)	-267,6	-256,2
Hallinnon kulut	(6)(7)	-49,4	-35,3
Liiketoiminnan muut kulut	(5)(6)(7)	-43,4	-42,6
Liikevoitto		310,5	296,0
Rahoitustuotot	(8)	140,1	200,9
Rahoituskulut ⁽¹⁾	(9)	-151,8	-222,7
Voitto ennen veroja		298,7	274,2
Verokulut ^(2,3)	(10)	-46,9	-33,5
Tilikauden voitto		251,8	240,7
Jakautuminen			
Emoyrityksen omistajille		251,8	240,7
Määräysvallattomille omistajille		-	-
Emoyrityksen omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos (EPS):	(11)		
Laimentamaton (euroa)		1,87	1,80
Laimennettu (euroa)		1,86	1,80

milj. euroa 1.1.–31.12.	Viite	2016	2015
KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA			
Tilikauden tulos		251,8	240,7
Muut laajan tuloksen erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi, verojen jälkeen			
Voitot/Tappiot nettosijoituksen suojauksista	(10)	0,0	0,0
Rahavirran suojaukset	(10)	-0,3	-0,3
Ulkomaisiin yksiköihin liittyvät muuntoerot ⁽⁴⁾		121,8	-55,2
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		121,6	-55,5
Tilikauden laaja tulos yhteensä		373,4	185,2
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		373,4	185,2
Määräysvallattomille omistajille		-	-

¹⁾ Rahoituskuluja on vuonna 2015 oikaistu 20,2 miljoonaa euroa jälkiverojen yhteisökorkeiden palautuksella vuosien 2007–2010 verotusten oikaisupäätösten kumouduttua ja oikaisujen palauduttua Verohallinnon uudelleen toimitettaviksi. Tämän lisäksi rahoituskuluihin on vuonna 2015 kirjattu 19,2 miljoonaa euroa vuosien 2007–2010 joulukuussa 2015 uudelleen toimitettujen verotuspäätösten mukaisia korkoja. Nettovaikutuksena nämä vähentävät rahoituskuluja 1,0 miljoonaa euroa vuonna 2015.

²⁾ Verokuluja on vuonna 2016 oikaistu 4,9 miljoonaa euroa Verotuksen oikaisulautakunnan päätöksen mukaisesti. Aiemmin vuonna 2015 verokuluja on oikaistu 80,1 miljoonaa euroa vuosien 2007–2010 verotusten oikaisupäätösten kumouduttua ja oikaisujen palauduttua Verohallinnon uudelleen toimitettaviksi. Tämän lisäksi on vuonna 2015 verokuluihin kirjattu 74,9 miljoonaa euroa vuosien 2007–2010 uudelleen toimitettujen verotuspäätösten mukaisia lisäveroja ja veronkorotuksia. Nettovaikutuksena nämä vähentävät verokuluja 5,2 miljoonaa euroa vuonna 2015.

³⁾ Muilta osin katsauskauden verojen laskentaperusteena on käytetty katsauskauden tulosta vastaavaa veroa.

⁴⁾ Konsernissa on vuoden 2014 alusta lähtien sisäisiä lainoja, joita käsitellään IAS 21 "Valuuttakurssien muutosten vaikutukset" -standardin mukaisesti nettosijoituksina ulkomaisiin yksiköihin. Vaikutus vuonna 2016 on -1,3 miljoonaa euroa. Vaikutus vuonna 2015 oli -13,7 miljoonaa euroa.

milj. euroa 31.12.	Viite	2016	2015
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	(12)(13)	542,3	485,0
Liikearvo	(2)(14)	86,5	79,2
Muut aineettomat hyödykkeet	(14)	37,1	19,4
Osuudet osakkuusyhtiöissä	(16)	0,1	0,1
Myytavissä olevat rahoitusvarat	(16)	0,7	0,3
Muut saamiset	(15)(17)	10,4	8,8
Laskennalliset verosaamiset	(18)	12,4	7,5
		689,5	600,2
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	(19)	304,3	271,3
Myyntisaamiset ja muut saamiset	(20)(29)	452,6	441,1
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		16,1	13,0
Rahavarat	(21)	513,2	429,3
		1 286,2	1 154,6
Varat yhteensä	(1)	1 975,7	1 754,8

milj. euroa 31.12.	Viite	2016	2015
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma			
	(22)(23)		
Osakepääoma		25,4	25,4
Ylikurssirahasto		181,4	181,4
Omat osakkeet		-6,7	-8,6
Muuntoerot		-264,1	-385,9
Arvonmuutosrahasto		-3,1	-2,9
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		168,9	133,0
Kertyneet voittovarot		1 356,6	1 299,2
		1 458,4	1 241,6
Määräysvallattomien omistajien osuus			
		-	-
Oma pääoma yhteensä		1 458,4	1 241,6
Velat			
Pitkäaikaiset velat			
	(24)		
Laskennalliset verovelat	(18)	50,6	25,7
Varaukset	(25)	0,1	0,5
Korolliset rahoitusvelat	(26)(27)(29)	137,0	199,7
Muut velat		1,0	2,1
		188,8	228,0
Lyhytaikaiset velat			
	(28)		
Ostovelat ja muut velat	(28)	219,4	242,4
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		16,8	20,0
Varaukset	(25)	3,5	2,8
Korolliset rahoitusvelat	(26)(27)(29)	88,8	19,9
		328,5	285,1
Velat yhteensä	(1)	517,2	513,2
Oma pääoma ja velat yhteensä		1 975,7	1 754,8

Operatiivisesta liiketoiminnasta aiheutuvaa käyttöpääoman vaihtelua katetaan 350 miljoonan euron määräisellä kotimaisella yritystodistusohjelmalla.

milj. euroa 1.1.–31.12.	2016	2015
Tilikauden voitto	251,8	240,7
Oikaisut		
Poistot ja arvonalentumiset	100,5	100,4
Rahoitustuotot ja -kulut	11,8	21,8
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot, muut oikaisut	-7,9	-10,5
Tuloverot	46,9	33,5
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	403,2	385,8
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	46,3	-27,6
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	-9,8	8,2
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	6,5	4,0
Käyttöpääoman muutos	43,0	-15,4
Rahoituserät ja verot		
Saadut korot ja muut rahoituserät	15,5	2,9
Maksetut korot ja muut rahoituserät	-27,8	-49,8
Saadut osingot	0,0	0,0
Maksetut tuloverot	-69,4	-40,0
Rahoituserät ja verot	-81,7	-87,0
Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat (A)	364,4	283,4
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-101,5	-100,0
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0,6	1,4
Ostetut konserniyhtiöt	-11,7	-6,7
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinta	-	-
Investoinnit muihin sijoituksiin	-0,4	0,0
Investointeihin käytetyt nettorahavarat (B)	-113,0	-105,3

milj. euroa 1.1.–31.12.	2016	2015
Rahoituksen rahavirta		
Osakeannista saadut maksut	35,9	33,3
Omien osakkeiden hankkiminen	-	-
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	28,6	-6,0
Pitkäaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	5,1	0,4
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	48,9	48,5
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	-85,1	-73,4
Saadut osingot	0,5	0,4
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-202,0	-193,5
Rahoitukseen käytetyt nettorahavarat (C)	-168,1	-190,2
Rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-) (A+B+C)	83,2	-12,2
Rahavarat tilikauden alussa	429,3	439,9
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,8	1,6
Rahavarat tilikauden lopussa	513,2	429,3

Rahoituserät ja verot sisältävät vuosien 2007–2010 verotusten kumottujen ja myöhemmin uusittujen oikaisupäätösten lisäveroja ja veron korotuksia, joita maksettiin vuonna 2016 51,0 miljoonaa euroa ja vuonna 2015 6,1 miljoonaa euroa. Lisäksi vuonna 2016 Verohallinto palautti 4,9 miljoonaa euroa veron korotuksia viimeisimmän Verotuksen oikaisulautakunnan päätöksen mukaisesti.

milj. euroa	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma							Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yht.
	Viite	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Omat osakkeet	Muuntoerot -rahasto	Arvonmuutos- rahasto					
Oma pääoma 1.1.2015		25,4	181,4	-8,6	-330,7	-2,6	100,3	1 243,2	-	1 208,5	
Tilikauden tulos								240,7		240,7	
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna):											
Rahavirran suojaukset						-0,3				-0,3	
Nettosijoituksen suojaus										-	
Muuntoerot					-55,2					-55,2	
Tilikauden laaja tulos yhteensä					-55,2	-0,3		240,7		185,2	
Osingonjako	(22)							-193,5		-193,5	
Omien osakkeiden hankinta										-	
Käytetyt osakeoptiot	(22)						33,3			33,3	
Osakeperusteiset maksut	(23)							9,1		9,1	
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä							33,3	-184,5		-151,2	
Tytäryhtiöomistusosuuksien muutokset							-0,7			-0,7	
Oma pääoma 31.12.2015		25,4	181,4	-8,6	-385,9	-2,9	133,0	1 299,2	-	1 241,6	
Oma pääoma 1.1.2016		25,4	181,4	-8,6	-385,9	-2,9	133,0	1 299,2	-	1 241,6	
Tilikauden tulos								251,8		251,8	
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna):											
Rahavirran suojaukset						-0,3				-0,3	
Nettosijoituksen suojaus										-	
Muuntoerot					121,8					121,8	
Tilikauden laaja tulos yhteensä					121,8	-0,3		251,8		373,4	
Osingonjako	(22)							-201,6		-201,6	
Käytetyt osakeoptiot	(22)						35,9			35,9	
Omien osakkeiden hankinta										-	
Osakeperusteiset maksut	(23)			1,9				7,2		9,1	
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä							35,9	-194,4		-158,5	
Oma pääoma 31.12.2016		25,4	181,4	-6,7	-264,1	-3,1	168,9	1 356,6	-	1 458,5	

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Perustiedot

Nokian Renkaat Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Nokia. Nokian Renkaat Oyj:n osakkeet on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä vuodesta 1995 lähtien.

Nokian Renkaat -konserni kehittää ja valmistaa kesä- ja talvirenkaita henkilö- ja jakeluautoihin sekä raskaiden koneiden erikoisrenkaita. Konserni valmistaa myös pinnoitusmateriaaleja sekä pinnoittaa renkaita. Lisäksi konserniin kuuluu Pohjoismaiden suurin ja kattavin renkaiden vähittäismyymälä, Vianor. Konsernin ydinliiketoiminta-alueet ovat Henkilöautorenkaat, Raskaat Renkaat ja Vianor.

Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2016 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti yhteisössä sovellettaviksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön mukaiset.

Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina, ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei seuraavissa laadintaperiaatteissa ole toisin mainittu.

Uudistetut standardit ja tulkinnat

Konserni on soveltanut tilikauden aikana EU:ssa voimaan tulleita uusia ja uudistettuja standardeja ja tulkintoja, joista merkittävimmät olivat vuosittaiset parannukset ja muutokset sekä muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen - Tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskeva hanke. Muutoksilla ei ole ollut oleellista vaikutusta konsernin tilikauden tulokseen, taloudelliseen asemaan ja vain vähäisissä määrin muihin tilinpäätöksessä esittäviin tietoihin.

IFRS-standardit ovat jatkuvan kehityksen alla. Muitakin uusia standardeja, niiden tulkintoja tai muutoksia on julkaistu, mutta ne eivät ole vielä voimassa eikä konserni sovelle niitä säännöksiä ennen niiden pakollista voimaantuloa. Konserni ottaa ne käyttöön

kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä tai seuraavan tilikauden alusta lähtien.

Merkittävimmät tulevat muutokset vaikuttavat seuraavasti:

■ IFRS 15 – Myyntituotot asiakassopimuksista

IFRS 15 tulee sovellettavaksi 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Uusi standardi korvaa nykyiset IAS 18- ja IAS 11-standardit ja niihin liittyvät tulkinnat. IFRS 15 sisältää viisivaiheisen ohjeistuksen myyntituottojen kirjaamisesta: mihin määrään ja milloin myyntituotot kirjataan. Myynti kirjataan määräysvallan siirtymisen perusteella joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohtana. Standardi lisää myös esitettävien liitetietojen määrää. IFRS 15:n vaikutuksia Nokian Renkaiden konsernitilinpäätökseen on arvioitu seuraavasti:

Keskeiset IFRS 15:n käsitteet on analysoitu eri tulovirtojen kannalta ja sen pohjalta on tehty alustava selvitys standardin eroista konsernin nykyisiin raportointikäytäntöihin ja niiden mahdollisista muutostarpeista. Konsernin liiketoiminta koostuu keskeisesti tavanomaisin asiakassopimuksin sekä maksu- yms. ehdoin käytävästä normaalista kestokulutushyödykekaupasta, jossa on eri pituisia perinteisiä toimitusketjuja. Alennukset ja muut muuttuvat vastikkeet huomioidaan transaktiointihintaa määritettäessä. Palvelut ja tavaramyynti ovat erillisiä suoriteluotteita. Toistaiseksi vain pieni osa liikevaihdosta syntyy palveluista.

Odotetut vaikutukset konsernissa ovat tehtyjen selvitysten mukaan vähäisiä nykyisillä liiketoimintatavoilla. Mahdollisten sopimusten ja tuloutushetkien tarkennustarpeiden arvioidaan olevan minimaalisia. Jatkossa palveluliiketoiminnan osuuden kasvaessa ja monimuotoistuessa oletetusti painotetaan mm. järjestelmäkehitystä ja sopimushallintaa tuloutuksen kannalta. Uudistetun agentti/päämiesohjeistuksen ei arvioida muuttavan jälleennyjille maksettavien komissioiden nykyistä käsittelytapaa.

Käyttöönoton aikataulu ja sovellettavat helpotukset ovat seuraavat: konserni aikoo ottaa standardin käyttöön täysin takautuvasti eikä sovelle erityisiä helpotuksia.

Uuden standardin kanssa samaan aikaan voimaan odotetaan tulevan muutokset IFRS 15:een Myyntituotot asiakassopimuksista - Clarifications to IFRS 15 Revenue from Contracts with Customers (ei vielä 31.12.2016 hyväksytyt sovellettavaksi EU:ssa). Selvennykset on sisällytetty edellä kuvattuun IFRS 15 vaikutusten arviointiin.

■ IFRS 9 – Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset

Konserni selvittää vielä standardin vaikutuksia konsernin tuleviin tilinpäätöksiin.

■ IFRS 16 – Vuokrasopimukset

Konserni selvittää vielä standardin vaikutuksia, ja alustavan arvion mukaan uudella standardilla on jonkin verran vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin.

Konsernin arvion mukaan muillakaan julkaistuilla uudistuksilla tai muutoksilla ei ole olennaista vaikutusta konsernin tulevien tilinpäätösten tulokseen, taloudelliseen asemaan tai muihin esitettäviin tietoihin.

Arvioiden käyttö

Tilinpäätöksen laadinta IFRS:n mukaan edellyttää arvioiden ja oletusten käyttämistä, jotka vaikuttavat taseen laadintahetken varojen ja velkojen määrään, ehdollisten varojen ja velkojen esittämiseen tilinpäätöksessä sekä tuottojen ja kulujen määrään raportointikaudella. Laskenta-arvioita on käytetty mm. määritettäessä tilinpäätöksessä raportoitujen erien suuruutta, omaisuuden arvostuksessa, liikearvon ja muiden omaisuuserien arvonalentumisten testauksessa sekä laskennallisten verosaamisten hyödyntämiseen tulevaisuudessa. Arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, joten on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Arvioihin sisältyvät keskeiset epävarmuustekijät käsittävät Venäjän liiketoimintaympäristöön liittyvään maariskin. Venäjän talouden epävarmuus syntyy öljyn hinta-, korkotasojen ja investointikehityksestä sekä Ukrainan kriisin pakotteista. Venäjän talouden kasvun odotetaan kuitenkin kääntyvän positiiviseksi vuonna 2017. Yhdysvaltain presidentin valintaan liittyvät mahdolliset vaikutukset nähdään tulevina kuukausina. Ukrainan kriisin kärjistyminen voisi aiheuttaa vakavaa häiriötä, uusia talouspakotteita ja talouskehityksen heikkenemistä Venäjällä ja Suomessa. Brexit ei käytännössä vaikuta Nokian Renkaiden liiketoimintaan. Muut epävarmuustekijät liittyvät renkaiden haastavaan hinnoitteluympäristöön raaka-aineiden hintakehityksen kanssa.

Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyrityksen, Nokian Renkaat Oyj:n, sekä kaikki tytäryritykset, joissa emoyrityksellä on suoraan tai välillisesti yli 50 %:n osuus osakkeiden äänimäärästä tai joissa emoyrityksellä on muutoin määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa.

Osakkuusyritykset, joissa konsernin osuus äänimäärästä on 20–50 % ja joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa, on konsolidoitu pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyrityksen tappioista ylittää osuuden osakkuusyrityksessä, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä sen ylittäviä tappioita huomioida, ellei konsernilla ole muita velvoitteita osakkuusyrityksiin liittyen. Osuus osakkuusyrityksissä sisältää osakkuusyritykseen tehdyn sijoituksen pääomaosuusmenetelmän mukaisen kirjanpitoarvon sekä mahdolliset muut osakkuusyritykseen tehdyt pitkäaikaiset sijoitukset, jotka tosiasiallisesti ovat osa nettosijoitusta osakkuusyritykseen.

Yhteisjärjestelyssä konserni on sopimukseen perustuvalla järjestelyllä sitoutunut pitämään yhteisen määräysvallan merkityksellisistä taloudellisista ja liiketoiminnallisista periaatteista yhden tai useamman osapuolen kanssa. Yhteisjärjestely on joko yhteinen toiminto tai yhteisyritys. Yhteisyritys on järjestely, jossa konsernilla on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen; yhteisessä toiminnossa puolestaan konsernilla on järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia velvoitteita. Nokianvirran Energia Oy käsitellään yhteisenä toimintona, sillä osapuolet käyttävät yhteisessä yhteistä määräysvaltaa noudattaen ns. Mankala-periaatetta, missä yhtiön ei ole tarkoitus tehdä voittoa ja järjestelyn osapuolet ovat sitoutuneet käyttämään koko tuotoksen. Nokianvirran Energia Oy yhdistellään konserniyhtiönä suhteellisella konsolidointimenetelmällä rivi riviltä 32,3 % omistusosuuden mukaisesti.

Hankitut tytäryritykset sisällytetään tilinpäätökseen käyttäen hankintamenetelmää, jonka mukaan hankitun yrityksen varat ja velat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä. Liikearvon hankintameno on määrä, jolla tytäryrityksen hankintameno ylittää hankitun yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen käyvän nettoarvon. Hankintaan liittyvät menot, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja, kirjataan kuluiksi. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä ja se on luokiteltu velaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tuloslaskelmaan. IFRS:n mukaan liikearvosta ei tehdä poistoja, vaan liikearvojen mahdollinen arvonalentuminen testataan vuosittain. Tilikauden aikana hankitut tytäryritykset sisältyvät konsernitilinpäätökseen hankintahetkestä lähtien ja myydyt myyntihetkeen saakka.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoi-

tumattomat katteet sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Tilikauden voitto jaetaan emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille. Määräysvallattomien omistajien osuudet esitetään myös omana eränään konsernin omassa pääomassa.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Valuuttamääräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöshetkellä yrityksissä avoimina olevat valuuttamääräiset tase-erät arvostetaan Euroopan Keskuspankin ilmoittamaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Jos Euroopan Keskuspankki ei noteeraa valuuttaa, käytetään kyseisen maan keskuspankin ilmoittamia kurseja. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät sekä rahoituksen kurssi-voitot ja -tappiot kirjataan rahoituksen tuottoihin ja kuluihin.

Ulkomaiset konserniyritykset

Ulkomaalaisten tytäryritysten taseet on muunnettu euroiksi käyttäen Euroopan Keskuspankin ilmoittamia tilinpäätöspäivän kurseja ja tuloslaskelmat käyttäen vuoden keskipurseja. Tytäryritysten tuloslaskelmien ja taseiden muuntamisesta syntyneet muuntoerot on kirjattu omana eränään muihin laajan tuloksen eriin, ja oman pääoman muuntoerot -rahastoon. Ulkomaisten yritysten hankintameno eliminoinnista ja hankinnan jälkeisten voittojen ja tappioiden muuntamisesta syntyvät muuntoerot esitetään omana eränään muissa laajan tuloksen erissä, ja oman pääoman muuntoerot -rahastossa. Jos ulkomaiselle yksikölle myönnetyn lainan takaisinmaksua ei ole suunniteltu tai takaisinmaksu ei ole todennäköistä ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa, se käsitellään osana ulkomaisen yksikköön tehtyä nettosijoitusta ja siitä syntyvät kurssierot esitetään omana eränään muissa laajan tuloksen erissä, ja oman pääoman muuntoerot -rahastossa.

Kun tytäryritys myydään osittain tai kokonaan, tähän liittyneet kertyneet muuntoerot kirjataan omasta pääomasta tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisvaroista ja muista lyhytaikaisista sijoituksista, kuten esimerkiksi yritystodistuksista ja pankkitalletuksista.

Rahoitusvarat

Rahoitusvarat on luokiteltu seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat varat, myytävissä olevat rahoitusvarat ja lainat ja muut saamiset.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin varoihin kuuluvat likvidit lyhytaikaiset sijoitukset, kuten esimerkiksi yritystodistukset, ja johdannaisvarat, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Lainoihin ja muihin saamisiin luokitellaan johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Konsernilla tähän erään kuuluvat myyntisaamiset ja muut kaupallisesta toiminnasta aiheutuneet lainasaamiset sekä käteisvarat ja muut lyhytaikaiset sijoitukset, kuten esimerkiksi pankkitalletukset. Lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon mahdollisilla arvonalennuksilla vähennettynä ja ne sisältyvät taseessa lyhyt- tai pitkäaikaisiin saamisiin eräntymisensä perusteella.

Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokitellaan noteeratut ja noteeraamattomat osakkeet. Noteeratut osakkeet arvostetaan käypään arvoon, joka on tilinpäätöspäivän ostonoteeraus. Käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin, kunnes rahoitusvara myydään tai luovutetaan, jolloin käyvän arvon muutokset siirretään tuloslaskelmaan. Arvonalentumiset kirjataan tulosvaikutteisesti. Noteeraamattomat osakkeet esitetään hankintameno, mikäli käypiä arvoja ei voida luotettavasti määrittää.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat on luokiteltu seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat velat ja jaksotettuun hankintamenoon arvostetut velat.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin velkoihin kuuluvat johdannaisvelat, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Konsernissa lainat arvostetaan niitä alun perin kirjanpitoon merkittäessä saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon, jonka jälkeen lainat kirjataan jaksotetun hankintameno määräisenä efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Pankeista saadut tililuotot sisältyvät lyhytaikaisiin velkoihin.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Konserni käyttää johdannaissopimuksia korko- ja valuutariskin sekä sähkön hintariskin suojaamistarkoituksessa. Johdannaissopimukset merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon. Myöhemmin johdannaissopimukset arvostetaan tilinpäätöksissä käypään arvoon ja käyvät arvot esitetään taseessa lyhytaikaisissa saamisissa tai veloissa. Johdannaisten käypien arvojen määrittämisessä käytetään julkisesti noteerattuja markkinahintoja ja -kurseja sekä yleisesti käytössä olevia arvostusmalleja. Arvostusmalleissa käytetyt

tiedot ja oletukset perustuvat todennettavissa oleviin markkinahintoihin ja -arvoihin.

Konsernin valuuttamääräisen liiketoiminnan rahavirtojen suojaukseen käytettyihin johdannaisiin ei sovelleta suojauslaskentaa. Käyvän arvon muutokset johdannaisoimuksissa, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti rahoituseriin.

Konserni soveltaa IAS 39 -standardin mukaista suojauslaskentaa suojautuessaan korkoriskistä johtuvalta rahavirtojen vaihtelulta, joka liittyy taseeseen kirjattuihin pitkäaikaisiin velkoihin sekä sähkön hintariskiltä suojautumisessa. Kaikkien suojauslaskennan vaatimien ehtojen täyttämiseksi suojausta aloitettaessa konserni määrittelee ja dokumentoi suojattavan kohteen ja suojausinstrumentin välisen suhteen mukaan lukien tehokkuuden mittaamistavan ja konsernin riskienhallintapolitiikan mukaisen suojausstrategian. Konserni pyrkii valitsemaan suojausinstrumentit siten, että ne eivät aiheuta tehontonta osuutta.

Suojauslaskentaa sovelletaan rahavirran suojauksiin koronvaihtosopimuksissa, joilla vaihtuvakorkoisia vastuita on muutettu kiinteäkorkoisiksi. Näiden koronvaihtosopimusten käypien arvojen muutokset kirjataan tehokkaalta osaltaan muihin laajan tuloksen eriin ja mahdollinen tehoton osuus tuloslaskelmaan. Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan rahoituseriin silloin, kun suojauskohde vaikuttaa tuloslaskelmaan.

Konserni soveltaa suojauslaskentaa tiettyihin valuuttajohdannaisiin ja valuuttamääräisiin lainoihin. Suojauslaskennan vaatimukset täyttävien valuuttajohdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin lukuun ottamatta mahdollista tehotonta osuutta ja valuuttaoptioiden aika-arvoa, jotka kirjataan tuloslaskelmaan. Vastaavasti suojaamistarkoituksessa otettujen valuuttamääräisten lainojen kurssivoitot ja -tappiot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja korkokulut rahoituseriin tuloslaskelmassa.

Konsernin ennustettua sähkönhankintaa Suomessa suojataan sähköjohdannaisilla, joihin sovelletaan suojauslaskentaa. Sähköjohdannaisien käypien arvojen muutosten tehokas osuus kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja tehoton osuus tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin. Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan myytyjä suoritteita vastaaviin kuluihin silloin, kun suojauskohde vaikuttaa tuloslaskelmaan.

Tuloutusperiaate

Tuotot tuotteiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut, niiden hallintaoikeus ja todellinen

määräysvalta ovat siirtyneet ostajalle sekä maksusuoritus on todennäköinen. Näin menetellään myös asiakkaan erikseen pyytäessä tuotteen luovutuksen viivästämistä. Tuotot palveluista kirjataan, kun palvelut on suoritettu. Yleensä tuloutus kirjataan luovutettaessa suorite sopimusehtojen mukaisesti. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja oikaistaan välillisillä veroilla ja alennuksilla.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot kirjataan liiketoiminnan muiksi kuluksi sinä tilikautena, jolloin ne syntyvät. Tuotekehitysprojektien menot aktivoidaan tiettyjen kaupalliseen ja tekniseen toteutettavuuteen liittyvien kriteerien täytyessä. Aktivoidut kehittämismenot sisältävät pääasiassa aineita, tarvikkeita ja välittömiä työvoimakustannuksia sekä niihin liittyviä yleiskustannuksia, ja ne poistetaan systemaattisesti vaikutusaikanaan. Poistoaika on 3-5 vuotta.

Saadut avustukset

Valtioilta tai muilta tahoilta saadut avustukset kirjataan tilikauden tuloslaskelmaan kulunoikaisuina. Käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaan liittyvät avustukset vähentävät niiden hankintamenoa.

Liiketulos

Konserni on määrittänyt liiketuloksen seuraavasti: liiketulos on nettosumma, jossa liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, ja siitä vähennetään myytyjä suoritteita vastaavat kulut, myynnin ja markkinoinnin kulut, hallinnon kulut ja liiketoiminnan muut kulut. Liiketulos ei sisällä kurssieroja. Jos liiketulos on positiivinen, voidaan käyttää myös termiä liikevoitto.

Vieraan pääoman menot

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin tai aineettomiin hyödykkeisiin kuuluvien, pitkää käyttöönottoaikaa edellyttävien erien vieraan pääoman menot aktivoidaan hyödykkeiden hankintamenoon ajalta, joka tarvitaan investointikohteen valmistamiseksi aiottuun käyttöön. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Tuloverot

Konsernin veroihin kirjataan konserniyritysten tilikauden tulokseen tai osingonjakoon perustuvat verot ja laskennallisten verojen muutos sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisut. Näiden viivästykskorot kirjataan rahoituskuluihin. Suoraan omaan pääomaan tai

muihin laajan tuloslaskelman eriin kirjattavien erien verovaihtokirjataan vastaavasti suoraan omaan pääomaan tai muihin laajan tuloslaskelman eriin. Osuus osakkuusyritysten tuloksista esitetään tuloslaskelmassa laskettuna nettotuloksesta, ja se sisältää siten verovaihtokirjan. Laskennallinen verovelka tai -saaminen lasketaan kaikista omaisuus- ja velkaerien kirjanpito- sekä verotuksellisten arvojen väliaikaisista eroista tilinpäätöspäivään mennessä hyväksytyillä verokannoilla. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistoeroista, hankittujen yritysten nettovarallisuuden arvostamisesta käypään arvoon, myytävissä olevien rahoitusvarojen ja suojausinstrumenttien arvostamisesta käypään arvoon, sisäisistä varastokatteista ja muista varauksista, tilinpäätössiirroista sekä käyttämättömistä verotuksellisista tappioista. Myös tytäryritysten jakamattomien voittovarojen verovaihtokirjasta kirjataan laskennallinen verovelka, jos voitonjako on todennäköinen ja se aiheuttaa veroseuraamuksia. Laskennallinen verosaaminen väliaikaisista eroista kirjataan siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että se voidaan hyödyntää voimassaolevana tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Laskennallista veroa ei kirjata liikearvosta, joka ei ole verotuksessa vähennyskelpoista.

Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana ulkona olleiden osakkeiden keskimääräisellä painotetulla lukumäärällä. Takaisin ostettujen omien osakkeiden keskimääräinen määrä on vähennetty ulkona olevien osakkeiden lukumäärästä.

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa on otettu huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten osakkeiden osakkeiksi muuntamisen laimentava vaikutus. Laimentavina instrumentteina konsernilla on osakeoptioita sekä aiemmin on ollut myös vaihtovelkakirjoja. Optioiden laimennus on laskettu takaisin ostettujen osakkeiden menetelmällä (treasury stock method). Laimennuksessa osakekohtaisen tuloksen jakajaan sisällytetään myös optioiden oletetusta käytöstä tulevat lisäosakkeet ja niistä saaduilla varoilla oletetaan ostetun omia osakkeita tilikauden keskimääräisellä markkinahinnalla. Optioiden käyttöä ei oteta huomioon osakekohtaista tulosta laskettaessa, jos optioiden voimassa oleva osakkeen merkintähinta ylittää osakkeiden tilikauden keskimääräisen markkinahinnan. Vaihtovelkakirjat on oletettu muutetun osakkeiksi liikkeeseen laskun jälkeen.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Konserniyriytysten hankkimien aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin. Hankittujen tytäryriytysten aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan hankintahetken käypään arvoon. Kuluva käyttöomaisuudesta tehdään tasapoistot, jotka perustuvat arvioituu taloudelliseen käyttöikään. Poistot esitetään lisättyinä mahdollisilla arvonalentumistappioilla.

Aineellinen käyttöomaisuus esitetään taseessa hankintamenoa vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Aineelliseen käyttöomaisuuteen kuuluvien, pitkää käyttöönottoaikaa edellyttävien erien vieraan pääoman menot aktivoidaan hyödykkeen hankintamenoa ajalta, joka tarvitaan investointikohteen valmistamiseksi aiottuun käyttöön. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Poistot perustuvat seuraaviin odotettuihin taloudellisiin pitoaikoihin:

Rakennukset	20–40 vuotta
Koneet ja kalusto	4–20 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	10–40 vuotta

Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Arvioidut taloudelliset pitoajat tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä, ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoajoja muutetaan vastaavasti.

Tavanomaiset kunnossapito- ja korjausmenot kirjataan tilikauden kuluksi. Kooltaan merkittävien uudistus- ja parannushankkeiden menot kirjataan taseeseen, jos yritykselle koituu taloudellista hyötyä yli olemassa olevan hyödykkeen alun perin arvioidun suoritusasteen. Uudistus- ja parannushankkeet poistetaan tasapoistoin niiden odotetun taloudellisen pitoajan kuluessa. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden luovutuksista ja käytöstä poistamisesta johtuvat voitot ja tappiot lasketaan saatujen nettotuottojen ja tasearvon erotuksena. Myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät tuloslaskelmassa liikevoittoon.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Liiketoimintojen yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon. Liikearvoista ei kirjata poistoja, vaan ne testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vuosittain ja aina kun esiintyy jokin viite siitä, että arvo saattaa olla alentunut.

Muita aineettomia hyödykkeitä ovat asiakassuhteet, aktivoidut kehittämismenot, patentit, tekijänoikeudet, lisenssit sekä ohjelmistot. Liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut aineettomat oikeudet arvostetaan käypään arvoon ja poistetaan tasapoistoin arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan. Muut aineettomat hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoa ja poistetaan tasapoistoin arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan. Aineeton hyödykkeen merkittävää taseeseen vain, jos hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty todennäköisesti koituu yrityksen hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on määritettävissä luotettavasti. Hyödykkeisiin liittyvät myöhemmin toteutettavat menot merkitään taseeseen ainoastaan, jos ne lisäävät taloudellista hyötyä yli alun perin arvioidun suoritusasteen. Muussa tapauksessa menot kirjataan kuluksi niiden syntymishetkellä.

Aineettomat hyödykkeet esitetään taseessa hankintamenoa vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Aineettomiin hyödykkeisiin kuuluvien, pitkää käyttöönottoaikaa edellyttävien erien vieraan pääoman menot aktivoidaan hyödykkeen hankintamenoa ajalta, joka tarvitaan investointikohteen valmistamiseksi aiottuun käyttöön. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Aineettomien hyödykkeiden poistoajat ovat 3-10 vuotta.

Arvonalentumiset

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä jonkin omaisuuserän arvon alentumisesta. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvojen ja keskeneräisten aineettomien hyödykkeiden arvonalentuminen testataan kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Arvonalentumisen arviointia varten konsernin omaisuus jaetaan rahavirtaa tuottaviin yksiköihin sille alimmalle tasolle, joka on muista yksiköistä pääosin riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvo perustuu pääsääntöisesti tulevaisuuden diskontattuihin nettokassavirtoihin, jotka vastaavan omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön avulla on saatavissa. Arvonalennuksena kirjataan tuloslaskelmaan määrä, jolla omaisuuden tasearvo ylittää vastaavan omaisuuden kerrytettävissä olevan rahamäärän ja se kohdistetaan taseeseen ensin vähentämään yksikön liikearvoa ja sen jälkeen tasasuhteisesti muita omaisuuseriä. Aikaisemmin kirjattu arvonalennus peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan tulon mää-

rittämisessä käytetyt arviot muuttuvat. Arvonalentuminen peruutetaan kuitenkin korkeintaan siihen omaisuuserän poistoilla vähennettyyn kirjanpitoarvoon, mikä se taseessa olisi ollut ilman aiemmin kirjattua arvonalentumista. Liikearvosta tehtyä arvonalentumiskirjausta ei peruuteta missään tilanteessa.

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset luokitellaan joko rahoitusleasingisopimuksiksi tai muiksi vuokrasopimuksiksi. Rahoitusleasingisopimuksia ovat vuokrasopimukset, joissa vuokralle ottavalle yritykselle siirtyvät olennaisilta osin hyödykkeen omistamiselle ominaiset riskit ja edut.

Konserni vuokralle ottajana

Rahoitusleasingisopimuksilla vuokrattu omaisuus poistoilla vähennettynä sisällytetään aineettomiin tai aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja sopimuksesta johtuvat velvoitteet rahoitusvelkoihin. Rahoitusleasingisopimuksista johtuvat vuokrat jaetaan korkoihin ja velkojen lyhennyksiin. Muiden vuokrasopimusten perusteella maksetut vuokrat kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan.

Rahoitusleasingisopimukset on merkitty taseeseen määrään, joka on yhtä suuri kuin hyödykkeen käypä arvo sopimuksen alkamisajankohtana tai sitä alempana vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Hyödykkeet poistetaan vastaavasti kuin muut käyttöomaisuushyödykkeet ja niistä kirjataan mahdolliset arvonalentumistappiot. Poistot tehdään joko taloudellisena pitoaikana tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan aikana.

Konserni vuokralle antajana

Rahoitusleasingisopimuksilla vuokralle annetut kohteet on merkitty taseeseen saamisina määrään, joka on yhtä suuri kuin nettosisijoitus vuokrasopimukseen. Rahoitusleasingisopimuksista johtuvat vuokratuotot kirjataan tuloslaskelmaan siten, että jäljellä olevan nettosisijoituksen tuottoaste on samansuuruinen kultakin tilikaudelta. Muilla kuin rahoitusleasingisopimuksilla vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Niistä tehdään poistot taloudellisena vaikutusaikana, kuten vastavissa omassa käytössä olevista aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Vuokratuotot kirjataan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoa tai sitä alempana nettorealisoituarvoon. Hankintameno määritetään noudattaen

pääosin standardikustannuslaskentaa, joka vastaa fifo-periaatteen (first-in, first-out) mukaisesti laskettua todellista hankintamenoa. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenoon sisällytetään raaka-aineiden ostomenot, välittömät valmistuspalkat, muut välittömät valmistusmenot sekä osuus valmistuksen yleiskustannuksista ilman vieraan pääoman menoja. Nettorealisointiarvo on arvioitu tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava myyntihinta vähennettynä tuotteen valmiiksi saattamisesta johtuvilla menoilla ja arvioiduilla myynnin toteuttamiseksi välttämättömillä menoilla.

Myyntisaamiset

Myyntisaamiset on merkitty taseeseen alkuperäisen laskutetun määrän mukaisesti (ja valuuttamääräiset erät Euroopan Keskuspankin ilmoittamaan tilinpäätöspäivän kurssiin arvostettuina) vähennettynä epävarmoilla saamisilla ja palautuksista aiheutuneilla hyvityksillä. Epävarmat saamiset perustuvat tapauskohtaiseen avoinna olevien myyntisaamisten arviointiin sekä historialliseen kokemukseen siitä osuudesta, mitä konserni ei tule saamaan alkuperäisin ehdoin.

Toteutuneet ja arvioidut luottotappiot kirjataan tuloslaskelman liiketoiminnan muihin kuluihin.

Osinko

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamasta osingosta ei tilinpäätöksessä ole tehty kirjausta, vaan osingot otetaan huomioon vasta yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

Oma pääoma

Konsernin hankkimien omien osakkeiden hankintameno vähennetään omasta pääomasta. Kun nämä osakkeet myydään, osakkeista saatu vastike, josta on vähennetty suorat transaktiokustannukset sekä tuloverojen vaikutus, merkitään omaan pääomaan.

Varaukset

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja velvoitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Varaukset voivat liittyä toimintojen uudelleenjärjestelyihin, tappiollisiin sopimuksiin, ympäristövelvoitteisiin, oikeudenkäynteihin ja veroriskihin. Takuuvaraukset sisältävät tuotteiden korvaamisesta aiheutuvat kustannukset takuuajana. Varaukset ovat tilinpäätöshetken

parhaita arvioita ja perustuvat kokemukseen takuukulujen tasosta.

Ehdolliset velat ja ehdolliset varat

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoiduessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen velka esitetään liitetietona.

Ehdollinen vara on vastaavasti aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen omaisuuserä, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoiduessa. Mikäli taloudellisen hyödyn toteutuminen on todennäköistä, ehdollinen vara esitetään liitetiedoissa.

Työsuhde-etuudet

Eläkevelvoitteet

Konserniyrityksillä on eri maissa useita eläkejärjestelyjä, jotka perustuvat paikallisiin olosuhteisiin ja käytäntöihin. Nämä eläkejärjestelyt luokitellaan joko maksu- tai etuusperusteisiksi järjestelyiksi. Maksu- perusteisistä eläkejärjestelyistä suoritettavat maksut kirjataan kuluksi sen tilikauden tuloslaskelmaan, johon ne kohdistuvat. Konsernin kaikki olennaiset eläkejärjestelyt ovat maksu- perusteisia.

Osakeperusteiset maksut

Optio-oikeudet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä oikeuden syntymisajanjakson aikana. Vastaavat määrät kirjataan suoraan oman pääoman lisäykseksi. Myöntämishetkellä määritetty kulu pohjautuu konsernin arvioon optioiden määrästä, johon oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Käyvän arvon määrittämiseen käytetään Black-Scholes -optiohinnoittelumallia. Ei-markkinaperusteisten ehtojen (esim. kannattavuus ja tietty tuloksen kasvutavoite) vaikutuksia ei sisällytetä option käypään arvoon, vaan ne huomioidaan lopullisessa optioiden määrästä, johon oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Konserni päivittää oletuksen lopullisesta määrästä jokaisena tilinpäätöspäivänä. Arvioiden muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Kun optio-oikeuksia käytetään, osakemerkintöjen perusteella saaduista rahasuoritukset (mahdollisilla transaktiomenoilla oikais-

tuina) kirjataan sijoitettuun vapaan oman pääoman rahastoon (2010 ja 2013 optiot).

Osakepalkkiot arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä oikeuden syntymisajanjakson aikana. Osakkeina maksettava määrä kirjataan suoraan oman pääoman lisäykseksi. Myöntämishetkellä määritetty kulu pohjautuu konsernin arvioon osakkeiden määrästä, johon oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Ei-markkinaperusteisten ehtojen (esim. liikevaihto ja -voitto) vaikutuksia ei sisällytetä osakkeen käypään arvoon, vaan ne huomioidaan lopullisessa osakkeiden määrästä, johon oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Konserni päivittää oletuksen lopullisesta määrästä jokaisena tilinpäätöspäivänä. Käteisvaroina maksettavan määrän käypä arvo päivitetään samoin jokaisena tilinpäätöspäivänä ja kirjataan velaksi. Sekä osakkeina että käteisvaroina maksettavien määrien arvioiden muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Muut optio- ja kannustinohjelmat

Muita optio- ja kannustinohjelmia ei ollut käytössä vuoden 2016 aikana.

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Pitkäaikainen omaisuuserä tai luovutettavien erien ryhmä luokitellaan myytävänä olevaksi, jos sen kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiallisesti omaisuuserän myynnistä sen sijaan että se kertyisi omaisuuserän jatkuvasta käytöstä. Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät sekä lopetettuun toimintoon liittyvät omaisuuserät arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä ja myynnin toteutumisen katsotaan olevan erittäin todennäköistä.

Lopetettu toiminto on yhteisön osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi ja joka edustaa erillistä keskeistä liiketoiminta-aluetta tai maantieteellistä toiminta-aluetta.

Konsernin vuosien 2016 ja 2015 tilinpäätöksissä ei ole myytävänä olevia pitkäaikaisia omaisuuseriä eikä lopetettuja toimintoja.

1. Toimintasegmentit

Konsernin ylimpänä operatiivisena päätöksentekijänä toimii konsernin johtoryhmä. Segmentti-informaatio esitetään konsernin liiketoiminnallisen segmenttijäon mukaisesti. Toimintasegmentit perustuvat konsernin sisäiseen organisaatorakenteeseen ja taloudelliseen raportointiin.

Toimintasegmentit koostuvat liiketoiminnoista, jotka tuottavat erilaisia tuotteita ja palveluita ja joita johdetaan erillisinä yksiköinä.

Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan ja niiden tulokellisuuden arviointi sekä segmenteille kohdennettavia resursseja koskevat päätökset perustuvat segmenttien tulokseen ennen korkoja ja veroja.

Segmenttien varat ja velat ovat liiketoiminnan eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan tai jotka ovat järkevällä perusteella kohdistettavissa segmenteille. Kohdistamattomat erät sisältävät veroja rahoituseriä sekä koko konsernille yhteisiä eriä. Investoinnit koostuvat aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden lisäyksistä, joita käytetään yhtä useammalla tilikaudella.

Konsernin raportoivat segmentit ovat:

Henkilöautorenkaat-liiketoimintayksikkö kehittää, valmistaa ja myy kesä- ja talvirenkaita henkilö- ja jakeluautoihin.

Raskaat Renkaat -liiketoimintayksikköön kuuluvat metsäkonerenkaat, maatalouden erikoisrenkaat ja työkoneiden renkaat sekä pinnoitustoiminnot ja kuorma-autorenkaat -liiketoiminta.

Vianor-rengasketju myy henkilö- ja jakeluautorenkaita sekä kuorma-autorenkaita. Sen tuotevalikoimaan kuuluu Nokian-merkisten renkaiden lisäksi myös muita johtavia rengasmerkkejä sekä erilaisia autoiluun liittyviä tuotteita ja palveluita.

Muut toiminnot sisältää liiketoiminnan kehittämisen ja konsernijohdon, joita ei kohdisteta liiketoiminnoille.

Eliminoinnit käsittää eri segmenttien väliset eliminoinnit.

Maantieteellisiä alueita koskevat liitetiedot

Konsernin segmentit toimivat seitsemällä tarkasteltavalla maantieteellisellä alueella, jotka ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Venäjä ja IVY, muu Eurooppa, Pohjois-Amerikka sekä muu maailma.

Maantieteellisten alueiden liikevaihto esitetään asiakkaiden sijainnin ja varat niiden sijainnin mukaan.

Toimintasegmentit						
2016	Henkilöauton-	Raskaat		Muut		
milj. euroa	renkaat	Renkaat	Vianor	toiminnot	Eliminoinnit	Konserni
Liikevaihto myynnistä konsernin ulkopuolelle	915,8	128,3	334,0	13,0	0,0	1 391,2
Palvelut			79,4			79,4
Tavaroiden myynti	915,8	128,3	254,6	13,0	0,0	1 311,7
Konsernin sisäinen liikevaihto	65,3	27,0	0,8	0,7	-93,8	
Liikevaihto	981,1	155,3	334,8	13,7	-93,8	1 391,2
Liiketulos	305,8	28,2	-8,1	-14,5	-1,0	310,5
% liikevaihdosta	31,2 %	18,2 %	-2,4 %	-105,5 %		22,3 %
Rahoitustuotot ja -kulut						-11,8
Voitto ennen veroja						298,7
Verokulut						-46,9
Tilikauden voitto						251,8
Varat	1 071,2	115,9	180,6	31,4	-7,8	1 391,4
Kohdistamattomat varat						584,3
Varat yhteensä						1 975,7
Velat	127,6	26,8	46,6	5,3	-3,2	203,0
Kohdistamattomat velat						314,2
Velat yhteensä						517,2
Investoinnit	71,5	8,2	21,8	4,0	0,0	105,6
Poistot	69,1	8,6	6,4	0,7	0,0	84,7
Maksutapahtumaa sisältämättömät kulut	23,6	2,0	4,5	1,5	0,0	31,7
2015	Henkilöauton-	Raskaat		Muut		
milj. euroa	renkaat	Renkaat	Vianor	toiminnot	Eliminoinnit	Konserni
Liikevaihto myynnistä konsernin ulkopuolelle	891,3	127,4	326,9	14,6	0,0	1 360,1
Palvelut			72,1			72,1
Tavaroiden myynti	891,3	127,4	254,8	14,6	0,0	1 288,1
Konsernin sisäinen liikevaihto	60,3	27,9	0,7	0,8	-89,7	
Liikevaihto	951,5	155,3	327,6	15,4	-89,7	1 360,1
Liiketulos	285,5	28,7	-1,9	-13,9	-2,5	296,0
% liikevaihdosta	30,0 %	18,5 %	-0,6 %	-90,4 %		21,8 %
Rahoitustuotot ja -kulut						-21,8
Voitto ennen veroja						274,2
Verokulut						-33,5
Tilikauden voitto						240,7
Varat	955,2	109,9	183,5	22,7	-7,9	1 263,3
Kohdistamattomat varat						491,4
Varat yhteensä						1 754,8
Velat	99,5	18,3	46,7	2,5	2,5	169,5
Kohdistamattomat velat						343,6
Velat yhteensä						513,2
Investoinnit	63,3	6,5	22,3	9,7	0,0	101,7
Poistot	68,2	8,2	6,2	0,1	0,0	82,6
Maksutapahtumaa sisältämättömät kulut	13,1	2,1	0,5	2,1	0,0	17,9

**Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot
2016**

milj. euroa	Suomi	Ruotsi	Norja	Venäjä ja IVY	Muu Eurooppa	Pohjois- Amerikka	Muu maailma	Konserni
Liikevaihto	220,2	200,8	178,8	223,1	407,5	149,8	11,0	1 391,2
Palvelut	30,5	21,2	23,6	0,2	1,6	2,4		79,4
Tavaroiden myynti	189,8	179,5	155,3	222,9	405,9	147,5	11,0	1 311,7
Varat	432,9	86,0	54,4	561,7	119,8	85,7	3,1	1 343,7
Kohdistamattomat varat								632,0
Varat yhteensä								1 975,7
Investoinnit	55,5	7,4	5,1	36,3	0,7	0,5	0,0	105,6

2015

milj. euroa	Suomi	Ruotsi	Norja	Venäjä ja IVY	Muu Eurooppa	Pohjois- Amerikka	Muu maailma	Konserni
Liikevaihto	226,4	198,2	172,6	238,2	353,8	159,7	11,4	1 360,1
Palvelut	25,9	21,9	20,3	0,2	1,5	2,3		72,1
Tavaroiden myynti	200,5	176,3	152,2	238,0	352,3	157,4	11,4	1 288,1
Varat	429,4	97,2	57,2	454,8	117,1	84,6	1,8	1 242,2
Kohdistamattomat varat								512,6
Varat yhteensä								1 754,8
Investoinnit	70,0	1,6	3,0	26,4	0,2	0,6	0,0	101,7

2. Hankitut liiketoiminnot

Yrityshankinnat ja muut muutokset vuonna 2016

Vianor-ketjussa on kuluvalle kaudella toteutettu useita pieniä liiketoimintojen yhdistämissä Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Yhdysvalloissa.

milj. euroa	2016
Luovutettu vastike	
Käteinen raha	12,8
Ehdollinen vastike	0,1
Kokonaishankintameno	12,9

Konserni on sitoutunut maksamaan ehdollisina vastikkeina yhteensä 0,1 miljoonaa euroa, mikäli hankittujen liiketoimintojen liikevaihdot ja liikevoitot hankintavuotta kolmen seuraavan vuoden aikana ylittävät kullekin asetetut tavoitteet (liikevaihdot yhteensä 0,3 miljoonaa euroa ja liikevoitot yhteensä 0,1 miljoonaa euroa).

Hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen arvot hankintahetkellä olivat seuraavat:

milj. euroa	Liite	2016
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	(12)	3,8
Vaihto-omaisuus		2,8
Myyntisaamiset ja muut saamiset		1,2
Rahavarat		1,0
Varat yhteensä		8,7
Laskennalliset verovelat	(18)	0,3
Rahoitusvelat		2,1
Muut velat		0,3
Velat yhteensä		2,7
Nettovarallisuus		6,0
Liikearvon syntyminen hankinnassa		
Luovutettu vastike		12,9
Hankittujen kohteiden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus		6,0
Liikearvo	(14)	6,9
Rahana maksettu kauppahinta		12,8
Hankittujen tytäryritysten rahavarat		1,0
Rahavirtavaikutus		11,7

Liikearvon muodostumiseen vaikuttivat lisääntyneen asiakaskannan tuoman myynnin kasvun odotukset sekä tulevaisuuden odotukset entistä paremmasta markkina-alueen peitosta ja sen tuomasta myynnin kasvusta.

Koska nämä tiedot eivät ole olennaisia yksitellen, kaikki tiedot on esitetty yhdistettyinä. Hankittujen yritysten tulokset, yht. 0,4 miljoonaa euroa, sisältyvät konsernin laajaan tuloslaskelmaan. Hankittujen yritysten liiketoimintojen hankinta-ajankohdat ja luonne huomioiden niiden yhdistelyllä ei ole olennaista merkitystä konsernin liikevaihtoon ja tulokseen, vaikka ne kaikki olisi yhdistelty tilikauden alusta lukien.

Hankintoihin liittyvät kulut 0,0 miljoonaa euroa on kirjattu tulosvaikutteisesti myynnin ja markkinoinnin kuluihin. Hankintoihin ei ole sisällytetty muita erillisinä käsiteltäviä liiketoimia. Luovutetut vastikkeet on maksettu rahana, eikä niihin sisälly merkittäviä ehdollisia vastikkeita. Hankintoihin ei jäänyt määräysvallattomia omistajia. Hankitut yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat on arvostettu käypään arvoon. Liikearvo on muodostunut luovutetun vastikkeen ja hankittujen yksilöitävissä olevien varojen erotuksena. Se ei ole vähennyskelpoinen verotuksessa.

Yrityshankinnat ja muut muutokset vuonna 2015

Vianor-ketjussa on kuluvalle kaudella toteutettu useita pieniä liiketoimintojen yhdistämissä Suomessa (mm. Kumielo Oy 1.1.2015 alkaen), Ruotsissa ja Norjassa.

milj. euroa	2015
Luovutettu vastike	
Käteinen raha	7,1
Ehdollinen vastike	0,7
Kokonaishankintameno	7,8

Konserni on sitoutunut maksamaan ehdollisina vastikkeina yhteensä 0,7 miljoonaa euroa, mikäli hankittujen liiketoimintojen liikevaihdot ja liikevoitot hankintavuotta kolmen seuraavan vuoden aikana ylittävät kullekin asetetut tavoitteet (liikevaihdot yhteensä 9,9 miljoonaa euroa ja liikevoitot yhteensä 0,8 miljoonaa euroa).

Hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen arvot hankintahetkellä olivat seuraavat:

milj. euroa	Liite	2015
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	(12)	0,6
Vaihto-omaisuus		1,8
Myyntisaamiset ja muut saamiset		1,0
Rahavarat		0,5
Varat yhteensä		3,9
Laskennalliset verovelat	(18)	0,0
Rahoitusvelat		-0,2
Muut velat		-0,9
Velat yhteensä		-1,1
Nettovarallisuus		2,8
Liikearvon syntyminen hankinnassa		
Luovutettu vastike		7,8
Hankittujen kohteiden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus		-2,8
Liikearvo	(14)	5,1
Rahana maksettu kauppahinta		7,1
Hankittujen tytäryritysten rahavarat		0,5
Rahavirtavaikutus		6,6

Liikearvon muodostumiseen vaikuttivat lisääntyneen asiakaskannan tuoman myynnin kasvun odotukset sekä tulevaisuuden odotukset entistä paremmasta markkina-alueen peitosta ja sen tuomasta myynnin kasvusta.

Koska nämä tiedot eivät ole olennaisia yksitellen, kaikki tiedot on esitetty yhdistettyinä. Hankittujen yritysten tulokset, yht. 1,0 miljoonaa euroa, sisältyvät konsernin laajaan tuloslaskelmaan. Hankittujen yritysten liiketoimintojen hankinta-ajankohdat ja luonne huomioiden niiden yhdistelyllä ei ole olennaista merkitystä konsernin liikevaihtoon ja tulokseen, vaikka ne kaikki olisi yhdistelty tilikauden alusta lukien.

Hankintoihin liittyvät kulut 0,0 miljoonaa euroa on kirjattu tulosaikavaihteisesti myynnin ja markkinoinnin kuluihin. Hankintoihin ei ole sisällytetty muita erillisinä käsiteltäviä liiketoimia. Luovutetut vastikkeet on maksettu rahana, eikä niihin sisälly merkittäviä ehdollisia vastikkeita. Hankintoihin ei jäänyt määräysvallattomia omistajia. Hankitut yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat on arvostettu

käypään arvoon. Liikearvo on muodostunut luovutetun vastikkeen ja hankittujen yksilöitävissä olevien varojen erotuksena. Se ei ole vähennyskelpoinen verotuksessa.

3. Myytyjä suoritteita vastaavat kulut

milj. euroa	2016	2015
Raaka-aineet	321,2	348,4
Kauppatavarat	122,2	129,7
Hankinnan ja valmistuksen palkat sosiaalikuluihin	37,7	43,1
Muut kulut	100,0	122,8
Tuotannon poistot	63,1	60,8
Myyntirahdit	46,9	46,1
Varastojen muutos	33,0	-17,1
Yhteensä	724,2	733,7

4. Liiketoiminnan muut tuotot

milj. euroa	2016	2015
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	0,7	1,5
Muut tuottoerät	3,2	2,2
Yhteensä	3,9	3,7

5. Liiketoiminnan muut kulut

milj. euroa	2016	2015
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot ja romutukset	0,0	0,1
Tuloslaskelmaan kuluksi kirjatut tutkimus- ja kehittämismenot	20,3	18,7
Laadun valvonta	2,9	3,1
Kulukirjaukset luottotappioista ja varauksista	19,0	17,7
Muut kuluerät	1,2	3,0
Yhteensä	43,4	42,6

Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyy rahavirran suojausina käytettävien sähköjohdannaisien tehon osuus -0,6 miljoonaa euroa (2,2 miljoonaa euroa vuonna 2015).

6. Poistot ja arvonalentumiset

milj. euroa	2016	2015
Poistot hyödykeryhmittäin		
Aineettomat oikeudet	5,3	5,0
Muut aineettomat hyödykkeet	1,7	1,3
Rakennukset	9,8	8,1
Koneet ja kalusto	66,5	66,9
Muut aineelliset hyödykkeet	1,4	1,3
Yhteensä	84,7	82,6
Arvonalentumiset hyödykeryhmittäin		
Muut aineettomat hyödykkeet	3,6	-
Yhteensä	3,6	-
Toimintokohtaiset poistot		
Tuotanto	63,1	60,8
Myynti ja markkinointi	12,6	12,7
Hallinto	6,9	7,2
Muu liiketoiminta	2,0	2,0
Yhteensä	84,7	82,6
Toimintokohtaiset arvonalentumiset		
Hallinto	3,6	-
Yhteensä	3,6	-

7. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

milj. euroa	2016	2015
Palkat ja palkkiot	160,5	153,3
Eläkekulut - maksupohjaiset	23,4	22,2
Osakeperusteiset maksut	15,0	9,1
Muut henkilösivukulut	20,2	20,0
Yhteensä	219,0	204,6

Tiedot lähimpiin luettavan johdon työsuhde-etuuksista ja lainoista esitetään liitetiedossa 34 Lähipiiritapahtumat.

henkilöä	2016	2015
Henkilöstö keskimäärin		
Tuotanto	1 825	1 940
Myynti ja markkinointi	2 392	2 179
Muut	216	302
Yhteensä	4 433	4 421

8. Rahoitustuotot

milj. euroa	2016	2015
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	2,5	0,9
Osinkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	0,0	0,0
Valuuttakurssivoitot ja käyvän arvon muutokset		
Lainat ja muut saamiset	31,4	130,6
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät valuuttajohdannaiset	105,6	67,4
Muut rahoitustuotot	0,5	1,9
Yhteensä	140,1	200,9

9. Rahoituskulut

milj. euroa	2016	2015
Korkokulut jaksotettuun hankintamenuon arvostetuista rahoitusveloista	-6,6	-8,1
Korkokulut korkojohdannaisista		
Suojausiksi määritetyt	-0,6	-0,6
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	-	0,0
Valuuttakurssitappiot ja käyvän arvon muutokset		
Lainat ja muut saamiset	-33,0	-131,9
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät valuuttajohdannaiset	-107,9	-77,2
Muut rahoituskulut	-3,9	-4,9
Yhteensä	-151,8	-222,7

Muihin rahoituskuluihin vuonna 2015 sisältyy 2,7 miljoonan euron tarjouspremio liittyen joukkovelkakirjalainan takaisinostoon, sekä nettotuottona 1,0 miljoonaa euroa lisäverojen viivästyskorkojen peruutuksia.

10. Verokulut

milj. euroa	2016	2015
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-46,1	-42,5
Edellisten tilikausien verot	2,8	5,1
Laskennalliset verot	-3,6	3,9
Yhteensä	-46,9	-33,5

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla (2016: 20,0 %, 2015: 20,0 %) laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:

milj. euroa	2016	2015
Tulos ennen veroja	298,7	274,2
Verot laskettuna emoyhtiön verokannalla	-59,7	-54,8
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavat verokannat	7,0	18,2
Verovapaat tulot ja kulut	-1,1	-1,1
Tuloveroihin vaikuttamattomat tappiot	-1,0	-1,8
Edellisten tilikausien verot	7,8	5,1
Muut erät	0,1	0,8
Verokulut tuloslaskelmassa	-46,9	-33,5

Muihin laajan tuloksen eriin sisältyvät verot:

milj. euroa	2016		
	Ennen veroja	Verot	Verojen jälkeen
Rahavirran suojaukset	-0,3	0,1	-0,3
Muuntoerot	121,8		121,8
	121,5	0,1	121,6

milj. euroa	2015		
	Ennen veroja	Verot	Verojen jälkeen
Rahavirran suojaukset	-0,4	0,1	-0,3
Muuntoerot	-55,2		-55,2
	-55,6	0,1	-55,5

11. Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla tilikauden tulos tilikauden aikana ulkona olleiden osakkeiden keskimääräisellä painotetulla lukumäärällä. Laimennetun osakekohtaisen tuloksen laskemiseen käytetyssä keskimääräisessä painotetussa osakkeiden lukumäärässä otetaan huomioon kauden aikana ulkona olevien optioiden laimentava vaikutus.

milj. euroa	2016	2015
Emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden tulos	251,8	240,7
Tilikauden tulos laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi	251,8	240,7
Osakkeet, 1 000 kpl		
Keskimääräinen painotettu lukumäärä	134 855	133 626
Osakeoptioiden vaikutus	707	118
Laimennettu keskimääräinen painotettu lukumäärä	135 562	133 744
Osakekohtainen tulos, euroa		
Laimentamaton	1,87	1,80
Laimennettu	1,86	1,80

12. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

milj. euroa	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	3,0	250,0	774,7	16,8	42,9		1 087,4
Lisäykset	0,6	1,2	32,3	0,7	72,0		106,7
Liiketoimintojen yhdistäminen			0,6				0,6
Vähennykset		-7,7	-18,3	-0,3	-22,8		-49,1
Siirrot erien välillä	0,5	7,9	36,3	0,1	-33,1		11,6
Muut muutokset	3,4				-3,6		-0,2
Kurssierot		-12,7	-30,4	-0,4	-2,3		-45,7
Hankintameno 31.12.2015	7,5	238,6	795,2	16,8	53,0		1 111,2
Kertyneet poistot 1.1.2015	3,4	-69,2	-506,7	-12,1			-584,6
Poistot		-8,1	-58,4	-1,3			-67,8
Vähennykset			3,1	0,2			3,3
Muut muutokset	-3,4	6,2	3,7				6,6
Kurssiero		1,7	14,5	0,4			16,5
Kertyneet poistot 31.12.2015	0,0	-69,4	-543,9	-12,8			-626,2
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	7,5	169,2	251,3	4,0	53,0		485,0
Hankintameno 1.1.2016	7,5	238,6	795,2	16,8	53,0		1 111,2
Lisäykset	0,3	13,3	34,3	1,2	57,0		106,2
Liiketoimintojen yhdistäminen							0,0
Vähennykset	-0,1	-0,1	-6,3	-0,3	-13,6		-20,4
Siirrot erien välillä		7,3	36,8	0,1	-44,2		0,0
Muut muutokset		1,8	1,3	-1,7	-12,6		-11,1
Kurssierot	0,4	30,6	72,0	1,7	4,3		109,0
Hankintameno 31.12.2016	8,2	291,5	933,3	17,9	43,9		1 294,8
Kertyneet poistot 1.1.2016	0,0	-69,4	-543,9	-12,8			-626,2
Poistot		-9,8	-67,3	-1,4			-78,6
Vähennykset			1,8	0,2			2,0
Muut muutokset		-2,0	-1,5	1,5			-2,0
Kurssiero		-7,3	-39,1	-1,4			-47,8
Kertyneet poistot 31.12.2016	0,0	-88,6	-649,9	-13,9			-752,4
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	8,2	202,9	283,4	3,9	43,9		542,3

13. Rahoitusleasingsopimukset

milj. euroa	Rakennukset	Koneet ja kalusto
Hankintameno 1.1.2015	7,7	0,1
Vähennykset/lisäykset	-7,7	-
Kertyneet poistot	-	-0,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	-	0,1
Hankintameno 1.1.2016	-	0,1
Vähennykset/lisäykset	-	-
Kertyneet poistot	-	-0,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	-	0,0

14. Aineettomat hyödykkeet

milj. euroa	Liikearvo	Muut			milj. euroa	Liikearvo	Muut		
		Aineettomat oikeudet	aineettomat hyödykkeet	Yhteensä			Aineettomat oikeudet	aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	73,3	51,4	15,8	140,4	Hankintameno 1.1.2016	79,2	52,8	17,3	149,2
Lisäykset		0,3	0,2	0,5	Lisäykset		21,3	2,4	23,7
Tytäryritysten hankinta	5,2			5,2	Tytäryritysten hankinta	7,5			7,5
Vähennykset		-4,0		-4,0	Vähennykset				-
Siirrot erien välillä		5,4	1,9	7,3	Siirrot erien välillä			0,0	0,0
Muut muutokset		-0,3		-0,3	Muut muutokset				-
Kurssiero	0,7		-0,6	0,1	Kurssiero	-0,2		1,8	1,6
Hankintameno 31.12.2015	79,2	52,8	17,3	149,2	Hankintameno 31.12.2016	86,5	74,1	21,4	182,0
Kertyneet poistot 1.1.2015		-36,8	-10,6	-47,4	Kertyneet poistot 1.1.2016		-39,0	-11,7	-50,7
Poistot		-5,0	-1,3	-6,3	Poistot		-5,3	-1,7	-7,0
Vähennykset				-	Vähennykset				-
Muut muutokset		2,8		2,8	Muut muutokset				-
Kurssiero			0,2	0,2	Kurssiero			-0,9	-0,9
Kertyneet poistot 31.12.2015	-	-39,0	-11,7	-50,7	Kertyneet poistot 31.12.2016	-	-44,3	-14,1	-58,4
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	79,2	13,8	5,6	98,5	Kirjanpitoarvo 31.12.2016	86,5	29,8	7,3	123,6

Arvonalentumistappiot

Vianor-yksikössä on kirjattu tilikauden 2016 aikana arvonalentumistappioita yhteensä 3,6 miljoonaa euroa, jotka kohdistuivat muihin aineettomiin hyödykkeisiin. Tappiot syntyivät muutaman tietojärjestelmäprojektin läpivientien epäonnistumisista ja käyttöönottojen hylkäämisistä. Nämä projektit on kokonaisuudessaan kirjattu tappioihin, jotka on raportoitu hallinnon kuluina.

Tilikauden 2015 aikana ei ole kirjattu arvonalentumistappioita.

Liikearvojen arvonalentumistapaukset

Liikearvo on allkoitu konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille, jotka on määritetty liiketoimintaorganisaation mukaan.

Liikearvon jakautuminen

milj. euroa

Henkilöautonrenkaat	54,8
Vianor	31,8
Liikearvo yhteensä	86,5

Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu käyttöarvolaskelmiin. Näissä laskelmissa käytetyt rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin, jotka kattavat viiden vuoden ajanjakson. Arvioituiden myynti- ja tuotantomäärät perustuvat olemassa olevan omaisuuden kuntoon ja laajuuteen. Suunnitelmien keskeiset oletukset ovat tuotevalikoima, maakohtainen myyntijakauma ja tuotteista saatava kate sekä niiden aiemmat toteumat. Suunnitteluoletukset perustuvat lisäksi yleisesti käytettyihin markkinatutkimuslaitosten kasvu-, kysyntä- ja hintaennusteisiin.

Diskonttokorkona on käytetty konsernille määritettyä pääoman tuottovaatimusta (WACC) ennen veroja. Tuottovaatimuksen laskentakomponentit ovat riskitön tuotto prosentti, markkinariskipremio, toimialakohtainen betakerroin, vieraan pääoman kustannus ja testausketken pääomarakenne markkina-arvoin. Käytetty diskonttokorko on henkilöautonrenkaissa 5,4 % (v. 2015 7,2 %) ja Vianorin osalta 4,8–9,1 % (v. 2015 6,3–11,9 %) sijaintimaittain vaihdellen. Johdon hyväksymän

ennustejakson jälkeiset rahavirrat on kapitalisoitu päätearvoksi käyttämällä tasaista 2 %:n kasvutekijää ja diskontattu edellä mainitulla diskonttokorolla.

Arvonalentumistapausten perusteella ei ole ollut tarvetta arvonalentumiskirjauksiin. Laskelmien perusteella Vianorin kerrytettävissä oleva rahamäärä ylitti kirjanpitoarvon 57 miljoonalla eurolla (70 miljoonalla eurolla v. 2015). Keskeisistä oletamista Vianor on herkin kysyntäennusteisiin pohjautuvan bruttokatteen todelliseen toteutumistasoon. Bruttokatteen pelkkä 0,6 %-yksikön jättämä tavoitetasosta tulevina vuosina voisi aiheuttaa alakirjaustarpeen. Henkilöautonrenkaiden kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää merkittävästi (huomattavasti yli 100 %) rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvon eikä pienillä kate- tai myyntivolyymien muutoksilla ole vaikutusta arvonalentumistapausten tuloksiin. Mahdolliseen arvonalentumiseen vaaditaan esimerkiksi liikevaihdon vuosittainen yli 20 % vähennys tai bruttokatteen pysyvä heikkeneminen yli puolella nykyisestä tasosta.

16. Osuudet osakkuusyrittöksissä ja myytävissä olevat rahoitusvarat

milj. euroa	Osuudet osakkuusyrittöksissä	Noteeraamattomat osakesijoitukset
Hankintameno 1.1.2016	0,1	0,3
Vähennykset/Lisäykset	-	0,4
Hankintameno 31.12.2016	0,1	0,7
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	0,1	0,7
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	0,1	0,3

17. Muut pitkäaikaiset saamiset

milj. euroa	2016	2015
Lainasaamiset	10,4	8,8
Rahoitusleasingsaamiset	-	-
Yhteensä	10,4	8,8

Rahoitusleasingsaamisten erääntyminen

milj. euroa	2016	2015
Rahoitusleasingsaamiset - bruttosijoitus		
Alle 1 vuoden kuluessa erääntyvät	-	2,6
1-5 vuoden kuluessa erääntyvät	-	-
Yli 5 vuoden kuluessa erääntyvät	-	-
	-	2,6
Rahoitusleasingsaamiset - nettosijoitus		
Alle 1 vuoden kuluessa erääntyvät	-	2,5
1-5 vuoden kuluessa erääntyvät	-	-
Yli 5 vuoden kuluessa erääntyvät	-	-
	-	2,5
Tulevaisuudessa kertyvät rahoitustuotot	-	0,1
Rahoitusleasingsaamiset	-	2,5

Nokian Renkailla ei ollut 31.12.2016 rahoitusleasingsaamisia (2,5 milj. euroa 2015) eikä muuttuvia vuokria (0,0 milj. euroa 2015). Vuokralle antajan hyväksi tulevaa takaamatonta jäännösarvoa ei ollut 31.12.2016 (2,5 milj. euroa 2015).

18. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

milj. euroa	31.12. 2014	Kirjattu		Ostetut/ myytyt tytäryri- tykset	31.12. 2015
		Kirjattu tulos- laskel- maan	muihin laajan tuloksen eriin Kurs sierot		
Laskennalliset verosaamiset					
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	10,4	2,6			13,0
Varaukset	0,3	0,1			0,4
Vahvistetut tappiot	0,1	0,0			0,0
Rahavirran suojaukset	0,6		-0,6		0,1
Muut erät	9,8	-0,4		-0,2	9,2
Yhteensä	21,2	2,3	-0,6	-0,2	22,8
Netotettu laskennallisia verovelkoja vastaan	-12,1	-3,2			-15,3
Laskennalliset verosaamiset taseessa	9,1	-0,9	-0,6	-0,2	7,5
Laskennalliset verovelat					
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	17,6	0,4		-0,6	17,4
Verottomat varaukset	0,7	-0,1			0,6
Vaihtovelkakirjalaina	0,1	-0,1			0,0
Tytäryritysten jakamattomat voittovarot	20,2	1,0			21,2
Muut erät	0,2	1,7			1,9
Yhteensä	38,8	2,8	-	-0,6	41,1
Netotettu laskennallisia verosaamisia vastaan	-12,1	-3,2			-15,3
Laskennalliset verovelat taseessa	26,7	-0,4	-	-0,6	25,7

milj. euroa	31.12.2015	Kirjattu		Ostetut/ myytyt tytäryri- tykset	31.12. 2016
		Kirjattu tulos- laskel- maan	muihin laajan tuloksen eriin Kurs sierot		
Laskennalliset verosaamiset					
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	13,0	0,4			13,4
Varaukset	0,4	0,4			0,8
Vahvistetut tappiot	0,0	0,0			0,0
Rahavirran suojaukset	0,1		-0,3		-0,3
Muut erät	9,2	4,3		0,2	13,7
Yhteensä	22,8	5,0	-0,3	0,2	27,7
Netotettu laskennallisia verovelkoja vastaan	-15,3	0,0			-15,3
Laskennalliset verosaamiset taseessa	7,5	5,0	-0,3	0,2	12,4
Laskennalliset verovelat					
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	17,4	1,0		-0,1	18,3
Verottomat varaukset	0,6	-0,1			0,6
Tytäryritysten jakamattomat voittovarot	21,2	8,6			29,8
Muut erät	1,9	15,4			17,3
Yhteensä	41,1	25,0	-	-0,1	65,9
Netotettu laskennallisia verosaamisia vastaan	-15,3	0,0			-15,3
Laskennalliset verovelat taseessa	25,7	25,0	-	-0,1	50,6

Laskennallisia verosaamisia ja -velkoja on netotettu, kun on olemassa laillinen oikeus netottaa tuloverosaamisia ja -velkoja ja kun laskennallinen vero kohdistuu samaan veronsaajaan.

Konsernilla oli 31.12.2016 kertyneitä tappioita 4,4 miljoonaa euroa (2,4 miljoonaa euroa vuonna 2015), joista ei ole kirjattu verosaamista. Näistä ei konsernille todennäköisesti kerry verotettavaa tuloa, jota vastaan tappiot pystyttäisiin hyödyntämään, ennen kyseisten tappioiden vanhenemista vuoteen 2023 mennessä. Konsernissa on hyödynnetty aikaisempina vuosina kirjaamattomia verotappioita 0,0 miljoonaa euroa (0,0 miljoonaa euroa vuonna 2015).

Ulkomaisten tytäryritysten jakamattomista voittovaroista, 44,5 miljoonaa euroa vuonna 2016 (57,6 miljoonaa euroa vuonna 2015), ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa, sillä varat on sijoitettu kyseisiin maihin pysyvästi.

19. Vaihto-omaisuus

milj. euroa	2016	2015
Aineet ja tarvikkeet	103,1	89,8
Keskeneräinen tuotanto	6,9	6,2
Valmiit tuotteet	194,3	175,3
Yhteensä	304,3	271,3

Tilikausittain vaihto-omaisuuden yksittäisiin arvoihin kohdistetaan kulukirjaus, jotta vaihto-omaisuuden arvot vastaisivat maksimissaan niiden todennäköisiä nettorealisointiarvoja. Vuonna 2016 kirjattiin kuluksi 0,0 miljoonaa euroa, jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa alennettiin vastaamaan sen nettorealisointiarvoa (1,0 miljoonaa euroa vuonna 2015).

20. Myyntisaamiset ja muut saamiset

milj. euroa	2016	2015
Myyntisaamiset	374,3	356,9
Lainasaamiset	0,8	3,2
Siirtosaamiset	22,0	13,1
Johdannaissovimukset		
Suojauksiksi määritetyt	10,0	19,8
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	17,7	8,9
Muut saamiset	27,8	39,2
Yhteensä	452,6	441,1

Myyntisaamisten ja muiden saamisten kirjanpitoarvo vastaa niihin liittyvän luottoriskin enimmäismäärää tilinpäätöshetkellä.

Myyntisaamisten ja muiden saamisten kirjanpitoarvo on kohtuullinen arvio niiden käyvästä arvosta.

Konserni on kirjannut luottotappioita myyntisaamisten tase-arvosta 58,6 miljoonaa euroa (35,9 miljoonaa euroa vuonna 2015).

Tilikauden aikana luottotappioita on kirjattu 18,6 miljoonaa euroa (17,7 miljoonaa euroa vuonna 2015).

Siirtosaamiin sisältyvät oleelliset erät

milj. euroa	2016	2015
Vuosialennukset, ostot	1,9	2,8
Rahoituserät	3,6	1,1
Sosiaalimaksut	5,3	6,8
Vakuutusmaksut	0,2	0,1
Matkalla olevat suoritukset	2,1	1,9
Muut erät	8,9	0,4
Yhteensä	22,0	13,1

Muihin saamiin sisältyvät olennaiset erät

milj. euroa	2016	2015
Arvonlisäverosaamiset	24,1	33,7
Muut erät	3,6	5,5
Yhteensä	27,8	39,2

21. Rahavarat

milj. euroa	2016	2015
Käteinen raha ja pankkitilit	497,3	423,3
Rahamarkkinainstrumentit	16,0	6,0
Yhteensä	513,2	429,3

22. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

Osakkeiden lukumäärien täsmäytyslaskelma

milj. euroa	Osakkeiden lukumäärä (1 000 kpl)	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Yhteensä
1.1.2015	133 171	25,4	181,4	100,3	-8,6	298,5
Osakeoptioiden käyttö	1 220	-	-	33,3	-	33,3
Omien osakkeiden hankinta	-	-	-	-	-	-
Muut muutokset	-	-	-	-0,7	-	-0,7
31.12.2015	134 391	25,4	181,4	133,0	-8,6	331,2
1.1.2016	134 391	25,4	181,4	133,0	-8,6	331,2
Osakeoptioiden käyttö	1 221	-	-	35,9	-	35,9
Omien osakkeiden hankinta/luovutus	67	-	-	-	-	-
Muut muutokset	-	-	-	-	1,9	1,9
31.12.2016	135 679	25,4	181,4	168,9	-6,7	369,1

Osakkeiden nimellisarvo poistettiin vuonna 2008 eikä konsernilla siten ole enää enimmäisosakepääomaa. Kaikki liikeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysmääräisesti.

Seuraavassa on esitetty oman pääoman rahastojen kuvaukset:

Ylikurssirahasto

Ennen osakkeiden nimellisarvon poistoa ylikurssirahastoon kirjattiin osakeannissa ja osakeoptioilla tehdyn osakemerkinnän yhteydessä yhtiölle tullut nimellisarvon ylittävä määrä.

Muuntoerot-rahasto

Muuntoerot-rahasto sisältää ulkomaisten yksiköiden tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot. Myös ulkomaisiin yksiköihin tehdyistä nettosijoituksista ja niiden suojauksista syntyvät voitot ja tappiot sisältyvät muuntoeroihin, kun suojauslaskennan edellytykset ovat täyttyneet.

Arvonmuutosrahasto

Arvonmuutosrahasto sisältää kaksi alarahastoa: käyvän arvon rahaston myytävissä oleville rahoitusvaroilta ja suojausrahaston rahavirran suojausena käytettävien johdannaisinstrumenttien käypien arvon muutoksille.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Osakkeiden nimellisarvon poiston jälkeen osakeoptioilla tehdyt osakemerkinnät kirjataan kokonaisuudessaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Omat osakkeet

Konserni tai emoyritys eivät itse suoraan omista omia osakkeita.

Konserni on solminut sopimuksen ulkopuolisen palveluntuottajan kanssa avainhenkilöiden osakepalkkiojärjestelmän hallinnoinnista. Osana hallinnointisopimusta palveluntuottaja ostaa ja hallinnoi osakkeita osakepalkkiojärjestelmästä aiheutuvan kassavirtaris-

kin hallitsemiseksi ja järjestelmän toteuttamiseksi. Osakkeet ovat ulkopuolisen omaisuutta kunnes osakkeet kannustinjärjestelmän puitteissa luovutetaan sen osallistujille. Menettelyn juridisesta muodosta riippumatta se on konsernitilinpäätöksessä käsitelty ikään kuin konserni olisi hankkinut omia osakkeita. Vuoden 2014 aikana on hankittu 300 000 osaketta. Tilikauden 2016 lopussa osakkeita oli 232 792 (2015: 300 000), mikä on 0,2 % (2015: 0,2 %) kaikista yrityksen osakkeista.

Osingot

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 1,53 euroa osakkeelta (1,50 euroa vuonna 2015).

Voitonjakokelpoiset varat

Voitonjakokelpoinen oma pääoma 31.12.2016 on 608,6 miljoonaa euroa (575,6 miljoonaa euroa 31.12.2015). Laskenta perustuu emon taseeseen ja suomalaiseseen lainsäädäntöön.

23. Osakeperusteiset maksut

Optio-ohjelmat

Henkilöstön optiojärjestelmä 2010

Vuonna 2010 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti optio-oikeuksien liikkeeseen laskemisesta osana konsernin henkilöstön kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää, myös myöhemmin konsernin palveluksessa oleville tai palvelukseen rekrytoitaville henkilöille. Hallitus jakoi optiot keväällä 2010 (2010A-optiot), 2011 (2010B-optiot) ja 2012 (2010C-optiot).

Optioita myönnettiin Nokian Renkaat -konserniin voimassa olevassa työ- tai toimisuhteessa olleelle henkilöstölle ja Nokian Renkaiden kokonaan omistamalle tytäryhtiölle, Direnic Oy:lle. Mikäli optionomistajan työ- tai toimisuhteeseen päättyi ennen oikeuksien vapautumista muusta syystä kuin työntekijän kuoleman tai lakisääteiselle, työsopimuksen mukaiselle tai yhtiön muuten määrittelemän eläkkeelle siirtymisen johdosta, oli hänen viipymättä tarjottava yhtiölle tai yhtiön määräämälle vastikkeetta sellaiset optio-oikeudet, joiden osalta ehtojen mukainen osakemerkinnän aika ei työ- tai toimisuhteen päättymispäivänä ollut alkanut.

Henkilöstön optiojärjestelmä 2013

Vuonna 2013 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti optio-oikeuksien liikkeeseen laskemisesta osana konsernin henkilöstön kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää, myös myöhemmin konsernin palveluksessa oleville tai palvelukseen rekrytoitaville henkilöille. Hallitus jakoi optiot keväällä 2013 (2013A-optiot), 2014 (2013B-optiot) ja 2015 (2013C-optiot).

Optioita myönnettiin Nokian Renkaat -konserniin voimassa olevassa työ- tai toimisuhteessa olleelle henkilöstölle ja Nokian Renkaiden kokonaan omistamalle tytäryhtiölle, Direnic Oy:lle. Mikäli optionomistajan työ- tai toimisuhteeseen päättyi ennen oikeuksien vapautumista muusta syystä kuin työntekijän kuoleman tai lakisääteiselle, työsopimuksen mukaiselle tai yhtiön muuten määrittelemän eläkkeelle siirtymisen johdosta, on hänen viipymättä tarjottava yhtiölle tai yhtiön määräämälle vastikkeetta sellaiset optio-oikeudet, joiden osalta ehtojen mukainen osakemerkinnän aika ei työ- tai toimisuhteen päättymispäivänä ollut alkanut.

Tarkemmat tiedot optioista on esitetty alla olevassa taulukossa.

PERUSTIEDOT	Optio-oikeudet 2010	Optio-oikeudet 2013			Yhteensä
	2010C	2013A	2013B	2013C	
Yhtiökokouspäivä	8.4.2010	11.4.2013	11.4.2013	11.4.2013	
Optioita enintään, kpl	1 340 000	1 150 000	1 150 000	1 150 000	6 130 000
Merkittäviä osakkeita per optio, kpl	1	1	1	1	
Alkuperäinen merkintähinta, euroa	35,30	32,26	29,54	24,42	
Osinko-oikaisu	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä	
Nykyinen merkintähinta, euroa	-	27,86	26,59	22,92	
Alkuperäinen allokaatiopäivä	8.5.2012	29.4.2013	5.5.2014	7.5.2015	
Vapautuspäivä	1.5.2014	1.5.2015	1.5.2016	1.5.2017	
Raukeamispäivä	31.5.2016	31.5.2017	31.5.2018	31.5.2019	
Enimmäisvoimassaoloaika, vuosia	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1 *
Voimassaoloaikaa jäljellä, vuosia	0,0	0,4	1,4	2,4	1,1 *
Henkilöitä tilikauden päättyessä	rauennut	890	1 428	3 156	
Maksun suoritustapa	osakkeina				
Oikeuden syntymisehto	työssäolovelvoite oikeuden vapautumispäivään asti				

* Painotettu keskiarvo

TILIKAUDEN TAPAHTUMAT	Optio-oikeudet 2010	Optio-oikeudet 2013			Toteutushinta, painotettu keskiarvo, euroa	Yhteensä
	2010C	2013A	2013B	2013C		
1.1.2016						
Kauden alussa ulkona olleet	1 269 310	1 090 384	989 936	1 013 065	26,90	4 362 695
Kauden alussa varastossa olleet	70 610	59 496	160 064	136 935	26,10	427 105
Tilikauden muutokset						
Kaudella myönnettyt	0	0	140 000	138 400	24,80	278 400
Kaudella menetetyt	0	0	19 187	109 010	23,50	128 197
Kaudella toteutetut	1 220 036	340	185		29,40	1 220 561
Toteutushinnan painotettu keskiarvo toteuttamisjakson aikana, euroa	29,45	27,86	26,59		29,40	
Osakkeen painotettu keskiarvo toteuttamisjakson aikana, euroa *	30,74	31,73	32,55		31,67	
Kaudella rauenneet	119 884				29,50	119 884
31.12.2016						
Kauden loppuun mennessä toteutetut	1 220 116	460	185		29,40	1 220 761
Kauden lopussa ulkona olevat	0	1 090 044	1 110 564	1 042 455	25,80	3 243 063
Kauden lopussa toteutettavissa olevat	0	1 090 044	1 110 564		27,20	2 200 608
Varastossa kauden lopussa	0	59 496	39 251	107 545	25,00	206 292

* Nokian Renkaat Oyj:n osakkeen vaihdolla painotettu keskiarvo ajalta, millä kyseistä optiota on voinut merkitä tilikaudella 2016.

Käyvän arvon määrittäminen

Optioiden käypä arvo on määritetty Black-Scholes -optiohinnoittelumallilla. Optioille määritellään niiden myöntämishetkelle käypä arvo, joka kirjataan henkilöstökuluihin optioiden sitouttamisajalle. Myöntämishetki on hallituksen päätöspäivä.

Black-Scholes -mallin keskeisimmät oletukset tilikaudella myönnettyille optioille	2013B	2013C
Osakekurssi myöntämishetkellä, euroa	30,86	31,36
Osakekurssi tilikauden lopussa, euroa	35,42	35,42
Toteutushinta, euroa	26,59	24,42
Odotettu volatilitiiteetti, % *	26,96	29,05
Voimassaoloaika, vuotta	1,6	2,6
Riskitön korko, %	-0,65	-0,52
Odotetut osingot, euroa	0,00	0,00
Option käypä arvo myöntämishetkellä, euroa	6,23	9,87
Käypä arvo yhteensä 31.12.2016, miljoonaa euroa	0,9	1,2

* Odotettu volatilitiiteetti on arvioitu osakkeen historiallisesta kurssivaihtelusta käyttäen kuukausittaisia havaintoja option jäljellä olevaa voimassaoloaikaan vastaavalta ajalta.

milj. euroa	2016	2015
Vaikutus tilikauden tulokseen ja taloudelliseen asemaan		
Tilikauden kulut	5,6	8,3
Tilikauden kulut, osakkeina toteutettavat	5,6	8,3
Maksuista aiheutuva velka 31.12.	-	-

Osakepalkkiojärjestelmät

Avainhenkilöstön osakepalkkiojärjestelmä 2013

Vuonna 2013 hallitus päätti uudesta konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Sen tarkoituksena oli yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukyinen yhtiön osakkeiden ansaintaan perustuva palkkiojärjestelmä.

Järjestelmässä oli kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2013, 2014 ja 2015. Yhtiön hallitus päätti järjestelmän ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa.

Palkkioita myönnettiin Nokian Renkaat -konsernin avainhenkilöstölle. Mikäli avainhenkilön työ- tai toimosuhde päättyi ennen maksettuutta, palkkiota ei pääsääntöisesti maksettu. Palkkiona maksettuja osakkeita ei saa luovuttaa osakkeille asetetun noin kahden vuoden mittaisen rajoitusjakson aikana.

PERUSTIEDOT	Osakepalkkiot 2013 Ansaintajakso 2015	Osakepalkkiot 2016 Ansaintajakso 2016	Yhteensä
Liikkeeseenlaskupäivä	5.2.2013	23.2.2016	
Yhtiökokouspäivä	11.4.2013	12.4.2016	
Osakkeiden enimmäismäärä, kpl	200 000	515 000	715 000
Osinko-oikaisu	ei	ei	
Alkuperäinen allokaatiopäivä	7.5.2015	23.2.2016	
Ansaintajakso alkaa	1.1.2015	1.1.2016	
Ansaintajakso päättyy	31.12.2015	31.12.2016	
Osakkeiden vapautuminen	31.12.2018	31.3.2018	
Oikeuden syntymisehdot	liikevaihto ja -voitto	liikevaihto ja -voitto	
Enimmäisvoimassaoloaika, vuosia	3,7	2,1	2,9*
Voimassaoloaika jäljellä, vuosia	2,0	1,2	1,6*
Henkilöitä tilikauden päättyessä	36	188	
Maksun suoritusstapa	osakkeina ja käteisenä	osakkeina ja käteisenä	
*Painotettu keskiarvo			
TILIKAUDEN TAPAHTUMAT			
1.1.2016			
Kauden alussa ulkona olleet	172 800	0	172 800
Tilikauden muutokset			
Kaudella myönnettyt	0	508 675	508 675
Kaudella menetetyt	8 800	88 100	96 900
Kaudella ansaitut (brutto)	119 395		119 395
Kaudella maksetut (netto)	67 208		67 208
31.12.2016			
Kauden lopussa ulkona olevat	164 000	420 575	584 575

Avainhenkilöstön osakepalkkiojärjestelmä 2016

Vuonna 2016 hallitus päätti uudesta konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Sen tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukyinen yhtiön osakkeiden ansaintaan perustuva palkkiojärjestelmä. Järjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2016, 2017 ja 2018. Yhtiön hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa.

Palkkioita myönnetään Nokian Renkaat -konsernin avainhenkilöstölle. Mikäli avainhenkilön työ- tai toimosuhde päättyy ennen rajoitusjakson päättymistä, palkkiota ei pääsääntöisesti luovuteta. Palkkiona maksettuja osakkeita ei saa luovuttaa osakkeille asetetun noin vuoden mittaisen rajoitusjakson aikana. Johtoryhmän jäsenten on pidettävä omistuksessaan 25 % saamastaan brutto-osakemäärästä kunnes osakeomistus vastaa henkilön kiinteää bruttovuosipalkkaa.

Tarkemmat tiedot osakepalkkioista on esitetty vasemmalla olevassa taulukossa.

Käyvän arvon määrittäminen

Tilikaudella 2016 myönnettyjen osakepalkkioiden käyvän arvon keskeiset parametrit on esitetty painotettuina keskiarvoina alla olevassa taulukossa. Käypä arvo yhteensä perustuu yhtiön 31.12.2016 tekemään arviointiin vapautuvien kannustimien määrästä.

Osakepalkkiot 2016

Osakekurssi myöntämishetkellä, euroa	33,24
Osakekurssi tilikauden lopussa, euroa	35,42
Odotetut osingot, euroa	1,50
Osakkeen käypä arvo myöntämishetkellä, euroa	31,74
Käypä arvo yhteensä 31.12.2016, milj. euroa	13,3

milj. euroa	2016	2015
-------------	------	------

Vaikutus tilikauden tulokseen ja taloudelliseen asemaan

Tilikauden kulut	9,4	0,8
Tilikauden kulut, osakkeina toteutettavat	4,2	0,2
Maksuista aiheutuva velka 31.12.	4,4	0,6

24. Eläkevelvoitteet

Konsernin kaikki olennaiset eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia.

25. Varaukset

milj. euroa	Takuuvaraus	Uudelleenjärjestelyvaraus	Yhteensä
1.1.2016	3,1	0,2	3,3
Varausten lisäykset	1,3	-	1,3
Käytetyt varaukset	-0,9	0,0	-1,0
31.12.2016	3,5	0,1	3,6

milj. euroa	2016	2015
Pitkäaikaiset varaukset	0,1	0,5
Lyhytaikaiset varaukset	3,5	2,8

Takuuvaraus

Yrityksen myymillä tuotteilla on normaali takuu-aika. Sen lisäksi tietyillä markkinoilla on tietyille tuotteille käytössä ns. Hakka-turva-takuu, mikä korvaa renkaan ostohetkestä vuoden ajan ja tiettyyn kulutusnormiin asti normaalin takuuvälvoitteen ulkopuolelle jääviä renkaiden rikkoutumisia. Näiden takuiden aikana tuotteissa havaitut viat korjataan yrityksen kustannuksella tai asiakkaalle annetaan vastaava uusi tuote. Varaukset perustuvat näiden takuiden kattamien renkaiden myyntivolyymeihin ja tilastollisiin korvausmääriin. Takuuvaraukset odotetaan käytettävän 1-2 vuoden aikana.

Uudelleenjärjestelyvaraus

Taloudellisen epävarmuuden vuoksi Henkilöautonrenkaat ja Ras-kaat Renkaat -tulosyksiköiden Nokian-tehtaan tuotantoa sopeutettiin supistuneeseen tilauskantaan vuonna 2015 eripituisin lomauksin, irtisanomisin ja eläkejärjestelyin.

Sopeuttamistoimenpiteiden kuluvaikutuksista 0,2 miljoonaa euroa on kirjattu vuodelle 2015. Niistä on jäljellä sekä lyhyt- että pitkäaikaisina varauksina irtisanottujen todennäköisten lisäpäivärahojen arvioidut omavastuuosuudet, jotka Työttömyysvakuutusra-asto aikanaan perii. Jäljellä olevaa varausta odotetaan käytettävän tasaisesti vuosina 2017-2018.

26. Korolliset rahoitusvelat

milj. euroa	2016	2015
Pitkäaikaiset		
Rahalaitos- ja eläkelainat	137,0	112,1
Joukkovelkakirjalainat	-	87,6
Rahoitusleasingvelat	-	0,0
	137,0	199,7

milj. euroa	2016	2015
Lyhytaikaiset		
Yritystodistuslainat	-	-
Joukkovelkakirjalainat	87,7	-
Pitkäaikaisten rahalaitos- ja eläkelainojen lyhennykset	1,1	19,8
Rahoitusleasingvelkojen lyhennykset	0,0	0,0
	88,8	19,9

Korolliset rahoitusvelat valuutoittain

milj. euroa	2016	2015
Valuutta		
EUR	200,9	199,7
RUB	24,9	19,8
Yhteensä	225,8	219,6

Korollisten rahoitusvelkojen efektiiviset korkokannat

milj. euroa	2016	
	Ilman suojauksia	Suojausten kanssa
Rahalaitos- ja eläkelainat	2,3 %	3,0 %
Joukkovelkakirjalainat	3,4 %	3,4 %
Rahoitusleasingvelat	4,5 %	4,5 %
Yritystodistuslainat	-	-
Yhteensä	2,7 %	3,1 %

milj. euroa	2015	
	Ilman suojauksia	Suojausten kanssa
Rahalaitos- ja eläkelainat	2,6 %	3,1 %
Joukkovelkakirjalainat	3,4 %	3,4 %
Rahoitusleasingvelat	4,5 %	4,5 %
Yritystodistuslainat	-	-
Yhteensä	2,9 %	3,2 %

Korollisten rahoitusvelkojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 15.

27. Rahoitusleasingvelkojen erääntyminen

milj. euroa	2016	2015
Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä		
Alle 1 vuoden kuluessa erääntyvät	-	0,0
1-5 vuoden kuluessa erääntyvät	-	-
Yli 5 vuoden kuluessa erääntyvät	-	-
	-	0,0
Vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Alle 1 vuoden kuluessa erääntyvät	-	0,0
1-5 vuoden kuluessa erääntyvät	-	-
Yli 5 vuoden kuluessa erääntyvät	-	-
	-	0,0
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	-	0,0
Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä	-	0,0

Nokian Renkailla oli 31.12.2016 rahoitusleasingsopimuksia koneisiin ja kalustoon, joiden arvot 0,0 miljoonaa euroa (0,1 miljoonaa euroa 31.12.2015) sisältyivät taseessa aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Tilikaudella 2016 muuttuvien vuokrien määrä oli +0,0 miljoonaa euroa (+0,0 miljoonaa euroa 2015). Rahoitusleasingsopimusten vuokria ei ole sidottu viitekorkoihin.

28. Ostovelat ja muut velat

milj. euroa	2016	2015
Ostovelat	78,0	55,7
Siirtovelat	92,6	71,7
Ennakkomaksut	0,6	1,0
Johdannaisopimukset		
Suojauksiksi määritetyt	6,9	4,4
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	9,5	15,4
Muut velat	31,9	94,3
Yhteensä	219,4	242,4

Ostovelkojen ja muiden velkojen tasearvo on kohtuullinen arvio niiden käyvästä arvosta.

Muut velat 2015 sisältää vuosilta 2007-2010 kirjatut verotuksen oikaisupäätöksen mukaiset erät, yhteensä 51,0 miljoonaa euroa.

Siirtovelkoihin sisältyvät oleelliset erät

milj. euroa	2016	2015
Palkat ja sosiaalimaksut	36,5	29,5
Vuosialennukset, myynti	33,4	30,2
Rahoituserät	1,6	5,0
Komissiot	4,7	1,5
Osakeperusteiset maksut	4,4	0,6
Laskuttamattomat toimitukset	0,6	0,8
Muut	11,4	4,2
Yhteensä	92,6	71,7

29. Rahoitusriskien hallinta

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on konsernin suunnitellun tuloskehityksen turvaaminen rahoitusmarkkinoiden epäsuotuisilta liikkeiltä. Konsernin rahoitusriskien hallinnan periaatteet ja tavoitteet määritellään rahoituspolitiikassa, joka päivitetään ja hyväksytetään hallituksella. Rahoitus ja rahoitusriskien hallinta on keskitetty emoyrityksen Group Treasury -toimintoon, joka suorittaa varainhankinnan ja riskien hallinnan vaatimat transaktiot sekä palvelee liiketoimintayksiköitä rahoituksessa, valuuttakaupassa ja kassanhallinnassa. Konsernin luottokomitea vastaa luottopolitiikasta ja tekee luottopäätökset, jotka vaikuttavat merkittävästi luottoriskin määrään.

Valuutariski

Nokian Renkaat -konserni muodostuu Suomessa toimivasta emoyrityksestä, myyntiyhtiöistä Venäjällä, Ruotsissa, Norjassa, Yhdysvalloissa, Kanadassa, Tsekin tasavallassa, Sveitsissä, Ukrainassa, Kazakstanissa, Valko-Venäjällä ja Kiinassa sekä rengasketjusta Suomessa,

Ruotsissa, Norjassa, Venäjällä, Sveitsissä ja Yhdysvalloissa. Rengas-
tehtaat sijaitsevat Suomessa Nokialla ja Venäjällä Vsevolozhskissa.

Transaktioriski

Konsernin rahoituspolitiikan mukaisesti emoyrityksen ja tytäryritysten väliset transaktiot toteutetaan ensisijaisesti tytäryrityksen kotivaluutassa, jolloin transaktioriski kohdistuu emoyritykseen ja merkittävää transaktioriskiä ei synny ulkomaisiin tytäryrityksiin. Poikkeuksen tähän pääsääntöön tekevät tytäryritykset, joihin liiketoiminnan luonteesta johtuen syntyy ei-kotivaluuttamääräisiä eriä. Tällöin emoyrityksen ja tytäryrityksen väliset transaktiot toteutetaan konsernin valuutta-aseman kannalta tarkoituksenmukaisessa valuutassa. Emoyritys hallinnoi näiden tytäryritysten transaktioriskiä ja tekee tytäryrityksille tarvittavat suojaukset, jotta tytäryritysten valuutta-asetat on suojattu konsernin suojausperiaatteiden mukaisesti.

Suojausperiaatteita ei kuitenkaan sovelleta Ukrainan ja Valko-Venäjän myyntiyhtiöiden valuutta-asemaan. Ukrainan myyntiyhtiön ja emoyhtiön väliset transaktiot toteutetaan euromääräisinä ja Valko-Venäjän myyntiyhtiön ja emoyrityksen väliset transaktiot Venäjän

ruplamääräisinä Ukrainan hryvnian ja Valko-Venäjän ruplan ollessa ei-vapaasti vaihdettavia valuuttoja.

Emoyrityksen ja ei-kotivaluuttaeriä omaavien tytäryritysten avoin valuutta-asema koostuu valuuttamääräisistä saamisista ja veloista sekä sitovista osto- ja myyntisopimuksista (transaktiopo-sitio), joihin lisätään arvioidut valuuttamääräiset kassavirrat siten, että tarkasteluperiodi kattaa tulevat 12 kuukautta (budjettipositio). Suojauspolitiikan mukaisesti jokaisen valuuttaparin merkittävä transaktiopo-sitio suojataan siten, että 20 %:n yli- ja alisuojaukset ovat sallittuja, jos +/- 10 %:n valuuttakurssimuutoksella ei ole yli yhden miljoonan euron vaikutusta tuloslaskelmaan. Lisäksi konsernin positiovaluuttojen samanaikainen +/- 10 %:n valuuttakurssimuutos euroa vastaan saa aiheuttaa tuloslaskelmaan enintään viiden miljoonan euron suuruisen vaikutuksen. Poikkeuksena pääsääntöön ovat ei-vapaasti vaihdettavat valuutat, joilla ei ole toimivia suojausmarkkinoita. Budjettipositiota suojataan markkinatilanteen mukaan. Suojausaste voi nousta maksimissaan 70 %:iin budjettipositioista. Suojausinstrumentteina käytetään valuuttatermiinejä, valuuttaop-tioita sekä koron- ja valuuttavaihtosopimuksia.

Transaktioriski milj. euroa

	31.12.2016									31.12.2015						
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	CZK	UAH	RUB	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	CZK	UAH	RUB
Toimintavaluutta	EUR	NOK	RUB	SEK	USD	EUR	EUR	EUR	CAD	NOK	RUB	SEK	USD	EUR	EUR	EUR
Vieras valuutta	CAD	NOK	RUB	SEK	USD	EUR	EUR	EUR	CAD	NOK	RUB	SEK	USD	EUR	EUR	EUR
Myyntisaamiset	7,8	16,0	19,7	27,8	21,0	81,0	0,0	50,5	6,7	14,6	19,9	25,1	23,0	87,2	0,0	59,8
Lainat ja muut saamiset	10,3	36,0	118,5	55,3	9,9	4,6	0,0	0,0	6,2	29,8	97,3	151,0	13,2	12,9	0,0	0,0
Valuuttatulot yhteensä	18,1	52,0	138,2	83,2	30,9	85,7	0,0	50,5	12,8	44,3	117,2	176,1	36,2	100,1	0,1	59,8
Ostovelat	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,5	-46,2	0,0	-5,4	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,4	-50,7	-2,0	-3,0
Lainat	0,0	-35,5	-241,4	-9,8	-20,8	-37,0	-6,9	-45,0	-1,7	-29,9	-145,3	0,0	-0,5	-47,8	-3,6	-55,3
Valuuttamenot yhteensä	0,0	-35,5	-241,5	-9,8	-21,3	-83,1	-6,9	-50,4	-1,7	-29,9	-145,4	0,0	-0,9	-98,5	-5,6	-58,3
Valuuttajohdannaiset	-15,5	-14,3	101,4	-70,7	-9,5	-12,6	0,0	0,0	-9,9	-11,5	28,1	-173,0	-33,0	-2,5	0,0	0,0
Sitovat myyntisopimukset	4,3	2,1	2,4	2,1	3,9	33,4	0,0	0,0	7,7	3,4	1,7	3,7	4,0	58,4	0,0	0,0
Sitovat ostosopimukset	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,3	-27,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,7	-50,3	0,0	0,0
Tulevat korkoerät	0,0	0,5	-4,4	0,3	0,1	-0,4	0,0	-0,3	0,0	0,5	-9,8	0,3	0,0	-0,4	-0,3	-0,4
Nettoriski	7,0	4,8	-3,9	5,2	0,9	-3,9	-7,0	0,2	8,9	6,9	-8,1	7,1	3,6	7,2	-5,8	1,5

Translaatoriski

Tilinpäätöksessä sijoitukset ulkomaisiin tytäryhtiöihin muunnetaan tilinpäätöspäivän Euroopan Keskuspankin kurssiin ja valuuttakurssimuutokset näkyvät muuntoeroina muissa laajan tuloksen erissä sekä oman pääoman muuntoerot -rahastossa. Kazakstanin tytäryhtiössä olevien konsernin sisäisten lainojen takaisinmaksu ei ole todennäköistä ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa, joten IAS 21 'Valuuttakurssien muutosten vaikutukset' -standardin mukaisesti lainat käsitellään ulkomaiseen yksikköön tehtynä nettosijoituksena. Tilikauden aikana Ukrainan tytäryhtiön aiemmin nettosijoituksena käsitellyt konsernin sisäiset lainat konvertoitiin omaan pääomaan. Sijoituksia ulkomaisiin tytäryhtiöihin ei ole suojattu hallituksen vuonna 2013 tekemän päätöksen mukaisesti.

Konsernin laajaa tulosta paransi 121,8 miljoonaa euroa (-55,2 miljoonaa euroa 2015) ulkomaisiin yksiköihin liittyvät muuntoerot, joista -1,3 miljoonaa euroa (-13,7 miljoonaa euroa vuonna 2015) liittyi konsernin sisäisiin lainoihin, jotka käsitellään ulkomaiseen yksikköön tehtynä nettosijoituksena.

Tytäryhtiöksestä oman pääoman muuntoerot -rahastoon laajan tuloksen kautta kirjatut muuntoerot kirjataan omasta pääomasta tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai -tappiota, jos tytäryhtiö myydään osittain tai kokonaan.

Valuutariskin herkkyyshanalyysi

Viereinen taulukko havainnollistaa, miten perusvaluutan kohtuullisen mahdollinen muutos hintavaluuttana nähden, muiden muuttujien pysyessä vakiona, vaikuttaa konsernin tulokseen ennen veroja ja omaan pääomaan rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen muutoksen seurauksena. Kohtuullisen mahdolliseksi muutokseksi oletetaan perusvaluutan 10 %:n vahvistuminen tai heikentyminen hintavaluuttana nähden. Muun suuruuden muutoksen vaikutuksen voi myös arvioida kohtuullisen tarkasti, koska vaikutus on likimain lineaarinen.

Translaatoriski

milj. euroa	31.12.2016			31.12.2015		
	Nettosijoitus	Suojaus	Suojausaste	Nettosijoitus	Suojaus	Suojausaste
Nettosijoituksen valuutta						
CZK	19,9	-	- %	3,5	-	- %
EUR *	-	-	- %	27,5	-	- %
KZT **	2,4	-	- %	6,0	-	- %
NOK	37,3	-	- %	29,6	-	- %
RUB	635,6	-	- %	460,2	-	- %
SEK	14,8	-	- %	16,5	-	- %
UAH	4,0	-	- %	-25,4	-	- %
USD	100,9	-	- %	100,3	-	- %

* Ukrainan tytäryhtiö TOV Nokian Shinalle myönnetty EUR-määräinen laina, joka käsiteltiin ulkomaiseen yksikköön tehtynä nettosijoituksena.

** Luku sisältää Kazakstanin tytäryhtiö TOO Nokian Tyresille myönnetyn KZT-määräisen lainan, joka käsitellään ulkomaiseen yksikköön tehtynä nettosijoituksena.

milj. euroa	31.12.2016				31.12.2015			
	Perusvaluutta				Perusvaluutta			
	10 % vahvempi		10 % heikompi		10 % vahvempi		10 % heikompi	
	Tuloslaskelma	Oma pääoma	Tuloslaskelma	Oma pääoma	Tuloslaskelma	Oma pääoma	Tuloslaskelma	Oma pääoma
Perusvaluutta/Hintavaluutta								
EUR/CZK	-1,0	-	1,0	-	-0,1	-	0,1	-
EUR/KZT	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-
EUR/NOK	-0,2	-	0,2	-	-0,3	-	0,3	-
EUR/RUB	0,2	-	-0,2	-	0,2	-	-0,2	-
EUR/SEK	-0,3	-	0,3	-	-0,3	-	0,3	-
EUR/UAH	-0,7	-	0,7	-	-0,6	-	0,6	-
EUR/USD	0,0	-	0,0	-	-0,1	-	0,1	-

Korkoriski

Konsernin korkoriski muodostuu pääosin lainanotosta, joka on hajautettu vaihtuva- ja kiinteäkorkoisiin instrumentteihin. Vuoden vaihteessa korollisista rahoitusveloista vaihtuvakorkoisia oli 31,0 miljoonaa euroa (24,8 miljoonaa euroa 2015) ja kiinteäkorkoisia 194,8 miljoonaa euroa (194,7 miljoonaa euroa 2015) korkojohdannaiset huomioiden. Konsernin riskienhallintapolitiikan mukaisesti pitkäaikaisista korollisista rahoitusveloista vähintään puolet pyritään pitämään kiinteäkorkoisina. Korkoriskin hallinnassa käytetään tarvittaessa korkojohdannaisia. Tilikauden päättyessä pitkäaikaisten kiinteäkorkoisten rahoitusvelkojen osuus oli 78 % (98 % vuonna 2015) ja konsernin korollisten rahoitusvelkojen keskimääräinen korkosidonnaisuusaika oli 21 kuukautta (34 kuukautta 2015) korkojohdannaiset mukaan lukien. Pääsääntöisesti konserni soveltaa avoimiin korkojohdannaisiin rahavirran suojauslaskentaa.

Sähkön hintariski

Konserni ostaa Suomessa sähköä markkinahintaan pohjoismaisesta sähköpörssistä, mikä aiheuttaa altistumisen sähkön hintariskille. Vuosittainen sähkönhankinta on suuruudeltaan noin 90 GWh. Hankintapolitiikan mukaisesti sähkönhankintaa suojataan sähkøjohdannaisilla ennalta määritettyjen suojausasteiden asettamissa rajoissa tulevien viiden vuoden periodilla. Raportointipäivänä sähkøjohdannaisien määrä oli 260 GWh (200 GWh 2015).

Sähkön hintariskin herkkyyshanalyysi

Viereinen taulukko havainnollistaa, miten sähkön hinnan kohtuullisen mahdollinen muutos, muiden muuttujien pysyessä vakiona, vaikuttaa konsernin tulokseen ennen veroja ja omaan pääomaan sähkøjohdannaisien käyvän arvon muutosten seurauksena. Kohtuullisen mahdolliseksi muutokseksi oletetaan sähkömarkkinahintojen 5 EUR/MWh:n nousu tai lasku. Muun suuruisen muutoksen vaikutuksen voi myös arvioida kohtuullisen tarkasti, koska vaikutus on likimain lineaarinen.

Korkoriskin herkkyyshanalyysi

Seuraava taulukko havainnollistaa, miten korkojen kohtuullisen mahdollinen muutos, muiden muuttujien pysyessä vakiona, vaikuttaa konsernin tulokseen ennen veroja vaihtuvakorkoisten lainojen korkokustannusten ja tulosvaikutteisesti kirjattavien korkosuojausten käyvän arvon muutosten seurauksena ja konsernin omaan pääomaan

rahavirtasuojauksen käyvän arvon muutoksen seurauksena. Kohtuullisen mahdolliseksi muutokseksi oletetaan markkinakorkojen 1 %-yksikön nousu tai lasku. Muun suuruisen muutoksen vaikutuksen voi myös arvioida kohtuullisen tarkasti, koska vaikutus on likimain lineaarinen.

milj. euroa	31.12.2016				31.12.2015			
	Korko				Korko			
	1 %-yksikön korkeampi		1 %-yksikön matalampi		1 %-yksikön korkeampi		1 %-yksikön matalampi	
	Tulos-	Oma	Tulos-	Oma	Tulos-	Oma	Tulos-	Oma
	laskelma	pääoma	laskelma	pääoma	laskelma	pääoma	laskelma	pääoma
Korkomuutoksen vaikutus	-1,2	2,7	1,2	-2,7	-1,1	4,4	1,1	-4,4

milj. euroa	31.12.2016				31.12.2015			
	Sähkön hinta				Sähkön hinta			
	5 EUR/MWh korkeampi		5 EUR/MWh matalampi		5 EUR/MWh korkeampi		5 EUR/MWh matalampi	
	Tulos-	Oma	Tulos-	Oma	Tulos-	Oma	Tulos-	Oma
	laskelma	pääoma	laskelma	pääoma	laskelma	pääoma	laskelma	pääoma
Sähkön hintamuutoksen vaikutus	0,4	0,9	-0,4	-0,9	0,4	0,6	-0,4	-0,6

Maksuvalmius- ja jälleerahoitusriski

Rahoituspolitiikan mukaisesti Group Treasury -toiminto vastaa konsernin maksuvalmiudesta, rahoituksen riittävydestä ja tehokkaasta kassanhallinnasta. Komitoidut luottolimiitit kattavat kaikki tiedossa olevat rahoitustarpeet, kuten liikkeessä olevat yritystodistukset, muut lyhytaikaiset lainat ja operatiivisesta liiketoiminnasta aiheutuvat käyttöpääoman vaihtelut sekä investoinnit.

Jälleerahoitusriskiä hallitaan hajauttamalla lainojen ja luottolimiittien maturiteettia. Toukokuussa 2016 konserni korvasi 100 miljoonan euron määräisen monivaluuttalainan 100 miljoonan euron määräisellä kansainvälisen pankkisyndikaatin valmiusluotolla, joka erääntyy 2021, jollei kahden vuoden jatko-optiota käytetä. Konsernilla on kotimainen 350 miljoonan euron määräinen yritystodistusohjelma. Lyhytaikaisilla limiiteillä ja yritystodistusohjelmalla rahoitetaan varastoja, saatavia ja jakelukanavina toimivia tytäryrityksiä sekä hallitaan Nokian Renkailla tyypillinen säännöllinen kassavaihtelujen kausivaihtelu.

Tärkeimmät rahoituskovenantit raportoidaan velkojille neljännesvuosittain. Jos konserni rikkoo rahoituskovenanteja, velkoja voi vaatia lainojen nopeutettua takaisinmaksua. Tilikauden aikana konserni on täyttänyt kaikki lainoihin liittyvät kovenanttiehdot, jotka liittyvät lähinnä omavaraisuusasteeseen. Johto tarkkailee kovenanttiehtojen täyttymistä säännöllisesti. Konsernin rahoitussopimukset sisältävät ehtoja, joiden mukaan sopimuksen voimassaolo voi päättyä, jos määräsvalta emoyrityksessä vaihtuu julkisen ostotarjouksen seurauksena.

Vuoden vaihteessa konsernin likvidien varojen määrä oli 513,2 miljoonaa euroa (429,3 miljoonaa euroa 2015). Vuoden 2016 lopussa konsernilla oli lyhytaikaisia, käyttämättömiä luottolimiittejä 506,6 miljoonaa euroa (506,6 miljoonaa euroa 2015), joista komitoidujen limiittien osuus oli 155,7 miljoonaa euroa (155,7 miljoonaa euroa 2015). Käyttämättömien pitkäaikaisten komitoidujen limiittien määrä oli 150,0 miljoonaa euroa (0,0 miljoonaa euroa 2015).

Konsernin korollisten rahoitusvelkojen määrä vuoden vaihteessa oli 225,8 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin oli 219,6 miljoonaa euroa. Korollisista rahoitusveloista 89 % oli euromääräisiä. Korollisten rahoitusvelkojen kesikorko oli 3,1 %. Lyhytaikaisten korollisten rahoitusvelkojen osuus, joka sisältää vuoden sisällä tapahtuvat lainojen lyhennykset, oli 88,8 miljoonaa euroa (19,9 miljoonaa euroa 2015).

Rahoitusvelkojen sopimuksiin perustuvat erääntymisajat

milj. euroa	2016							Yhteensä
	Tasearvo	Sopimuksiin perustuvat erääntymisajat*						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022–		
Rahoitusvelat pl. johdannaisvelat								
Rahalaitos- ja eläkelainat								
Kiinteäkorkoiset	7,1	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	-0,6	-4,9	
Vaihtuvakorkoiset	130,7	-3,3	-3,3	-131,6	0,0	0,0	0,0	
Joukkovelkakirjalainat	87,7	-90,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Yritystodistuslainat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Rahoitusleasingvelat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Osto- ja muut velat	78,0	-78,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Pankkilimiitit	0,3	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Johdannaisvelat								
Korkojohdannaiset								
Suojauksiksi määritetyt	2,2	-0,9	-0,9	-0,3	0,0	0,0	0,0	
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Valuuttajohdannaiset								
Suojauksiksi määritetyt								
Suoritettava rahavirta	3,7	-6,3	-5,5	-67,3	0,0	0,0	0,0	
Saatava rahavirta	-9,5	0,9	1,0	68,6	0,0	0,0	0,0	
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat								
Suoritettava rahavirta	9,4	-562,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Saatava rahavirta	-17,6	568,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Sähkøjohdannaiset								
Suojauksiksi määritetyt	0,7	-0,3	-0,3	-0,1	0,0	0,0	0,0	
Yhteensä	292,7	-173,4	-9,8	-131,4	-0,7	-0,7	-4,9	

* Luvut ovat diskonttaamattomia ja sisältävät sekä korkomaksut että pääoman takaisinmaksut.

Rahoitusvelkojen sopimuksiin perustuvat erääntymisajat	2015							Yhteensä
	Tasearvo	Sopimuksiin perustuvat erääntymisajat*						
milj. euroa		2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Rahoitusvelat pl. johdannaisvelat								
Rahalaitos- ja eläkelainat								
Kiinteäkorkoiset	7,1	-0,2	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	-5,6	-8,4
Vaihtuvakorkoiset	124,8	-21,9	-1,0	-1,0	-105,6	0,0	0,0	-129,4
Joukkovelkakirjalainat	87,6	-2,9	-90,6	0,0	0,0	0,0	0,0	-93,4
Yritystodistusslainat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahoitusleasingvelat	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Osto- ja muut velat	55,7	-55,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-55,7
Pankkilimiitit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Johdannaisvelat								
Korkojohdannaiset								
Suojauksiksi määritetyt	2,4	-0,8	-0,8	-0,6	-0,1	0,0	0,0	-2,4
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Valuuttajohdannaiset								
Suojauksiksi määritetyt								
Suoritettava rahavirta	0,0	-5,7	-5,1	-5,0	-54,4	0,0	0,0	-70,1
Saatava rahavirta	-19,8	1,1	1,1	1,2	69,0	0,0	0,0	72,3
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat								
Suoritettava rahavirta	15,4	-540,0	-30,7	0,0	0,0	0,0	0,0	-570,7
Saatava rahavirta	-8,9	534,8	30,9	0,0	0,0	0,0	0,0	565,7
Sähköjohdannaiset								
Suojauksiksi määritetyt	3,0	-1,4	-0,8	-0,6	-0,2	0,0	0,0	-3,0
Yhteensä	267,3	-92,7	-97,6	-6,6	-92,1	-0,7	-5,6	-295,2

* Luvut ovat diskonttaamattomia ja sisältävät sekä korkomaksut että pääoman takaisinmaksut.

Luottoriski

Konserni altistuu luottoriskille asiakkaiden myyntisaamisissa sekä talletuksissa ja johdannaistransaktioissa rahoituslaitosten ja -instituutioiden kanssa.

Asiakkaiden luottoriskien hallinnan periaatteet on dokumentoitu konsernin luottoriskipolitiikkaan. Konsernin luottokomitea tekee kaikki merkittävät luottopäätökset. Luottokelpoisuuden arvioinnissa käytetään luottotietopalveluiden keräämiä luottotietoja ja maksutapakäyttötymistä. Asiakkaiden luottokelpoisuutta tarkastellaan konserniyrityksissä säännöllisesti luottoriskipolitiikan mukaisesti. Tämän lisäksi maariskiä seurataan jatkuvasti ja luotosta rajoitetaan maissa, joissa poliittinen tai taloudellinen ympäristö on epävakaa. Myyntisaamisten luottoriskin hallinnassa käytetään pankkitakauksia, remburseja ja erityisiä maksuehtoja. Eräntyneisiin myyntisaamisiin sovitaan aina maksuohjelma, jota asiakas sitoutuu noudattamaan. Myyntisaamisiin liittyvää arvonalentumista arvioidaan merkittävien saamisten osalta vastapuolikohtaisesti sekä portfoliotasolla mahdollisen arvonalentumistappion osalta. Myyntisaamisiin ei sisälly muita yli 15 %:n asiakas- tai maariskikeskittymiä, kuin venäläisten asiakkaiden lähes 37 %:n osuus vuodenvaihteen myyntisaamisista (vuonna 2015 lähes 31 %).

Rahoitustransaktioiden luottoriskiä hallitaan toimimalla vain sellaisten rahoituslaitosten ja -instituutioiden kanssa, joilla on korkeat luottoluokitukset. Konsernin sijoitukset ovat lyhytaikaisia ja varoja voidaan sijoittaa vain vakavaraisiin kotimaisiin pörssiyrityksiin tai julkisyhteisöihin. Hallitus hyväksyy sijoituspolitiikan vuosittain.

Myyntisaamisten ikäjakauma

milj. euroa	2016	2015
Eräntymättömät	318,7	271,7
Alle 30 päivää sitten eräntyneet	39,6	72,6
30–90 päivää sitten eräntyneet	3,7	4,1
Yli 90 päivää sitten eräntyneet	12,3	8,6
Yhteensä	374,3	356,9

Pääoman hallinta

Pääoman hallinnassa konsernin tavoitteena on tehokkaan pääomarakenteen avulla varmistaa konsernin toimintaedellytykset pääomamarkkinoilla kaikissa olosuhteissa konsernin liiketoiminnan kausiluontoisuudesta riippumatta. Konserni seuraa pääomarakenteen kehitystä tunnusluvulla nettovelka/käyttökate (EBITDA) ja omavaraisuusasteella. Omavaraisuusasteen on oltava rahoituskovenanttien mukaan vähintään 30 %. Omavaraisuusastetta laskettaessa oma pääoma on jaettu taseen loppusummalla ennakkomaksuja lukuun ottamatta.

Nettovelka / käyttökate (EBITDA)

milj. euroa	2016	2015
Keskimääräinen korollinen velka	223,9	262,9
Vähennetään: Keskimääräiset likvidit varat	273,5	275,1
Keskimääräinen nettovelka	-49,7	-12,2
Liikevoitto	310,5	296,0
Lisätään: Poistot	84,7	82,6
Käyttökate (EBITDA)	395,2	378,6
Nettovelka / käyttökate (EBITDA)	-0,13	-0,03

Omavaraisuusaste

milj. euroa	2016	2015
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma	1 458,5	1 241,6
Lisätään: Määräysvallattomien omistajien osuus	0,0	0,0
Oma pääoma yhteensä	1 458,5	1 241,6
Taseen loppusumma	1 975,7	1 754,8
Vähennetään: Ennakkomaksut	0,6	1,0
Oikaistu taseen loppusumma	1 975,2	1 753,8
Omavaraisuusaste	73,8 %	70,8 %

30. Johdannaissopimusten käyvät arvot

milj. euroa	2016			2015		
	Nimellis- arvo	Käypä arvo Varat	Käypä arvo Velat	Nimellis- arvo	Käypä arvo Varat	Käypä arvo Velat
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat johdannaissopimukset						
Valuuttajohdannaiset						
Valuuttatermiinit	545,3	17,6	9,3	497,9	8,9	15,4
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	20,0	0,0	0,0	20,0	0,0	0,0
Rahavirtaa suojaavat johdannaissopimukset						
Valuuttajohdannaiset						
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	67,5	9,5	3,7	67,5	19,8	0,0
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	100,0	0,0	2,2	100,0	0,1	2,5
Sähköjohdannaiset						
Sähkötermiinit	7,7	0,3	1,0	7,0	0,0	3,0

Johdannaiset erääntyvät seuraavien 12 kuukauden kuluessa lukuun ottamatta koron- ja valuutanvaihtosopimuksia, koronvaihtosopimuksia ja sähkötermiineitä.

Valuuttatermiinisopimusten käypä arvo on laskettu tilinpäätöshetken termiinkursseilla. Valuuttatoptioiden käypä arvo on puolestaan laskettu käyttäen optioiden arvonmääritysmallia.

Koron- ja valuutanvaihtosopimusten ja korkojohdannaisten käyvät arvot määritetään tulevien rahavirtojen nykyarvona tilinpäätöshetken markkinakorkoihin perustuen.

Sähköjohdannaisten käyvät arvot perustuvat toimivilla markkinoilla noteerattuihin markkinahintoihin tilinpäätöspäivänä.

31. Muut vuokrasopimukset

milj. euroa	2016	2015
Konserni vuokralle ottajana		
Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat		
Alle 1 vuoden kuluessa erääntyvät	20,3	20,3
1–5 vuoden kuluessa erääntyvät	49,8	53,1
Yli 5 vuoden kuluessa erääntyvät	1,1	9,3
	71,2	82,7

Konserni on vuokrannut useita käyttämiään toimisto- ja varastotiloja sekä myyntipisteitä. Vuokrasopimusten pituudet vaihtelevat muutamasta vuodesta viiteentoista vuoteen. Taloudellisen raportoinnin kannalta merkittävimmät muihin vuokrasopimuksiin luokiteltuun erään sisältyvät Vianorin toimipisteet.

Vuoden 2016 tuloslaskelmaan sisältyy muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettuja vuokratuloja 55,2 miljoonaa euroa (34,9 miljoonaa euroa vuonna 2015).

Konserni vuokralle antajana

Vianor vuokraa tavanomaisin vuokrasopimuksin kuorma-autonrenkaiden runkoja ja pintoja lyhytaikaisilla vuokrasopimuksilla. Niihin ei liity lunastusoptioita eikä jatkokauden mahdollisuutta.

Vuokratuottojen merkitys ei ole olennainen.

32. Ehdolliset velat ja varat sekä hankintasitoumukset

milj. euroa	2016	2015
Omasta velasta		
Kiinteistökiinnitykset	1,0	1,0
Pantit	4,7	4,8
Muut omat vastuut		
Takaukset	10,9	5,2
Lunastussitoumukset	-	1,6

33. Riita-asiat, oikeusprosessit ja lähiajan riskit

Suomen Verohallinto on tehnyt konsernin liiketoimintaan liittyviä verotuksen oikaisupäätöksiä vuodesta 2007 alkaen ja vaatii runsaat 105 miljoonaa euroa lisäveroja, veronkorotuksia ja korkoja. Keväällä 2015 huomattavimmat päätökset palautettiin Verohallinnolle uudelleen toimitettaviksi, mutta joulukuussa 2015 tulleet uudet päätökset muuttuivat vain hiukan - vaatimukset pienenevät runsaat 6 miljoonaa euroa. Marraskuussa 2016 Oikaisulautakunta pienensi pääasiassa veronkorotuksia vielä 5 miljoonaa euroa. Yhtiö on kirjannut verottajan vaatimat summat sellaisinaan vuosien 2013 ja 2014 tilinpäätöksiin ja tuloksiin, ja viimeisimmät pienennykset vuonna 2015 ja 2016. Yhtiö pitää päätöksiä virheellisinä ja on hakenut muutosta niihin jättämällä valituksen hallinto-oikeuteen. Yhtiö tulee myös tarvittaessa vaatimaan toimivaltaisia viranomaisia neuvottelemaan oikaisuista seuraavan kahdenkertaisen verotuksen poistamisesta. Yhtiö on lisäksi käynnistänyt erillisen prosessin Verohallinnon ja verotarkastajien verotarkastuksessa käyttämien menettelytapojen laillisuuden selvittämiseksi kokonaisuudessaan. Oikeusprosessien odotetaan kestävän useita vuosia. Vuoden 2011 vastaava siirtohinnoittelutarkastus on kesken.

Yhtiö kertoi helmikuussa 2016, että yhtiön toimintatavat rengastesteissä eivät ole aina aikaisemmin vastanneet Nokian Renkaiden vastuullisia toimintatapoja. Yhtiö korostaa, että sen renkaat ovat aina olleet turvallisia, siitä ei ole missään tilanteessa tingitty. Asiaan liittyviä oikeusprosesseja ei ole vireillä.

Lisäksi konsernilla on joitain liiketoimintaan liittyviä riita-asioita ja oikeusprosesseja, joilla ei odoteta olevan merkittäviä vaikutuksia konsernitilinpäätökseen.

Venäjän taloudessa esiintyvä epävarmuus syntyy öljyn hinta-, korkotas- ja investointikehityksestä sekä Ukrainan kriisin pakotteista. Venäjän talouden kasvun odotetaan kuitenkin kääntyvän positiiviseksi vuonna 2017. Yhdysvaltain presidentin valintaan liittyvät mahdolliset vaikutukset nähdään tulevina kuukausina. Ukrainan kriisin kärjistyminen voisi aiheuttaa vakavaa häiriötä, uusia talouspakotteita ja talouskehityksen heikkenemistä Venäjällä ja Suomessa. Brexit ei käytännössä vaikuta Nokian Renkaiden liiketoimintaan. Muut epävarmuustekijät liittyvät renkaiden haastavaan hinnoitteluympäristöön raaka-aineiden hintakehityksen kanssa.

34. Lähipiiritapahtumat

Konsernin emo- ja tytäryrityssuhteet ovat seuraavat:

	Kotipaikka	Kotimaa	Konsernin omistus-osuus %	Osuus äänivallasta %	Emoyrityksen omistus-osuus %
Emoyritys					
Nokian Renkaat Oyj	Nokia	Suomi			
Konserniyritykset					
Nokian Raskaat Renkaat Oy	Nokia	Suomi	100	100	100
Nokian Däck AB		Ruotsi	100	100	100
Nokian Dekk AS		Norja	100	100	100
Nokian Reifen GmbH		Saksa	100	100	100
Nokian Reifen AG		Sveitsi	100	100	100
Nokian Tyres U.S. Holdings Inc.		USA	100	100	100
Nokian Tyres Inc.		USA	100	100	
Nokian Tyres Canada Inc.		Kanada	100	100	100
Nokian Tyres s.r.o.		Tsekin tasavalta	100	100	100
TOV Nokian Shina		Ukraina	100	100	100
TOO Nokian Tyres		Kazakstan	100	100	100
000 Nokian Shina	Vsevolozhsk	Venäjä	100	100	100
TAA Nokian Shina Belarus		Valko-Venäjä	100	100	99
Nokian Renkaat Holding Oy	Nokia	Suomi	100	100	99
000 Nokian Tyres	Vsevolozhsk	Venäjä	100	100	
000 Hakkapeliitta Village	Vsevolozhsk	Venäjä	100	100	
Nokian Tyres Trading (Shanghai) Co Ltd		Kiina	100	100	
NT Tyre Machinery Oy	Nokia	Suomi	100	100	100
Direnic Oy	Nokia	Suomi	100	100	100
Hakka Invest Oy	Nokia	Suomi	100	100	100
000 Hakka Invest	Vsevolozhsk	Venäjä	100	100	
Koy Nokian Nosturikatu 18	Nokia	Suomi	100	100	100
Koy Nokian Rengaskatu 4	Nokia	Suomi	100	100	100
Nokian Tyres Spain S.L.U.	Madrid	Espanja	100	100	100
Nokianvirran Energia Oy	Nokia	Suomi	32,3	32,3	32,3
Vianor Holding Oy	Nokia	Suomi	100	100	100
Vianor Oy	Lappeenranta	Suomi	100	100	
Kymen Rengaskeskus Oy	Hamina	Suomi	100	100	
Öljyhetki Oy	Kotka	Suomi	100	100	
Vianor Russia Holding Oy	Nokia	Suomi	100	100	
000 Vianor SPb	Pietari	Venäjä	100	100	
Vianor Fleet Solution Oy	Nokia	Suomi	100	100	
Posiber Oy	Nokia	Suomi	100	100	
Vianor AB		Ruotsi	100	100	
Nordicwheels AB		Ruotsi	100	100	
Vianor AS		Norja	100	100	
Dekkspecialisten AS	Oslo	Norja	100	100	
Vianor AG		Sveitsi	100	100	
Vianor Inc.		USA	100	100	
Osakkuusyrietykset					
Sammaliston Sauna Oy	Nokia	Suomi	33	33	33

Ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen yhtiön luonteen ja vähäisen vaikutuksen vuoksi.

Nokianvirran Energia Oy on kolmen osapuolen yhteinen toiminto, mikä toimittaa Nokian rengastehtaalle tuotannossa käytettävää höyryä. Yhtiön osapuolet käyttävät yhteistä määräysvaltaa noudattaen ns. Mankala-periaatetta, missä yhtiön ei ole tarkoitus tehdä voittoa ja järjestelyn osapuolet ovat sitoutuneet käyttämään koko tuotoksen. Yhtiö yhdistellään konserniyrityksenä suhteellisella konsolidointimenetelmällä rivi riviltä 32,3 % omistussuuden mukaisesti.

Konsernin lähipiiriin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja muu johto läheisine perheenjäsenineen.

Liiketoimet ja avoimet saldot huomattavan vaikutusvallan omaavien tahojen kanssa

1 000 euroa	2016	2015
Johto		
Työsuhde-etuudet		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	4 842,1	3 904,4
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	-162,3	145,2
Irtisanomisen yhteydessä suoritetut etuudet	112,0	-
Osakeperusteiset maksut	6 170,3	2 018,7
Yhteensä	10 962,1	6 068,4
Palkat ja palkkiot		
Ari Lehtoranta, toimitusjohtaja	1 484,7	1 210,2
josta lisäpalkkioina raportointivuodelta	731,2	522,3
Hallituksen jäsenet		
Petteri Walldén	91,4	89,0
Heikki Allonen	36,0	-
Hille Korhonen	51,4	49,0
Tapio Kuula	49,6	36,0
Raimo Lind	50,8	49,0
Veronica Lindholm	33,0	-
Inka Mero	50,2	48,4
Hallituksen aiemmat jäsenet		
Hannu Penttilä	16,0	49,0
Kim Gran	-	13,1
Risto Murto	-	13,0
Yhteensä	378,4	346,5
Hallituksen jäsenille ei ole maksettu lisäpalkkioita.		
Muu johto	3 016,0	2 274,8
josta lisäpalkkioina	987,7	610,2

Hallituksen jäsenille ei ole myönnetty ehdoiltaan erityisiä eläkesitoumuksia eikä heidän palkkioista kerry lakisääteistä eläkekulua. Toimitusjohtaja Lehtorannan lakisääteinen eläkekulu v. 2016 oli 270 tuhatta euroa (v. 2015 225 tuhatta euroa) ja hänen irtisanouduttua kaikki lisäeläkesopimuksen talletukset palautuvat ja siten kuluu puuntuu 176 tuhatta euroa (v. 2015 kuluu oli 132 tuhatta euroa). Eläkeiäksi oli sovittu 63 vuotta. Toimitusjohtajan eläkekapitalisatiosopimuksen vuosittaiset maksut talletustilille on pantattu eläkelupauksesta kirjatun velan vakuudeksi. Eläke oli maksupohjainen.

Lähipiirille ei ole myönnetty lainoja, takauksia tai vakuuksia. Yrityksen toimitusjohtajalle ja muulle johdolle myönnettyt osakkeet ja optiot. Johdon optio-oikeuksissa on samanlaiset ehdot kuin muun henkilökunnan optioissa.

	2016	2015
Myönnetty (kpl)		
Osakkeita	303 875	128 600
Osakeoptioita	48 025	233 400
Hallussa (kpl)	42 735	42 369
Osakkeita	362 442	111 800
Osakeoptioita	334 325	634 800
joista toteutettavissa	168 900	229 700

Hallituksen jäsenille ei ole myönnetty osake- tai optiopalkkioita.

35. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Tilinpäätöspäivän jälkeisillä tapahtumilla ei ole merkittäviä vaikutuksia tilinpäätökseen.

milj. euroa 1.1.–31.12.	Viite	2016	2015
Liikevaihto	(1)	651,8	687,8
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	(2)(3)	-507,2	-560,8
Bruttokate		144,6	127,0
Myyntin ja markkinoinnin kulut	(2)(3)	-28,5	-26,8
Hallinnon kulut	(2)(3)(4)	-24,8	-17,4
Liiketoiminnan muut kulut	(2)(3)	-17,6	-19,9
Liiketoiminnan muut tuotot		0,3	1,3
Liikevoitto		74,1	64,2
Rahoitustuotot ja -kulut	(5)	138,8	160,9
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		212,9	225,1
Poistoeron muutos	(6)	0,4	-1,4
Tuloverot	(7)	-16,5	-7,5
Tilikauden voitto		196,7	216,2

milj. euroa 31.12.	Viite	2016	2015
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	(8)	16,1	13,7
Aineelliset hyödykkeet	(8)	131,5	128,8
Osuudet saman konsernin yrityksissä	(9)	133,0	132,0
Osuudet osakkuusyhteisöissä	(9)	4,3	3,0
Muut sijoitukset	(9)	0,6	0,2
Pysyvät vastaavat yhteensä		285,4	277,6
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	(10)	91,5	97,3
Pitkäaikaiset saamiset	(11)	274,1	263,5
Lyhytaikaiset saamiset	(12)	367,6	395,6
Rahat ja pankkisaamiset		482,9	411,9
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		1 216,1	1 168,3
		1 501,6	1 446,0
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	(13)		
Osakepääoma		25,4	25,4
Ylikurssirahasto		182,5	182,5
Omat osakkeet		-5,4	-7,7
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		169,0	133,0
Kertyneet voittovarot		248,3	234,1
Tilikauden voitto		196,7	216,2
Oma pääoma yhteensä		816,5	783,5
Tilinpäätössiirtojen kertymä			
Kertynyt poistoero	(8)	36,8	37,2
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma	(14)	102,5	190,4
Lyhytaikainen vieras pääoma	(15)	545,7	434,8
Vieras pääoma yhteensä		648,2	625,3
		1 501,6	1 446,0

milj. euroa 1.1.–31.12.	2016	2015
Tilikauden voitto	196,7	216,2
Oikaisut		
Poistot ja arvonalentumiset	27,7	26,4
Rahoitustuotot ja -kulut	-138,8	-160,9
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot, muut oikaisut	0,0	-1,3
Tuloverot	16,5	7,5
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	102,1	87,9
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	28,5	-45,1
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	5,9	24,5
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	80,6	-2,8
Käyttöpääoman muutos	114,9	-23,4
Rahoituserät ja verot		
Saadut korot ja muut rahoituserät	20,8	25,4
Maksetut korot ja muut rahoituserät	-18,5	-18,4
Saadut osingot	138,9	172,7
Maksetut tuloverot	-67,0	-21,4
Rahoituserät ja verot	74,2	158,4
Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat (A)	291,2	222,9
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-32,9	-33,3
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0,0	1,3
Tytäryritysten hankinnat	0,0	0,0
Investoinnit muihin sijoituksiin	-2,7	-1,8
Investointeihin käytetyt nettorahavarat (B)	-35,6	-33,8

milj. euroa 1.1.–31.12.	2016	2015
Rahoituksen rahavirta		
Osakeannista saadut maksut	35,9	32,7
Omien osakkeiden hankkiminen	0,0	0,0
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	0,0	-17,7
Pitkäaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-10,7	49,5
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	80,6	-4,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	-87,9	-62,3
Maksetut konserniavustukset	0,0	0,0
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-202,6	-193,5
Rahoitukseen käytetyt nettorahavarat (C)	-184,6	-195,4
Rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-) (A+B+C)	71,0	-6,3
Rahavarat tilikauden alussa	411,9	418,2
Rahavarat tilikauden lopussa	482,9	411,9

Rahoituserät ja verot sisältävät vuosien 2007-2010 verotusten kumottujen ja myöhemmin uusittujen oikaisupäätösten lisäveroja ja veron korotuksia, joita maksettiin vuonna 2016 51,0 miljoonaa euroa ja vuonna 2015 6,1 miljoonaa euroa. Lisäksi vuonna 2016 Verohallinto palautti 4,9 miljoonaa euroa veron korotuksia viimeisimmän Verotuksen oikaisulautakunnan päätöksen mukaisesti.

Emoyrityksen tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Yleistä

Nokian Renkaat Oyj:n, kotipaikka Nokia, tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolainsäädäntöön perustuvia laskentaperiaatteita noudattaen.

Vaihto-omaisuuden arvostaminen

Vaihto-omaisuus esitetään fifo-periaatteen mukaisesti hankintamenon tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen myyntihinnan määräisenä. Valmistetun vaihto-omaisuuden hankintameno luetaan välittömien kustannusten lisäksi myös osuus tuotannon yleiskustannuksista.

Pysyvien vastaavien arvostaminen

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Kokonaispoistojen ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus on esitetty erillisenä eränä kohdassa tilinpäätössiirtojen kertymä. Suunnitelmapoistot on laskettu taloudellista pitoaikaa vastaavina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenoista.

Poistoajat ovat:

Aineettomat hyödykkeet	3–10 v.
Rakennukset.....	20–40 v.
Koneet ja kalusto	4–20 v.
Muut aineelliset hyödykkeet	10–40 v.

Maa-alueiden, osakkeiden ja osuuksien arvosta ei tehdä säännönmukaista poistoa.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan liiketoiminnan muiksi kuluiksi sinä tilikautena, jolloin ne syntyvät. Kolmen tai useamman vuoden ajan tuloa kerryttävät merkittävät kehitysmenot on aktivoitu pitkävaikutteisina menoina ja poistetaan vaikutusaikanaan. Poistoaika on 3–5 vuotta.

Eläkkeet ja eläkevastuiden kattaminen

Eläkemenot perustuvat suomalaisten viranomaisten laatimiin ja säännöllisesti tarkistettaviin eläkelaskelmiin ja kirjataan tilikauden kuluksi.

Suomessa eläkejärjestelyt rahoitetaan suorituksina eläkevakuutusyhtiölle.

Oma pääoma

Yhtiön hankkimien omien osakkeiden hankintameno vähennetään omasta pääomasta. Kun nämä osakkeet myydään, osakkeista saatu vastike, josta on vähennetty suorat transaktiokustannukset sekä tuloverojen vaikutus, merkitään omaan pääomaan.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Valuuttamääräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöshetkellä avoimena olevat valuuttamääräiset tase-erät ja termiinisopimukset arvostetaan Euroopan Keskuksen ilmoittamaan tilinpäätöspäivän kurssiin.

Kaikki rahoituksen kurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoituksen tuottoihin ja kuluihin.

Välittömät verot

Tuloslaskelman verot sisältävät verotettavan tuloksen perusteella lasketut välittömät verot sekä jaksotuseroihin perustuvan laskennallisen verosaamisen muutoksen. Tilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymät esitetään täysimääräisinä taseessa, eikä niihin sisältyvää laskennallisen verovelan osuutta ole käsitelty velkana.

Laskennallinen verovelka sekä laskennalliset verosaamiset on esitetty omina erinään. Verovelkaa ja -saamia laskettaessa on käytetty viimeisintä voimassaolevaa paikallista verokantaa.

1. Liikevaihto toimialoittain ja markkina-alueittain

milj. euroa	2016	2015
Henkilöautonrenkaat	505,2	542,4
Raskaat Renkaat	146,6	145,3
Muu myynti	0,0	0,0
Yhteensä	651,8	687,8
Suomi	124,7	135,4
Muut Pohjoismaat	182,3	178,3
Baltia ja Venäjä	32,1	48,3
Muu Eurooppa	208,4	218,4
Pohjois-Amerikka	93,9	96,8
Muut maat	10,4	10,5
Yhteensä	651,8	687,8

2. Henkilöstökulut

milj. euroa	2016	2015
Palkat ja palkkiot	40,6	43,6
Eläkekulut	7,2	7,7
Muut henkilösivukulut	3,0	2,7
Yhteensä	50,7	54,0
Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan suoriteperusteiset palkat joista lisäpalkkioina	2,3	1,6
	1,2	0,5

Hallituksen jäsenille ei ole myönnetty ehtoiltaan erityisiä eläkesitoumuksia.

Toimitusjohtajan eläkeiäksi oli sovittu 63 vuotta. Ks. myös Konsernitilinpäätöksen liitetietojen kohta 34 Lähipiiritapahtumat.

Henkilöstö keskimäärin

Tuotanto	463	602
Myynti ja markkinointi	73	70
Muut	183	195
Yhteensä	719	867

3. Poistot

milj. euroa	2016	2015
Tase-eräkohtaiset suunnitelman mukaiset poistot		
Aineettomat hyödykkeet	4,9	4,3
Rakennukset	2,1	2,0
Koneet ja kalusto	21,1	20,0
Muut aineelliset hyödykkeet	0,1	0,0
Yhteensä	28,1	26,3
Toimintokohtaiset poistot		
Tuotanto	20,8	20,0
Myynti ja markkinointi	0,2	0,2
Hallinto	5,1	4,5
Muu liiketoiminta	2,0	1,6
Yhteensä	28,1	26,3

4. Tilintarkastajan palkkiot

milj. euroa	2016	2015
KHT-Yhteisö KPMG Oy Ab		
Tilintarkastus	0,1	0,1
Veroneuvonta	0,2	0,2
Muut palvelut	0,1	0,1
Yhteensä	0,5	0,4

5. Rahoitustuotot ja -kulut

milj. euroa	2016	2015
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	138,5	172,3
Muilta	0,0	0,0
Yhteensä	138,5	172,3
Korkotuotot pitkäaikaisista lainoista		
Saman konsernin yrityksiltä	17,3	21,2
Muilta	0,0	0,0
Yhteensä	17,3	21,2
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	2,8	3,5
Muilta	0,7	0,8
Yhteensä	3,5	4,2
Kurssierot (netto)	-1,5	-22,9
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-14,0	-5,3
Muille	-4,5	-4,9
Muut rahoituskulut	-0,6	-3,6
Yhteensä	-19,0	-13,8
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	138,8	160,9

Muihin rahoituskuluihin vuonna 2015 sisältyy 2,7 miljoonan euron tarjouspreemio liittyen joukkovelkakirjalainan takaisinostoon, sekä nettotuottona 1,0 miljoonaa euroa lisäverojen viivästyskorkojen peruutuksia.

6. Tilinpäätössiirrot

milj. euroa	2016	2015
Poistoeron muutos		
Aineettomat hyödykkeet	0,3	0,2
Rakennukset	-0,3	0,0
Koneet ja kalusto	-0,4	1,2
Muut aineelliset hyödykkeet	0,0	0,0
Yhteensä	-0,4	1,4

7. Tuloverot

milj. euroa	2016	2015
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-21,5	-12,5
Edellisten tilikausien verot	5,0	5,0
Laskennallisten verojen muutos	0,0	0,0
Yhteensä	-16,5	-7,5

8. Pysyvät vastaavat

milj. euroa	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet				Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat
	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	
Hankintameno 1.1.2016	49,6	3,6	0,7	69,5	405,1	3,8	9,7
Lisäykset	0,3				21,7		25,7
Vähennykset					-18,0		
Siirrot erien välillä	6,9	0,1		0,5	12,4	0,4	-20,3
Hankintameno 31.12.2016	56,8	3,7	0,7	69,9	421,3	4,3	15,1
Kertyneet poistot 1.1.2016	-36,6	-2,9		-31,4	-325,0	-3,6	
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot					3,5		
Tilikauden poisto	-4,7	-0,2		-2,1	-21,1	-0,1	
Kertyneet poistot 31.12.2016	-41,3	-3,0		-33,5	-342,6	-3,6	
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	15,5	0,6	0,7	36,4	78,7	0,6	15,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	13,0	0,7	0,7	38,1	80,1	0,2	9,7
Kokonais- ja sumupoistojen kertynyt erotus 31.12.2016	2,8	0,1	-	12,8	16,9	-0,4	
Kokonais- ja sumupoistojen kertynyt erotus 31.12.2015	2,4	0,1	-	17,7	17,3	-0,4	

9. Sijoitukset

milj. euroa	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuusyhteisöissä	Muut sijoitukset
Hankintameno 1.1.2016	132,0	3,0	0,2
Vähennykset	-26,6	-	-
Lisäykset	27,6	1,3	0,4
Hankintameno 31.12.2016	133,0	4,3	0,6
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	133,0	4,3	0,6
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	132,0	3,0	0,2

10. Vaihto-omaisuus

milj. euroa	2016	2015
Aineet ja tarvikkeet	47,1	49,8
Keskeneräinen tuotanto	3,0	2,5
Valmiit tuotteet	41,4	45,0
Kirjanpitoarvo yhteensä	91,5	97,3

11. Pitkäaikaiset saamiset

milj. euroa	2016	2015
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	274,0	263,1
Lainasaamiset muilta	0,2	0,3
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	274,1	263,5

Toimitusjohtajalle ja hallituksen jäsenille ei ole myönnetty lainoja.

12. Lyhytaikaiset saamiset

milj. euroa	2016	2015
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	129,1	134,3
Lainasaamiset	152,6	166,1
Siirtosaamiset	14,9	24,3
Yhteensä	296,6	324,6
Myyntisaamiset	29,7	28,6
Muut saamiset	5,3	5,2
Siirtosaamiset	35,9	37,2
Yhteensä	71,0	71,0
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	367,6	395,6
Siirtosaamisiin sisältyvät oleelliset erät		
Rahoituserät	32,0	33,2
Sosiaalimaksut	4,7	6,2
Venäjän-tehtaan investoinnit	0,1	7,2
Laskuttamattomat toimitukset ja palvelut, tytäryritys	9,7	13,6
Muut erät	4,3	1,2
Yhteensä	50,8	61,4

13. Oma pääoma

milj. euroa	2016	2015
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	25,4	25,4
Uusmerkinnät	-	-
Osakepääoma 31.12.	25,4	25,4
Ylikurssirahasto 1.1.	182,5	182,5
Emissiovoitot	-	-
Ylikurssirahasto 31.12.	182,5	182,5
Sidottu oma pääoma yhteensä	207,9	207,9
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	133,0	99,6
Emissiovoitot	35,9	33,4
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	169,0	133,0
Kertyneet voittovarot 1.1.	450,3	427,6
Osingonjako	-202,0	-193,5
Kertyneet voittovarot 31.12.	248,3	234,1
Omat osakkeet	-5,4	-7,7
Tilikauden tulos	196,7	216,2
Vapaa oma pääoma yhteensä	608,6	575,6
Oma pääoma yhteensä	816	783,5
Laskelma voitonjakokelpoisista varoista 31.12.		
Voitto edellisiltä tilikausilta	248,3	234,1
Omat osakkeet	-5,4	-7,7
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	169,0	133,0
Tilikauden tulos	196,7	216,2
Jakokelpoinen oma pääoma 31.12.	608,6	575,6

Konserni tai emoyritys eivät itse suoraan omista omia osakkeita.

Yritys on solminut sopimuksen ulkopuolisen palveluntuottajan kanssa avainhenkilöiden osakepalkkiojärjestelmän hallinnoinnista. Osana hallinnointisopimusta palveluntuottaja ostaa ja hallinnoi osakkeita osakepalkkiojärjestelmästä aiheutuvan kassavirtariskin hallitsemiseksi ja järjestelmän toteuttamiseksi. Osakkeet ovat ulkopuolisen omaisuutta kunnes osakkeet kannustinjärjestelmän puitteissa luovutetaan sen osallistujille. Menettelyn juridisesta muodosta riippumatta se on tilinpäätöksessä käsitelty ikään kuin yritys olisi hankkinut omia osakkeita. Vuonna 2014 on hankittu 300 000 osaketta. Tilikauden 2016 lopussa osakkeita oli 232 792 (2015: 300 000), mikä on 0,2 % (2015: 0,2 %) kaikista yrityksen osakkeista.

14. Pitkäaikainen vieras pääoma

milj. euroa	2016	2015
Korolliset		
Joukkovelkakirjalainat	-	87,7
Lainat rahoituslaitoksilta	102,4	102,4
Yhteensä	102,4	190,1
Korottomat		
Siirtovelat	0,1	0,3
Yhteensä	0,1	0,3
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	102,5	190,4

15. Lyhytaikainen vieras pääoma

milj. euroa	2016	2015
Korolliset		
Velat saman konsernin yrityksille		
Rahoituslainat	336,5	256,3
Joukkovelkakirjalainat	87,7	-
Yhteensä	424,2	256,3

Kesäkuussa 2017 kerralla erääntyvän joukkovelkakirjalainan alkuperäinen nimellismäärä oli 150 miljoonaa euroa ja sen vuosittain maksettava kuponkikorko on 3,25%. Yritys osti takaisin joukkovelkakirjalainan lainaosuuksia nimellismäärältään 62,3 miljoonaa euroa syyskuussa 2015.

milj. euroa	2016	2015
Korottomat		
Velat saman konsernin yrityksille		
Ostovelat	41,4	54,4
Siirtovelat	8,9	2,9
Yhteensä	50,3	57,2
Ostovelat	26,0	18,6
Muut velat	2,1	53,4
Siirtovelat	43,0	49,3
Yhteensä	71,1	121,3
Korottomat yhteensä	121,5	178,5

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä 545,7 434,8

milj. euroa	2016	2015
Siirtovelkoihin sisältyvät oleelliset erät		
Palkat ja sosiaalimaksut	11,2	11,6
Vuosialennukset, myynti	4,3	8,7
Verot	4,5	4,0
Rahoituserät	15,3	20,4
Komissiot	4,3	3,1
Laskuttamattomat toimitukset	0,6	0,4
Ennakoidut takuukorvaukset	0,9	0,8
Muut	1,9	3,2
Yhteensä	43,0	52,2

Muut velat 2015 sisältää vuosilta 2007–2010 kirjatut verotuksen oikaisupäätösten mukaiset erät, yhteensä 51,0 miljoonaa euroa.

16. Vastuusitoumukset

milj. euroa	2016	2015
Omasta velasta		
Pantit	-	0,0
Konserni- ja osakkuusyritysten puolesta		
Takaukset	81,4	63,0
Velkojen ja sitoumusten vakuudeksi emoyhtiö on antanut takauksia yhteensä 78,5 miljoonaa euroa (2015: 60,4 miljoonaa euroa).		
Muiden puolesta		
Takaukset	0,2	0,2
Muut omat vastuut		
Takaukset	29,9	22,6
Leasing- ja vuokravastuut		
Maksut vuodelta 2017/2016	4,0	3,4
Maksut seuraavilta vuosilta	8,2	5,3

17. Johdannaisopimukset

milj. euroa	2016	2015
Korkojohdannaiset		
Koronvaihtosopimukset		
Nimellisarvo	100,0	100,0
Käypä arvo	-2,2	-2,4
Valuuttajohdannaiset		
Valuuttatermiinit		
Nimellisarvo	585,8	569,6
Käypä arvo	8,2	-6,8
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset		
Nimellisarvo	87,5	87,5
Käypä arvo	5,8	19,8
Sähköjohdannaiset		
Sähkötermiinit		
Nimellisarvo	7,7	7,0
Käypä arvo	-0,7	-3,0

Korko- ja sähköjohdannaisopimusten realisoitumattomia arvomuutoksia ei kirjata tulosvaikutteisesti. Koronvaihtosopimus suojaa rahalaitoslainaan liittyviä tulevia korkomaksuja ja sähkötermiinit puolestaan tulevaa sähkönhankintahintaa Suomessa. Näiden johdannaisopimusten ehdot ovat yhteneväiset suojauskohteiden kanssa. Koronvaihtosopimuksen rahavirrat toteutuvat seuraavien kolmen vuoden aikana ja sähkötermiinien rahavirrat seuraavien viiden vuoden aikana.

Valuuttatermiinisopimusten käypä arvo on laskettu tilinpäätöshetken termiinikursseilla. Valuuttaoptioiden käypä arvo on puolestaan laskettu käyttäen optioiden arvonmääritysmallia.

Korkojohdannaisten käypä arvo määritetään tulevien rahavirtojen nykyarvona tilinpäätöshetken markkinakorkoihin perustuen.

Sähköjohdannaisten käyvät arvot perustuvat toimivilla markkinoilla noteerattuihin markkinahintoihin tilinpäätöspäivänä.

18. Ympäristövastuut ja -menot

Ympäristöön liittyvät kulut sisältyvät tuotannon kustannuksiin. Yhtiö on hoitanut ympäristövelvoitteensa asianmukaisesti eikä sillä ole tiedossa olennaisia ympäristöön liittyviä vastuuta. Vuosikertomuksen ympäristöasioiden lisäksi Nokian Renkaat julkaisi erillisen yritys vastuuraportin keväällä 2016.

Tietoa Nokian Renkaiden osakkeesta

Osaketiedot

Markkina	Nasdaq Helsinki
ISIN	FI0009005318
Tunnus	NRE1V
Reuters-tunnus	NRE1V.HE
Bloomberg-tunnus	NRE1V:FH
Lista	OMXH Suuret yhtiöt
Toimiala	Tires & Rubber
Osakkeiden lukumäärä 31.12.2016	135 911 695

Osakepääoma ja osakkeet

Nokian Renkaiden osake noteerattiin ensimmäisen kerran Nasdaq Helsinki Oy:n (Helsingin Pörssi vuoteen 2007) päälisellä 1.6.1995. Yhtiössä on vain yhdenlaisia osakkeita ja jokaisella osakkeella on yksi ääni ja yhtäläinen oikeus osinkoon. Osinkoon oikeuttavien osakkeiden lukumäärä 31.12.2016 oli 135 911 695 kappaletta.

» Lue lisää: www.nokianrenkaat.fi/yritys/sijoittajat/osake/tietoa-osakkeesta/

Osakkeiden kurssikehitys ja vaihto vuonna 2016

Vuoden 2016 lopussa Nokian Renkaiden osakkeen kurssi oli 35,42 euroa eli 7,0 % enemmän kuin edellisen vuoden päätöskurssi 33,10 euroa. Vuoden 2016 aikana Nokian Renkaiden osakkeen korkein noteeraus oli 36,74 euroa (2015: 37,57) ja alin noteeraus 27,48 euroa (19,23). Vuoden aikana Nokian Renkaiden osaketta vaihdettiin Nasdaq Helsinki Oy:ssä yhteensä 138 561 065 kappaletta (195 229 321). Osakekannan markkina-arvo vuoden lopussa oli 4 813 992 237 euroa (4 458 277 859).

Nokian Renkaiden osakkeilla käydään kauppaa myös vaihtoehtoisilla kaupankäyntipaikoilla, kuten esimerkiksi Bats CXE:ssä, Turquoisessa ja BATSiissa. Osakkeita vaihdettiin näillä vaihtoehtoisilla kaupankäyntipaikoilla yhteensä 127 537 938 kappaletta vuonna 2016.

Osakkeiden lukumäärä 31.12.2016 oli 135 911 695 kappaletta.

» Lue lisää: www.nokianrenkaat.fi/yritys/sijoittajat/osake/osakekurssi/

Osingonjakopolitiikka

Yhtiön hallituksen osingopolitiikkana on ollut esittää yhtiökokouksen hyväksyttäväksi osinkoa, joka noudattelee yhtiön tuloskehitystä.

Osingonjakopolitiikka päivitettiin vuonna 2015.

Nokian Renkaiden osingopolitiikka vuosille 2016–2018: yhtiön tavoitteena on tarjota vakaa tai korkeampi absoluuttinen osinko per osake vuosina 2016–2018 (kolmannen tehtaan investoinneista huolimatta). Yhtiön tavoitteena on maksaa osinkona vähintään 50 % nettovoitosta.

TALOUDELLISET TAVOITTEET 2016–2018*

Markkinoita nopeampi kannattava kasvu

Markkinoita nopeampi kasvu Tavoitteemme on saavuttaa keskimääräinen vuotuinen kasvu, joka on korkeampi kuin kohdemarkkinoiden kasvu. Tämä tarkoittaa, että tavoitteenamme on kasvaa orgaanisesti nopeammin kuin renkaiden jälkimarkkinat. Nykyisillä markkinanäkymillä tästä seuraisi vähintään 4–5 %:n myynnin keskimääräinen vuotuinen kasvu kaudella 2016–2018.

Terve kannattavuus Tavoitteena on säilyttää teollisuudenalan paras liikevoittotaso, minimissään 22 %.

Hyvä tuotto osakkeenomistajille Tavoitteemme on tarjota vakaa tai korkeampi absoluuttinen osinko per osake vuosina 2016–2018 (kolmannen tehtaan investoinneista huolimatta). Osingopolitiikka: Yhtiön tavoitteena on maksaa osinkona vähintään 50 % nettovoitosta

*vakailla valuuttakursseilla

Hallituksen valtuudet

Vuoden 2012 yhtiökokous

Nokian Renkaiden yhtiökokous 12.4.2012 valtuutti hallituksen päättämään enintään 25 000 000 osakkeen antamisesta osakeannilla tai antamalla osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n mukaisia osakkeisiin oikeuttavia erityisiä oikeuksia (mukaan lukien vaihtovelkakirjalain ottaminen) yhdessä tai useammassa erässä. Hallitus voi päättää antaa joko uusia osakkeita tai yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Valtuutuksen enimmäismäärä vastaa noin 19 % yhtiön kaikista osakkeista.

Valtuutus sisältää oikeuden antaa osakkeita tai erityisiä oikeuksia suunnatusti eli poiketen osakkeenomistajien merkintäoikeudesta laissa määriteltyihin edellytyksiin.

Valtuutuksen perusteella hallituksella on oikeus päättää kaikista osakeannin sekä osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n mukaisten erityisten oikeuksien antamisen ehdoista mukaan lukien osakkeiden tai osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien saajat ja maksettavan vastikkeen määrä. Valtuutus päätettiin antaa käytettäväksi hal-

lituksen päättämiin tarkoituksiin. Uusia osakkeita annettaessa merkintähinta merkitään sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Yhtiön omia osakkeita luovutettaessa merkitään osakkeista maksettava määrä sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Valtuutus on voimassa viisi vuotta yhtiökokouksen tekemästä päätöksestä lukien. Samalla mitätöitiin muut voimassaolevat hallituksen valtuutukset osakeannista ja vaihtovelkakirjalainasta päättämisestä.

Vuoden 2016 yhtiökokous

Nokian Renkaiden yhtiökokous 12.4.2016 valtuutti hallituksen päättämään enintään 5 000 000 yhtiön osakkeen hankkimisesta yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla. Ehdotettu osakemäärä on 3,7 % kaikista yhtiön osakkeista.

Osakkeita voidaan hankkia yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, käytettäväksi yrityskauppojen tai muiden järjestelyjen rahoittamisessa, muutoin edelleen luovutettavaksi tai mitätöitäviksi, käytettäväksi yhtiön kannustinjärjestelmissä tai jos se muutoin on hallituksen käsityksen mukaisesti osakkeenomistajien intressissä.

Osakkeiden hankkimisessa maksettavan vastikkeen tulee perustua yhtiön osakkeen hintaan julkisessa kaupankäynnissä. Omien osakkeiden hankkimisen vähimmäisvastike on osakkeen alin julkisessa kaupankäynnissä noteerattu markkinahinta valtuutuksen voimassaoloaikana ja enimmäishinta vastaavasti osakkeen korkein julkisessa kaupankäynnissä noteerattu markkinahinta valtuutuksen voimassaoloaikana.

Omia osakkeita voidaan hankkia muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa (suunnattu hankinta).

Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti, kuitenkin enintään 12.10.2017 asti.

Henkilöstön optiojärjestelmä 2010

Nokian Renkaiden 8.4.2010 pidetty yhtiökokous päätti optio-oikeuksien antamisesta Nokian Renkaat -konsernin henkilöstölle ja Nokian Renkaat Oyj:n kokonaan omistamalle tytäryhtiölle. Osakkeenomistajien merkintäoikeudesta poiketaan, koska optio-oikeudet on tarkoitettu osaksi konsernin henkilöstön kannustuksen ja sitouttamisjärjestelmää. Optio-oikeuksilla kannustetaan henkilöstöä pitkäjänteiseen työntekoon omistaja-arvon kasvattamiseksi.

Optio-oikeuksien määrä on 4 000 000 kappaletta. Optio-oikeuksista 1 320 000 merkittiin tunnuksella 2010A, 1 340 000 tunnuksella 2010B ja 1 340 000 tunnuksella 2010C. Optio-oikeuksilla voi alkuperäisten ehtojen mukaan merkitä Nokian Renkaat Oyj:n uusia tai

sen hallussa olevia osakkeita yhteensä enintään 4 000 000 kappaletta. Hallitus on jakanut optiot keväällä 2010 (2010A-optiot), 2011 (2010B-optiot) ja 2012 (2010C-optiot).

Osakkeen alkuperäinen merkintähinta oli optio-oikeudella 2010A Nokian Renkaat Oyj:n osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Nasdaq Helsinki Oy:ssä 1.4.–30.4.2010 eli 18,14 euroa, optio-oikeudella 2010B Nokian Renkaat Oyj:n osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Nasdaq Helsinki Oy:ssä 1.4.–30.4.2011 eli 32,90 euroa ja optio-oikeudella 2010C Nokian Renkaat Oyj:n osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Nasdaq Helsinki Oy:ssä 1.4.–30.4.2012 eli 35,30 euroa.

Mikäli yhtiö jakaa osinkoa tai vastaavia varoja vapaan oman pääoman rahastosta, optio-oikeudella merkittävän osakkeen merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen tai jaettavan oman pääoman määrällä kunkin osingonjaon tai pääoman palautuksen täsmäytyspäivänä.

Osakkeiden merkintäaika:

optio-oikeudella 2010A 1.5.2012–31.5.2014

optio-oikeudella 2010B 1.5.2013–31.5.2015

optio-oikeudella 2010C 1.5.2014–31.5.2016.

Nokian Renkaat Oyj:n osakkeiden lukumäärä voi nousta vuoden 2010 optio-oikeuksilla tehtävien osakemerkintöjen seurauksena enintään 4 000 000 uudella osakkeella. Osakkeen merkintähinta merkitään yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Optio-oikeuksiin 2010 liittyy osakeomistusoikeusohjelma, jolla konsernin ylin johto veloitetaan hallituksen optio-oikeuksia koskevan jakopäätöksen yhteydessä päättämällä tavalla hankkimaan yhtiön osakkeita osalla optio-oikeuksista saadusta tulosta.

» Lue lisää: www.nokianrenkaat.fi/yrittys/sijoittajat/osake/optio-oikeudet/

Henkilöstön optiojärjestelmä 2013

Nokian Renkaiden 11.4.2013 pidetty yhtiökokous päätti optio-oikeuksien antamisesta Nokian Renkaat -konsernin henkilöstölle ja Nokian Renkaat Oyj:n kokonaan omistamalle tytäryhtiölle. Osakkeenomistajien merkintäetu-oikeudesta poiketaan, koska optio-oikeudet on tarkoitettu osaksi konsernin henkilöstön kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää. Optio-oikeuksilla kannustetaan henkilöstöä pitkäjänteiseen työntekoon omistaja-arvon kasvattamiseksi.

Optio-oikeuksien määrä on yhteensä enintään 3 450 000 kappaletta ja ne annetaan vastikkeetta. Optio-oikeuksista 1 150 000 merkitään tunnuksella 2013A, 1 150 000 merkitään tunnuksella 2013B ja 1 150 000 merkitään tunnuksella 2013C. Optio-oikeudet oikeutavat merkitsemään yhteensä enintään 3 450 000 yhtiön uutta tai sen hallussa olevaa osaketta. Liikkeeseen laskettavien optio-oikeuksien perusteella merkittävien osakkeiden osuus on yhteensä enintään 2,5 % yhtiön kaikista osakkeista ja osakkeiden tuottamista äänistä mahdollisen osakemerkinnän jälkeen, jos merkinnässä annetaan uusia osakkeita.

Osakkeen alkuperäinen merkintähinta optio-oikeudella 2013A oli yhtiön osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Nasdaq Helsinki Oy:ssä 1.1.–30.4.2013 eli 32,26 euroa, optio-oikeudella 2013B osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Nasdaq Helsinki Oy:ssä 1.1.–30.4.2014 eli 29,54 euroa ja optio-oikeudella 2013C osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Nasdaq Helsinki Oy:ssä 1.1.–30.4.2015 eli 24,42 euroa. Osakkeen merkintähinta merkitään yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Mikäli yhtiö jakaa osinkoa tai vastaavia varoja vapaan oman pääoman rahastosta, optio-oikeudella merkittävän osakkeen merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen tai jaettavan oman pääoman määrällä kunkin osingonjaon tai pääoman palautuksen täsmäytyspäivänä. Tämänhetkinen merkintähinta optio-oikeudella 2013A on 27,86 euroa/osake, optio-oikeudella 2013B 26,59 euroa/osake ja optio-oikeudella 2013C 24,42 euroa/osake.

Osakkeiden merkintäaika:

optio-oikeudella 2013A 1.5.2015–31.5.2017

optio-oikeudella 2013B 1.5.2016–31.5.2018

optio-oikeudella 2013C 1.5.2017–31.5.2019.

Nokian Renkaat Oyj:n osakkeiden lukumäärä voi nousta vuoden 2013 optio-oikeuksilla tehtävien osakemerkintöjen seurauksena enintään 3 450 000 uudella osakkeella. Osakkeen merkintähinta merkitään yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Optio-oikeuksiin 2013 liittyy osakeomistusoikeusohjelma, jolla konsernin ylin johto veloitetaan hallituksen optio-oikeuksia koskevan jakopäätöksen yhteydessä päättämällä tavalla hankkimaan yhtiön osakkeita osalla optio-oikeuksista saadusta tulosta.

» Lue lisää: www.nokianrenkaat.fi/yrittys/sijoittajat/osake/optio-oikeudet/

Optio-oikeudet Nasdaq Helsinki Oy:n päälistalla

Nokian Renkaiden optio-ohjelman 2010 optio-oikeudet 2010C otettiin Nasdaq Helsinki Oy:n päälistalle 1.5.2014 alkaen. 2010C-optioiden ylin noteeraus oli 4,03 euroa ja alin 0,51 euroa ja vaihtoa vuoden aikana yhteensä 612 418 kappaletta.

Nokian Renkaiden optio-ohjelman 2013 optio-oikeudet 2013A otettiin Nasdaq Helsinki Oy:n päälistalle 4.5.2015 alkaen. 2013A-optioiden ylin noteeraus oli 8,77 euroa ja alin 3,22 euroa ja vaihtoa vuoden aikana yhteensä 981 934 kappaletta.

Nokian Renkaiden optio-ohjelman 2013 optio-oikeudet 2013B otettiin Nasdaq Helsinki Oy:n päälistalle 2.5.2016 alkaen. 2013B-optioiden ylin noteeraus oli 10,42 euroa ja alin 5,08 euroa ja vaihtoa vuoden aikana yhteensä 667 359 kappaletta.

» Lue lisää: www.nokianrenkaat.fi/yrittys/sijoittajat/osake/optio-oikeudet/

Osakepalkkiojärjestelmä 2016

Nokian Renkaat Oyj:n hallitus päätti keväällä 2016 konsernin kannustinjärjestelmien uudistamisesta. Uudistuksen tavoitteena on järjestelmien selkiyttäminen ja parantaminen sekä kilpailukykyisen palkkiojärjestelmän tarjoaminen koko henkilöstölle.

Nokian Renkaiden uuden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi pitkällä aikavälillä sekä avainhenkilöiden sitouttaminen yhtiöön. Osakepalkkiojärjestelmään kuuluu noin 5 % konsernin henkilöstöstä mukaan lukien johtoryhmän jäsenet.

Osakepalkkiojärjestelmässä on kolme yhden vuoden ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2016, 2017 ja 2018. Yhtiön hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet ansaintajakson alussa. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2016 perustuu konsernin liikevoittoon ja liikevaihtoon. Ansaintajaksolta 2016 maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 515 000 Nokian Renkaat Oyj:n osaketta sisältäen myös rahana maksettavan osuuden.

Mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2016 maksetaan vuonna 2017 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta avainhenkilölle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Mikäli avainhenkilön työ- tai toimisuude päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei pääsääntöisesti makseta. Palkkiona maksettuja osakkeita ei saa luovuttaa osakkeille asetetun noin yhden vuoden mittaisen rajoitusjakson aikana.

Konsernin johtoryhmän jäsenen on omistettava 25 % koko jär-

jestelmän perusteella ansaitsemiensa brutto-osakkeiden määrästä, kunnes hänen osakeomistuksensa yhteensä vastaa hänen brutto-vuosipalkkansa arvoa. Tämä osakemäärä on omistettava niin kauan kuin jäsenyys konsernin johtoryhmässä jatkuu.

Johdon osakkeenomistus

Nokian Renkaiden hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja omistivat 31.12.2016 yhteensä 64 064 Nokian Renkaiden osaketta. Nokian Renkaiden hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja eivät omistaneet 31.12.2016 kaupankäynnin kohteena olevia Nokian Renkaiden optiotodistuksia. Nokian Renkaiden hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja omistivat yhteensä 60 000 optiotodistusta, jotka eivät vielä vuonna 2016 olleet kaupankäynnin kohteena. Osakkeiden ja kaupankäynnin kohteina olevien optiotodistusten edustama osuus yhtiön kokonaisäänimäärästä on 0,1 %.

Osakkeen tunnistetiedot

ISIN-koodi.....FI0009005318
Kaupankäyntitunnus..... NRE1V (Nasdaq Helsinki)
Valuutta..... euro

Hallintarekisteröityjen osakkeenomistajien omistusosuusmuutokset vuonna 2016

Nokian Renkaat on vastaanottanut BlackRock, Inc.:lta 11.1.2016, 15.1.2016, 22.1.2016, 16.2.2016, 4.3.2016, 9.3.2016, 10.3.2016, 14.3.2016, 18.3.2016, 22.4.2016, 2.5.2016, ja 3.5.2016 ilmoitukset, joiden mukaisesti yhtiön hallinnoimien rahastojen omistusosuus, tai yhtiön välillinen osakeomistus Nokian Renkaista, on noussut yli 5 %:n rajan 8.1.2016, 14.1.2016, 21.1.2016, 15.2.2016, 3.3.2016, 8.3.2016, 9.3.2016, 11.3.2016, 17.3.2016, 21.4.2016, 29.4.2016, ja 2.5.2016 tehtyjen osakekauppojen seurauksena.

Nokian Renkaat on vastaanottanut BlackRock, Inc.:lta 14.1.2016, 21.1.2016, 25.1.2016, 18.2.2016, 7.3.2016, 11.3.2016, 16.3.2016, 21.3.2016, 23.3.2016, ja 25.4.2016 ilmoitukset, joiden mukaisesti yhtiön hallinnoimien rahastojen omistusosuus, tai yhtiön välillinen osakeomistus Nokian Renkaista, laski alle 5 %:n rajan 13.1.2016, 20.1.2016, 22.1.2016, 17.2.2016, 4.3.2016, 10.3.2016, 15.3.2016, 18.3.2016, 22.3.2016, ja 22.4.2016 tehtyjen osakekauppojen seurauksena.

Nokian Renkaat on vastaanottanut Sprucegrove Investment Management Ltd:ltä 26.2.2016 ilmoituksen ja 1.3.2016 korjatun ilmoituksen, jonka mukaisesti yhtiön hallinnoimien rahasto-

jen omistusosuus Nokian Renkaista on laskenut alle 5 %:n rajan 25.2.2016 tehtyjen osakekauppojen seurauksena. Nokian Renkaiden käsityksen mukaan raja on alittunut jo aiemmin johtuen Nokian Renkaiden kokonaisosakemäärän kasvusta vuoden 2015 aikana.

Nokian Renkaat on vastaanottanut The Capital Group Companies, Inc.:lta 24.3.2016 ilmoituksen, jonka mukaisesti yhtiön hallinnoimien rahastojen osakeomistus Nokian Renkaista laski alle 5 %:n rajan 23.3.2016 tehtyjen osakekauppojen seurauksena.

Nokian Renkaat on vastaanottanut The Capital Group Companies, Inc.:lta 9.6.2016 ilmoituksen, jonka mukaisesti yhtiön hallinnoimien rahastojen osakeomistus Nokian Renkaista on noussut yli 5 %:n rajan 8.6.2016 tehtyjen osakekauppojen seurauksena.

Nokian Renkaat on vastaanottanut The Income Fund of America:lta (IFA) 15.9.2016 ilmoituksen, jonka mukaisesti yhtiön osakeomistus Nokian Renkaista on noussut yli 5 %:n rajan 14.9.2016 tehtyjen osakekauppojen seurauksena.

Yksityiskohtaisempaa tietoa liputuksista on saatavilla osoitteesta www.nokianrenkaat.fi/yryitys/sijoittajat/osake/liputusilmoitukset/.

Omistajalukumääräjakauma 31.12.2016

Osakkeiden määrä	Omistajien määrä	%-osuus omistajista	Osakemäärä, kpl	%-osuus osakekannasta
1–100	15 812	44,6	850 818	0,6
101–500	13 224	37,3	3 488 636	2,6
501–1000	3 263	9,2	2 561 980	1,9
1 001–5 000	2 702	7,6	5 682 770	4,2
5 001–10 000	256	0,7	1 856 888	1,4
10 001–50 000	167	0,5	3 307 520	2,4
50 001–100 000	24	0,1	1 628 006	1,2
100 001–500 000	26	0,1	5 918 050	4,4
500 001–	9	0,0	110 617 027	81,4
Yhteensä	35 483	100,0	135 911 695	100,0

Suurimmat Suomessa rekisteröidyt osakkeenomistajat 31.12.2016

Suurimmat Suomessa rekisteröidyt omistajat	Osakkeiden lukumäärä	Osuus (%)
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	3 772 007	2,8
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	2 815 947	2,1
Odin Norden	1 031 217	0,8
Valtion Eläkerahasto	773 000	0,6
Schweizerische Nationalbank	758 639	0,6
Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	600 000	0,4
OP-rahastot	522 417	0,4
Nordea	508 573	0,4
Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.	494 700	0,4
Barry Staines Linoleum Oy	430 000	0,3
Yhteensä	11 706 500	8,6
Ulkomaiset omistajat ¹⁾	104 496 414	76,9
Bridgestone Corporation ²⁾	20 000 000	14,7

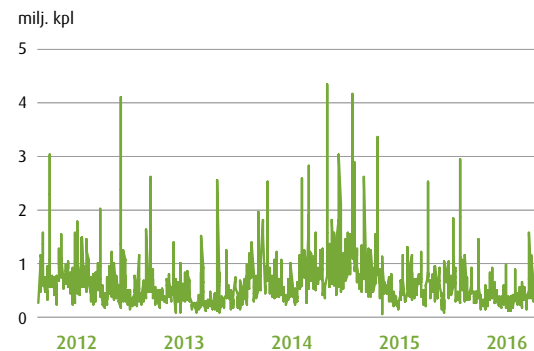
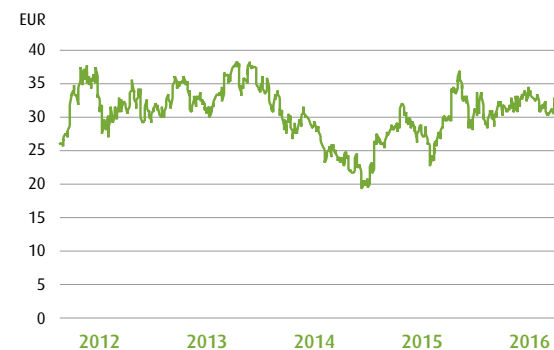
¹⁾ pitää sisällään myös hallintarekisteröidyt

²⁾ hallintarekisteröity

» Lue lisää: www.nokianrenkaat.fi/yrittys/sijoittajat/osake/suurimmat-omistajat/

Osakkeen omistus omistajaryhmittäin 31.12.2016

	Osakkeiden määrä	%-osuus osakekannasta
Ulkomaiset ja hallintarekisteröidyt	104 496 414	76,9
Kotitaloudet yhteensä	14 110 156	10,4
Julkisyhteisöt	7 997 622	5,9
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset yhteensä	3 136 824	2,3
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	3 541 280	2,6
Yhtiöt	2 629 399	1,9
Yhteensä	135 911 695	100,0

Osakkeen vaihto
Nasdaq Helsingissä
1.1.2012–31.12.2016Osakekurssin kehitys
Nasdaq Helsingissä
1.1.2012–31.12.2016

» Lue lisää: www.nokianrenkaat.fi/yrittys/sijoittajat/osake/osakekurssi/

Tilinpäätöksen ja hallituksen
toimintakertomuksen allekirjoitukset

Nokialla helmikuun 2. päivänä 2017

Petteri Walldén

Heikki Allonen

Hille Korhonen

Tapio Kuula

Raimo Lind

Veronica Lindholm

Inka Mero

Andrei Pantioukhov, Toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Nokian Renkaat Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Nokian Renkaat Oyj:n (y-tunnus 0680006-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2016. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laa-
timisperiaateista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätöksen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätöksen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessa huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisällynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

**TILINTARKASTUKSEN KANNALTA
KESKEISET SEIKAT**
**KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA
KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA**
Myyntituotot ja myyntisaamisten arvostaminen
(Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet sekä liitetiedot 20 ja 29)

■ Myyntisaamisten määrä konsernin taseessa 31.12.2016 on yhteensä 374,3 miljoonaa euroa. ■ Toimialalle on tyyppillistä, että myynti on kausiluonteista, ja asiakkaille myönnettävät maksuajat ovat pitkiä. ■ Konsernin merkittävän markkina-alueen Venäjän epävarman taloustilanteen johdosta saamisten perintäympäristö Venäjällä on ollut haasteellinen.	Olemme suorittaneet muun muassa seuraavat tarkastustoimenpiteet: ■ Olemme arvioineet ja testanneet mm. myyntitapahtumien rekisteröimiseen ja kirjaamiseen, asiakastietojen ylläpitämiseen sekä hintamuutosten hyväksymiseen liittyviä sisäisiä kontroleja. ■ Olemme arvioineet konsernin luotonvalvontaprosessia ja perehtyneet siihen liittyvään ohjeistukseen ja muuhun dokumentaatioon sekä konsernitason tasolla että konsernin eri yhtiöissä. ■ Olemme arvioineet luottotappioriskin sekä kirjattujen luottotappiovarausten tasoa perustuen tietoihin konsernin myyntisaamisista ja asiakkaista.

Vaihto-omaisuuden arvostaminen
(Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja liitetieto 19)

■ Vaihto-omaisuuden arvo konsernin taseessa 31.12.2016 on yhteensä 304,3 miljoonaa euroa. ■ Konsernin myynti on kausiluonteista, minkä vuoksi sesongin päättyessä saattaa olla tarve tehdä arvonalentumiskirjauksia vaihto-omaisuudesta. ■ Konserniyhtiöissä on käytössä erilaisia varaston hallintaan liittyviä tietojärjestelmiä. Vaihto-omaisuuden kokonaisarvon laskentaan liittyy myös manuaalisia toimenpiteitä.	Olemme suorittaneet muun muassa seuraavat tarkastustoimenpiteet: ■ Olemme arvioineet konsernin käyttämiä vaihto-omaisuuden arvostusmenetelmien yhdenmukaisuutta suhteessa konsernin soveltamiin tilinpäätösperiaatteisiin. ■ Olemme arvioineet vaihto-omaisuuden kirjanpitokäsittelyn käytäntöjä konsernitason tasolla ja erillisyyhtiöissä sekä arvioineet ja testanneet vaihto-omaisuuden hallintaan liittyviä kontrollitoimenpiteitä.

**TILINTARKASTUKSEN KANNALTA
KESKEISET SEIKAT**
**KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA
KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA**
Valuuttakurssiriskit
(Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet sekä liitetiedot 1 ja 29)

■ Konsernin myynnistä merkittävä osa tapahtuu Venäjällä, ja ruplan vaihtokurssi suhteessa euroon saattaa vaihdella merkittävästi. ■ Konserni on investoinut merkittävästi Venäjälle rakentamalla sinne tuotantolaitoksen. Konsernin venäläisillä yhtiöillä on merkittävä määrä omaa pääomaa, jonka euromääräiseen arvoon ruplan valuuttakurssikehityksellä saattaa olla merkittävä vaikutus.	Olemme suorittaneet muun muassa seuraavat tarkastustoimenpiteet: ■ Olemme perehtyneet konsernin keskitettyyn rahoitustoimintoon ja talousjohdon käyttämiin menettelytapoihin valuuttakurssiriskien hallitsemiseksi. ■ Olemme arvioineet ulkomaanrahan määräraisten erien arvostamisen asianmukaisuutta tilinpäätöksessä.

Tuloverotukseen liittyvät kysymykset
(Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet sekä liitetiedot 10 ja 33)

■ Konsernissa on ollut verovuosiin 2007–2010 kohdistuva verotarkastus. Tarkastuksen perusteella emoyhtiölle on määrätty maksettavaksi merkittäviä jälkiveroja, jotka liittyvät pääasiassa Venäjän ja Suomen väliseen konsernin sisäisen kaupan siirtohinnoitteluun. Yhtiön käsityksen mukaan Suomen Verohallinnon lisäveroesitykset ovat perusteettomia. Verotarkastukseen liittyvät oikaisu- ja korjausprosessit ovat kesken ja voivat viedä useita vuosia. ■ Konsernin kokonaisveroaste on alhaisella tasolla pääasiassa Venäjällä saatavista verohuojennuksista johtuen.	Olemme suorittaneet muun muassa seuraavat tarkastustoimenpiteet: ■ Olemme perehtyneet yhteistyössä KPMG:n veroasiantuntijoiden kanssa Verohallinnon lisäverotusta koskeviin päätöksiin ja sille annettuihin vastineisiin. Olemme myös arvioineet asiaa koskevien konsernin kirjausperiaatteiden asianmukaisuutta ja annetun tilinpäätösinformaation oikeellisuutta ja riittävyttä. ■ Olemme perehtyneet Venäjän veroviranomaisten kanssa tehtyihin verohuojennuksia koskeviin sopimuksiin. Lisäksi olemme arvioineet konsernin soveltamien verohuojennuksia koskevien kirjausperiaatteiden asianmukaisuutta sekä asiaa koskevia tilinpäätöstietoja.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisuyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa
Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisuyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnitteleme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonne. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviin tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituvaa yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen ja vuosikertomukseen sisältyvän muun informaation kuin tilinpäätöksen ja sitä koskevan tilintarkastuskertomuksen. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttööme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttööme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntonne ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastuksessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme toimintakertomukseen sisältyvään informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys tilinpäätöksen osoittamien jakokelpoisten varojen käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamamme tilikaudelta.

Helsinki 27. helmikuuta 2017

KPMG Oy Ab

Lasse Holopainen

KHT

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

I Johdanto

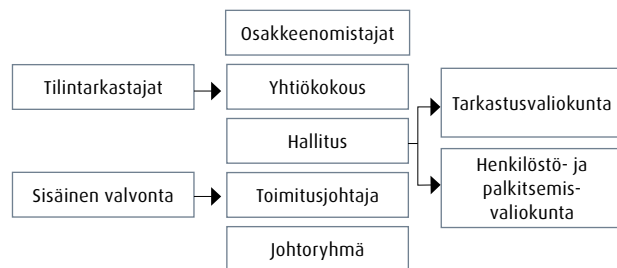
Nokian Renkaat Oyj (jäljempänä yhtiö) noudattaa 1.1.2016 voimaan tullutta suositusta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodista (Corporate Governance 2015) eikä yhtiöllä ole poikkeamia hallinnointikoodin suosituksista. Koodi on kokonaisuudessaan saatavilla internet-osoitteesta www.cgfinland.fi. Yhtiö noudattaa Suomen osakeyhtiölakia, Suomen arvopaperimarkkinalakia, tilintarkastus- ja kirjanpitolakia sekä EU-tasoisia säännöksiä, Nasdaq Helsingin sääntöjä ja Finanssivalvonnan määräyksiä ja ohjeita.

Yhtiö julkaisee selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä erillisenä dokumenttina sekä osana toimintakertomusta. Selvitys sisältää myös Palkka- ja palkkioselvityksen.

Yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmän perustana on yhtiökokouksen, yhtiöjärjestyksen, hallituksen sekä toimitusjohtajan ja konsernin johtoryhmän, edellä mainitun lainsäädännön ja sääntelyn sekä konsernin toimintapolitiikkojen, ohjeistusten ja toimintatapojen muodostama kokonaisuus. Yhtiön hallitus on hyväksynyt selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Yhtiön tilintarkastajien mukaan selvitys ja siihen liittyvät kuvaukset raportointiin liittyvistä sisäisistä kontrolloista ja riskien hallinnasta vastaavat taloudellista raportointiprosessia. Selvitystä ei päivitetä tilikauden aikana, mutta ajantasaisia tietoja päivitetään yhtiön verkkosivuille www.nokianrenkaat.fi/yritys/sijoittajat/.

II Hallinnointia koskevat kuvaukset

Nokian Renkaiden hallintorakenne

Yhtiökokous ja yhtiöjärjestys

Yhtiössä ylintä päätäntävaltaa käyttää yhtiökokous, jonka tehtävät ja menettelytavat on määritelty osakeyhtiölaissa ja yhtiöjärjestyksessä. Varsinaisessa yhtiökokouksessa päätetään muun muassa yhtiön tilinpäätöksen vahvistamisesta, voitonjaosta sekä vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Varsinaisessa yhtiökokouksessa valitaan hallituksen jäsenet ja tilintarkastaja sekä päätetään heidän palkkioistaan. Yhtiökokouksessa voidaan myös päättää esimerkiksi yhtiöjärjestykseen tehtävistä muutoksista, osakeanneista, optio-oikeuksien antamisesta ja omien osakkeiden hankkimisesta.

Ylimääräinen yhtiökokous kutsutaan koolle, kun hallitus katsoo sen aiheelliseksi tai jos tilintarkastaja tai osakkeenomistajat, joilla on yhteensä vähintään yksi kymmenesosa kaikista osakkeista, vaativat sitä kirjallisesti tietyn asian käsittelyä varten.

Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain toukokuun loppuun mennessä, yhtiön hallituksen määräämänä päivänä joko yhtiön kotipaikassa tai Tampereen tai Helsingin kaupungissa. Yhtiöjärjestyksen mukaan kutsu yhtiökokoukseen on julkaistava yhdessä valtakunnallisessa ja yhdessä Tampereen seudulla ilmestyvässä päivälehdessä. Tämän lisäksi yhtiö julkaisee yhtiökokouksutsun pörssitiedotteena sekä kotisivuillaan internetissä. Kutsussa kerrotaan kokouksessa käsiteltävät asiat. Hallituksen ehdotukset kokoukselle ovat nähtävillä yhtiön verkkosivuilla ennen kokousta.

Yhtiön yhtiöjärjestys on nähtävillä yhtiön kotisivuilla osoitteessa www.nokianrenkaat.fi/yritys/sijoittajat/.

Vuoden 2016 varsinainen yhtiökokous pidettiin 12.4.2016 Tampere-talossa Tampereella. Kokous vahvisti konsernitiilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tilivuodelta 2015. Kaikki yhtiökokoukseen liittyvät asiakirjat löytyvät yhtiön internetsivuilta www.nokianrenkaat.fi/yritys/sijoittajat/.

Vuoden 2017 varsinainen yhtiökokous pidetään Tampereella 10.4.2017 klo 16.

Osakkeenomistajan oikeudet

Osakkeenomistajalla on lain mukaan oikeus saada yhtiökokoukselle kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi, jos hän vaatii sitä kirjallisesti hallitukselta niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää kokouksutsoon.

Osakkeenomistajalla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen, jos hänet on merkitty osakkeenomistajaksi yhtiön osakasluetteloon 8 päivää ennen yhtiökokousta (täsmäytyspäivä). Osakkeenomistaja voi myös valtuuttaa asiamiehen toimimaan puolestaan yhtiökokouksessa.

Hallintarekisteröidyn osakkeen omistaja voidaan merkitä tilapäisesti osakasluetteloon yhtiökokoukseen osallistumista varten.

Yhtiökokouksessa osakkeenomistaja saa äänestää täsmäytyspäivänä omistamiensa osakkeiden koko äänimäärällä. Osakkeenomistajalla on kyselyoikeus sellaisen asian osalta, joka on yhtiökokouksen asialistalla. Osakkeenomistajalla on myös oikeus tehdä päätösehdotuksia yhtiökokoukselle kuuluissa ja asialistalla olevissa asioissa.

Hallituksen toiminta

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä osakeyhtiölain ja muun säännösten mukaisesti. Hallituksella on yleistoimivalta niissä yhtiötä koskevissa asioissa, jotka eivät lainsäädännön tai yhtiöjärjestyksen mukaan kuulu yhtiön muille toimielimille. Hallituksen toimintaperiaatteet ja keskeiset tehtävät on määritelty osakeyhtiölaissa, yhtiöjärjestyksessä ja hallituksen työjärjestyksessä. Näistä keskeisimpiä ovat:

- konsernitiilinpäätös, puolivuotiskatsaus ja osavuositarkastukset
- yhtiökokoukselle esitettävät asiat
- toimitusjohtajan nimittäminen ja erottaminen
- taloudellisen valvonnan järjestäminen.

Lisäksi hallitus käsittelee ja päättää kokouksissaan konsernin kannalta taloudellisesti, liiketoiminnallisesti tai periaatteellisesti merkittävistä asioista, joihin kuuluvat muun muassa:

- konserni- ja tulosyksikköstrategiat
- konsernin toiminta-, budjetti- ja investointisuunnitelmat
- konsernin riskienhallinta- ja raportointimenettelyt
- konsernirakennetta ja -organisaatiota koskevat päätökset
- merkittävät yksittäiset investoinnit, yritysostot, myynnit tai yritysjärjestelyt
- konsernin vakuutus- ja rahoituspolitiikat
- konsernin johdon palkitsemis- ja kannustinjärjestelmät
- hallituksen valiokuntien nimittäminen sekä
- toimitusjohtajan toiminnan seuraaminen ja arvioiminen.

Yhtiöllä on erillinen tarkastusvaliokunta sekä henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta.

Nokian Renkaiden toimitusjohtaja huolehtii siitä, että hallituksen jäsenillä on tarpeelliset ja riittävät tiedot yhtiön toiminnasta.

Hallitus arvioi toimintaansa ja työskentelytapojaan tekemällä itsearvioinnin kerran vuodessa. Hallituksen jäsen ei osallistu sellaisen päätöksen tekemiseen, jonka osalta hänen on lain mukaan jäätävä itsensä eturistiriidan vuoksi.

Hallituksen kokoonpano

Nokian Renkaiden yhtiöjärjestyksen mukaan hallitukseen kuuluu vähintään kolme ja enintään kahdeksan jäsentä. Hallituksen jäsenten lukumäärän ja hallituksen kokoonpanon on mahdollistettava hallituksen tehtävien tehokas hoitaminen ottaen huomioon yhtiön toiminnan asettamat vaatimukset ja yhtiön kehitysvaihe. Hallituksen jäseniksi valittavalla on oltava tehtävän edellyttämä pätevyys ja mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa tehtävän hoitamiseen. Hallitukseen kuuluu vähintään kaksi molempien sukupuolien edustajaa. Hallituskokoonpanoa koskevan ehdotuksen yhtiökokoukselle valmistelee Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta. Hallituksessa tulee olla vähintään kaksi kummankin sukupuolen edustajaa. Nykyisessä hallituksessa tavoite on saavutettu. Hallituksen valintaa ja monimuotoisuutta koskevat periaatteet ovat nähtävillä yhtiön internetsivuilla www.nokianrenkaat.fi/yritys/sijoittajat/.

Hallituksen jäsenet valitsee varsinainen yhtiökokous yhden vuoden mittaiseksi toimikaudeksi, joka alkaa valinnan suorittaneen yhtiökokouksen päätyttyä ja päättyy seuraavan yhtiökokouksen päättyessä. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan. Varsinainen yhtiökokous päättää myös hallituksen jäsenten palkkioista.

Hallitus päättää vuosittain järjestäytymiskokouksessaan valiokunnista ja niiden puheenjohtajista ja jäsenistä. Vuonna 2016 toimivat henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta sekä tarkastusvaliokunta.

Hallituksen kokoukset pidetään pääsääntöisesti Helsingissä. Hallitus vieraillee myös konsernin pääyksiköissä ja pitää kokouksensa siellä. Tarvittaessa järjestetään myös puhelinkokouksia. Talousjohtaja ja muut konsernin johtoryhmän jäsenet sekä sisäinen tarkastaja osallistuvat hallituksen kokouksiin tarpeen mukaan. Tilintarkastaja osallistuu vuosittain tilinpäätöstä ja tilintarkastussuunnitelmaa käsitteleviin kokouksiin. Yhtiön lakiasiaintoiminta toimii hallituksen sihteerinä.

Hallituksen jäsenten tiedot

Yhtiökokouksessa 12.4.2016 hallitukseen valittiin 7 jäsentä. Jäsenistä valittiin uudelleen Petteri Walldén, Hille Korhonen, Tapio Kuula, Raimo Lind ja Inka Mero. Uusina jäseninä valittiin Heikki Allonen ja Veronica Lindholm. 12.4.2016 saakka hallitukseen kuului edellä mainitun kokoonpanon lisäksi Hannu Penttilä.

Petteri Walldén, hallituksen puheenjohtaja (s. 1948)

Hallituksen jäsen vuodesta 2005. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen.
Koulutus: diplomi-insinööri.

Keskeinen työkokemus:

2007–2010 Alteams Oy, toimitusjohtaja;
2001–2005 Onninen Oy, toimitusjohtaja;
1996–2001 Ensto Oy, toimitusjohtaja;
1990–1996 Nokia Kaapeli Oy, toimitusjohtaja;
1987–1990 Sako Oy, toimitusjohtaja.
Keskeisimmät luottamustehtävät:
Hallituksen puheenjohtaja: Savonlinnan Oopperajuhlat
Hallituksen varapuheenjohtaja: Tikkurila Oyj
Hallituksen jäsen: Efla Oy, Kuusakoski Group Oy ja Staffpoint Holding Oy.

Heikki Allonen (s. 1954)

Hallituksen jäsen vuodesta 2016. Tarkastusvaliokunnan jäsen.
Koulutus: diplomi-insinööri.
Keskeinen työkokemus:

2008–2016 Patria Oyj, toimitusjohtaja;
2004–2008 Fiskars Oyj, toimitusjohtaja;
2001–2004 SRV Oyj, toimitusjohtaja;
1992–2001 Wärtsilä Oy (Metra Oy Ab), johtokunnan jäsen;
1991–1992 Metra Oy Ab, kehitysjohtaja;
1986–1991 Oy Lohja Ab, yritysuunnittelujohtaja / apulaisjohtaja.
Keskeisimmät luottamustehtävät:
Hallituksen varapuheenjohtaja: VR Group Oy
Hallituksen jäsen ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja: Detection Technology Oyj
Hallituksen jäsen: Nammo AS
Hallintoneuvoston jäsen: Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen

Hille Korhonen (s. 1961)

Hallituksen jäsen vuodesta 2006. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen.
Päätoimi: toimitusjohtaja, Alko Oy
Koulutus: tekniikan lisensiaatti.
Keskeinen työkokemus:
2008–2012 Fiskars Oyj Abp, tuotanto-, hankinta- ja logistiikkajohtaja;
2003–2007 Iittala, Group Director, Operations;
1996–2003 Nokia Oyj, logistiikan johtotehtävät;
1993–1996 Outokumpu Copper, päällikkö, logistiikka ja markkinoinnin kehitys.
Keskeisimmät luottamustehtävät:
Hallituksen jäsen: Kaupan Liitto ja Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen

Tapio Kuula (s. 1957)

Hallituksen jäsen vuodesta 2015. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja.
Koulutus: taloustieteiden maisteri, diplomi-insinööri, ekonomi. tekniikan kunniatohtori (Lappeenrannan teknillinen yliopisto).
Keskeinen työkokemus:
2009–2015 Fortum Oyj, toimitusjohtaja;
2000–2009 Fortum Power and Heat Oy, toimitusjohtaja;
2005–2009 Fortum Oyj, johtaja;
2000–2005 Fortum Oyj, Sähkö ja lämpö -sektorin johtaja;
1999–2000 Fortum Power and Heat Oy, varatoimitusjohtaja;
1997–1998 Imatran Voima Oy, johtaja, johtokunnan ja hallituksen jäsen;
1996–1997 Imatran Voima Oy, verkkoliiketoiminnan johtaja;
1995–1996 Länsivoima Oyj, varatoimitusjohtaja;
1993–1996 Jyllinkosken Sähkö Oyj, toimitusjohtaja;
1989–1993 Koillis-Pohjan Sähkö Oy, toimitusjohtaja;
1988–1989 Seinäjoen kaupungin energialaitos, toimitusjohtaja;
1986–1988 Stuart Edgar Ltd. (G A Serlachius) Englanti, System Development Manager;
1984–1986 G A Serlachius, järjestelmäkehittäjä;
1980–1984 Koillis-Pohjan Sähkö Oy; tutkimuspäällikkö.
Keskeisimmät luottamustehtävät:
Co-chairman: Northern Dimension Business Council
Hallituksen jäsen: Fortum Oyj

Raimo Lind (s. 1953)

Hallituksen jäsen vuodesta 2014. Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja.
Koulutus: kauppatieteiden maisteri.
Keskeinen työkokemus:
2005–2013 Wärtsilä Oyj Abp, CFO, varatoimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen;
1998–2004 Wärtsilä Oyj Abp, CFO;
1992–1997 Tamrock, Coal liiketoiminnan johtaja, huoltoliiketoiminnan johtaja, CFO;
1990–1991 Scantrailer Ajoneuvoteollisuus Oy, toimitusjohtaja;
1976–1989 Wärtsilä Oyj Abp, huollon apulaisjohtaja; Wärtsilä Singapore Ltd, toimitusjohtaja; Wärtsilä Diesel -divisioona, talousjohtaja.
Keskeisimmät luottamustehtävät:
Hallituksen puheenjohtaja: Elisa Oyj, Evac Group Oy, Nest Capital
Hallituksen jäsen: HiQ AB

Veronica Lindholm (s. 1970)

Hallituksen jäsen vuodesta 2016.

Koulutus: kauppatieteiden maisteri.

Päätoimi: Finnkino Oy, toimitusjohtaja

Keskeinen työkokemus:

2015– Finnkino Oy, toimitusjohtaja;

2013–2015 Mondelez Finland, toimitusjohtaja;

2009–2013 Walt Disney Company Nordic, VP, Chief Marketing Officer;

2008–2009 Walt Disney Studios, Head of Digital Distribution EMEA;

2000–2008 Walt Disney International Nordic, Marketing Director.

Keskeisimmät luottamustehtävät:

Hallituksen puheenjohtaja: Forum Cinemas SIA ja Forum Cinemas UAB

Hallituksen jäsen: PALTA ja Suomen Filmikamari

Hallintoneuvoston jäsen: Forum Cinemas AS

Inka Mero (s. 1976)

Hallituksen jäsen vuodesta 2014. Tarkastusvaliokunnan jäsen.

Päätoimi: Perustajajäsen ja puheenjohtaja, Pivot5 Oy

Koulutus: kauppatieteiden maisteri.

Keskeinen työkokemus:

2016– Pivot5 Oy, perustajajäsen ja puheenjohtaja;

2008– KoppiCatch Oy, perustajajäsen ja puheenjohtaja;

2006–2008 Playforia Oy, toimitusjohtaja;

2005–2006 Nokia Oyj, johtaja;

2001–2005 Digia Oyj, johtaja, myynti ja markkinointi;

1996–2001 Sonera Oyj, liiketoiminnan kehitys- ja investointipäällikkö.

Keskeisimmät luottamustehtävät:

Hallituksen puheenjohtaja: IndoorAtlas Oy, KoppiCatch Oy ja Pivot5 Oy

Hallituksen jäsen: Fiskars Oyj, KMX Holding Oy, StartupSauna Säätiö ja YIT Oyj

Hannu Penttilä (s. 1953)

Hallituksen jäsen 24.3.1999–12.4.2016.

Koulutus: varatuomari.

Keskeinen työkokemus:

2001–2014 Stockmann Oyj Abp, toimitusjohtaja;

1994–2001 Stockmann Oyj Abp, varatoimitusjohtaja;

1992–2001 Stockmann Oyj Abp, tavarataloryhmän johtaja;

1986–1991 Stockmann Oyj Abp, Helsingin tavaratalon johtaja;

1985–1986 Stockmann Oyj Abp, Tapiolan tavaratalon päällikkö;

1978–1984 Stockmann Oyj Abp, yhtiön lakimies;

1976–1978 Työvoimaministeriö, tarkastaja, nuorempi hallitussihteeri.

Hallituksen jäsenten riippumattomuus

Hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä. Kaikki hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Hallitusjäsenten Nokian Renkaat -omistukset

Yhtiön nykyisen hallituksen jäsenten ja heidän lähipiirinsä Nokian Renkaat -omistukset	Osakkeita, kpl
Petteri Walldén, puheenjohtaja	18 456
Heikki Allonen, jäsen	663
Hille Korhonen, jäsen	7 927
Tapio Kuula, jäsen	6 359
Raimo Lind, jäsen	2 056
Veronica Lindholm, jäsen	663
Inka Mero, jäsen	2 056
	38 180

Hallitusjäsenten osallistuminen kokouksiin

Hallitus kokoontui vuonna 2016 yhteensä 14 kertaa.

Yhtiön hallituksen jäsenten osallistuminen kokouksiin 2016	Osallistuminen/kokoukset
Petteri Walldén, puheenjohtaja	14/14
Heikki Allonen, jäsen (12.4.2016 lähtien)	7/7
Hille Korhonen, jäsen	14/14
Tapio Kuula, jäsen	13/14
Raimo Lind, jäsen	14/14
Veronica Lindholm, jäsen (12.4.2016 lähtien)	6/7
Inka Mero, jäsen	13/14
Hannu Penttilä, jäsen (12.4.2016 saakka)	7/7

Hallituksen valiokunnat

Hallitus asettaa valiokunnat vuosittain järjestäytymiskokouksessaan, joka pidetään yhtiökokouksen jälkeen. Hallitus valitsee keskuudestaan valiokunnan jäsenet ja valiokunnan puheenjohtajan. Valiokunnassa on oltava vähintään kolme jäsentä, joilla on oltava valiokunnan tehtävien edellyttämä asiantuntemus ja kokemus. Tarkastusvaliokunnan jäsenten on oltava riippumattomia yhtiöstä ja vähintään yhden jäsenen on oltava riippumaton merkittävistä

osakkeenomistajista. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan jäsenistä enemmistön on oltava yhtiöstä riippumattomia. Toimitusjohtaja tai yhtiön muuhun johtoon kuuluva henkilö ei saa olla henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen.

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta

Valiokunta valmistelee hallituksen ehdotuksen yhtiökokoukselle yhtiön hallitukseen valittavista jäsenistä ja heille maksettavista palkkioista. Tämän lisäksi valiokunta valmistelee hallitukselle ehdotuksen yhtiön toimitusjohtajasta ja hänelle maksettavasta palkasta ja palkkioista. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta tekee hallitukselle ehdotuksen myös henkilöstöä koskevien optio-ohjelmien ja osakepalkkiojärjestelmän allokatioista ja niiden perusteista sekä muista kannustepalkkioista. Valiokunnalla ei ole itsenäistä päätösvaltaa, vaan hallitus tekee päätöksensä kollektiivisesti ja on vastuussa valiokunnalle osoittamiensa tehtävien hoitamisesta.

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokuntaan kuuluivat vuonna 2016 Petteri Walldén (puheenjohtaja 12.4.2016 saakka), Hille Korhonen, Tapio Kuula (puheenjohtaja 12.4.2016 lähtien) ja Hannu Penttilä (12.4.2016 saakka).

Valiokunta kokoontui kuusi kertaa.

Kaikki jäsenet ovat riippumattomia sekä yhtiöstä että yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunta avustaa hallitusta sille kuuluvan valvontatehtävän hoitamisessa ja raportoi toiminnastaan hallitukselle. Valiokunnalla ei ole itsenäistä päätösvaltaa, vaan hallitus tekee päätöksensä kollektiivisesti ja on vastuussa valiokunnalle osoittamiensa tehtävien hoitamisesta.

Hallituksen määrittämän työjärjestyksen mukaisesti valiokunnan tehtävänä on valvoa, että yhtiön kirjanpito, taloushallinto, rahoitus, sisäinen tarkastus, tilitarkastus sekä riskien hallinta on asianmukaisesti järjestetty. Valiokunta seuraa tilinpäätösraportoinnin prosessia ja merkittäviä muutoksia kirjausperiaatteissa sekä taseeseen arvosetuissa erissä. Tämän lisäksi valiokunta käsittelee yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annettavaan selvitykseen sisältyvää kuvausta taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä. Valiokunta seuraa tilinpäätöksen ja konsernitalinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta sekä arvioi lakisääteisen tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta. Valiokunta valmistelee tilintarkastajan valintaa koskevan päätösehdotuksen.

Tarkastusvaliokuntaan kuuluivat vuonna 2016 Raimo Lind (puheenjohtaja), Inka Mero, Heikki Allonen (12.4.2016 alkaen) ja Tapio Kuula (12.4.2016 saakka). Yhtiön päävastuullinen tilitarkastaja osallistuu valiokunnan kokouksiin.

Valiokunta kokoontui viisi kertaa vuonna 2016.

Kaikki jäsenet ovat riippumattomia sekä yhtiöstä että yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Yhtiön hallituksen jäsenten osallistuminen valiokuntien kokouksiin 2016

	Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta	Tarkastusvaliokunta
Petteri Walldén	6/6	
Heikki Allonen (12.4.2016 alkaen)		4/4
Hille Korhonen	6/6	
Tapio Kuula	3/3	1/1
Raimo Lind		5/5
Inka Mero		5/5
Hannu Penttilä (12.4.2016 saakka)	3/3	

Toimitusjohtaja ja hänen tehtävänsä

Toimitusjohtaja johtaa konsernin liiketoimintaa sekä hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten sekä osakeyhtiölain mukaisesti. Hän saa ryhtyä yhtiön toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen epätavallisiin tai laajakantoisiin toimiin vain hallituksen valtuuttamana. Toimitusjohtaja vastaa yhtiön kirjainpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavasta järjestämisestä. Toimitusjohtajan valitsee yhtiön hallitus. Diplomi-insinööri Ari Lehtoranta toimi yhtiön toimitusjohtajana 31.12.2016 saakka.

Ari Lehtoranta (s. 1963)

Koulutus: Diplomi-insinööri, sähkötekniikka

Asema: toimitusjohtaja 1.9.2014–31.12.2016

Keskeinen työkokemus: 2010–31.8.2014 Johtaja, Keski- ja Pohjois-Euroopan liiketoiminta, Kone Oy;

2008–2010 Johtaja, Suurprojekti-toiminta, Kone Oyj;

2005–2008 Johtaja, Radio Access -liiketoiminta, Nokia Siemens Networks;

2003–2005 Johtaja, Operatiivinen henkilöstöhallinto, Nokia Oyj; 1999–2003 Johtaja eri yksiköissä: Broadband Division, Systems Integration, Asiakaspalvelu (Eurooppa), Nokia Networks; 1985–1999 Useita tehtäviä Nokia Oyj:ssä, mm. Italian maajohtajuus, Nokia Telecommunications.

Keskeisimmät luottamustehtävät:

Hallituksen puheenjohtaja: Kumiteollisuus ry

Hallituksen varapuheenjohtaja: Kemianteollisuus ry

Hallituksen jäsen: East Office of Finnish Industries

Hallituseuvoston jäsen: Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen

Muu johto

Konsernin johtoryhmän tehtävänä on avustaa toimitusjohtajaa yhtiön strategian valmistelussa ja operatiivisessa johtamisessa sekä käsitellä asioita, joihin liittyy merkittäviä taloudellisia tai muita vaikutuksia mm. yritysjärjestelyjä ja organisaatiomuutoksia. Konsernin kokouskäytännön mukaisesti ns. Management Workshop kokoontuu kerran kuukaudessa. Kokouksiin osallistuvat toimitusjohtajan lisäksi tulosityksikkö- ja palvelufunktiijohto, Venäjän toiminnoista vastaava johtaja sekä sisäinen tarkastaja (CAE). Tarkemmat tiedot konsernin johtoryhmästä esitetään www.nokianrenkaat.fi/yritys/sijoittajat/hallinto-ja-ohjausjarjestelma/konsernin-johtoryhma/.

Toimitusjohtajan ja hänen lähipiirinsä Nokian Renkaat -omistukset ja optio-omistukset 31.12.2016	Osakkeita	Optiojärjestelmä 2013 2013A	Optiojärjestelmä 2013 2013B	Optiojärjestelmä 2013 2013C
Ari Lehtoranta, toimitusjohtaja	25 882	-	-	60 000
Yhtiön johtoryhmän jäsenten ja heidän lähipiirinsä Nokian Renkaat -omistukset ja optio-omistukset 31.12.2016	Osakkeita	Optiojärjestelmä 2013 2013A	Optiojärjestelmä 2013 2013B	Optiojärjestelmä 2013 2013C
Esa Eronen, johtaja, Hankinta, tuotanto ja toimitusketjun hallinta	5 424	-	15 000	15 000
Teppo Huovila, johtaja, Laatu, vastuullisuus ja ICT	4 779	-	6 700	6 700
Anna Hyvönen, johtaja, Vianor ja partner-jakelu	-	-	6 700	6 700
Tarja Kaipio, Henkilöstöjohtaja	-	-	-	3 400
Anne Leskelä, Talousjohtaja ja IR	5 772	-	20 000	20 000
Andrei Pantioukhov, johtaja, Venäjän toiminnot ¹⁾	14 472	15 000	20 000	30 000
Juha Pirhonen, johtaja, Tutkimus ja kehitys	1 077	-	19 200	15 325
Manu Salmi, johtaja, Nokian Raskaat Renkaat Oy	2 886	-	15 000	15 000
Pontus Stenberg, Myyntijohtaja	2 624	-	15 000	15 000
Timo Tervolin, johtaja, Strategia ja yrityskaupat	-	-	-	10 000
Antti-Jussi Tähtinen, Markkinointi- ja viestintäjohtaja	1 886	3 000	10 000	10 000
Alexej von Bagh, Prosessinkehitysjohtaja	6 165	-	20 000	15 000

¹⁾ Yhtiön väliaikainen toimitusjohtaja 1.1.2017 lähtien

III Kuvaukset sisäisen valvonnan menettelytavoista ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä

Sisäinen valvonta

Konsernin sisäisen valvonnan järjestelmien tarkoituksena on varmistaa, että yhtiön julkaisemat taloudelliset raportit antavat olennaisesti oikeat tiedot konsernin taloudellisesta tilasta. Konsernissa on määritelty alla mainituille toiminnan keskeisille yksiköille konsernin laajuisesti noudatettavat ohjeet ja toimintapolitiikat, joiden tarkoituksena on varmistaa, että yhtiön toiminta on tehokasta ja tulokSELLISTA.

Konsernin liiketoiminnot koostuvat kahdesta kokonaisuudesta; valmistustoiminnasta ja rengasketjusta. Valmistustoiminta on jaettu liiketoimintayksiköihin, joita ovat Henkilöautonrenkaat, Raskaat Renkaat (Raskaat Renkaat eriytettiin omaksi yhtiökseen 1.1.2006 alkaen) sekä Muu liiketoiminta. Yksiköt vastaavat liiketoiminta-alueittensa toiminnasta, sen tuloksesta, riskienhallinnasta, taseesta ja investoinneista eri palvelufunktioiden tukemana. Konserniin kuuluvat myyntiyhtiöt ovat osa myyntifunktiota, ja ne toimivat tuotteiden jakelukanavana paikalliselle markkina-alueelle. Rengasketju on organisoitu omaksi alakonsernikseen. Alakonsernin emoyhtiö on Vianor Holding Oy, josta emoyhtiö Nokian Renkaat Oyj omistaa 100 %. Alakonserniin kuuluvat eri maissa toimivat rengasliikkeet.

Yhtiön tytäryhtiöiden toiminnan operatiivisesta johtamisesta vastaa kunkin tytäryhtiön toimitusjohtaja. Myyntiyhtiöiden toimitusjohtajat raportoivat konsernin myyntijohtajalle, ja Vianorin yhtiöiden toimitusjohtajat raportoivat Vianor-yksikön johtajalle.

Sisäisen valvonnan toimivuudesta vastaa hallitus, sitä ohjaa johto ja toteuttaa koko organisaatio. Sisäinen valvonta ei ole erillinen toiminto vaan kiinteä osa kaikkea toimintaa ja se toimii konsernin kaikilla tasoilla. Päävastuu valvonnasta on operatiivisella johdolla. Jokainen esimies on velvollinen järjestämään vastuullaan olevassa toiminnassa riittävän valvonnan ja seuraamaan sen toimivuutta jatkuvasti. Talousjohtaja vastaa taloushallinnon ja raportoinnin prosessin sekä niiden sisäisen valvonnan järjestämisestä. Konsernin sisäisen ja ulkoisen laskennan vastuut on keskitetty emoyhtiön talousfunktioon, joka vastaa liiketoiminta-alueiden talousinformaation tuottamisesta ja sen oikeellisuudesta.

Konsernitilinpäätöksen (IFRS) laatimisprosessi, valvontatoimenpiteet sekä raportointiprosessiin liittyvät toimenkuvat ja vastualueet on määritelty. Yhtiön talousosasto tuottaa konsernita-

son ja liiketoiminta-alueiden konsolidoinnit ja informaation. Kukin konsernin juridinen yhtiö tuottaa yhtiön talousosaston valvonnassa oman informaationsa laadittuja ohjeita ja paikallista lainsäädäntöä noudattaen. Konsernin ja liiketoimintayksiköiden liikevaihtoa ja tulosta analysoidaan ja konsernin tulosta verrataan johdon näkemukseen liiketoiminnan kehittymisestä ja operatiivisista järjestelmistä saatuun tietoon. Tilinpäätösstandardien tulkinta ja soveltaminen on keskitetty konsernin emoyhtiön talousfunktioon, joka myös valvoo näiden standardien noudattamista.

Tehokas sisäisen valvonnan järjestelmä vaatii riittävää, oikea-aikaista ja luotettavaa tietoa, jotta johto pystyy seuraamaan tavoitteiden saavuttamista ja valvonnan toimivuutta. Tämä kattaa sekä taloudellisen että muun informaation, tietojärjestelmien kautta saatavan tiedon sekä muuten sisäisesti ja ulkoisesti välitettävän tiedon. Taloushallinnon ohjeistus ja muu ohjeistus on jaettu intranetissä niitä tarvitseville, ja henkilöstölle järjestetään tarvittaessa koulutusta ohjeistukseen liittyen. Kommunikointi liiketoimintayksiköiden kanssa on jatkuvaa. Yhtiön tulosta seurataan sisäisesti kuukausiraportoinnilla, jota täydennetään rullaavilla ennusteilla. Tuloksesta tiedotetaan henkilöstölle välittömästi virallisten pörsstitiedotteiden julkaisemisen jälkeen.

Viestintä

Nokian Renkaiden sijoittajasuhteiden tavoitteena on välittää osakemarkkinoille säännöllisesti ja johdonmukaisesti olennaista, oikeaa, riittävää ja ajantasaista tietoa Nokian Renkaiden osakkeen arvomäärityksen perustaksi. Periaatteina ovat tasapuolisuus, avoimuus, täsmällisyys ja hyvä palvelu.

Riskienhallinta

Konsernissa on hallituksen hyväksymä riskienhallintapolitiikka, joka tukee strategisten tavoitteiden saavuttamista ja varmistaa liiketoiminnan jatkuvuutta. Konsernin riskienhallintapolitiikka keskittyy sekä liiketoiminnan mahdollisuuksiin liittyvien riskien että konsernin tavoitteiden saavuttamista uhkaavien riskien hallintaan muutuvassa toimintaympäristössä.

Riskit on luokiteltu strategisiin, toiminnallisiin, rahoituskellisiin ja vahinkoriskeihin. Strategiset liiketoimintariskit liittyvät asiakassuhteisiin, kilpailijoiden toimintaan, poliittisiin riskeihin, maariskeihin, brändiin, tuotekehitykseen sekä investointeihin. Toiminnalliset riskit liittyvät joko puutteisiin tai virheisiin yhtiön prosesseissa, henkilöstön toiminnassa tai järjestelmissä, tai ulkoisiin tapahtu-

miin, kuten esimerkiksi lainsäädäntöön, oikeusjärjestelmän tai viranomaisten ennalta arvaamattomiin päätöksiin tai raaka-ainehintojen muutoksiin. Rahoitusriskit (liitetieto 29) liittyvät korko- ja valuuttamarkkinoiden liikkeisiin, jälleenrahoitukseen sekä vasta-puoli- ja saatavariskeihin. Vahinkorismit voivat aiheuttaa tapaturmia, omaisuusvahinkoja, tuotantokatkoja, ympäristövaikutuksia tai korvausvelvoitteita.

Nokian Renkaiden toimintaan kohdistuvia merkittävimpiä riskejä ovat Venäjän liiketoimintaympäristöön liittyvät maarismit, maieriskit, veroriskit (erityisesti Suomessa), tuotteisiin ja tuotekehitykseen liittyvät riskit, tuotannon keskeytysriskit, valuutta- ja saatavariskit sekä yhtiön ohjausjärjestelmään, tietoturvaan ja tietohallintoon kohdistuvat riskit. Yrityksen tuotestrategiasta johtuen myös markkinointiin ja logistiikkaan liittyvät keskeytysriskit voivat olla merkittäviä erityisesti sesonkimyyntin osalta. Vuonna 2016 tehdystä riskianalysissä kiinnitettiin huomiota erityisesti yhteiskuntavastuuriskeihin, joista merkittävimmit nousivat maineeseen ja tuotteen laatuun liittyvät riskit.

Riskienhallinnan prosessissa riskit pyritään tunnistamaan ja arvioimaan, jonka jälkeen suunnitellaan ja toteutetaan käytännössä toimenpiteet kunkin riskin osalta. Toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi riskin välttäminen, pienentäminen eri keinoin tai riskin siirtäminen vakuutuksin tai sopimuksin. Valvontatoiminoilla tai -toimenpiteillä tarkoitetaan varmistavia ja varmentavia menettelyjä, joilla pienennetään riskejä ja varmistetaan riskienhallintatoimenpiteiden suorittaminen.

Riskienhallinnassa ei ole omaa erillistä organisaatiota, vaan sen vastuut noudattavat muun liiketoiminnan ja organisaation mukaista vastuujakoa. Yhtiön hallitus käsittelee merkittävimpiä riskejä ja niihin liittyviä toimenpiteitä vuosittain strategiaproessin yhteydessä.

IV Muut annettava tiedot

Sisäinen tarkastus

Konsernin sisäinen tarkastus arvioi ja tarkastaa riskienhallinnan, sisäisen valvonnan ja hallintoprosessin tehokkuutta. Sisäinen tarkastus on itsenäinen ja objektiivinen toiminto, jonka tavoitteena on auttaa organisaatiota saavuttamaan tavoitteensa. Konsernin sisäisen tarkastuksen toimintoa johtaa hallituksen ja toimitusjohtajan alaisuudessa toimiva sisäinen tarkastaja (CAE). Konsernin tarkastustoiminto on suunniteltu toteutettavaksi sisäisen tarkastuksen

ammattistandardien mukaisesti. Ulkopuolinen arvioija suoritti konsernin sisäisen tarkastuksen arvioinnin keväällä 2015. Sisäinen tarkastuksen painopistealueet hyväksytään vuosittain hallituksessa. Sisäinen tarkastaja raportoi havainnoistaan ja sovitusta kehitystoimenpiteistä tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle.

Vuonna 2016 sisäinen tarkastus keskittyi arvioimaan mm. eräiden maayhtiöiden toimintaa ja riskejä, hallinnon järjestelyjä ja riskienhallinnan järjestelyjä ja ohjeistusta, yritys- ja tietoturvallisuusasioita sekä eräitä väärinkäytösriskejä ja tapauksia, ml. oikeudessa vireillä ollut aiempina vuosina tapahtunut merkittävä yrityssalaisuusrikos, jossa Nokian Renkaat on asianomistaja. Vianorin sisäinen tarkastus, joka keskittyy myyntipisteiden ohjaamiseen ja toimintojärjestelmän mukaisen toiminnan varmistamiseen, raportoi konsernin sisäiselle tarkastajalle ja maajohtajille.

Lähipiiritransaktioita koskeva päätöksenteko

Yhtiö arvioi ja seuraa lähipiirinsä kanssa tehtäviä liiketoimia ja ylläpitää luetteloa sen lähipiiriin kuuluvista osapuolista. Yhtiö on ohjeistanut menettelytavat, joita noudatetaan lähipiiriliiketoimissa. Pääsääntöisesti liiketoimet lähipiirin kanssa on kielletty, mutta mikäli liiketoimia ei voida välttää, ohjeen mukaisesti asiasta raportoidaan lähimmälle esimiehelle. Mikäli liiketoimen rahallinen arvo on merkittävä, se raportoidaan yhtiön lakiasiaintohtajalle ja sisäiselle tarkastajalle.

Yhtiöllä on vain normaaliin liiketoimintaan kuuluvia lähipiiriliiketoimia, joista annetaan tiedot toimintakertomuksessa ja tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Sisäpiiriasiat

Yhtiö noudattaa Nasdaq Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta. Tämän lisäksi yhtiö on laatinut hallituksen hyväksymän sisäpiiriohjeen.

Yhtiön pysyviksi sisäpiiriläisiksi on määritelty hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, kaikki yhtiön johtoryhmään kuuluvat henkilöt, hallituksen sihteeri ja sisäinen tarkastaja. Luetteloa pysyvään sisäpiiriin kuuluvista henkilöistä ylläpidetään Euroclear Finland Oy:n sähköisessä järjestelmässä. Yhtiön pysyvään sisäpiiriin kuuluvien katsotaan olevan tietoisia kaikista hankkeista.

Lisäksi yhtiö laatii erillisen luettelon johtotehtävissä toimivista henkilöistä ja heidän lähipiiriinsä kulloinkin kuuluvista henkilöistä. Yhtiössä markkinoiden väärinkäyttöasetuksen mukaisia johtotehtävissä toimivia henkilöitä ovat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, liiketoimintayksiköiden johtajat, talousjohtaja, Venäjän maajohtaja

sekä henkilöautonrenkas-yksikön myyntijohtaja ja tuotantojohtaja.

Yhtiö pitää hankekohtaista sisäpiiriluetteloa henkilöistä, joilla on sisäpiiritietoa yksittäisestä hankkeesta mukaan lukien ulkopuoliset neuvonantajat. Yhtiö ylläpitää hankekohtaista sisäpiiriluetteloa joko yhtiössä manuaalisesti tai Euroclear Finland Oy:n sähköisessä järjestelmässä.

Yhtiön sisäpiirivastaavana toimii yhtiön lakiasiaintohtaja. Sisäpiiriluettelon hoitajana toimii talousjohtajan assistentti. Kaupankäyntirajoituksen sekä liiketoimien ilmoitus- ja julkistamisvelvollisuuden hoitamisesta vastaa lakiasiaintohtaja. Talousjohtaja toimii sekä lakiasiaintohtajan että talousjohtajan assistentin varahenkilönä sisäpiiriasioissa.

Sisäpiirivastaava valvoo pysyvien sisäpiiriläisten ja johtotehtävissä toimivien sekä heidän lähipiirinsä kaupankäyntiä ja ilmoitusvelvollisuutta. Sisäpiirivastaava tarkistuttaa johtotehtävissä toimivilta sekä heidän lähipiiriläisiltään ilmoitettavat tiedot vähintään kerran vuodessa.

Yhtiön johtotehtävissä toimiva henkilö ja yhtiön pysyvä sisäpiiriläinen ei saa käydä kauppaa yhtiön rahoitusvälineillä 30 vuorokautta ennen yhtiön tilinpäätöstiedotteen, puolivuotiskatsauksen tai osavuosikatsauksen julkistamista ("suljettu ikkuna"). Sama koskee henkilöä, joka osallistuu yhtiön taloudellisten raporttien valmisteluun, laatimiseen ja/tai julkistamiseen. Edellä mainittu kaupankäyntikielto koskee myös henkilöitä, jotka käsittelevät Nokian Renkaat konsernin raportointia ja ennusteita ja joilla on pääsy konsernitason lukuihin eri järjestelmien kautta.

Hankekohtaiseen sisäpiiriluettelon merkityltä henkilöltä on kielletty kaikki kaupankäynti yhtiön rahoitusvälineillä hankkeen raukeamiseen tai julkistamiseen saakka.

Tilintarkastus

Tilintarkastajalla on tärkeä rooli osakkeenomistajien nimittämänä valvovana elimenä. Tilintarkastukset antavat osakkeenomistajille puolueettoman mielipiteen tilinpäätöksen ja hallituksen toimintakertomuksen tekotavasta sekä yhtiön kirjanpidosta ja hallinnosta. Yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana toimii KHT-yhteisö KPMG Oy Ab, josta päävastuullisena tilintarkastajana on KHT Lasse Holopainen. Voimassa olevien säännösten mukaisten tehtäviensä lisäksi hän raportoi tarkastushavainnoistaan konsernin johdolle.

Konsernin tilintarkastuspalkkiot olivat vuonna 2016 yhteensä 437 000 euroa (2015: 537 000). Muista palveluista tilintarkastusyh-teisölle maksetut palkkiot olivat yhteensä 739 000 euroa (347 000).

Palkka- ja palkkioselvitys

A. Palkitsemisen päätöksentekojärjestys

Yhtiön yhtiökokous päättää vuosittain hallituksen jäsenten palkitsemisesta hallituksen henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan valmisteleman ehdotuksen perusteella.

Yhtiön hallitus päättää toimitusjohtajan ja muun johtoryhmän palkoista, palkkioista sekä pitkän aikavälin kannustinjärjestelmistä. Hallitus päättää toimitusjohtajan lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmän lisäksi myös johtoryhmän lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmän enimmäisrajat. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta valmistelee edellä mainitut asiat hallituksen päätettäväksi käyttäen tarvittaessa ulkopuolisia asiantuntijoita. Toimitusjohtaja päättää johtoryhmän lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmien tavoitteet.

Vuoden 2012 yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 25 000 000 osakkeen antamisesta osakeannilla. Valtuutus on voimassa viisi vuotta yhtiökokouksen tekemästä päätöksestä lukien. Vuoden 2015 yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 5 000 000 yhtiön osakkeen hankkimisesta yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla. Valtuutus on voimassa seuraavaan yhtiökokoukseen asti, kuitenkin enintään 12.10.2017. Hallitus voi käyttää näitä osakkeita myös palkitsemiseen.

B. Palkitsemisen keskeiset periaatteet

Hallituksen jäsenten palkitseminen

Hallituksen jäsenille maksetaan vuosipalkkio sekä kokouspalkkio hallituksen ja sen valiokuntien kokouksista. Matkakustannukset korvataan yhtiön matkustuspolitiikan mukaisesti. Vuosipalkkio maksetaan 50-prosenttisesti rahana ja 50-prosenttisesti yhtiön osakkeina, jotka hankitaan hallituksen jäsenille yhtiökokouksen jälkeen huhtikuun aikana. Yhtiö vastaa mahdollisesta varainsiirtoverosta.

Vuoden 2016 varsinaisessa yhtiökokouksessa päätettiin hallituksen jäsenille seuraavat palkkiot:

- puheenjohtajan vuosipalkkio 80 000 euroa
- jäsenen vuosipalkkio 40 000 euroa
- kokouspalkkio 600 euroa/osallistuttu kokous/henkilö

Hallituksen jäsenet eivät kuulu yhtiön optio- ja osakepalkkiojärjestelmien piiriin.

Toimitusjohtajan palkitseminen

Hallitus päättää konsernin toimitusjohtajan palkasta ja muista eduista.

Toimitusjohtajan kokonaispalkka koostuu peruspalkasta, luontoiseduista, suoritukseen perustuvasta lyhyen aikavälin tulospalkkiosta sekä osakepohjaisista pitkän aikavälin kannustepalkkioista.

Toimitusjohtaja Ari Lehtorannan kiinteä rahapalkka vuonna 2016 oli 743 435 euroa. Luontoisetujen osuus kiinteästä rahapalkasta oli 9 330 euroa. Lisäksi toimitusjohtajalle maksettiin tulospalkkiona 560 219 euroa.

Lyhyen ja pitkän aikavälin kannustinjärjestelmät

Toimitusjohtajan lyhyen aikavälin tulospalkkio perustuu konsernin kannattavuuteen ja kassavirtaan ja voi olla maksimissaan 100 % toimitusjohtajan vuosipalkasta. Tavoitekausi on yksi vuosi ja palkkio maksetaan kerran vuodessa.

Toimitusjohtajan pitkän aikavälin kannuste koostuu osakepalkkiojärjestelmistä. Kulloinkin voimassa olevan osakepalkkiojärjestelmän keskeiset tavoitteet löytyvät kappaleesta Avainhenkilöiden kannustinjärjestelmät. Palkkioiden enimmäisrajat on kuvattu Taulukossa 1.

Eläkkeet ja toimisuhteen päättymiseen liittyviä ehtoja

Johtajasopimuksen mukaan toimitusjohtajan eläkeiäksi on määriteltä 63 vuotta. Eläke määräytyy työntekijän eläkelain ja yhtiön ottaman erillisen maksuperusteisen eläkekapitalisaatiosopimuksen mukaisesti. Vuonna 2016 suoritettu maksu oli 132 000 euroa. Koska toimitusjohtaja Ari Lehtorannan toimisuhte päättyi 31.12.2016, hänelle ei yllä olevan eläkekapitalisaatiosopimuksen perusteella kerry eläketurvaa vaan sopimuksen perusteella suoritettavat maksut palautuvat yhtiölle.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on 6 kuukautta. Yhtiön sanossa sopimuksen irti, on toimitusjohtajalla irtisanomisajan palkan lisäksi oikeus 18 kuukauden palkkaa ja muita etuja vastaavaan korvaukseen.

Johtoryhmä

Hallitus käsittelee ja päättää henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan esityksen pohjalta konsernijohdon palkoista ja muista palkkioista sekä henkilöstön palkitsemisjärjestelmästä.

Johdon palkitseminen perustuu kunkin tehtävän vaatavuusryhmän mukaiseen kuukausikorvaukseen, joka sisältää kiinteän raha-

palkan ja verotettavat puhelin- ja autoedut, sekä erilliseen tulospalkkioon. Tulospalkkio määräytyy konsernin liikevoitosta ja toiminnoille määriteltyjen KPI-mittareiden toteutumisasteesta. Toimintojen KPI-mittarit muodostuvat eri osatekijöistä, joita ovat mm. kannattava kasvu, kassavirta ja toiminnon prosessien tehokkuus. Tulospalkkion määrä vaihtelee maksimissaan 40–50 %:iin vuosiansioista. Tulospalkkio maksetaan kerran vuodessa.

Konsernin johtoryhmän jäsenille maksettiin vuonna 2016 kiinteää rahapalkkaa yhteensä 1 916 346 euroa sekä tulospalkkioita 490 809 euroa.

Lisäksi konsernilla on avainhenkilöille suunnattu osakepalkkiojärjestelmä (ks. Avainhenkilöiden kannustinjärjestelmät), jonka tavoitteena on henkilöstön pitkäjänteinen kannustaminen ja sitouttaminen yhtiöön. Palkkioiden enimmäisrajat ovat Taulukossa 1.

Eläkkeet ja toimisuhteen päättymiseen liittyviä ehtoja

Johtoryhmän jäsenillä ei ole erikseen sovittuja eläkejärjestelyjä.

Johtoryhmän jäsenen irtisanomisaika on yhtiön puolelta 6 kuukautta ja johtoryhmän jäsenen puolelta 3 kuukautta. Jos toimisuhte

päättyy yhtiöstä johtuvasta syystä, on johtoryhmän jäsenellä oikeus saada yhtiöltä 12 kuukauden palkkaa ja muita etuja vastaava korvaus.

Avainhenkilöiden kannustinjärjestelmät

Optiojärjestelmä 2013

Vuonna 2013 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti optio-oikeuksien liikkeeseen laskemisesta osana konsernin henkilöstön kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää, myös myöhemmin konsernin palveluksessa oleville tai palvelukseen rekrytoitaville henkilöille. Hallitus jakoi optiot keväällä 2013 (2013A-optiot), 2014 (2013B-optiot) ja 2015 (2013C-optiot).

Osakepalkkiojärjestelmä 2016

Nokian Renkaat Oyj:n hallitus päätti keväällä 2016 konsernin kannustinjärjestelmien uudistamisesta. Uudistuksen tavoitteena on järjestelmien selkiyttäminen ja parantaminen sekä kilpailukykyisen palkkiojärjestelmän tarjoaminen koko henkilöstölle.

Taulukko 1. Lyhyen ja pitkän aikavälin kannustinjärjestelmien palkkioiden enimmäisrajat

	Lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmä	Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmät		
		Tulospalkkiojärjestelmä 2015 ja 2016, %*	Osakepalkkiojärjes- telmä 2013 (maksimi) Ansaintajakso 2015	Osakepalkkiojärjes- telmä 2016 (maksimi) Ansaintajakso 2016
Toimitusjohtaja	100 %	33 800	70 000	30 000***
Muu johtoryhmä	44 %**	70 000	216 875	195 000

* Enimmäisrajat on esitetty prosentteina ansaintajakson (vuosi) peruspalkasta

** Muu johtoryhmä keskimäärin

*** Väliaikaiselle toimitusjohtajalle allokoitu määrä

Nokian Renkaiden uuden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi pitkällä aikavälillä sekä avainhenkilöiden sitouttaminen yhtiöön. Osakepalkkiojärjestelmään kuuluu noin 5 % konsernin henkilöstöstä mukaan lukien johtoryhmän jäsenet.

Osakepalkkiojärjestelmässä on kolme yhden vuoden ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2016, 2017 ja 2018. Yhtiön hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet ansaintajakson alussa. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2016 perustuu konsernin liikevoittoon ja liikevaihtoon. Ansaintajaksolta 2016 maksettavat palkkiot vastaavat

yhteensä enintään noin 515 000 Nokian Renkaat Oyj:n osaketta sisältäen myös rahana maksettavan osuuden.

Mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2016 maksetaan vuonna 2017 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta avainhenkilölle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Mikäli avainhenkilön työ- tai toimisuhte päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei pääsääntöisesti makseta. Palkkiona maksettuja osakkeita ei saa luovuttaa osakkeille asetetun noin yhden vuoden mittaisen rajoitusjakson aikana.

Konsernin johtoryhmän jäsenen on omistettava 25 % koko järjestelmän perusteella ansaitsemiensa brutto-osakkeiden määrästä,

kunnes hänen osakeomistuksensa yhteensä vastaa hänen brutto-vuosipalkkansa arvoa. Tämä osakemäärä on omistettava niin kauan kuin jäsenyys konsernin johtoryhmässä jatkuu.

C. Palkitsemisraportti

Hallitus

Hallituksen jäsenten palkkiot, hankittujen osakkeiden lukumäärä sekä hallituksen ja valiokuntien kokouspalkkiot on esitetty alla olevassa taulukossa.

Taulukko 2. Hallituksen jäsenten palkkiot vuonna 2016 (maksuperusteinen)

Asema hallituksessa	Kiinteä vuosipalkkio, € ^{***}	Hallituskokousten palkkiot, €	Valiokunta-kokousten palkkiot, €	Palkkiot yhteensä, €	Vuosipalkkiolla hankitut osakkeet, kpl	Hallituksen osake-omistukset, kpl	
Petteri Walldén	Puheenjohtaja	80 000	7 800	3 600	91 400	1 326	18 456
Heikki Allonen [*]	Jäsen	40 000	3 600	2 400	46 000	663	663
Hille Korhonen	Jäsen	40 000	7 800	3 600	51 400	663	7 927
Tapio Kuula	Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan pj.	40 000	7 200	2 400	49 600	663	6 359
Raimo Lind	Tarkastusvaliokunnan pj.	40 000	7 800	3 000	50 800	663	2 056
Veronica Lindholm [*]	Jäsen	40 000	3 000		43 000	663	663
Inka Mero	Jäsen	40 000	7 200	3 000	50 200	663	2 056
Hannu Penttilä ^{**}	Jäsen		4 200	1 800	6 000		Jäsenyys päättynyt
Yhteensä		320 000	48 600	19 800	388 400	5 304	38 180

^{*} jäsen 12.4.2016 alkaen

^{**} jäsen 12.4.2016 saakka

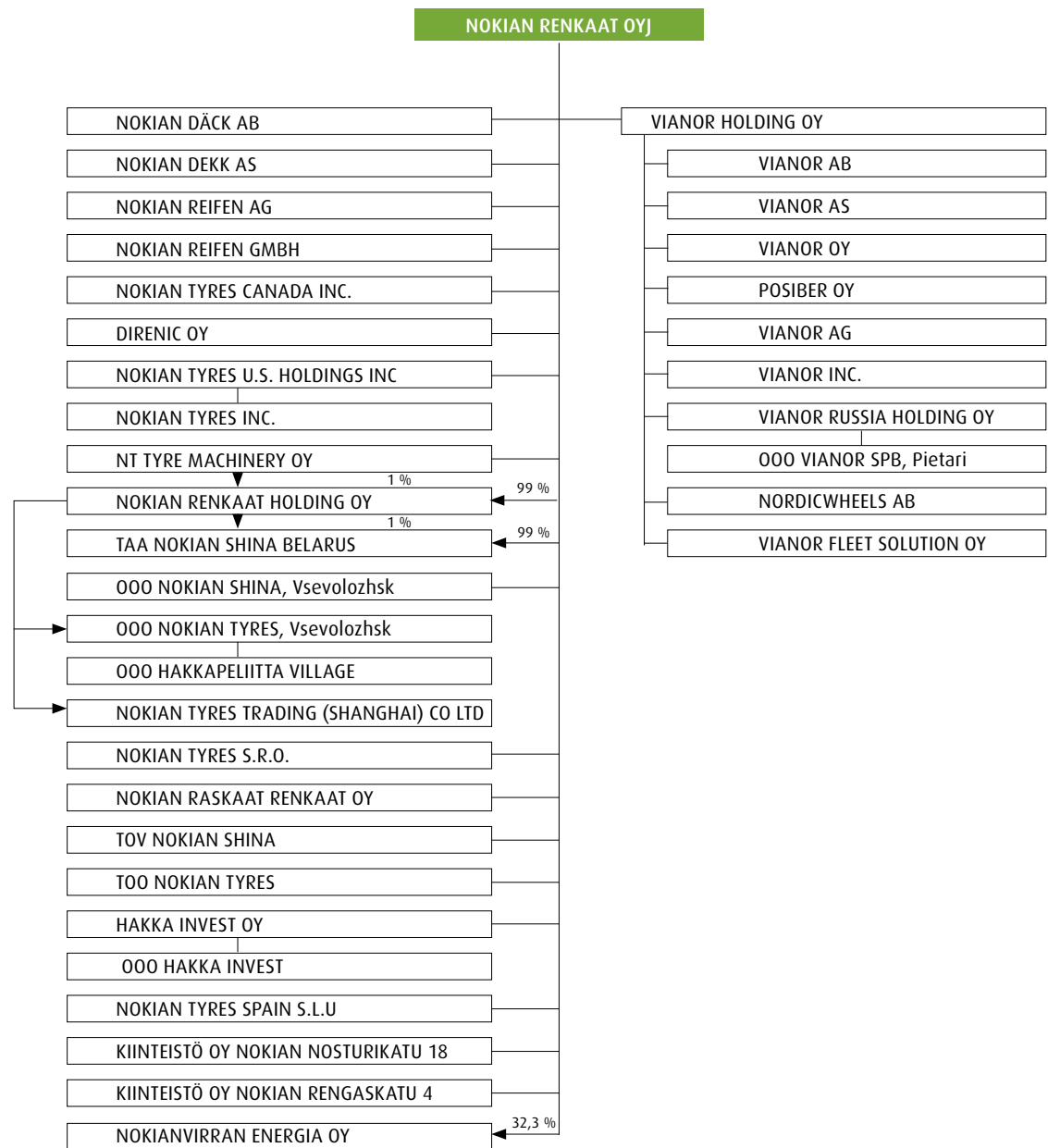
^{***} Vuosipalkkiosta 50 % maksetaan rahana ja 50 % yhtiön osakkeina

Toimitusjohtaja ja johtoryhmä

Taulukko 3: Toimitusjohtajan ja yhtiön muun johtoryhmän palkat ja taloudelliset etuudet vuonna 2016 (maksuperusteinen)

	Kiinteä rahapalkka, € (sisältää luontoisedut)	Tulospalkkiot, € (vuodelta 2015)	Allekirjoitus-palkkiot, €	Erokorvaukset, €	Osakepalkkion kokonaisarvo, € [*]	Yhteensä	Osakepalkkiosta osakkeina suoritettu osuus
Toimitusjohtaja	753 435	560 219			795 743	2 109 397	11 382
Muut johtoryhmän jäsenet	1 916 346	490 809	59 000	111 983	1 648 048	4 226 186	28 385

^{*} Luovutusvälimäärän 2.11.2016 osakekurssin mukaan, osakepalkkiojärjestelmän ansaintajakson 2015 maksu

Tietoa sijoittajille ja sijoittajasuhteet

Yhtiökokous

Nokian Renkaat Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään maanantaina 10.4.2017 klo 16.00 Tampere-talossa, Tampereella, osoitteessa Yliopistonkatu 55. Kokoukseen ilmoittautuneiden luetteloiminen, äänestyslippujen jako sekä kahvitarjoilu alkavat kello 14.00.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka viimeistään 29.3.2017 on merkitty osakkeenomistajaksi Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon.

Vuosikertomus 2016, tilinpäätös, selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkka- ja palkkioselvitys ovat saatavilla yhtiön kotisivuilta sähköisinä versioina. Yhtiön vuosikertomus sisältää tilinpäätöksen ohella toimintakertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen.

» Lue lisää: www.nokianrenkaat.fi/yhtiokokous2017

» Lue lisää: www.nokianrenkaat.fi/yritys/sijoittajat/

Osingonmaksu

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2016 jaetaan osinkoa 1,53 euroa osakkeelta. Osingonmaksun täsmäytyspäivä on 12.4.2017 ja osingon maksupäivä 27.4.2017 mikäli hallituksen ehdotus hyväksytään.

Osakerekisteri

Osakkeenomistajaa pyydetään ilmoittamaan yhteystiedoissa tapahtuneet muutokset siihen arvo-osuusrekisteriin, jossa hänellä on arvo-osuustili.

Taloudelliset katsaukset

Nokian Renkaat julkaisee taloudellisia katsauksia suomeksi ja englanniksi seuraavasti:

- Osavuosikatsaus 3 kk: 3.5.2017
- Puolivuosikatsaus 6 kk: 8.8.2017
- Osavuosikatsaus 9 kk: 1.11.2017

Nokian Renkaat julkaisee taloudelliset katsaukset ja vuosikertomuksen internetissä osoitteessa

www.nokianrenkaat.fi/yritys/sijoittajat/.

Sijoittajasuhteiden periaatteet

Yhtiön sijoittajasuhteiden tehtävänä on välittää osakemarkkinoille säännöllisesti ja johdonmukaisesti olennaista, oikeaa, riittävää ja ajantasaista tietoa Nokian Renkaiden osakkeen arvonmäärityksen perustaksi. Periaatteina ovat tasapuolisuus, avoimuus, täsmällisyys ja hyvä palvelu.

Yhtiön johto on vahvasti sitoutunut palvelemaan pääomamarkkinoita. Pääsääntöisesti toimitusjohtaja ja talousjohtaja tapaavat analyytikkoita ja sijoittajia sekä vastaavat heidän kysymyksiinsä. Nokian Renkaat noudattaa vähintään kolmen viikon hiljaista jaksoa ennen tulostiedotteidensa julkaisemista ja vähintään kuuden viikon hiljaista jaksoa ennen tilinpäätöstiedotteen julkaisemista.

Analyytikko- ja sijoittajatapaamisia kotimaassa ja ulkomailla järjestetään yleensä tulosjulkistuksen jälkeen. Muina aikoina analyytikoiden ja sijoittajien tiedon tarpeeseen vastataan pääosin puhe- ja sähköpostitse.

Sijoittajasuhteet:

Andrei Pantioukhov, väliaikainen toimitusjohtaja
puh. 010 401 7733
sähköposti: ir@nokiantyres.com

Anne Leskelä, talousjohtaja, sijoittajasuhteet
puh. 010 401 7481
sähköposti: ir@nokiantyres.com

Analyytikkojen ja sijoittajien tapaamis- ja vierailupyynnöt:

Jutta Meriläinen, Manager, Investor Relations & Business Development
puh. 010 401 7231
sähköposti: ir@nokiantyres.com

Sijoittajaviestintä:

Antti-Jussi Tähtinen, markkinointi- ja viestintäjohtaja
puh. 010 401 7940
sähköposti: info@nokiantyres.com

Anne Aittoniemi, viestintä- ja IPR-spesialisti
puh. 010 401 7641
sähköposti: info@nokiantyres.com
Fax: 010 401 7799

Osoite:

Nokian Renkaat Oyj, Pirkkalaistie 7, PL 20, 37101 Nokia

Pörssitiedotteet 2016

Nokian Renkaat julkaisi vuonna 2016 yhteensä 27 yleistä pörssitiedotetta, 17 tiedotetta johdon liiketoimista ja 27 liputusilmoitusta. Tämän lisäksi yhtiö julkaisi lehdistö- ja tuotetiedotteita. Ohessa on esitelty otsikot tärkeimmistä pörssitiedotteista. Vuoden 2016 kaikki tiedotteet kuten myös aikaisempien vuosien tiedotteet löytyvät kokonaisuudessaan Nokian Renkaiden kotisivulta osoitteesta www.nokianrenkaat.fi/yritys/julkaisut/tiedotteet/.

- 20.1. Muutoksia operatiiviseen rakenteeseen ja johtoryhmään
- 5.2. Nokian Renkaat Tilinpäätöstiedote 2015
- 5.2. Nokian Renkaat Oyj:n hallituksen ehdotukset yhtiökokoukselle
- 24.2. Nokian Renkaiden kannustinjärjestelmä uudistuu
- 29.2. Nokian Renkaiden testirengaspoliittika ja -prosessi
- 18.3. Nokian Renkaiden vuosikertomus 2015 on julkaistu
- 12.4. Nokian Renkaat Oyj:n varsinaisen yhtiökokouksen päätökset
- 12.4. Nokian Renkaat Oyj:n hallituksen järjestäytymiskokouksen päätöksiä
- 19.4. Nokian Renkaat hakee 2013B-optio-oikeuksien listausta
- 4.5. Nokian Renkaat Osavuosikatsaus tammi–maaliskuu 2016
- 12.5. Nokian Renkaat allekirjoitti 100 miljoonan euron valmiusluottosopimuksen
- 16.5. Nokian Renkaat Oyj:n optio-oikeuksilla merkityt osakkeet
- 18.5. Nimitys Nokian Renkaiden johtoryhmässä
- 1.7. Nimitys Nokian Renkaiden johtoryhmässä
- 9.8. Nokian Renkaat Puolivuosisikatsaus
- 18.8. Nokian Renkaat Oyj:n optio-oikeuksilla merkityt osakkeet
- 27.9. Nokian Renkaiden toimitusjohtaja vaihtuu
- 1.11. Nokian Renkaat Osavuosikatsaus tammi–syyskuu 2016
- 7.11. Nokian Renkaiden verokiista etenee. Yhtiö pääsee viimein valittamaan asiasta hallinto-oikeuteen.
- 10.11. Nokian Renkaat Oyj:n optio-oikeuksilla merkityt osakkeet
- 21.12. Nokian Renkaat Oyj:n väliaikaiseksi toimitusjohtajaksi on nimitetty Andrei Pantioukhov

Vuosikertomus ja tilinpäätös 2016

Vuosikertomus 2016, tilinpäätös, selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkka- ja palkkioselvitys ovat saatavilla yhtiön kotisivuilta sähköisinä versioina. Yhtiön vuosikertomus sisältää tilinpäätöksen ohella toimintakertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen.
» Lue lisää: www.nokianrenkaat.fi/yritys/sijoittajat/

